

БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

Д. Н. Гомон

НОВОГРЕЧЕСКИЙ ЯЗЫК

*Рекомендовано
Учебно-методическим объединением
по гуманитарному образованию в качестве
учебно-методического пособия для студентов
учреждений высшего образования по специальности
«классическая филология»*

МИНСК
БГУ
2023

УДК 811.14(075.8)

ББК 81.453я73

Г64

Р е ц е н з е н т ы:

кафедра латинского языка Белорусского государственного
медицинского университета (заведующий кафедрой
кандидат педагогических наук, доцент *Н. А. Круглик*);
кандидат филологических наук,
доцент *С. С. Хороненко*

Гомон, Д. Н.

Г64 Новогреческий язык : учеб.-метод. пособие / Д. Н. Гомон. –
Минск : БГУ, 2023. – 199 с.
ISBN 978-985-881-518-9.

Представлены тексты для чтения и упражнения по элементарной грамматике, фонетике, правописанию и синтаксису новогреческого языка для выполнения на практических занятиях.

Предназначено для студентов учреждений высшего образования, обучающихся по специальности «классическая филология».

УДК 811.14(075.8)

ББК 81.453я73

ISBN 978-985-881-518-9

© Гомон Д. Н., 2023

© БГУ, 2023

СОДЕРЖАНИЕ

ВВЕДЕНИЕ	4
ТЕКСТЫ ΚΕΙΜΕΝΑ	5
УПРАЖНЕНИЯ ΑΣΚΗΣΕΙΣ	42
ПРИЛОЖЕНИЕ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	183
СПИСОК ЛИТЕРАТУРЫ	199

ВВЕДЕНИЕ

Греческий язык имеет 3800 лет письменной истории, включая линейное письмо Б, но в современной Греции до сих пор пользуются алфавитом, заимствованным в VIII в. до н. э. у финикийцев, несколько переработанным и дополненным. По разным оценкам, в других языках насчитывается до 30 тыс. слов, взятых из греческого языка. Древнегреческий язык с такими редкими и интересными феноменами, как средний залог, редупликация и аугмент, отглагольные прилагательные и наречные отношения, по праву относится к числу классических языков. Вряд ли возможно найти иной язык со столь долгой письменной историей, богатой лексической системой, при этом сохранивший и разговорный вариант вплоть до наших дней. О каждом периоде истории языка (это и древнегреческий язык величайших произведений историков, философов, поэтов и драматургов Древней Греции, и александрийское койне с его Септуагинтой, и византийский среднегреческий, который после падения Константинополя обусловил появление народных песен, язык которых почти не отличается от димотики) можно обнаружить огромное количество исследований.

Учебно-методическое пособие имеет прикладное значение. Цель издания – обеспечить печатными текстами и упражнениями студентов классического отделения и всех интересующихся греческим языком. Тексты и упражнения не разбиваются на уроки, а подобраны так, чтобы обеспечить материалами для чтения и выполнения домашнего задания по основным темам элементарной грамматики греческого языка. В приложении дается текст типа *easy reading* для начинающих, позволяющий отработать понимание письменного незнакомого текста в занимательной форме и увеличить объем чтения.

Желаем изучающим новогреческий язык терпения при выполнении упражнений. Καλή επιτυχία!

ΤΕΚΣΤΥ

ΚΕΙΜΕΝΑ

Έξω από την τάξη

- Καλημέρα. Είμαι η Μαρία.
- Γεια σου. Εγώ είμαι ο Γιάννης.
- Από πού είσαι;
- Είμαι από την Ιταλία. Εσύ;
- Εγώ είμαι από τη Γαλλία. Τι κάνεις εδώ;
- Μαθαίνω ελληνικά.
- Κι εγώ. Τι ώρα αρχίζει το μάθημα;
- Σε λίγο. Η δασκάλα δεν είναι ακόμη εδώ.
- Πού είναι;
- Δεν ξέρω.
- Αυτή είναι η τάξη μας;
- Ναι, αυτή είναι.
- Να ένας φίλος μου. Είναι και αυτός σπουδαστής. Να και η δασκάλα μας.
- Πάμε λοιπόν μέσα τώρα, το μάθημα αρχίζει.

Στη στάση

- Συγγνώμη, υπάρχει λεωφορείο για το Πανεπιστήμιο;
- Ναι, υπάρχει. Είναι το 15. Κάνει στάση ακριβώς μπροστά στη Φιλοσοφική Σχολή.
- Ευχαριστώ, κυρία.
- Παρακαλώ. Είστε ξένος;
- Ναι, είμαι Ιταλός.
- Πόσον καιρό είστε στην Ελλάδα;
- Είμαι εδώ 20 μέρες μόνο και μαθαίνω ελληνικά.
- Υπάρχουν πολλοί ξένοι φοιτητές στο Πανεπιστήμιο;
- Ναι.
- Υπάρχουν και φοιτήτριες;
- Ναι, αλλά όχι πολλές.
- Μένετε μόνος;
- Όχι, μαζί μου μένουν και δύο φίλοι μου.
- Έχετε μάθημα πολλές ώρες κάθε μέρα;
- Τέσσερις ώρες κάθε πρωί. Να το λεωφορείο 15. Χαίρετε.

Στην τάξη

- Παιδιά, ανοίξτε τα βιβλία σας στη σελίδα ένδεκα. Κώστα, πες μου τι υπάρχει εδώ.
- Υπάρχουν δύο εικόνες.
- Δες προσεκτικά την εικόνα ένα και πες μου τι βλέπεις.
- Βλέπω έναν πίνακα, ένα παράθυρο, μια πόρτα, ένα ρολόι.
- Συνέχισε, Γιάννη.
- Βλέπω δέκα θρανία, είκοσι μαθητές και ένα δάσκαλο.
- Τι κάνουν ο δάσκαλος και οι μαθητές;
- Ο δάσκαλος γράφει στον πίνακα το μάθημα και οι μαθητές γράφουν στα τετράδια.
- Πολύ ωραία! Τώρα, κοιτάξτε την εικόνα δύο. Είστε έτοιμοι; Πέτρο, έλα στον πίνακα. Γράψε τι υπάρχει στην εικόνα δύο.

Η οικογένεια

- Πού ζουν οι γονείς σου, Γιώργο; Έχεις αδέρφια;
- Οι γονείς μου ζουν στο Βόλο, και έχω τέσσερα αδέρφια: δύο αδελφούς και δύο αδελφές. Εσύ;
- Εμείς δεν είμαστε μεγάλη οικογένεια. Έχω μόνο μία αδελφή.
- Μένετε με τους γονείς σας;
- Ναι, μένουμε μαζί.
- Εμείς όμως δε μένουμε μαζί, γιατί όλα τα αδέρφια μου είναι παντρεμένα κι εγώ σπουδάζω.
- Βλέπεις συχνά τους γονείς σου και τα αδέρφια σου;
- Ναι, πηγαίνω συχνά στους γονείς μου και στους αδελφούς μου, αλλά όχι και στις αδελφές μου, γιατί μένουν πολύ μακριά.
- Γράφεις συχνά στις αδελφές σου;
- Όχι, αλλά παίρνω κάθε βδομάδα τηλέφωνο.

Στο ταχυδρομείο

Εκείνο το κτίριο είναι το ταχυδρομείο. Πολλοί άνθρωποι πηγαίνουν εκεί κάθε μέρα. Αγοράζουν γραμματόσημα και στέλνουν γράμματα ή κάρτες, δέματα και επιταγές σ' όλο τον κόσμο. Στο ταχυδρομείο υπάρχουν μεγάλα γραμματοκιβώτια. Εκεί ρίχνουμε τα γράμματα για το εσωτερικό και το εξωτερικό. Το ταχυδρομείο είναι ανοιχτό όλη την εβδομάδα εκτός από το Σάββατο και την Κυριακή.

- Ορίστε, τι θέλετε, κύριε;
- Θέλω αεροπορικούς φακέλους και γραμματόσημα.

- Όχι πολλούς, μόνο τρεις και τρία γραμματόσημα για την Ιταλία. Έχετε κάρτες;
- Μάλιστα, εκεί είναι.
- Ποιο είναι αυτό το μέρος;
- Η Ρόδος.
- Και εκείνο;
- Η Θεσσαλονίκη. Ποιες κάρτες θέλετε;
- Αυτές τις τέσσερις.
- Ορίστε.
- Πόσο κάνουν;
- Χίλιες δραχμές.
- Δεν έχω ψιλά. Έχετε να μου χαλάσετε πεντοχίλιορο;
- Βεβαίως. Ορίστε τα ρέστα σας.

Χρώματα

- Έχεις καμιά φωτογραφία της κόρης σου;
- Νομίζω πως έχω. Ορίστε.
- Τι όμορφο κοριτσάκι! Κρίμα που η φωτογραφία δεν είναι έγχρωμη. Τι χρώμα έχουν τα μάτια της.
- Γαλανά σαν του πατέρα της. Όλοι στην οικογένεια του άντρα μου έχουν γαλάζια μάτια.
- Τα μαλλιά της όμως είναι σκούρα.
- Ναι, είναι καστανά.
- Μοιάζουν πολύ πατέρας και κόρη;
- Στα χαρακτηριστικά του προσώπου όχι πολύ, γιατί έχει το στόμα μου και το σχήμα της μύτης μου, αλλά έχουν και οι δυο τους το ίδιο σώμα και το ίδιο περπάτημα.

Στη λαϊκή αγορά

Η γυναίκα μου κι εγώ θα ψωνίζουμε κάθε Τρίτη πρωί τα φρούτα και τα λαχανικά από τη λαϊκή αγορά. Κάθε Παρασκευή απόγευμα θα αγοράζουμε τα τρόφιμα της εβδομάδας από τα μαγαζιά της γειτονιάς μας. Σήμερα είναι Τρίτη...

Μανάβης: Εδώ τα καλά φτηνά πορτοκάλια. Εκατό δραχμές το κιλό! Διαλέγετε και παίρνετε κυρία μου.

Γυναίκα: Έχετε σακούλες; Πού είναι;

Μανάβης: Ορίστε! Πόσα κιλά θέλετε;

Γυναίκα: Θέλω πέντε κιλά. Ποσό έχουν τα μήλα;

Μανάβης: Φτηνά, ογδόντα το κιλό. Βάζω πέντε κιλά ... ε;

Γυναίκα: Όχι, θέλω τρία κιλά.
 Μανάβης: Εντάξει;
 Γυναίκα: Ναι. Κάνε τον λογαριασμό. Ποπό! Δεν έχω ψιλά, έχω πεντοχίλιαρο. Έχεις ρέστα;
 Μανάβης: Ναι, βέβαια έχω. Ορίστε τα ρέστα σας. Ευχαριστώ πολύ.
 Γυναίκα: Παρακαλώ.
 Άντρας: Φεύγουμε τώρα;
 Γυναίκα: Περίμενε. Μη φωνάζεις. Δεν είμαι έτοιμη ακόμα. Θέλω ντομάτες, πατάτες, κρεμμύδια και φασολάκια.
 Άντρας: Να εκεί, στον απέναντι δρόμο, ο μανάβης έχει καλές ντομάτες.
 Γυναίκα: Α! Βλέπω, έχει και πατάτες.
 Άντρας: Ωραία. Ψωνίζουμε και φεύγουμε.

Οργανισμοί κοινής ωφέλειας

Ο ταχυδρόμος γυρίζει κάθε πρωί τις γειτονιές και μοιράζει γράμματα, λογαριασμούς, εφημερίδες, επιταγές, περιοδικά. Όταν λείπουμε από το σπίτι, και έχουμε συστημένο γράμμα ή δέμα, ο ταχυδρόμος αφήνει μια ειδοποίηση μέσα στο γραμματοκιβώτιο. Παίρνουμε την ειδοποίηση και πηγαίνουμε στο ταχυδρομείο. Εκεί θα μας δώσουν το γράμμα η το δέμα.

Μητέρα: Μαρία, κοίταξες στο γραμματοκιβώτιο.
 Μαρία: Ναι, κοίταξα. Έχουμε μια επιταγή, τον λογαριασμό της Δ Ε Η και μια ειδοποίηση για ένα δέμα από το χωριό. Να και ένα γράμμα. Το έγραψε η καλή μας η γιαγιά.
 Μητέρα: Πότε λήγει ο λογαριασμός;
 Μαρία: Στις 5 του μηνός.
 Μητέρα: Τι ποσόν είναι;
 Μαρία: 10 000 δραχμές.
 Μητέρα: Θα τρέξεις στο ταχυδρομείο να εξαγγυώσεις την επιταγή. Πάρε το δέμα και πλήρωσε τον λογαριασμό.

Στο ταχυδρομείο

Η Μαρία είναι τέταρτη στη σειρά. Περιμένει λίγο και όταν φεύγει ο πρώτος, ο δεύτερος, ο τρίτος κύριος ...

Μαρία: Καλημέρα.
 Υπάλληλος: Καλημέρα σας, δεσποινίς. Τι θέλετε;
 Μαρία: Θέλω να εξαγγυώσω μια επιταγή, θέλω επίσης και δύο γραμματόσημα.
 Υπάλληλος: Δώστε μου την επιταγή, σας παρακαλώ.
 Μαρία: Ορίστε.

- Υπάλληλος: Συμπληρώστε τα στοιχεία σας εδώ και δώστε μου την ταυτότητά σας.
- Μαρία: Μπορώ να πληρώσω εδώ και τον λογαριασμό της Δ.Ε.Η.;
- Υπάλληλος: Μάλιστα. Να η ταυτότητά σας και τα χρήματα.
- Μαρία: Ευχαριστώ πολύ. Έχω και μια ειδοποίηση για ένα δέμα.
- Υπάλληλος: Για το δέμα πηγαίνετε δίπλα.

Η σάλα της γιαγιάς...

Η γιαγιά μένει **σ'** ένα σπίτι **κοντά στην** πλατεία. Το σπίτι έχει μια μεγάλη σάλα. Αυτό το δωμάτιο είναι πάντα φωτεινό, γιατί ο ήλιος μπαίνει **μέσα από** το μεγάλο παράθυρο. **Απέναντι από** την πόρτα είναι ο καναπές. **Πάνω από** τον καναπέ είναι η φωτογραφία του παππού. **Μπροστά από** τον καναπέ είναι ένα μικρό τραπεζάκι. **Δεξιά** είναι ο μεγάλος καθρέφτης και **κάτω από** τον καθρέφτη είναι το αγαπημένο έπιπλο της γιαγιάς: ένα όμορφο ινδικό τραπεζάκι. Το δικό μας αγαπημένο έπιπλο είναι **δίπλα στον** καναπέ. Είναι ένα μεγάλο ντουλάπι. **Μέσα στο** ντουλάπι είναι πάντα ένα βάζο **με** γλυκό. **Πάνω στον** καναπέ κοιμάται πρωί – βράδυ ο τεμπέλης γάτος μας, ο Χαρίλαος.

Μου αρέσει πολύ η μελιτζανοσαλάτα

- Μπαμπάς: Τι θέλετε, παιδιά;
- Δημήτρης: Εγώ θέλω μπριζόλα με πατάτες τηγανητές.
- Χριστίνα: Για μένα ένα μπιφτέκι.
- Μπαμπάς: Εσύ, Ελένη;
- Ελένη: Κι εγώ μπιφτέκι θέλω.
- Αλέξανδρος: Παστίτσιο έχει;
- Μπαμπάς: Ναι, βέβαια έχει. Θέλουμε και σαλάτες και ένα τζατζίκι.
- Ελένη: Δε μου αρέσει καθόλου το τζατζίκι. Έχει πολύ σκόρδο.
- Μπαμπάς: Καλά. Μελιτζανοσαλάτα τρως;
- Ελένη: Αμέ! Μου αρέσει πολύ η μελιτζανοσαλάτα.
- Μπαμπάς: Ωραία. Από φρούτα τι παίρνουμε; Σας αρέσουν τα σταφύλια;
- Αλέξανδρος: Μ μ μ... Δε μου αρέσουν και πολύ τα σταφύλια;
- Μπαμπάς: Καπούζι τότε;
- Αλέξανδρος: Μπα! Προτιμώ παγωτό.
- Μπαμπάς: Εντάξει. Παγωτό για σένα και φρούτα για τους άλλους. (Στον σερβιτόρο) Έρχεστε λίγο;

Επίσκεψη στον γιατρό

Το πρωί, ο Γιώργος πήγε στη δουλειά, αλλά δεν ένιωθε καλά. Κρύωνε, ιδρώνει και είχε πονοκέφαλο. Συνέχισε όμως να δουλεύει ως το μεσημέρι. Γύρισε με

δυσκολία στο σπίτι και ξάπλωσε αμέσως στο κρεβατι. Το απόγευμα, επειδή είχε χειροτερέψει, αποφάσισε να πάει στο νοσοκομείο. Στα εξωτερικά ιατρεία έμπαιναν και έβγαιναν πολλοί άνθρωποι. Στην αίθουσα αναμονής περίμεναν μια γυναίκα με ένα παιδάκι και ένας κύριος. Όταν έφτασε η σειρά του, η νοσοκόμα τον φώναξε. Ο Γιώργος μπήκε στο ιατρείο.

Γιώργος: Καλησπέρα σας, γιατρέ.

Γιατρός: Καλησπέρα, τι σας συμβαίνει;

Γιώργος: Γιατρέ, νιώθω πολύ ασχημα.

Γιατρός: Τι έχετε ακριβώς?

Γιώργος: Πονοκέφαλο και βήχα.

Γιατρός: Από ποτέ,

Γιώργος: Από το πρωί. Και χτες το βράδυ είχα νιώσει αδιαθεσία, αλλά δεν έδωσα σημασία.

Γιατρός: Έχεις αρρωστήσει άλλη φορά φέτος;

Γιώργος: Όχι.

Γιατρός: Για να σε εξετάσω... Ο σφυγμός σου είναι γρήγορος. Έχεις πυρετό.

Γιώργος: Τι έχω γιατρέ;

Γιατρός: Δεν είναι σοβαρό. Μια απλή γρίπη.

Γιώργος: Και τι πρέπει να κάνω;

Γιατρός: Εδώ σου έχω γράψει μια συνταγή.

Γιώργος: Γιατρέ, είμαι ασφαλισμένος στο ΙΚΑ Ορίστε το βιβλιάριο.

Γιατρός: Ωραία. Σου γράφω χάπια, θα τα παίρνεις κάθε οκτώ ώρες. Και ένα σιρόπι για τον βήχα.

Γιώργος: Τι άλλο να κάνω γιατρέ;

Γιατρός: Πίνε πολλά υγρά και μη πας στη δουλειά αύριο. Σε δύο-τρεις μέρες θα έχεις αναρρώσει.

Γιώργος: Ευχαριστώ πολύ, γιατρέ. Πηγαίνω στο φαρμακείο αμέσως.

Οι μέρες της εβδομάδας

- Έχεις μάθημα κάθε μέρα, Αλέκο;
- Όχι, μόνο πέντε μέρες την εβδομάδα.
- Και πόσες ώρες έχεις μάθημα τη μέρα;
- Τη Δευτέρα, την Τρίτη και την Τετάρτη έχω τέσσερις ώρες, αλλά τη Πέμπτη και την Παρασκευή έχω μόνο δύο ώρες.
- Τι κάνεις τις μέρες που είσαι ελεύθερος;
- Το Σάββατο πάω στο γήπεδο και παίζω μπάλα με τους φίλους μου.
- Και την Κυριακή;
- Ε, την Κυριακή πάω στον κινηματογράφο, ή στο θέατρο ή κάνω βόλτες.
- Χθες πού ήσουν;

- Ήμουν σ' ένα πάρτι μαζί με την παρέα μου, όμως το επόμενο σαββατοκύριακο θα είμαι όλη τη μέρα στο σπίτι.
- Γιατί;
- Γιατί έχουμε εξετάσεις και θα έχω διάβασμα.

Συγγνώμη, έκανα λάθος

- Πρώτη φορά βλέπουμε τη λέξη «κινηματογράφος» στο εβδομο μάθημα.
- Τι λες, παιδί μου! Υπάρχει οπωσδήποτε στο τρίτο και νομίζω και στο πέμπτο μάθημα.
- Πού είναι;
- Μήπως δε βλέπεις καλά; Εδώ τι λέει; «Κινηματογράφος» δε γράφει;
- Α, βέβαια. Συγγνώμη, έκανα λάθος.

Μήνες και εποχές

- Τι ωραία μέρα σήμερα! Τέλος Νοεμβρίου και νομίζεις ότι είναι καλοκαίρι.
- Πραγματικά. Φέτος είχαμε πολύ καλό καιρό το φθινόπωρο, ενώ το καλοκαίρι ήταν μάλλον δροσερό. Βροχές τον Ιούνιο, αέρα τον Ιούλιο και ζέστη μόνο λίγες μέρες στις αρχές Αυγούστου.
- Τώρα τελευταία ο καιρός αλλάζει απότομα, και δεν καταλαβαίνουμε ούτε άνοιξη ούτε φθινόπωρο. Ο παππούς μου λέει την παροιμία «από Αύγουστο χειμώνα κι από Μάρτιο καλοκαίρι» και μάλλον δίκιο έχει.
- Έτσι λέω κι εγώ και νομίζω ότι σιγά σιγά θα έχουμε μόνο δύο εποχές, καλοκαίρι και χειμώνα.
- Και η άνοιξη με τη δροσιά και το γλυκό καιρό δε θα υπάρχει;
- Ε, η άνοιξη, η εποχή των λουλουδιών με το γαλανό ουρανό και τον ήλιο που λάμπει κάθε μέρα, θα υπάρχει μόνο στα βιβλία.
- Σωστά, θα είναι κι αυτή σαν το χιόνι, γιατί χρόνια τώρα χιονίζει μόνο στα βουνά, κι εμείς εδώ στην πόλη χιόνι ακούμε και χιόνι δε βλέπουμε.
- Καλά τα λέμε εμείς οι δυο, αλλά έχουμε και δουλειές. Δες έξω νυχτώνει... κι είναι ακόμη νωρίς, μόνο τεσσερισήμισι. Χειμώνας βλέπεις, και οι μέρες είναι μικρές και οι νύχτες μεγάλες.

Καλοκαιρινά σχέδια

- Που θα είσαι το καλοκαίρι;
- Θα είμαι εδώ. Την άνοιξη όμως η ξαδέλφη μου κι εγώ θα κάνουμε ένα ταξίδι στα νησιά.
- Τι ωραία ιδέα! Αλλά γιατί την άνοιξη;
- Γιατί τότε δεν κάνει πολλή ζέστη και δεν έχει και πολύ κόσμο.
- Βέβαια. Εδώ στην Ελλάδα η άνοιξη είναι γλυκιά. Στην πατρίδα μου όμως βρέχει και κάνει κρύο.

Η ώρα

- Τι είναι αυτό, μπαμπά; Καινούριο ρολόι;
- Ναι, είναι δώρο από τη μητέρα σου για τα Χριστούγεννα.
- Πολύ ωραίο είναι. Έχει και δείκτες, ε;
- Ναι, έχει, γιατί δεν είναι ηλεκτρονικό.
- Είναι πολύ ακριβό;
- Ε, λιγάκι. Ξέρεις, δε χάνει ούτε δευτερόλεπτο.
- Δείχνει και την ημερομηνία;
- Βέβαια! Δες, εδώ δείχνει τις ώρες και τα λεπτά και εδώ την ημερομηνία.
- Τι άλλο κάνει;
- Είναι και ξυπνητήρι, που χτυπά την ώρα που θέλεις.
- Μπαμπά, θέλω κι εγώ ένα.
- Περιμένε ως τις 15 Μαρτίου, που είναι τα γενέθλια σου.

Ρολόγια

- Καλησπέρα, Μαρία.
- Γεια σου, Κώστα. Πού πηγαίνεις;
- Πάω σ' ένα φίλο μου. Με περιμένει στο σπίτι του κατά τις επτά. Τι ώρα είναι τώρα;
- Δεν ξέρω, το ρολόι μου λέει εξίμισι, αλλά δεν πάει καλά, πάει μπροστά.
- Το δικό μου δε δουλεύει, σταμάτησε, και δε θέλω να πάω ούτε νωρίς ούτε αργά. Θέλω να είμαι εκεί στην ώρα μου.
- Ρώτα εκείνο τον κύριο, στη στάση. Εγώ σ'αφήνω τώρα, γιατί θα πάω σινεμά με μια φίλη μου.
- Γεια σου, Μαρία, και καλή διασκέδαση!
- Ευχαριστώ, Κώστα, επίσης!

Επιστροφή από τις διακοπές

Χθες τα παιδιά γύρισαν από τις καλοκαιρινές διακοπές τους. Μόλις έφτασαν στο σπίτι, άνοιξαν όλα τα παράθυρα. Πόση σκόνη είχε, θεέ μου! Οι τρεις φίλοι μοίρασαν αμέσους τη δουλειά στα τρία. Ο ένας σκούπισε τα δωμάτια, ο άλλος καθάρισε τα τζάμια και ο τρίτος ξεσκόνισε.

Τα παιδιά δούλεψαν τέσσερις ώρες χωρίς διακοπή. Το αποτέλεσμα όμως ήταν καταπληκτικό. Στο τέλος το σπίτι έλαμψε από καθαριότητα. Αφού καμάρωσαν το έργο τους οι φίλοι μας, πήγαν για ύπνο κουρασμένοι αλλά ευχαριστημένοι.

Πολλές δουλειές

- Πού ήσουν, Πέτρο;
- 12 - Ήμουν στην Καβάλα. Είχα μια δουλειά εκεί.

- Πότε έφυγες;
- Έφυγα στις έξι του μηνός και γύρισα στις είκοσι.
- Με τι πήγες;
- Με το δικό μου αυτοκίνητο.
- Αγόρασες αυτοκίνητο;
- Ναι τον περασμένο μήνα.
- Καλορίζικο! Πώς ήταν ο καιρός στην Καβάλα;
- Όχι και τόσο καλός. Φθινόπωρο είναι, κι έκανε αρκετό κρύο. Έβρεξε κιόλας, κι εγώ κρύωσα και έμεινα δύο μέρες στο κρεβάτι.
- Τουλάχιστο, τελείωσες τις δουλειές που είχες εκεί;
- Ευτυχώς, ναι.

Ένα ζευγάρι ετοιμάζει το σπίτι του

Ο Στέφανος και η Χριστίνα παντρεύονται και γι' αυτό χτίζουν σπίτι. Το σπίτι τους θα έχει δύο κρεβατοκάμαρες, μια σαλοτραπεζαρία, μια κουζίνα, μπάνιο και ένα πρόχειρο δωμάτιο, θα τελειώσει σε έξι μήνες. Όμως άρχισαν κιόλας να αγοράζουν τα έπιπλα. Της Χριστίνας της αρέσει να τριγυρίζει στα μικρά μαγαζιά και να ψάχνει για παλιά τραπέζια, καρέκλες, κομοδίνα. Πιστεύει ότι αυτά δίνουν χρώμα και προσωπικότητα σ' ένα σπίτι, θέλει να το επιπλώσει μόνη της, με το προσωπικό της γούστο. Αύριο θα πάνε μαζί με το Στέφανο σ' ένα παλαιοπωλείο να διαλέξουν μερικά κομμάτια. Είναι πραγματική απόλαυση να αγοράζει κανείς πράγματα για το σπίτι του. Και ο Στέφανος και η Χριστίνα, κάθε φορά που ψωνίζουν κάτι, κάνουν σαν μικρά παιδιά από τη χαρά τους.

Οι πρώτες δυσκολίες

- Αλίκη, οι μέρες περνούν, ο γάμος πλησιάζει και νομίζω ότι πρέπει να αποφασίσουμε τι μας είναι εντελώς απαραίτητο και τι μπορούμε να αγοράσουμε αργότερα.
- «Ένα λεπτό, να τελειώσω τη δουλειά μου κι έρχομαι.
- Λοιπόν, άκου τι λέω. Προς το παρόν να μην αγοράσουμε τίποτα για τη σαλοτραπεζαρία. Θα φέρω εγώ το γραφείο μου, θα φέρεις εσύ τη βιβλιοθήκη σου, και με δύο τρία μαξιλάρια στο πάτωμα θα είμαστε εντάξει.
- Ο θεός Πέτρος ρωτάει, τι δώρο θέλουμε να μας κάνει.
- Πες του να μας πάρει μια λάμπα για το γραφείο, για να δουλεύουμε πιο άνετα.
- Για την κρεβατοκάμαρα ένα διπλό κρεβάτι φτάνει.
- Σύμφωνα. Μένει η κουζίνα, θέλουμε οπωσδήποτε ψυγείο και ηλεκτρική κουζίνα.

- Και πλυντήριο για τα ρούχα. Δεν μπορώ να πλένω στο χέρι.
- Καμία αντίρρηση. Ελπίζω μόνο να μας φτάσουν τα λεφτά.
- Κι εγώ το ελπίζω, αλλά στην ανάγκη υπάρχουν και οι δόσεις.

Στην αγορά

- Σοφία, γεια σου.
- Γεια σου, Μάρω. Πώς έτσι πρωί στην αγορά; Δεν έχεις γραφείο σήμερα;
- Έχω βέβαια, αλλά μου έδωσε ο διευθυντής μου δύο ώρες άδεια και βγήκα για ψώνια.
- Τι θα ψωνίσεις;
- Έχουν γενέθλια τα δίδυμα της αδελφής μου και θέλω να τους πάρω κανένα βιβλίο. Τους έπλεξα και από μια κόκκινη μπλούζα που νομίζω ότι θα τους πάει πολύ, γιατί είναι ξανθά.
- Δε θα αγοράσεις τίποτα για σένα;
- Είδα ένα πολύ όμορφο άσπρο φόρεμα, αλλά δεν ξέρω τι να κάνω. Μου αρέσουν τα άσπρα και μου πάνε πολύ, αλλά το φόρεμα ήταν πολύ ακριβό και τα λεφτά που έχω δε μου φτάνουν.
- Εγώ πάντως σου εύχομαι καλή επιτυχία στα ψώνια.
- Ευχαριστώ. Γεια σου.

Αχ, αυτοί οι γιατροί!

- Καλημέρα. Για πού έτσι βιαστικός;
- Πάω στο γιατρό.
- Πάλι! Μα δεν ήσουν στο γιατρό πριν από λίγες μέρες;
- Ήμουν. Από τον περασμένο μήνα που είχα μια γρίπη, συνέχεια στους γιατρούς τρέχω.
- Δηλαδή τι έχεις;
- Μια μου πονάει το κεφάλι, μια έχω ενοχλήσεις στο στομάχι, άλλοτε μουδιάζει το αριστερό μου χέρι κι έχω βήχα και συνάχι.
- Ο γιατρός τι σου λέει;
- Αυτά που λένε όλοι οι γιατροί. Κάνε αναλύσεις, πάρε φάρμακα, πρόσεξε το φαγητό σου, αλλά αποτέλεσμα μηδέν.
- Τι θα κάνεις λοιπόν;
- Μάλλον θα αλλάξω γιατρό.
- Καλή ιδέα! Γεια σου και περαστικά.

Το ταξίδι

- Γιώργος: Γεια σου, Νίκο, καλωσήρθες. Πώς ήταν το ταξίδι;
 Νίκος: Γεια σου, ξάδελφε. Είχα πολύ καλό ταξίδι, ευχαριστώ. Πότε θα σε δω;

- Γιώργος: Δυστυχώς αύριο έχω πολλή δουλειά όλη την ημέρα, θα τα πούμε την Τρίτη.
- Νίκος: Ωραία, αύριο θα δω την πόλη. Μπορείς να μου πεις τι μπορώ να κάνω αύριο που θα είμαι μόνος;
- Γιώργος: Βέβαια Σου ετοίμασα πρόγραμμα. Αν θέλεις, φυσικά, να με ακούσεις.
- Νίκος: Μα φυσικά και θέλω.
- Γιώργος: Λοιπόν, το ξενοδοχείο σου είναι στην οδό Γεωργίου. Ακριβώς απέναντι υπάρχει ένα πάρκο. Είναι πολύ όμορφο και μπορείς να κάνεις βόλτα εκεί; αν έχει καλό καιρό. Αν θέλεις να ψωνίσεις, υπάρχει ένα μεγάλο κατάστημα με ρούχα πολύ κοντά. Μόλις βγεις από το ξενοδοχείο, στρίβεις δεξιά και περπατάς για 3 λεπτά. Μπροστά σου θα δεις την οδό «Ακρόπολης». Το κατάστημα είναι στη γωνία απέναντι. Δίπλα ακριβώς έχει και ένα ακόμη με παπούτσια.
- Νίκος: Θέλω να βγάλω και εισιτήριο για την επιστροφή μου.
- Γιώργος: Ακριβώς απέναντι από τα δύο μαγαζιά είναι ένα τουριστικό γραφείο. Λίγο πιο κάτω στην οδό «Ακρόπολης» πολύ κοντά στα καταστήματα είναι και το ταχυδρομείο και απέναντι ακριβώς είναι το θέατρο Αν σου αρέσει το έργο, βγάλε εισιτήριο και για τους δυο μας.
- Νίκος: Και πού μπορώ να φάω το μεσημέρι;
- Γιώργος: Αν στρίψεις από την οδό Ακρόπολης δεξιά κάτω θα βρεις την οδό Πύργου. Σ' αυτό το δρόμο, λίγο πιο κάτω, δεξιά, υπάρχει ένα πολύ καλό κινέζικο εστιατόριο. Ξέρω πόσο σου αρέσει το κινέζικο φαγητό, και είναι και αρκετά φτηνό. Μετά το φαγητό μπορείς να πας απέναντι όπου είναι η βιβλιοθήκη της πόλης. Έχει πολλά και ενδιαφέροντα βιβλία, αλλά και έναν πολύ ωραίο κήπο δίπλα για να καθίσεις να ξεκουραστείς.

Ο κύριος Αλεξίου περιγράφει μια ημέρα της εβδομάδας

Το πρωί σηκώνομαι από το κρεβάτι γύρω στις 7.00. Πηγαίνω στο μπάνιο και πλένομαι. Η γυναίκα μου σηκώνεται πιο νωρίς και φτιάχνει καφέ. Σπάνια τρώμε πρωινό.
Πριν πω καφέ ντύνομαι, χτενίζομαι και ετοιμάζω την τσάντα για το γραφείο. Συνήθως, πίνω τον καφέ μου γρήγορα, γιατί βιάζομαι να πάω στη δουλειά. Η γυναίκα μου, όμως, κάθεται στον καναπέ, ανοίγει το ραδιόφωνο και πίνει τον καφέ της με την ησυχία της.

Όταν βγαίνω από το σπίτι, αγοράζω πάντα εφημερίδα από τον εφημεριδοπώλη που στέκεται στη γωνία του δρόμου. Φτάνω στη δουλειά γύρω στις 8:30. Δουλεύω πολύ όλη τη μέρα και κουράζομαι. Όλοι δουλεύουν πολύ στο γραφείο και κουράζονται.

Το απόγευμα, όταν γυρίζω στο σπίτι τρώω κάτι και κοιμάμαι καμιά ώρα. Η γυναίκα μου έρχεται από τη δουλειά πιο αργά. Καθόμαστε στο σαλόνι και συζητάμε ή ακούμε μουσική. Αν είναι Τετάρτη, παίζουμε ΛΟΤΤΟ και ευχόμαστε την Πέμπτη να είμαστε τυχεροί και πλούσιοι. Τα βράδια κοιμόμαστε αργά, γιατί, πριν κοιμηθούμε, μιλάμε για τις καλοκαιρινές διακοπές μας και σκεφτόμαστε πού θα πάμε.

Ψάχνει για ένα μικρό διαμέρισμα κοντά στο κέντρο

Ο Πέτρος ψάχνει για ένα διαμέρισμα κοντά στο κέντρο. Για την ακρίβεια, θέλει ένα επιπλωμένο δωάρι με τηλέφωνο. Στις μικρές αγγελίες υπάρχουν δύο διαμερίσματα που ίσως είναι κατάλληλα.

Το ένα είναι στην Πλάκα, ακριβώς κάτω από την Ακρόπολη, και είναι στον πρώτο όροφο. Έχει ένα λίβιγκ ρουμ με τζάκι, ένα υπνοδωμάτιο, μια μικρή κουζίνα, και μπάνιο. Το κακό είναι ότι το ενοίκιο είναι πολύ ακριβό και τα κοινόχρηστα πολλά.

Το άλλο διαμέρισμα βρίσκεται στα Πετράλωνα, σε μια πολύ ήσυχη γειτονιά. Είναι στον τέταρτο όροφο, με ωραία θέα, κι έχει μια μοντέρνα κουζίνοτραπεζαρία, ένα υπνοδωμάτιο, κι ένα μεγάλο μπάνιο. Το ενοίκιο είναι πολύ λογικό και τα κοινόχρηστα λίγα. Το πρόβλημα με αυτό το διαμέρισμα είναι ότι δεν έχει τηλέφωνο.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ: Διαμέρισμα 95 τ.μ., 4 δωμάτια, χωλ, κουζίνα, μπάνιο, **στον** τρίτο όροφο. Τηλ. 3659862, ώρες γραφείου.

- Εμπρός.
- Καλημέρα σας. Τηλεφωνώ για το διαμέρισμα που νοικιάζετε. Μπορείτε να μου πείτε σε ποια περιοχή βρίσκεται;
- Στο Παγκράτι, κοντά στην εκκλησία του Αγίου Σπυρίδωνα.
- Μάλιστα. Πόσες κρεβατοκάμαρες έχει;
- Δύο κρεβατοκάμαρες, χωλ, τραπεζαρία, ένα μεγάλο καθιστικό με μπαλκόνι, κουζίνα και μπάνιο. Πόσα άτομα είστε;
- Τέσσερα. Χρειαζόμαστε δύο κρεβατοκάμαρες, γι' αυτό σας ρώτησα.
- Ναι, το κατάλαβα. Είναι ωραίο διαμέρισμα και ήσυχο.
- Έχει αρκετές ντουλάπες και ντουλάπια;

- Βεβαίως. Είναι καινούριο διαμέρισμα. Υπάρχουν ντουλάπες και στις δυο κρεβατοκάμαρες, και μεγάλα ντουλάπια στην κουζίνα.
- Και τι ενοίκιο ζητάτε;
- 80.000. Και έχει λίγα κοινόχρηστα γιατί δεν έχει θυρωρό.
- Μπορούμε να έρθουμε να το δούμε σήμερα το απόγευμα;
- Πολύ ευχαρίστως, θα σας περιμένω κατά τις επτά.
- Μου δίνετε τη διεύθυνση σας παρακαλώ;

Ενοικιάσεις

ΡΕΤΙΡΕ πεντάρι. 147 μ2. βεράντες γύρω-γύρω, Αιγινήτου και Μενάνδρου 23 (ακριβώς δίπλα στο ξενοδοχείο Γκόλντεν Ινν) τηλ. 32.38.124-72.32.925.
ΓΚΑΡΣΟΝΙΕΡΑ ημιυπόγειος, Φιλαδελφέως και Κασσαβέτη 2 (στάση Καλλιφρονά), 36.15.001.

ΣΤΗ ΦΙΛΟΘΕΗ, Πίνδου 14. διαμέρισμα β' ορόφου, δύο υπνοδωμάτια, λίβιγκ ρουμ, κουζίνα, χολ και αποθήκη, ενοίκιο 95.000 το μήνα. Πληροφ. τηλ.: 67.21.608 κ. Φίλιππος Οικονόμου.

ΕΥΚΑΙΡΙΑ, μονοκατοικία. Σταυρός, κοντά στη Λεωφ. Λαυρείου. Λίβιγκ ρουμ, υπνοδωμάτιο, κουζίνοτραπεζαρία, κήπος δρχ. 90.000 πληροφορ. 68.12.201.

ΣΤΟ ΓΑΛΑΤΣΙ διαμέρισμα 2 δωματίων, χολ, κουζίνα. λουτρό, χωρίς κοινόχρηστα, χωρίς καλοριφέρ. πληρ. τηλ. 29.16.484.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ Ν. Ψυχικό. διαμέρισμα 80 μ2, λουξ, ισόγειο, φωτεινό, βεράντα-κήπος θέρμανση, μοκέτες, τηλ.: 67.21.284, 6-9 μ.μ.

Η Ελλάδα

Η Ελλάδα είναι μια από τις χώρες της Ευρώπης. Βρίσκεται στη Μεσόγειο θάλασσα, ανατολικά από την Ιταλία και δυτικά από την Τουρκία. Είναι σχετικά μικρή χώρα: η έκταση της είναι σχεδόν 132.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα και έχει περίπου 10.000.000 κατοίκους. Στα βόρεια της βρίσκονται η Αλβανία, η Γιουγκοσλαβία και η Βουλγαρία.

Η Ελλάδα έχει πολλά βουνά και πολλά νησιά. Το πιο ψηλό βουνό είναι ο Όλυμπος, και το πιο μεγάλο νησί η Κρήτη. Άλλα γνωστά νησιά είναι η Ρόδος και η Μύκονος στο Αιγαίο πέλαγος, Ύδρα στον Αργοσαρωνικό κόλπο, και η Κέρκυρα στο Ιόνιο πέλαγος. Το κλίμα της Ελλάδας είναι μεσογειακό με ζεστό καλοκαίρι και μαλακό χειμώνα. Χώρα παράγει πολλά γεωργικά προϊόντα (π.χ. σιτάρι, λάδι, φρούτα, κρασί κ.ά.), αρκετά κτηνοτροφικά προϊόντα (π.χ. κρέας, μαλλί κ.ά.), και λίγα βιομηχανικά (π.χ. υφάσματα, πλαστικά). Το ζεστό της κλίμα, οι ωραίες της παραλίες, τα γραφικά της νησιά, και τα αρχαία της μνημεία κάνουν την Ελλάδα τουριστική χώρα. Εκατομμύρια τουρίστες επισκέπτονται τη χώρα κάθε χρόνο.

Το πάρτι

Χθες ο Νίκος έκανε ένα πάρτι για τα γενέθλια του. Από τις εννιά το βράδυ το σπίτι γέμισε με τις χαρούμενες φωνές των καλεσμένων. Το κέφι ήταν μεγάλο. Οι φίλοι χόρευαν, έπιναν, έτρωγαν και έκαναν διάφορα αστεία. Αρκετοί διασκεδάζαν στο μπαλκόνι. Ήταν κιόλας δωδεκάμισι η ώρα. Ενώ το κασετόφωνο έπαιζε δυνατά ένα ωραίο τραγούδι, ξαφνικά, ένας έξαλλος κύριος με -πιτζάμες βγήκε στο μπαλκόνι του κάτω πατώματος και φώναξε:

- Κι εγώ πήγαινα σε πάρτι όταν ήμουν στην ηλικία σας, όμως δεν κάναμε τόση φασαρία. Διασκεδάσαμε πολιτισμένα.
- Έχετε δίκιο, κύριε. Μας συγχωρείτε, είπαν τα παιδιά και συνέχισαν ήσυχα το πάρτι τους.

Μεγάλωσε το γαϊδουράκι, μίκρυνε το σαμαράκι

- Ποπό, πόσο ψήλωσες, Αντρέα! Σχεδόν δε σε γνώρισα.
- Μα, πέρασαν έξι χρόνια από την τελευταία φορά που με είδες, θείε μου.
- Ναι, βέβαια... Τότε πήγαινες στο Δημοτικό, αν δεν κάνω λάθος.
- Όχι, πήγαινα στην πρώτη Γυμνασίου.
- Έχεις δίκιο. Από τότε άρχισες να ψηλώνεις απότομα, και ο πατέρας σου σου αγόρασε τα πρώτα μακριά παντελόνια.
- Ο καημένος ο πατέρας μου! Ξόδευε ένα σωρό λεφτά για τα ρούχα μου, γιατί εγώ μεγάλωνα, αυτά όμως δυστυχώς όχι.

Περνάει την Κυριακή διαβάζοντας και ακούγοντας μουσική

Ο Ντίνος είναι καθηγητής της Φυσικής σ' ένα λύκειο. Δυστυχώς, το σχολείο είναι μακριά από το σπίτι του κι έτσι αλλάζει τρία λεωφορεία για να πάει και τρία για να γυρίσει σπίτι του. Χάνει περίπου δυόμισι ώρες τη μέρα περιμένοντας διάφορα λεωφορεία και ταξιδεύοντας. Μέσα στην εβδομάδα δεν έχει καθόλου κέφι να βγει έξω. Είναι νέος άνθρωπος με φιλότιμο και ετοιμάζει κάθε μέρα διάφορες εργασίες για τους μαθητές του. Τρώει κάτι έτοιμο και πέφτει για ύπνο.

Έτσι, περιμένει πώς και πώς να έρθει το σαββατοκύριακο. Το Σάββατο το πρωί ψωνίζει από το μακαλικό απέναντι και μετά πηγαίνει στο κολυμβητήριο όπου περνάει δύο ως τρεις ώρες κολυμπώντας. Το βράδυ συνήθως βγαίνει με τους φίλους του. Την Κυριακή την περνάει μαγειρεύοντας, διαβάζοντας, και ακούγοντας μουσική.

Ψάχνοντας για σπίτι

Ο Γιάννης και η Μαρία έφτασαν στην Ελλάδα πριν από δυο μήνες. Μένουν σε φίλους τους στην Αθήνα. Τώρα όμως βρήκαν δουλειά και αποφάσισαν

να νοικιάσουν σπίτι. Αρχίζουν την καινούργια ζωή τους. Θέλουν να βρουν σπίτι κοντά στη δουλειά τους. Έτσι θα κερδίζουν χρόνο και θα έχουν λιγότερα έξοδα. Ψάχνοντας στις μικρές αγγελίες των εφημερίδων τα ενοικιαστήρια, βρήκαν μια καλή ευκαιρία. Πήραν τηλέφωνο τον ιδιοκτήτη και έκλεισαν ραντεβού.

Γιάννης: Γειά σας, είστε ο ιδιοκτήτης του σπιτιού;

Ιδιοκτήτης: Μάλιστα. Εσείς ποιος είστε;

Γιάννης: Είμαι ο κ. Σαρρής που σας πήρα τηλέφωνο το πρωί. Από 'δώ η γυναίκα μου.

Ιδιοκτήτης: Θέλετε να δείτε το διαμέρισμα; Από εδώ, παρακαλώ.

Γιάννης: Ευχαριστούμε πολύ!

Ιδιοκτήτης: Όπως βλέπετε έχει δύο μεγάλα υπνοδωμάτια! Σας βεβαιώνω ότι είναι πολύ άνετο και φωτεινό. Έχω μείνει και εγώ εδώ.

Μαρία: Ωραίο είναι! Η κρεβατοκάμαρα που βλέπει στον δρόμο είναι μεγαλύτερη.

Γιάννης: Ναι. Υπάρχει αρκετός χώρος για τα κρεβάτια των παιδιών.

Μαρία: Θα έχει όμως θόρυβο.

Γιάννης: Ας δούμε και τα άλλα δωμάτια.

Μαρία: Το σαλόνι είναι πολύ άνετο.

Γιάννης: Και το μπάνιο αρκετά μεγάλο.

Μαρία: Και η κουζίνα ευρύχωρη.

Γιάννης: Έχει χώρο για το τραπέζι και τις καρέκλες.

Μαρία: Έχει και αρκετά ντουλάπια.

Ιδιοκτήτης: Πώς το βρίσκετε;

Γιάννης: Καλό είναι. Πόσο είναι το ενοίκιο;

Ιδιοκτήτης: Το ενοίκιο είναι 50.000 δραχμές τον μήνα και δύο ενοίκια προκαταβολή.

Μαρία: Με τα κοινόχρηστα όμως τα έξοδα ανεβαίνουν. Έτσι δεν είναι;

Γιάννης: Να μας κάνετε μια καλύτερη τιμή.

Ιδιοκτήτης: Δεν είναι ακριβό. Είναι τριάρι, δεύτερος όροφος, με μεγάλη βεράντα. Δεν θα βρείτε φτηνότερο.

Γιάννης: Σύμφωνα.

Ιδιοκτήτης: Για τα κοινόχρηστα είναι υπεύθυνος ο διαχειριστής, ο κ. Γεωργίου.

Ψάχνοντας για δουλειά

Είναι πολύ δύσκολο να βρούμε δουλειά σήμερα. Οι άνεργοι πληθαίνουν κάθε μερα. Είναι σημαντικό να έχουμε έναν καλό μισθό, καλές συνθήκες εργασίας και να μας αρέσει αυτό που κάνουμε. Ο Γιάννης και ο Κώστας είναι

στενοί φίλοι. Ήλθαν στην Ελλάδα από το εξωτερικό και εγκαταστάθηκαν στην Αθήνα. Πιστεύουν ότι εδώ θα βρουν πιο εύκολα δουλειά. Ο Γιάννης είναι γεωπόνος και ο Κώστας είναι εργάτης. Και οι δύο αντιμετωπίζουν το άγχος της ανεργίας. Πότε θα βρουν δουλειά; Τι δουλειά θα είναι αυτή; Διάβαζαν καθημερινά τις μικρές αγγελίες των εφημερίδων. Γράφτηκαν και σ' ένα γραφείο που βρίσκει δουλειά στους άνεργους. Ευτυχώς δεν έχασαν άδικα τον καιρό τους. Στο τέλος, βρέθηκε αυτό που ήθελαν. Ο Γιάννης θα πάει σε λίγες μέρες σε μια επαρχιακή πόλη. Προσλήφθηκε σε μια εταιρεία που φτιάχνει γεωργικά φάρμακα. Ο Κώστας θα δουλέψει εργάτης σε μια οικοδομή στην Αθήνα.

Κώστας: Χαίρετε, κύριε.

Εργοδότης: Γεια σας.

Κώστας: Εσείς είστε το αφεντικό;

Εργοδότης: Ναι, εγώ είμαι.

Κώστας: Έμαθα από έναν φίλο μου, τον Γιάννη, ότι ψάχνετε για έναν εργάτη.

Εργοδότης: Ναι, χρειάζομαι έναν εργατικό και τίμιο άνθρωπο. Έχεις ξαναδουλέψει σε οικοδομή;

Κώστας: Ναι, βέβαια. Έχω δουλέψει και παλιότερα.

Εργοδότης: Είναι σκληρή δουλειά. Φαίνεσαι πολύ νέος.

Κώστας: Είμαι 23 ετών.

Εργοδότης: Πώς σε λένε;

Κώστας: Με λένε Κώστα.

Εργοδότης: Λοιπόν Κώστα, θα αρχίσουμε δοκιμαστικά και θα δούμε. Δουλεύουμε κάθε μέρα 07:30–15:00. Σύμφωνοι;

Κώστας: Σύμφωνοι. Πόσο είναι το μεροκάματο;

Εργοδότης: Είναι 5.000 δραχμές. Με υπερωρίες όμως παίρνεις παραπάνω. Θα αναλάβω και τα ένσημα του ΙΚΑ Έχεις βιβλιário;

Κώστας: Ναι. Κάθε πότε θα πληρώνομαι;

Εργοδότης: Στο τέλος κάθε βδομάδας. Είναι Δευτέρα, θα πληρωθείς την Παρασκευή, τέσσερα μεροκάματα γι' αυτήν τη βδομάδα. Από αύριο αρχίζεις δουλειά.

Κώστας: Τι άλλο χρειάζεται;

Εργοδότης: Φέρε μαζί σου αύριο το βιβλιário του ΙΚΑ και την ταυτότητά σου.

Κώστας: Εντάξει.

Εργοδότης: Α, με την ευκαιρία... χρειάζομαι έναν φύλακα στην οικοδομή για τη νύχτα. Γνωρίζεις κανέναν που να ενδιαφέρεται;

Κώστας: Ναι. Θα σας πω αύριο. Γεια σας και ευχαριστώ πολύ.

Οικογενεια – επαγγέλματα

Ονομάζομαι Μανόλης Νικολινάκος και μένω με την οικογένεια μου στην Αθήνα. Η οικογένεια μου έχει πέντε μέλη: τον πατέρα, τη μητέρα και τα τρία παιδιά. Εγώ είμαι ο μικρότερος.

Η αδελφή μου η Μαρία, η μεγαλύτερη από τους τρεις μας, είναι δασκάλα. Εργάζεται σε ένα δημοτικό σχολείο κοντά στο σπίτι μας.

Ο αδελφός μου, ο Γιώργος, ετοιμαζόταν όλη την περσινή χρονιά για τις Πανελλήνιες εξετάσεις. Μπήκε στο Πανεπιστήμιο. Πέτυχε στην Ιατρική. Του αρέσει πολύ. Θέλει να γίνει παιδίατρος.

Εγώ είμαι μαθητής στην τρίτη τάξη του Γυμνασίου. Δεν έχω ακόμη αποφασίσει τι θα γίνω. Μου αρέσουν τα μηχανήματα και τα ηλεκτρονικά. Σκέφτομαι να σπουδάσω σε τεχνική σχολή και, όταν τελειώσω, να δουλέψω μαζί με τον πατέρα μου. Ο πατέρας μου είναι μηχανικός αυτοκινήτων. Έχει δικό του συνεργείο και βγάζει αρκετά χρήματα.

Η μητέρα εργαζόταν μέχρι πέρυσι ως μοδίστρα σε μια βιοτεχνία. Επειδή δούλευε από πολύ νέα, συμπλήρωσε τα ένσημα του ΙΚΑ και πήρε σύνταξη. Τώρα ξεκουράζεται. Κάνει μόνο τις δουλειές του σπιτιού, τα «οικιακά», όπως λέγεται.

Η Κυριακή είναι η μέρα που μαζεύεται όλη η οικογένεια για το μεσημεριανό φαγητό. Χτες μετά το φαγητό εγώ και η αδελφή μου κοιτάξαμε τα άλμπουμ με τις παλιές, οικογενειακές φωτογραφίες.

Μανόλης: Κοίταξε, Μαρία. Πώς ήταν ο παππούς και η γιαγιά στα νιάτα τους!

Μαρία: Ο παππούς ήταν λεβέντης. Και η γιαγιά ωραία γυναίκα.

Μανόλης: Και καλή μαγείρισσα!

Μαρία: Δες αυτήν εδώ τη φωτογραφία που μαζεύουν ελιές.

Μανόλης: Πόσο νέοι φαίνονται!

Μαρία: Ο παππούς δούλευε απ' το πρωί ως το βράδυ.

Μανόλης: Εργαζόταν και στις οικοδομές. Έτσι δεν είναι;

Μαρία: Βέβαια. Ήταν ο καλύτερος χτίστης του χωριού. Το πρωί δούλευε στις οικοδομές και τα απογεύματα και τις αργίες στα χωράφια.

Μανόλης: Οικοδόμος και αγρότης λοιπόν.

Μαρία: Κουραζόταν πολύ, γιατί είχε μεγάλη οικογένεια, πέντε παιδιά!

Μανόλης: Αυτός εδώ, δίπλα στον παππού, ποιος είναι;

Μαρία: Δεν τον γνωρίζεις; Είναι ο θείος ο Νίκος, όταν ήταν φοιτητής της Νομικής. «Ο δικηγόρος μου», όπως έλεγε ο παππούς. Μανόλη, δες και τον θείο τον Γιώργο, τον τραπεζικό, την ημέρα που έπαιρνε το πτυχίο του οικονομολόγου.

Μανόλης: Ποιος είναι αυτός εδώ;

- Μαρία: Ο αδελφός του παππού, όταν ήταν νέος. Τότε που δούλευε σε ρεβιτόριο σε εστιατόριο στην Αμερική.
- Μανόλης: Εκείνη η φωτογραφία φαίνεται πολύ παλιά. Δυσκολεύομαι να αναγνωρίσω τα πρόσωπα. Είναι παιδιά που πηγαίνουν σχολείο.
- Μαρία: Για να δω. Νομίζω ότι αναγνώρισα τον μπαμπά.
- Πατέρας: Ναι, εγώ είμαι, όταν ήμουν στην τρίτη Δημοτικού. Αυτός δεξιά είναι ο ξάδελφος μου, ο Νίκος, που είναι ταχυδρομικός υπάλληλος.
- Μανόλης: Και εκείνος εκεί αριστερά;
- Πατέρας: Ένας καλός μου φίλος! Ήμαστε συμμαθητές και στο Γυμνάσιο. Άριστος μαθητής. Τώρα είναι αρχιτέκτονας, στέλεχος μιας μεγάλης εταιρείας.

Τα μέσα συγκοινωνίας

Χτες μας πήρε τηλέφωνο η μητέρα από το χωριό. Μας είπε ότι μας σκέφτεται πολύ και ότι μας περιμένει για τις διακοπές των Χριστουγέννων. Μου λείπει πολύ το χωριό. Όταν πηγαίνω, αισθάνομαι ότι γίνομαι πάλι παιδί. Όπως όταν ήμουν μικρός, θέλω να σηκώνομαι πρωί να βλέπω τον κήπο μας, τα χωράφια, τα δέντρα, τον καθαρό ουρανό.

Έτσι και τώρα, που θα πάμε για τις γιορτές, θα σηκώνομαι πρωί, θα ντύνομαι, θα πλένομαι, θα τρώω το πρωινό μου χωρίς να βιάζομαι για τη δουλειά. Στην πόλη όλα είναι διαφορετικά. Όλη η οικογένεια σκέφτεται συνέχεια το ταξίδι. Δεν έχουμε αποφασίσει ακόμα Με τι μέσο θα ταξιδέψουμε. Με τραίνο ή με αεροπλάνο; Επειδή τα αεροπορικά εισιτήρια είναι ακριβά σκεφτόμαστε να πάρουμε το τραίνο μέχρι τη Θεσσαλονίκη και από εκεί το λεωφορείο για το χωριό.

- Πατέρας: Έχει πολύ κόσμος! Παιδιά προσέχετε! Μη σπρώχνεστε!
- Μητέρα: Που είναι τα εισιτήρια μας;
- Πατέρας: Τα έχω στο πορτοφόλι μου.
- Μητέρα: Να τα έχεις πρόχειρα, γιατί σε κάθε σταθμό ελέγχονται από τους ελεγκτές.
- Ελένη: Μπαμπά, πάγωσα από το κρύο.
- Πατέρας: Υπομονή! Σε λίγο φεύγουμε.
- Νίκος: Τι ώρα φεύγει το τραίνο;
- Πατέρας: Σε μια ώρα περίπου.
- Ελένη: Τι ώρα είναι τώρα;
- Μητέρα: Δέκα και τέταρτο.
- Πατέρας: Το τραίνο φεύγει στις έντεκα και δέκα.
- Ελένη: Έχουμε χρόνο να φάμε κάτι;
- 22 Γιώργος: Κι εγώ θέλω κάτι να πιω.

- Μητέρα: Θα φάμε στο τραίνο. Πάρτε τώρα ένα κουλούρι και κανένα αναψυκτικό.
- Σταθμαρχης: (Ακούγεται η φωνή του από το μεγάφωνο). Αναχώρηση ταχείας αμαξοστοιχίας για Θεσσαλονίκη. Άμεση επιβίβαση των κυριών επιβατών από την αποβάθρα αριθμός 2.
- Μητέρα: Γρήγορα, παιδιά. Πάρτε από μία τσάντα. Να δω ποιος θα τα καταφέρει ν' ανεβεί πρώτος.
- Πατέρας: Ελπίζω οι θέσεις μας να είναι κοντά σε παράθυρο.
- Μητέρα: Μας έδωσαν καλές θέσεις από το πρακτορείο. Δεν φαντάζομαι να καπνίζουν σ' αυτό το βαγόνι.
- Νίκος: Δεν βλέπεις την επιγραφή απέναντι «Απαγορεύεται το κάπνισμα»;
- Πατέρας: Ευτυχώς, το τραίνο θα φύγει χωρίς καθυστέρηση.
- Μητέρα: Έχει σχεδόν γεμίσει.
- Πατέρας: Πάρνει επιβάτες και από τις επόμενες στάσεις.
- Ελένη: Πόσες ώρες είναι το ταξίδι μας;
- Πατέρας: Πέντε ώρες και 20 λεπτά.

Εγχείρηση

Την περασμένη εβδομάδα ο Γιάννης Ζήσης έκανε εγχείρηση σκοληκοειδίτιδας. Εκείνη τη μέρα γύρισε στο σπίτι του αργά το βράδυ κουρασμένος. Έκανε ένα μπάνιο και αφού έφαγε κάθισε μπροστά στην τηλεόραση. Είχε ένα γουέστερν με τον Τζων Γουέιν που του αρέσει πολύ.

Ενώ έβλεπε το έργο με μεγάλη ευχαρίστηση, ξαφνικά ένιωσε ένα δυνατό πόνο στο στομάχι. Στην αρχή νόμισε ότι ήταν από το φαγητό γι' αυτό πήρε αμέσως ένα χάπι. Ο πόνος όμως δεν περνούσε, αντίθετα όλο και δυνάμωνε. Ένωθε χάλια. Δεν ήξερε πια τι να κάνει. Τελικά τηλεφώνησε στο γιατρό του. Σε λίγη ώρα ο γιατρός ήρθε, τον εξέτασε και του είπε ότι είναι μια κρίση σκοληκοειδίτιδας και ότι χρειάζεται αμέσως εγχείρηση. Έτσι ο Γιάννης Ζήσης βρέθηκε στο νοσοκομείο.

Τι κάνει η φλωαρία...

Η κυρία Μαργαρίτα πήγε πρωί πρωί στον ψαρά της γειτονιάς της και αγόρασε ένα κιλό ωραία φρέσκα μπαρμπούνια. Ενώ γυρνούσε στο σπίτι συνάντησε τη φίλη της την Κατερίνα, αλλά επειδή ήταν βιαστική, της είπε να της τηλεφωνήσει σε μισή ώρα.

Γύρισε στο σπίτι και ενώ καθάριζε τα ψάρια χτύπησε το τηλέφωνο. Ήταν η Κατερίνα. Αρχισαν να μιλούν. Μιλούσαν και γελούσαν ώρα πολλή. Από το ανοιχτό παράθυρο της κουζίνας μπήκε ο γάτος που μύρισε τα ψάρια και του άνοιξε η όρεξη. Όταν η κυρία Μαργαρίτα έκλεισε το τηλέφωνο ήταν πια αργά. Ο γάτος έτρωγε το τελευταίο ψάρι.

Δασκάλα

- Πέτρος: Που είσαι εσύ στη φωτογραφία, Ζώντα;
- Ζώντας: Εδώ, στη μέση. Δεν με γνώρισες;
- Πέτρος: Ήσουν χοντρούλης τότε, ε;
- Ζώντας: Έτρωγα γλυκά και σοκολάτες όλη την ώρα και έβαλα μπόλικα κιλά.
- Πέτρος: Τη δασκάλα σας πώς την έλεγαν;
- Ζώντας: Αθανασία. Αχ, άκου τι έγινε την πρώτη μέρα που μπήκε στην τάξη. Είχαμε δυο δίδυμους, το Μιχάλη και τον Απόστολο Ιωάννου. Άνοιξε η κυρία Αθανασία τον κατάλογο και φώναζε με τη σειρά τα ονόματα. Όταν έφτασε στο Ιωάννου φώναζε:
- Μιχάλης Ιωάννου.
 - Παρών, είπε ο Μιχάλης.
 - Απόστολος Ιωάννου.
 - Παρών.
- (Τους κοιτάζει και λέει) – Αδέλφια είστε;
(όλη η τάξη μαζί) – Δίδυμοι, κυρία.
- Το ξέρω ότι είναι δίδυμοι. Εγώ ρώτησα αν είναι αδέλφια.
- Πέτρος: Σπίρτο η δασκάλα σας, ε;

Στο ξενοδοχείο

- Χαίρετε, είμαι ο κύριος Παυλίδης. Έκλεισα ένα μονόκλινο δωμάτιο χθες.
- Α, μάλιστα. Έχουμε δωμάτια στο πρώτο πάτωμα, στο δεύτερο και στο τρίτο. Σε ποιο πάτωμα προτιμάτε;
- Δώστε μου αυτό που είναι στο τρίτο. Έχουν όλα ντους και τηλέφωνο;
- Ασφαλώς έχουν. Αφήστε τις αποσκευές σας, θα σας τις φέρει ο υπάλληλος του ξενοδοχείου. Δώστε μου, παρακαλώ, την ταυτότητα ή το διαβατήριό σας.
- Ορίστε η ταυτότητά μου.
- Πάρτε το κλειδί του δωματίου σας. Είναι το 305.
- Ευχαριστώ. Ίσως με ζητήσει κάποιος κύριος. Καλέστε με, σας παρακαλώ, αμέσως. Περιμένω και ένα τηλεγράφημα από το εξωτερικό. Σας παρακαλώ, στείλτε μου το στο δωμάτιο μου.
- Εντάξει, κυρία. Μην περιμένετε το ασανσέρ. Δε λειτουργεί. Σας παρακαλώ, πηγαίνετε από τις σκάλες.
- Α, όταν έρθουν οι βραδινές εφημερίδες, στείλτε μου μία. Που μπορώ να πω κάτι;
- Στο μπιτταρ του ξενοδοχείου μας, στον ημιώροφο, ή πείτε να σας φέρουν κάτι στο δωμάτιο σας.
- Ευχαριστώ.

Το κτίριο Διοικήσεως

Στο κτίριο Διοικήσεως, το ψηλότερο κτίριο του Πανεπιστημίου, είναι συγκεντρωμένες όλες οι υπηρεσίες. Η δουλειά κάθε υπηρεσίας είναι πολύ σημαντική. Από εκεί περνούν χιλιάδες έγγραφα, που χωρίς αυτά οι Σχολές, τα Τμήματα, οι Τομείς, αλλά και ολόκληρο το Πανεπιστήμιο δεν μπορούν να λειτουργήσουν.

Στη Διοίκηση πηγαίνουν όλοι όσοι θέλουν να ρωτήσουν κάτι, να πάρουν καμιά βεβαίωση, να τακτοποιήσουν κάποια υπόθεση τους.

Πέρασε η ώρα...

- Τι ώρα είναι Δημήτρη; Σταμάτησε το ρολόι μου.
- Δωδεκάμισι.
- Άργησα. Έχω μια δουλειά στη Γραμματεία της Ιατρικής, θέλω να κάνω την εγγραφή μου και να πάρω μια βεβαίωση ότι είμαι φοιτητής, για αναβολή από το στρατό. Τι λες, προφταίνω;
- Μπα, δε νομίζω ότι θα μπορέσεις να τελειώσεις τη δουλειά σου σήμερα. Γιατί δεν ξεκίνησες νωρίτερα;
- Μελετούσα όλο το πρωί και το ξέχασα.
- Δεν πειράζει. Υπάρχει ανακοίνωση στη Γραμματεία ότι είναι ανοιχτή κάθε μέρα 10:00-12:00. Αύριο να ξεκινήσεις εγκαίρως για να μπορέσεις να τακτοποιήσεις τη δουλειά σου.

Η διασκέδαση στην Ελλάδα

Σήμερα όλος ο κόσμος διασκεδάζει. Άλλοι πηγαίνουν στο θέατρο, άλλοι στον κινηματογράφο. Μερικοί διασκεδάζουν με μουσική. Άλλοι πάλι πηγαίνουν εκδρομές. Η διασκέδαση είναι απαραίτητη για τη ζωή μας, που είναι τόσο κουραστική σήμερα. Ξεχνάς για λίγο όλα σου τα προβλήματα και παίρνεις αρκετή δύναμη για το αύριο. Οι Έλληνες αγαπούν το γλέντι και τη μουσική. Συχνά τα βράδια πηγαίνουν στα κέντρα και στις ταβέρνες, όπου πίνουν ρετσίνα, κρασί ή ούζο και τρώνε διάφορους πικάντικους μεζέδες. Όλα αυτά δημιουργούν την κατάλληλη ατμόσφαιρα για κέφι, τραγούδι και χορό. Η διασκέδαση στην Ελλάδα δεν αφήνει ασυγκίνητους ούτε και τους ξένους. Οι περισσότεροι φεύγουν από την Ελλάδα με πολλές και ωραίες αναμνήσεις από τα ελληνικά γλέντια.

Τι θα κάνουμε απόψε;

- Τι λέτε παιδιά, πάμε για καμιά ρετσίνα;
- Και δεν πάμε; Έχουμε πολλές μέρες που δε βγήκαμε.
- Πού να πάμε όμως;

- Ξέρω ένα παραλιακό ταβερνάκι με τραπέζια πλάι στη θάλασσα.
- Έχει καλή ρετσίνα;
- Απίθανη, βαρελίσια και κάτι μεζέδες, να γλείφεις τα δάχτυλά σου.
- Τι περιμένουμε τότε; Πάμε.

Η γειτονιά

Μένω στην Άνω Πόλη κοντά στα τείχη. Σπάνια κατεβαίνω στο κέντρο για ψώνια, γιατί στη γειτονιά μου υπάρχουν πολλά μαγαζιά. Στο δρόμο που μένω είναι ο μπακάλης και ο ψαράς με τα φρέσκα ψάρια του. Ανάμεσα τους είναι το μαγαζί του μανάβη που έχει πάντα τα καλύτερα φρούτα και λαχανικά της εποχής. Στο δρόμο που περνά μπροστά από την εκκλησία είναι ο φούρναρης με το φρέσκο ψωμί, ένα μαγαζί ηλεκτρικών ειδών και λίγο παραπάνω ο τσαγκάρης, που επιδιορθώνει όλα τα παλιά παπούτσια. Κάτω από τα ψηλά δέντρα στην άκρη του κεντρικού δρόμου οι ταξιτζήδες βρίσκουν λίγη δροσιά το καλοκαίρι, καθώς περιμένουν τους πελάτες, που δεν αργούν να έρθουν. Υπάρχει, τέλος, ένα συμπαθητικό, μικρό και καθαρό εστιατόριο, γι' αυτούς που δε θέλουν ή δεν ξέρουν να μαγειρεύουν.

Σε χωριό ή σε πόλη;

- Πού κατοικείς, σε πόλη ή σε χωριό;
- Κατοικώ σε πόλη, όχι όμως στο κέντρο. Στη γειτονιά μου όλα τα σπίτια έχουν κήπους, κι εγώ μένω σ' ένα όμορφο σπίτι που είναι σ' ένα φαρδύ και μακρύ δρόμο.
- Και οι γονείς σου;
- Μένουν στο χωριό, γιατί στην πόλη τους πειράζει ο θόρυβος που κάνουν τα αυτοκίνητα, οι καπνοί που βγάζουν τα εργοστάσια, καθώς και η κίνηση στους δρόμους. Είναι λίγο γκρινιάρηδες και πιστεύουν πως η ζωή στην πόλη είναι επιβλαβής για την υγεία τους. Ενώ στο χωριό έχουν τον κήπο τους, που τον καλλιεργούν, τα ζώα τους, τις κότες, τις χήνες τους, τα γουρούνια τους και τ' άλογα τους, που τ' αγαπούν. Τουλάχιστον αυτήν τη δικαιολογία μου δίνουν, όταν τους ρωτώ γιατί δεν πουλούν το σπίτι τους για να έρθουν εδώ κοντά μου.

Παρεξήγηση

- Γιάννη, μου εξηγείς κάτι; Είναι αλήθεια αυτό που άκουσα, ότι με θεωρείς ανόητη;
- Εγώ; Το ξέρεις καλά ότι και σε εκτιμώ και σε συμπαθώ όσο κανένας άλλος.
- Με συγχωρείς Γιάννη, κι εγώ απορώ και προσπαθώ να καταλάβω πώς είναι δυνατό εσύ, ένας τόσο καλός φίλος, να λες αυτά τα λόγια για μένα.

- Ποιος σου τα είπε;
- Η Γεωργία, αλλά ξέρεις τη δικαιολογώ, γιατί αυτές τις μέρες περνά πολύ δύσκολες στιγμές.
- Συμφωνώ μαζί σου, αλλά αυτός δεν είναι λόγος να λείει κακίες. Ξεχνάς ότι και για μένα είπε τα ίδια;
- Εντάξει! Σταματάμε τη συζήτηση, γιατί δεν έχει καμιά σημασία πια.

Μια αστεία ιστορία

Ο μικρός Δημητράκης μπήκε στην κουζίνα όπου η μαμά του ετοιμάζε βραδυνό. Πλησίαζαν τα γενέθλιά του και σκέφτηκε ότι ήταν μια καλή ευκαιρία να πει στη μαμά του τι δώρο ήθελε.

«Μαμά», είπε ο μικρός Δημητράκης «θέλω ένα ποδήλατο για τα γενέθλιά μου».

Ο μικρός Δημητράκης ήταν ένας φασαρτζής του κερατά. Και στο σχολείο και στο σπίτι όλο μπελάδες δημιουργούσε. Έτσι λοιπόν η μαμά του τον ρώτησε αν πιστεύει ότι το δικαιούται το δώρο.

«Φυσικά», είπε ο μικρός.

Η μαμά του, Χριστιανή γυναίκα, ήθελε να βάλει τον γιο της να σκεφτεί τη συμπεριφορά του όλο τον χρόνο που είχε περάσει. Έτσι του είπε να πάει στο δωμάτιό του και να σκεφτεί πως φέρθηκε όλους τους μήνες από τα προηγούμενα γενέθλιά του. Και μετά, του είπε, να γράψει ένα γράμμα στον Θεούλη και να εξηγήι γιατί αξίζει το ποδήλατο! Έτσι ο μικρός Δημητράκης πήγε στο δωμάτιό του και άρχισε να γράφει

-ΓΡΑΜΜΑ ΠΡΩΤΟ-

Αγαπητέ Θεούλη. Ήμουν πολύ καλό παιδί φέτος και θάθελα ένα ποδήλατο για τα γενέθλιά μου. Το προτιμώ κόκκινο. Ο φίλος σου, Δημητράκης.

Ο Δημητράκης όμως ήξερε ότι αυτά που έγραψε δεν ήταν αλήθεια. Δεν ήταν και τόσο καλό παιδί. Έτσι, έσκισε το πρώτο γράμμα και ξανάρχισε.

-ΓΡΑΜΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ-

Αγαπητέ Θεούλη. Είμαι ο φίλος σου ο Δημητράκης. Ήμουν καλό παιδί φέτος και θάθελα ένα κόκκινο ποδήλατο για τα γενέθλιά μου. Σ' ευχαριστώ Ο φίλος σου, Δημητράκης.

Ήξερε όμως ότι ούτε αυτό ήταν αλήθεια. Έτσι, έσκισε και αυτό το γράμμα και άρχισε ξανά.

-ΓΡΑΜΜΑ ΤΡΙΤΟ-

Αγαπητέ Θεούλη. Ήμουν εντάξει τη χρονιά που πέρασε. Θά <θελα ένα ποδήλατο για τα γενέθλιά μου. Δημητράκης.

Ο Δημητράκης ήξερε ότι ούτε αυτό το γράμμα μπορούσε να το στείλει στο Θεό. Έτσι έγραψε το...

-ΤΕΤΑΡΤΟ ΓΡΑΜΜΑ -

Θεέ. Ξέρω ότι δεν ήμουν καλό παιδί φέτος. Λυπάμαι πραγματικά. Θα γίνω καλό παιδί όμως αν μου στείλεις ένα ποδήλατο για τα γενέθλιά μου. Σε παρακαλώ ... Ευχαριστώ. Δημητράκης.

Ο μικρός ήξερε όμως, ότι ακόμη κι αν έλεγε αλήθεια, αυτό το γράμμα δεν θα του «φερνε το ποδήλατο. Τώρα πια ανησύχησε. Πήγε στην κουζίνα και είπε στη μαμά του ότι ήθελε να πάει στην εκκλησία. Η μαμά σκέφτηκε ότι το «κόλπο» της είχε πιάσει, μιας και είδε τον μικρό να είναι σκεφτικός και λυπημένος.

«Πήγαινε, αλλά νά γυρίσεις γρήγορα».

Ο Δημητράκης πήγε στην εκκλησία της γειτονιάς. Μπήκε μέσα κι έριξε μια ματιά γύρω του να δει αν ήταν κανένας άλλος εκεί. Προχώρησε προς το ιερό και βρήκε μια εικόνα της Παναγίας. Πολύ προσεχτικά την ξεκρέμασε και την έχωσε κάτι από το παλτό του και έφυγε από την εκκλησία τρέχοντας. Μπήκε γρήγορα στο σπίτι του, χώθηκε στο δωμάτιό του και πήρε μολύβι και χαρτί.

-ΓΡΑΜΜΑ ΠΕΜΠΤΟ-

Θεέ. Έχω στα χέρια μου τη μάνα σου. Αν θέλεις να την ξαναδείς, στείλε μου το ποδήλατο. (υπογραφή) Ξέρεις ποιος;

Τα διάφορα επαγγέλματα

Τα διάφορα επαγγέλματα είναι δημιούργημα της εξέλιξης του ανθρώπου και της κοινωνίας. Σήμερα υπάρχουν περισσότερα επαγγέλματα απ' ό,τι στα παλιά χρόνια και αυτό γιατί, καθώς ο άνθρωπος προοδεύει, βρίσκει καινούρια πράγματα. Τα σπουδαιότερα όμως από αυτά τα επαγγέλματα υπάρχουν εδώ και πολλούς αιώνες, όπως του γιατρού, του δικαστή, του δασκάλου, του εμπόρου, του γεωργού.

Είναι το επάγγελμα του γιατρού ωραιότερο από του δασκάλου; Κανείς δεν μπορεί να πει. Οι προτιμήσεις διαφέρουν από άνθρωπο σε άνθρωπο. Για άλλους το καλύτερο επάγγελμα είναι το δικό τους, ενώ γι' άλλους το δικό τους είναι το χειρότερο. Πάντως όλοι συμφωνούν ότι το επάγγελμα του γιατρού και του δασκάλου είναι από τα πιο ανθρώπινα, όταν φυσικά οι άνθρωποι που τα εξασκούν είναι οι κατάλληλοι.

Θέλω να γίνω...

- Τι θα σπουδάσεις;
- Μου αρέσει το επάγγελμα του μηχανικού, όμως δεν ήμουν ποτέ καλός στα μαθηματικά, γι' αυτό θα σπουδάσω κάτι πιο εύκολο, νομικά.
- Νομικά; Ποιος σου είπε πως είναι ευκολότερα; Είναι η πιο δύσκολη επιστήμη. Θέλει πολλή μελέτη.

- Μην είσαι υπερβολικός! Υπάρχουν πολύ πιο δύσκολες επιστήμες.
- Εννοείς την ιατρική;
- Όχι μόνο αυτή. Κάθε επιστήμη έχει τις δυσκολίες της. Ο καθένας πρέπει να διαλέγει την επιστήμη που θα σπουδάσει σύμφωνα με την κλίση του και ικανότητές του.

Ψάχνω για σπίτι

- Μου δίνεις την εφημερίδα σου, σε παρακαλώ;
- Ορίστε, θέλεις να δεις τι παίζουν οι κινηματογράφοι;
- Όχι. Ψάχνω για σπίτι και θέλω να δω τις μικρές αγγελίες.
- Πάλι σπίτι θ' αλλάξεις; Εσύ ήσουν παρά πολύ ευχαριστημένος από το σπίτι που μένεις.
- Και είμαι, αλλά πέρασε στο Πανεπιστήμιο η μικρότερη αδελφή μου και θα ρθει να μείνει μαζί μου.
- Καταλαβαίνω. Δηλαδή ψάχνεις για μεγαλύτερο σπίτι.
- Ναι. Θέλουμε τουλάχιστον ένα ακόμα δωμάτιο. Αλλά, βρε παιδί μου, τι νοίκια είναι αυτά!
- Ε, όσο καλύτερη είναι μια γειτονιά τόσο ακριβότερα τα ενοίκια.
- Ποια καλή γειτονιά! Αυτά ξέχασε τα. Θέλουμε σπίτι κοντά στο Πανεπιστήμιο για να μην έχουμε ναύλα. Βλέπεις, τώρα πρέπει να κάνουμε λιγότερα έξοδα.
- Δε θα σας στέλνει περισσότερα λεφτά ο πατέρας σας;
- Βέβαια θα μας στέλνει, αλλιώς, πώς θα τα βγάλουμε πέρα; Αλλά και πάλι πρέπει να κάνουμε οικονομία.
- Γιατί δε μένετε στη Φοιτητική Εστία;
- Για τον απλούστατο λόγο ότι δεν υπάρχουν άδεια δωμάτια.
- Ε, τότε καλή επιτυχία στο ψάξιμο.
- Σ' ευχαριστώ. Δεν το βλέπω όμως εύκολο.

Ένα αυτοκινητικό δυστύχημα

Όπως οι περισσότεροι άνθρωποι, έτσι κι εγώ δεν είχα καταλάβει πόσο εύκολο είναι να γίνει ένα δυστύχημα. Είμαι εμπορικός αντιπρόσωπος και η δουλειά μου με αναγκάζει να κάνω πολλά ταξίδια. Έχω αγοράσει ένα μικρό αυτοκίνητο, γιατί έτσι ταξιδεύω και ευκολότερα και φθηνότερα. Τις προάλλες γυρνούσα σπίτι μου, αφού είχα τελειώσει τις δουλειές μου στη Φλώρινα. Είχα ανοίξει το ραδιόφωνο, άκουγα μουσική και οδηγούσα προσεκτικά χωρίς μεγάλη ταχύτητα, γιατί είχε αρχίσει να βρέχει και ο δρόμος γλιστρούσε. Ξαφνικά είδα να έρχεται καταπάνω μου ένα λεωφορείο. Μηχανικά έστριψα το τιμόνι δεξιά, και το αυτοκίνητο μου, αφού έκανε δύο τούμπες, σταμάτησε

μέσα στα χωράφια. Όταν άνοιξα τα μάτια μου, είδα ότι ήμουν στο νοσοκομείο και έμαθα ότι κάποιος αυτοκίνητο είχε σταματήσει στον τόπο του ατυχήματος, και ο οδηγός του με έφερε ως εδώ. Όσο για τον οδηγό του λεωφορείου, τον σταμάτησε η τροχαία λίγο πιο κάτω και τον συνέλαβε για υπερβολική ταχύτητα και γιατί οδηγούσε μεθυσμένος. Ευτυχώς δεν έπαθα τίποτα το σοβαρό και ελπίζω ότι θα έχω γυρίσει σπίτι μου ως το τέλος της εβδομάδας.

Ελληνικές γιορτές και έθιμα

Πρωτοχρονιά (1η Ιανουαρίου): Γιορτή του Αγίου Βασιλείου. Ο Αϊ-Βασίλης είναι ο πιο αγαπημένος άγιος των παιδιών. Ο συμπαθητικός αυτός γέροντας με την άσπρη γενειάδα τους φέρνει δώρα. Την παραμονή (31 Δεκεμβρίου) ο κόσμος αγοράζει μια βασιλόπιτα, που έχει μέσα ένα νόμισμα. Πολλές νοικοκυρές έχουν τη συνήθεια να τη φτιάχνουν στο σπίτι τους. Ο αρχηγός της οικογένειας κόβει την πίτα στις 12 τα μεσάνυχτα την ώρα ακριβώς που ο παλιός χρόνος δίνει τη θέση του στον καινούριο. Μοιράζει τα κομμάτια σε όλα τα μέλη της οικογένειας. Όποιος βρει το νόμισμα θα είναι ο τυχερός της χρονιάς. Μετά, σύμφωνα με το έθιμο, παίζουν χαρτιά για να δοκιμάσουν την τύχη τους. Χρόνια πολλά, καλή χρονιά, ευτυχισμένος ο καινούριος χρόνος!

Θεοφάνεια (6 Ιανουαρίου): Η μέρα που ο παπάς αγιάζει τα νερά. Ρίχνει το σταυρό στη θάλασσα, και τα παλικάρια πέφτουν στο παγωμένο νερό για να τον βρουν. Αυτή την ημέρα γιορτάζουμε τη βάφτιση του Χριστού.

25η Μαρτίου: Διπλή γιορτή, θρησκευτική και εθνική. Την ημέρα αυτή γιορτάζουμε τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου. Η 25η Μαρτίου είναι επίσης η επέτειος της επανάστασης του 1821. Τότε άρχισε ο απελευθερωτικός αγώνας των Ελλήνων.

Καθαρή Δευτέρα: Η μέρα αυτή πέφτει μετά την τελευταία Κυριακή της Αποκριάς και είναι μέρα νηστείας. Οι Έλληνες συνηθίζουν να την περνούν στην εξοχή. Τα παιδιά πετούν χαρταετούς, όταν κάνει καλό καιρό.

Πρωταπριλιά (1η Απριλίου): Ο καθένας μας σκαρώνει και από μια φάρσα την ημέρα αυτή. Τα παιδιά, και οι μεγάλοι ακόμα, ψάχνουν να βρουν τα πιο απίθανα ψέματα.

Πάσχα: Η Μεγάλη Εβδομάδα κυλά γρήγορα. Τη Μεγάλη Πέμπτη βάφουμε κόκκινα αυγά. Τα σπίτια μοσχοβολούν από τα τσουρέκια. Τη Μεγάλη Παρασκευή παρακολουθούμε τον Επιτάφιο. Το Μεγάλο Σάββατο είναι η Ανάσταση. Παίρνουμε τη λαμπάδα μας και πηγαίνουμε στην εκκλησία αργά τη νύχτα. Στις 12 τα μεσάνυχτα καμπάνες, βεγγαλικά. Τσουγκρίζουμε τα κόκκινα αυγά. «Χριστός Ανέστη!» «Αληθώς Ανέστη!» Γυρίζουμε στο σπίτι και τρώμε τη ζεστή μαγειρίτσα. Ανήμερα το Πάσχα ψήνουμε το αρνί στη σούβλα.

Πρωτομαγιά (1η Μαΐου): Γιορτή των εργαζομένων και των λουλουδιών. Είναι άνοιξη πια. Κάνει καλό καιρό. Η φύση ανθίζει και μοσχοβολά. Όλοι

μας μαζεύουμε λουλούδια και φτιάχνουμε το μαγιάτικο στεφάνι που θα κρεμάσουμε στο μπαλκόνι ή στην πόρτα του σπιτιού μας.

28η Οκτωβρίου: Εθνική γιορτή. Οι Έλληνες εμπόδισαν τον εχθρό να μπει στα χώματα τους. Τότε είπαν εκείνο το αποφασιστικό και ηρωικό «Όχι».

Χριστούγεννα (25 Δεκεμβρίου): Μεγάλη γιορτή. Γιορτάζουμε τη γέννηση του Χρίστου. Την παραμονή τα παιδιά λένε τα κάλαντα από σπίτι σε σπίτι. Στήνουμε το χριστουγεννιάτικο δέντρο και το στολίζουμε με πολύχρωμα φωτάκια και λογίων λογίων στολίδια. Τρώμε την πατροπαράδοτη γαλοπούλα.

Χιουμοριστικά

Το χρήμα είναι ένα περίεργο πράγμα που έχει δυο αντίθετες ιδιότητες. Είναι χρήσιμο και άχρηστο μαζί! Χρήσιμο είναι μόνο όταν το χρησιμοποιείς, δηλαδή όταν το ξοδεύεις. Αλλιώς είναι εντελώς άχρηστο. Και μόλις αρχίσει να γίνεται χρήσιμο, το χάνεις. Δεν έχεις λοιπόν παρα να διαλέξεις ένα από τα δύο: ή να έχεις στα χέρια σου ένα πράγμα άχρηστο και να το κρατάς και να προσέχεις μη σου πάθει τίποτα, ή να το χρησιμοποιήσεις και να πάψεις να το έχεις... Διάλεγε και παίρνει!

Σημειωτέον ότι αυτό εφαρμόζεται στο λίγο χρήμα, γιατί όταν έχεις πολύ, μπορείς να χαλάς και πάλι να έχεις. Αλλά πότε το χρήμα λέγεται λίγο και πότε λέγεται πολύ; Μέτρο και όριο εδώ δεν υπάρχει, διότι όσο χρήμα και αν έχεις σου φαίνεται λίγο. Κι όσο πιο πολλά κερδίζεις τόσο πιο λίγα σου φαίνεται πως έχεις!...

Φραντζέσκα

Ήταν απόγευμα όταν η Φραντζέσκα ανακάλυψε ότι η μαμά είχε πετάξει στα σκουπίδια εκείνη την αόματη κούκλα, της οποίας (1) ο Μίλτος είχε βγάλει το πόδι πριν από καιρό, για να την εκδικηθεί, ύστερα από έναν καυγά. Έγινε θηρίο! Δεν θα ξαναπατήσω στο σχολείο! ξεφώνιζε. Μ' ακούς! Εγώ σου κάνω τόσες χάρες και συ μου πέταξες την κούκλα, με την οποία (2) κοιμόμουν. Αυτήν που (3) αγαπούσα πιο πολύ απ' όλες.

Πάνω στην φούρκα και στην απελπισία της η Φραντζέσκα νόμιζε στ' αλήθεια πως (4) η κούκλα που δεν είχε πόδι ούτε μάτια ήταν η αγαπημένη της. Έλα Φραντζέσκα, ησύχασε, της έλεγε ο Αλέξης. Τι είναι αυτά που (5) κάνεις; Όποια (6) κούκλα και να έχανες θα νόμιζες ότι είναι η αγαπημένη σου. Πού να ηρεμήσει όμως η Φραντζέσκα! Τελικά νωρίς το απόγευμα μήκε ο Μίλτος στο δωμάτιο κρατώντας την κούκλα, την οποία (7) είχε ψαρέψει από κάτω σκουπίδια κάπου εκεί κοντά. Η μυρωδιά της ήταν ίδια μ' αυτήν που (8) είχε ο ντενεκές των σκουπιδιών. Η Φραντζέσκα την καταχώνιασε στο συρτάρι στο οποίο (9) η μαμά έκρυβε τα ασπρόρουχα. Εκεί η κούκλα ήταν σίγουρη. Στο συρτάρι η μαμά έκρυβε όσα (10) σεντόνια και πετσέτες είχαν μόλις πλυθεί και σιδερωθεί και ήταν ταχτοποιημένο. Η μαμά ποτέ δεν αναστάτωνε ένα συρτάρι που (11) το είχε ταχτοποιήσει...

Η Θεσσαλονίκη

Χτισμένη από το βασιλιά Κάσσανδρο στο τέλος του 4-ου π.Χ. αιώνα, η Θεσσαλονίκη είναι σήμερα η δεύτερη σε πληθυσμό πόλη της Ελλάδας και μια από τις αρχαιότερες πόλεις της Ευρώπης. Απλώνεται σε μήκος δώδεκα περίπου χιλιομέτρων στο ανατολικό τμήμα της παραλίας του Θερμαϊκού ως τους πρόποδες σχεδόν του Χορτιάτη. Στα χρόνια της κυριαρχίας των Ρωμαίων ήταν η σπουδαιότερη πόλη της Μακεδονίας. Όταν στα μέσα του 1-ου μ.Χ. αιώνα ο Απόστολος Παύλος ήρθε για πρώτη φορά στην Ευρώπη από την Ασία, επισκέφτηκε τη Θεσσαλονίκη και κήρυξε εδώ τη νέα θρησκεία.

Στα βυζαντινά χρόνια ήταν το δεύτερο, μετά την Κωνσταντινούπολη, πνευματικό και καλλιτεχνικό κέντρο της αυτοκρατορίας. Το 15ο αιώνα κατακτήθηκε από τους Τούρκους. Απελευθερώθηκε το 1912 από τον ελληνικό στρατό. Τα μόνα σημάδια από το πέρασμα των κατακτητών είναι ορισμένα κάστρα και μερικά άλλα μνημεία. Το πλήθος των βυζαντινών εκκλησιών φέρνει στο νου μας την ακμή της Θεσσαλονίκης στα χρόνια της βυζαντινής αυτοκρατορίας, τότε που ήταν πλούσια, δοξασμένη, περήφανη και αήπητη· τότε που ο πολιούχος της, ο Άγιος Δημήτριος, καλπάζοντας γύρω από τα κάστρα της, την προστάτευε και έδιωχνε τους εχθρούς της, που την πολιορκούσαν.

Σήμερα η Θεσσαλονίκη μεγαλώνει πολύ γοργά. Έχει γίνει το εμπορικό, βιομηχανικό και πνευματικό κέντρο της Βόρειας Ελλάδας. Είναι μια μεγάλη πόλη γεμάτη κίνηση και ζωή.

Πρόσκληση για φαγητό

- Νίκο, είσαι ελεύθερος αύριο βράδυ; Έχω καλέσει μερικούς φίλους και θα ήθελα πολύ να είσαι μαζί μας.
- Ευχαριστώ πολύ, Κυβέλη. Η ατμόσφαιρα στο σπίτι σου είναι πάντα ζεστή και η παρέα σου ευχάριστη. Μόνο που έχω λίγο διάβασμα και... Αν έρθω λίγο αργά, σε πειράζει;
- Όχι, αν αργήσεις όμως πολύ, μπορεί να μη βρεις τίποτε να φας.
- Μακάρι να μπορούσα να ρθω νωρίς! Ξέρεις πόσο μου αρέσουν οι ωραίοι μεξέδες σου. Φταίνε όμως οι εξετάσεις που πλησιάζουν. Αν έκανες αυτήν τη συγκέντρωση τον άλλο μήνα, θα ήμουν πιο ξένοιαστος και θα διασκεδάζα με την ψυχή μου.
- Λοιπόν, Νίκο, άκου τι προτείνω. Αν έρθεις νωρίς, θα φύγεις πριν από τις δώδεκα κι έτσι την άλλη μέρα θα μπορέσεις να ξυπνήσεις νωρίς για να συνεχίσεις τη μελέτη σου.
- Εντάξει. Μ' έπεισες. Άλλωστε, αν το ρίχνω λίγο έξω τότε τότε, θα έχω ύστερα περισσότερη όρεξη για διάβασμα.

Δυνητική

Το άλλο σαββατοκύριακο η Νίκη και η παρέα της **θα κάνουν** μια εκδρομή στην Καβάλα και στη Θάσο. **Θα πάρουν** το πρώτο λεωφορείο από τη Θεσσαλονίκη και **θα φτάσουν** στην Καβάλα πριν από το μεσημέρι, **θα φάνε** και **θα πάρουν** στις τρεις το φέρι-μποτ για να περάσουν στη Θάσο. **Θα μείνουν** εκεί την Κυριακή και **θα πάνε** να δουν το μουσείο και το αρχαίο θέατρο. Αν είναι καλός ο καιρός, **θα κάνουν** και κανένα μπάνιο, **θα επιστρέψουν** στην Καβάλα τη Δευτέρα το πρωί και αμέσως **θα φύγουν** για τη Θεσσαλονίκη.

Την τελευταία φορά που είσα τη Νίκη ήταν έτοιμη να φύγει με την παρέα της για εκδρομή.

Το Σάββατο το πρωί **θα έπαιρναν** το πρώτο λεωφορείο από τη Θεσσαλονίκη και **θα έφταναν** στην Καβάλα πριν από το μεσημέρι, **θα έτρωγαν** και **θα έπαιρναν** στις τρεις το φέρι-μποτ για να περάσουν στη Θάσο. **Θα έμεναν** εκεί την Κυριακή και **θα πήγαιναν** να δουν το μουσείο και το αρχαίο θέατρο. Αν ήταν καλός ο καιρός, **θα έκαναν** και κανένα μπάνιο. **Θα επέστρεφαν** στην Καβάλα τη Δευτέρα το πρωί και αμέσως **θα έφευγαν** για τη Θεσσαλονίκη.

Μια δίκη

Πριν από λίγο καιρό έτυχε να παρακολουθήσω μια συνταρακτική δίκη σχετικά με ένα έγκλημα. Μου έκανε ιδιαίτερη εντύπωση η στάση του κατηγορουμένου, ο οποίος κατά τη διάρκεια της δίκης έμενε απαθής. Ήταν η τελευταία και η πιο σημαντική μέρα της δίκης. Πώς θα τελείωνε άραγε; Μπαίνοντας στην αίθουσα του δικαστικού μεγάρου ο κατηγορούμενος τα είχε χαμένα. Προχωρώντας ανάμεσα στους δύο αστυνομικούς που τον συνόδευαν δεν κοίταζε καν γύρω του. Μόνο τη στιγμή που κάθισε στο εδώλιο, ρώτησε τι ώρα ήταν. Μπήκαν οι ένορκοι, η υπεράσπιση, ο εισαγγελέας, οι δικαστές, και η δίκη άρχισε. Με την εξέταση των μαρτύρων η ώρα πέρασε πολύ γρήγορα. Έφτασε το μεσημέρι, και η αγωνία μεγάλωνε. Ο κατηγορούμενος δεν έλεγε τίποτα. Καθόταν σιωπηλός κοιτάζοντας μπροστά του με βλέμμα απλανές. Όταν έφτασε η ώρα της απολογίας του, δεν είπε ούτε μια λέξη. Μάταια η υπεράσπιση τον πίεζε να μιλήσει. Έφτασε και η μεγάλη στιγμή της απόφασης. Το δικαστήριο έκρινε τον κατηγορούμενο «ένοχο». Μόνο τη στιγμή εκείνη ο κατηγορούμενος, λες και κατάλαβε τι συνέβαινε, έπεσε στο κάθισμα του κλαίγοντας σιωπηλά.

Είναι γλοκιά η ζωή

- Τελικά τι έγινε με τη δίκη;
- Δεν το έμαθες; Τον καταδίκασαν σε ισόβια. Όλοι πίστευαν πως η ποινή του θα ήταν θάνατος, όμως το δικαστήριο ήταν πολύ επιεικές.

- Δε νομίζω πως, αν ήμουν στη θέση του κατηγορουμένου, θα προτιμούσα ισόβια. Είναι απάνθρωπο να ζει κανείς ως την τελευταία του στιγμή μέσα στη φυλακή.
- Μπορεί να είναι απάνθρωπο, όμως πάντα υπάρχει η ελπίδα να του δώσουν χάρη. Είναι γλυκιά η ζωή, φίλε μου, ακόμα και στη φυλακή.

Τα μέσα συγκοινωνίας άλλοτε και τώρα

Σήμερα οι ανάγκες της ζωής έγιναν περισσότερες. Ο άνθρωπος έγινε πολυάσχολος, ταξιδεύει συχνότερα και έρχεται σε επαφή με ανθρώπους που ζουν στα πιο μακρινά μέρη της γης. Σ' αυτό τον βοηθούν και τα μέσα συγκοινωνίας, που κι αυτά εξελίχτηκαν, έγιναν ταχύτερα και ανετότερα. Θυμηθείτε πώς ήταν τα πράγματα παλιά! Φέρτε στο μυαλό σας, το τρένο του 1900. Πολλά βαγόνια, μαύρος καπνός, μηχανή με κάρβουνα.

Το αυτοκίνητο της εποχής εκείνης είχε άλλο σχήμα. Σκεφτείτε ότι σήμερα ένα τέτοιο αυτοκίνητο ονομάζεται αντίκα. Και στη θάλασσα τα πράγματα δεν ήταν διαφορετικά. Δεν υπήρχαν ούτε φέρι-μποτ, ούτε υπερωκεάνια. Ένα ταξίδι από το ένα ημισφαίριο της γης στο άλλο διαρκούσε ολόκληρους μήνες ή και χρόνο, με τα ιστιοφόρα που περίμεναν το φύσημα του αέρα για να ξεκινήσουν και πολλές φορές χάνονταν στο πέλαγος.

Αεροπλάνο δεν υπήρχε. Διάβασα κάποτε πόσο τρώμαξαν οι άνθρωποι όταν το είδαν για πρώτη φορά. Ήταν ένα πελώριο σιδερένιο πουλί, που έβγαζε ένα δυνατό, άγριο ήχο. Πέρασε πολύς καιρός, ώσπου να συνηθίσουν να ταξιδεύουν μ' αυτό.

Όμως η ζωή συνεχίζεται. Στην εποχή μας ο άνθρωπος έγινε θεατής του πιο τολμηρού και ασύλληπτου ταξιδιού. Παρακολούθησε το πρώτο ταξίδι στη Σελήνη, που κι αυτό σήμερα, μια κι έγινε τόσες φορές, έχασε το πρώτο του μυστήριο. Σήμερα οι αστροναύτες πηγαίνουν και έρχονται στο διάστημα, και σ' εμάς αυτό φαίνεται τόσο απλό όσο ένα ταξίδι με τρένο το 1900.

Από την καθημερινή ζωή των αρχαίων Ελλήνων

Στην αρχαία Ελλάδα οι γυναίκες έγενθαν το νήμα, το ύφαιναν και έραβαν τα ρούχα. Δεν έβαζαν εσώρουχα μονό ένα κομμάτι ύφασμα, το χιτώνα. Έτσι, ήταν έτοιμοι πολύ γρήγορα! Πολλές φορές πάνω από το χιτώνα έβαζαν το μανδύα. Οι χιτώνες των νέων και των δούλων ήταν κοντοί, ενώ οι χιτώνες των γυναικών και των αντρών ήταν μακριοί και δεν είχαν τσέπες.

Όταν βλέπουμε τα αγάλματα στα μουσεία, φανταζόμαστε πως όλοι έβαζαν ασπρα ρούχα. Αυτή όμως δεν ήταν αλήθεια. Ο χιτώνας των αντρών είχε μια έγχρωμη μπορντούρα, και τα βραδυνά τους ρούχα ήταν συνήθως κόκκινα, καφέ πράσινα, μοβ ή στο χρώμα της ώχρας.

Οι άντρες είχαν συνήθως κοντά μαλλιά και οι γυναίκες μακριά. Συχνά μάλιστα οι γυναίκες έβαφαν τα μάτια τους με καπνιά, τα μάγουλα και τα χείλια τους με χυμό από μούρα. Τα κοσμήματα τους ήταν κυρίως από χρυσό, κοράλλι και ημιπολύτιμες πέτρες.

Οι αρχαίοι έτρωγαν ψάρι πάρα πολύ συχνά. Αντίθετα κρέας έτρογαν μόνο στις θρησκευτικές γιορτές. Το κρέας ήταν από αρνί ή κατσίκι και το λίπος τους το έκαιγαν στο βωμό ως προσφορά στους θεούς.

Το βραδυνό ήταν το πιο σπουδαίο φαγητό της ημέρας. Συνήθως είχε ψάρι και λαχανικά στην αρχή, τυρί, κουλούρες και ξερά φρούτα στο τέλος. Έτρωγαν πολύ ψωμί, γιατί δεν είχαν ρύζι και πατάτες. Το μέλι ήταν το γλυκό τους. Μέλι έβαζαν και σε πολλά φαγητά τους; μυαλά με μέλι, πουλιά με μέλι κ. ά. Οι Έλληνες συνόδευαν πάντα τα γεύματα τους με κρασί. Στο κρασί έβαζαν και νερό. Πρώτα έριχναν μια σταγόνα στο πάτωμα, ως προσφορά στους θεούς, και μετά έπιναν.

Έχετε πει ποτέ ρετσίνα;

Έχετε πάει καμιά φορά στην Ελλάδα; Έχετε κολυπήσει στις ωραίες παραλίες κάποιου νησιού Αιγαίου ή του Ιονίου πελάγους; Στην Αθήνα πήγατε; Έχετε δει τον Παρθενώνα, τον ναό της θεάς Αθήνας που βρίσκεται στην Ακρόπολη; Κάνατε καμιά βόλτα στην Πλάκα; Αγοράσατε κανένα κομπολόι ή υφαντό από το πασίγνωστο Μοναστηράκι; Ε, αν δεν έχετε πάει ακόμα, είναι καιρός να το σκεφτείτε σοβαρό. Αν όμως έχετε επισκεφτεί τη μικρή αυτή χώρα της ανατολικής Μεσογείου, τότε σίγουρα έχετε δοκιμάσει μερικές σπεσιαλιτέ της ελληνικής κουζίνας. Ασφαλώς έχετε φάει ντολμαδάκια, τζατζίκι, καλαμαράκια τηγανητά, μελιτζανοσαλάτα ή μουσακά. Και, χωρίς αμφιβολία, έχετε πει ένα ποτήρι ρετσίνα. Ίσως και μόνο για να δοκιμάσετε τη γεύση αυτού του ελληνικού κρασιού που έχει γίνει διεθνώς γνωστό.

Όταν έφτασε η αστυνομία, οι ληστές είχαν φύγει

Τηλεφωνητής: Άμεση Δράση. Παρακαλώ.

Φωνή: Μόλις είδα δύο αυτοκίνητα να σταματάνε ένα φορηγάκι. Νομίζω ότι πρόκειται για ληστεία.

Τηλεφωνητής: Που έγινε αυτό;

Φωνή: Έξω από την είσοδο του σουπερμάρκετ.

Τηλεφωνητής: Ποιανού σουπερμάρκετ;

Φωνή: «Τα τρία Φ», στην οδό Καφαντάρη...

Το πρώτο περιπολικό έφτασε στο σουπερμάρκετ πέντε λεπτά αργότερα αλλά ήταν πολύ αργά. Οι ληστές είχαν φύγει. Είχαν χτυπήσει τον οδηγό και τον συνοδηγό στο κεφάλι και είχαν πυροβολήσει τον τρίτο φύλακα στον ώμο.

Οι ληστές είχαν πάρει όλους τους μισθούς του προσωπικού. Το περιπολικό κάλεσε ένα ασθενοφόρο και μετά ανέκρινε τρία άτομα που είχαν δει τη ληστεία.

Ποιο είναι καλύτερο; Το φτηνότερο ή το ακριβότερο;

Πολλοί άνθρωποι δεν έχουν αρκετά χρήματα για να αγοράσουν καινούριο αυτοκίνητο κι έτσι αναγκάζονται να αγοράσουν μεταχειρισμένο. Στην Αθήνα υπάρχουν πολλά καταστήματα που πουλάνε και αγοράζουν μεταχειρισμένα αυτοκίνητα. Πολλά από αυτά τα λένε «μάντρες». Ο πίνακας που βλέπετε πιο κάτω, σας δίνει μερικές χρήσιμες πληροφορίες για τέσσερα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα που βρίσκονται σε μια μάντρα.

A/A	Κυβικά	Κατανάλωση	Θέσεις	Ηλικία	Χιλιόμετρα	Τιμή
A	1.300	7λ/100χ	5	3 ετών	55.000	++++
B	650	4λ/100χ	4	8 ετών	95.000	++
Γ	1.100	6λ/100χ	5	5 ετών	80.000	+++
Δ	2.000	9λ/100χ	2	2 ετών	70.000	+++++

Δηλαδή

- Το αυτοκίνητο «Α» έχει δυνατότερη μηχανή από το αυτοκίνητο «Γ» και είναι ακριβότερο.
- Το αυτοκίνητο Τ» είναι πιο οικονομικό από το «Δ» αλλά είναι παλιότερο και έχει κάνει περισσότερα χιλιόμετρα.
- Το αυτοκίνητο «Δ» έχει τη δυνατότερη μηχανή από τα τρία αλλά έχει τις λιγότερες θέσεις.
Κατανάλωση εδώ σημαίνει, λίτρα ανά εκατό χιλιόμετρα

Να ζήσετε!

Το Σάββατο που μας έρχεται, παντρεύεται ένας πολύ καλός μου φίλος, ο Ορέστης. Με τον Ορέστη είμαστε φίλοι από τον στρατό, δηλαδή εδώ και 15 χρόνια περίπου. Την κοπέλα που παντρεύεται, τη Φωτεινή, τη γνώρισε το καλοκαίρι στην Πάτμο, όπου είχαμε πάει για διακοπές. Αν και μέχρι τότε ήταν κατά του γάμου, τρεις ή τέσσερις μήνες αργότερα της ζήτησε να παντρευτούν. Στο τάκα τάκα, όπως λένε. Πάντως, πρέπει να πω πως είναι πολύ ταιριαστό ζευγάρι.

Λόγω του ό,τι είμαστε τόσο καλοί φίλοι με τον Ορέστη, ήταν φυσικό να μου προτείνουν να είμαι εγώ ο κουμπάρος τους. Και επειδή ξέρω πόσο κουράζονται και οι δύο στις δουλειές τους, τους βοήθησα όσο μπορούσα περισσότερο με τις απαραίτητες ετοιμασίες. Έτσι, εγώ φρόντισα για τα

προσκλητήρια, τις μπομπονιέρες, τον φωτογράφο, και την ταβέρνα όπου θα γίνει το γλέντι μετά τον γάμο. Ακόμα, αύριο έχω να πάω στον σταθμό των λεωφορείων να παραλάβω τα πεθερικά του Ορέστη, γιατί μένουν στην Κόρινθο. Τα παιδιά, πάλι, φρόντισαν για όλες τις απαραίτητες διατυπώσεις και τα στέφανα. Έπιπλα αγόρασαν μόνο για την κρεβατοκάμαρα τους, μια και στην αρχή τουλάχιστον, θα μένουν στο διαμέρισμα του Ορέστη. Το νυφικό της Φωτεινής το ράβει η μητέρα της. Αύριο, μάλιστα, μόλις φτάσει από την Κόρινθο, θα κάνουν την πρώτη πρόβα.

Ο γάμος θα γίνει σε μια μικρή και γραφική εκκλησία στη γειτονιά του Ορέστη, την Αγία Παρασκευή. Η Φωτεινή ήθελε οπωσδήποτε ο γάμος να είναι θρησκευτικός. Ο Ορέστης δεν είχε πρόβλημα. «Ό,τι θέλει το κορίτσι μου!» είπε, όπως συνηθίζει να λέει όταν η Φωτεινή επιμένει για κάτι. Συμπτωματικά, ο παπάς που θα τους παντρεύει είναι μακρινός θείος της Φωτεινής. Οι καλεσμένοι δεν θα είναι πολλοί. Μόνο γονείς, συγγενείς, στενοί φίλοι και κάποιοι συνάδελφοι της Φωτεινής και του Ορέστη.

Έτσι, λοιπόν, εκτός από το νυφικό, όλα είναι έτοιμα και το Σάββατο στις 7 το βράδυ θα στεκόμαστε με τον γαμπρό μπροστά από την εκκλησία και θα περιμένουμε να φτάσει η νύφη με τους γονείς της. Και μετά την τελετή; «Να ζήσετε!», θα εύχεται ο κόσμος στους νιόπαντρους. Και σε μένα που είμαι ακόμα εργένης, θα λένε «και στα δικά σου!»

Μέλλοντας Διαρκείας

Θα σηκώνομαι κάθε πρωί στις 6:00. Θα **δανείζεσαι** χρήματα από μένα. Το έργο θα παίζεται στο θέατρο. Το καλοκαίρι θα **γυμναζόμαστε**. Θα **εξετάζεστε** στο μάθημα. Οι μαθητές θα **βραβεύονται**.

Θα σηκών **ομαι** θα σηκών **εσαι** θα σηκών **εται** θα σηκών **όμαστε** θα σηκών **εστε** θα σηκών**οντάι**

Ενεστώτας: Υποτακτική

Πρέπει **να σηκώνομαι** κάθε πρωί στις 6:00. Μπορείς **να δανείζεσαι** χρήματα από μένα. Το έργο άρχισε **να παίζεται** στο θέατρο. Το καλοκαίρι μπορούμε **να γυμναζόμαστε**. Πρέπει **να εξετάζεστε** στο μάθημα. Οι μαθητές πρέπει **να βραβεύονται**.

Μια εκδρομή στον Όλυμπο

Ήταν Απρίλιος, όταν αποφασίσαμε να ανεβούμε στην κορυφή του Ολυμπου. Ήμασταν μια κεφάτη παρέα, που αγαπούσε τις εκδρομές, το σκι, την ιστιοπλοΐα. Το χειμώνα ανεβαίναμε στο Σέλι κάθε σαββατοκύριακο και κάναμε σκι. Το καλοκαίρι περνούσαμε ώρες ατέλειωτες στη θάλασσα, πάνω σ' ένα μικρό, ανάλαφρο σκάφος. Την άνοιξη και το φθινόπωρο, τα ελληνικά βουνά αντηχούσαν από τις φωνές μας, καθώς σκαρφαλώναμε σ' αυτά.

Ξεκινήσαμε λοιπόν εκείνο το Σάββατο φορτωμένοι με σακίδια, κουβέρτες, σκηνές, μαγειρικά σκεύη. Μπήκαμε στο παλιό μας αυτοκίνητο, που βογκούσε με όλο αυτό το βάρος. Φτάσαμε στο Λιτόχωρο, κατεβήκαμε από το αυτοκίνητο, φορτωθήκαμε τις αποσκευές μας και ξεκινήσαμε για το καταφύγιο. Σταματήσαμε για να ξεκουραστούμε εκεί και ύστερα πήραμε πάλι το δρόμο. Σε δύο ώρες είχαμε φτάσει στο μέρος όπου σκοπεύαμε να κατασκηνώσουμε. Στήσαμε τις σκηνές και ετοιμάσαμε τη φωτιά. Ήταν περίπου οκτώ το βράδυ. Ένας από μας πήγε να φέρει το σακίδιο με τα τρόφιμα και ξαφνικά τον ακούσαμε να φωνάζει. Τι είχε συμβεί; Πάνω στη βιασύνη μας είχαμε ξεχάσει το σακίδιο στο σπίτι, και κανείς δεν το είχε πάρει είδηση. Εκείνη τη νύχτα αναγκαστήκαμε να κοιμηθούμε με άδειο στομάχι. Και από τότε, κάθε φορά που ετοιμαζόμασταν για εκδρομή, φροντίζαμε ιδιαίτερα να ελέγχουμε όλα μας τα πράγματα πριν ξεκινήσουμε. Δεν είναι καθόλου ευχάριστο να περάσει κανείς μια ολόκληρη νύχτα στο βουνό, νηστικός, ύστερα από μια κοπιαστική πορεία.

Πρωινό ξύπνημα

- Τι ώρα σηκώνεσαι το πρωί, Κώστα;
- Συνήθως στις 7, γιατί στις 8 πρέπει να είμαι στο γραφείο μου.
- Και χρειάζεσαι μια ώρα για να ετοιμαστείς;
- Όχι και μια ώρα! Σε μισή ώρα ξυρίζομαι, πλένομαι, ντύνομαι και βρίσκομαι στη δουλειά. Θέλω όμως μισή ώρα περίπου για να φτάσω στη δουλειά μου με το λεωφορείο.
- Εγώ ξυρίζομαι και κάνω μπάνιο το βράδυ κι έτσι σηκώνομαι αργότερα το πρωί. Εξάλλου, κάθομαι στο κέντρο και πηγαίνω στη δουλειά μου σε πέντε λεπτά.

Κατά την κατανάλωση Αμερικανικών προϊόντων

Το παρακάτω κείμενο είναι γραμμένο στα ελληνικά και στα αγγλικά. Στείλτε το σε όποιον μπορεί να το διαβάσει. Πρώτα όμως διαβάστε το! Μεταφράστε το και στείλτε το και αλλού!

Πριν δυόμιση χρόνια – όταν οι ΗΠΑ αποφάσισαν την επίθεση στο Αφγανιστάν – συνειδητοποίησα ότι δεν υπάρχει απολύτως τίποτα στον κόσμο, ακόμα και εάν διαδήλωναν ένα δισεκατομύριο άνθρωποι στον πλανήτη, που να ματαιώσει η να αλλάξει αυτή την απόφαση τους. Αυτή ήταν η πρώτη φορά που αισθάνθηκα πόσο ασήμαντη είναι η γνώμη μου όχι μόνο για την παγκόσμια πολιτική σκηνή, όχι μόνο για την πολιτική αρένα της ίδιας μου της χώρας, αλλά πολύ περισσότερο για την ίδια μου την ζωή. Ακόμα και εάν συμφωνούσα με την άποψη της απομόνωσης η της τιμωρίας των

υπευθύνων και πάλι συνειδητοποίησα ότι δεν είχα το παράμικρο δικαίωμα να προστατέψω την ίδια μου την ζωή και το ίδιο το άμεσο περιβάλλον μου από τις έμμεσες συνέπειες ενός τέτοιου πολέμου. Συνέπειες στον αέρα που αναπνέω, συνέπειες στην αλλαγή των κλιματολογικών συνθηκών σε όλο τον πλανήτη, συνέπειες στην τσέπη μου, συνέπειες στις εικόνες που βλέπω στην τηλεόραση.

Υπάρχει όμως μία minimum επιλογή που έχω. Να αρνηθώ να πληρώνω και να χρηματοδοτώ ο ίδιος αυτούς που είναι υπεύθυνοι! Έμμεσα; Ενδεχομένως να! Ελάχιστα; Σίγουρα να! Αρνούμαι λοιπόν οποιαδήποτε κατανάλωση Αμερικανικών προϊόντων ή προϊόντων που σχετίζονται με αμερικανικές εταιρείες. Δεν θεωρώ αυτήν την προσωπική μου κίνηση σαν αρχή μίας σταυροφορίας! Θα μπορούσε εν δυνάμει να προκύψει και να γίνει. Αλλά μέχρι τότε μου δίνει προσωπική ικανοποίηση να το κάνω! Στο κάτω κάτω της γραφής το υπαγορεύει η στοιχειώδης αξιοπρέπειά μου. Να το πω και αλλιώς: φαίνεται λογικό να πληρώνω ένα μαγαζί που έχει προϊόντα που δεν με αφορούν και ενδεχομένως μου φαίνονται και αντιαισθητικά;

EMENA DEN MOY ΦΑΙΝΕΤΑΙ ΛΟΓΙΚΟ, ΚΑΙ ΩΣ ΕΚ ΤΟΥΤΟΥ ΣΤΑΜΑΤΩ ΝΑ ΤΟ ΠΛΗΡΩΝΩ.

‘Όσοι πιστοί λοιπόν προσέλθετε! Ας αρχίσει μία minimum εκστρατεία και όπου βγάλει! Από 20 έως 30 Μαρτίου ας μην καταναλώσουμε κανένα Αμερικανικό προϊόν. Το μέγιστο που μπορεί να επιτευχθεί είναι τουλάχιστον 10.000.000 άνθρωποι να στερήσουν από Αμερικανικές εταιρείες από 2.5 ευρώ για 10 ημέρες (λίγο λιγότερο από 250.000.000 ευρώ!). Τ’ ελάχιστο είναι η προσωπική ικανοποίηση που μπορεί να πάρει κανείς από μία τέτοια κίνηση. (2,5 ευρώ = 1 coca-cola και 1 Marlboro) Αντικαταστήστε λοιπόν η καταργήστε τα Αμερικανικά προϊόντα που καταναλώνετε. Στείλτε αυτό το mail σε όσον κόσμο μπορείτε. Νομίζω μπορεί να αποκτήσει νόημα.

Καταργήστε την coca-cola και την pepsi-cola. Αντικαταστήστε Ήβη, Fanta, και προϊόντα που εμφιαλώνονται από pepsi ,coca cola κλπ. (θα εκπλαγείτε για το πόσα είναι), με αντίστοιχα ελληνικά ή ευρωπαϊκά. Π. χ. ΕΨΑ, Κάμπος Χίου, ή και Γαλλικά, Γερμανικά κλπ. Αντικαταστήστε Marlboro, Camel κλπ. με ευρωπαϊκά ή ντόπια τσιγάρα, τα Kellogg's με Alpen. Αντικαταστήστε BP, SHELL κλπ. με αντίστοιχες Ελληνικές εταιρείες. Και οι Βρετανοί έχουν μερίδιο ευθύνης! Αντικαταστήστε τα Wendy's και τα MacDonalds με τα Goody's. Είναι ούτως ή άλλως καλύτερα και κομψότερα! Οι πιο σκληροπυρηνικοί, μην αγοράζετε General Electric, Kelvinator κλπ. Και τα Miele, Bosch, Siemens μπορούν να παγώσουν εξίσου καλά! Η για τους ακόμα σκληρότερους, αντικαταστήστε τέλος πάντων τα παλιά σας Cherokee ή τις παλιές σας Buick με μία BMW, Mercedes ή Jaguar. Και αυτά τα αυτοκίνητα θα σας πάνε στην δουλειά σας αξιοπρεπώς!!

Πως γίνεται η αρχή σε όλα αυτά;

ΑΚΟΜΑ ΚΑΙ ΑΝ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΑΝΤΙΣΤΑΘΕΙΤΕ ΣΤΗΝ ΜΑΓΕΙΑ ΤΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΤΕΙΛΕΤΕ ΑΥΤΟ ΤΟ Ε-MAIL ΣΕ ΟΣΟΥΣ ΜΠΟΡΕΙΤΕ.

Εάν αυτό το e-mail σταλεί από τον καθένα στον οποίο φτάνει σε τουλάχιστον 5 παραλήπτες, τότε – θεωρητικά τουλάχιστον – σε 10 ημέρες θα έχει φτάσει στα χέρια 9.765.625 ανθρώπων. Και αυτό το τονίζω για να δείξω την δυναμική που θα μπορούσε να έχει μία τέτοια κίνηση.

Υστερόγραφο και περισσότερο για να μην βιαστούν πολλοί αναλυτές και μόνον αναλυτές να εντοπίσουν τις πρακτικές ή θεωρητικές ή εννοιολογικές αντιφάσεις ή αδυναμίες του κειμένου ή δυσκολίες εφαρμογής μίας τέτοιας κίνησης, θέλω απλώς να τονίσω ότι είναι μία προσωπική απόφαση την οποία απλώς κοινοποιώ. Θεωρώ ότι είναι πολύ σημαντικότερο και πιο ικανοποιητικό το να κάνω αυτά που λέω παραπάνω παρά το να «τα συζητάω» η να σπάω περιίτερα!

Χθεςινό άρθρο του γνωστού στιχουργού Λευτέρη Παπαδόπουλου στα «Νέα» μιλάει για τομποϊκοτάρισμα των Ιταλών για τα Αμερικανικά προϊόντα, κάτι που αν κάνουν εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο το κόσμο, ίσως καταλάβουν τα Αμερικανάκια ότι πρέπει να αποφευχθεί ο πόλεμος στο Ιράκ που θα στοιχίσει τη ζωή εκατοντάδων χιλιάδων ανθρώπων και θα φέρει ανείπωτη δυστυχία. Λοιπόν τι λέτε να κόψουμε, ας είναι και για ένα δύο μήνες, την Κόκα Κόλα, τα Μακντόναλτς, το Χάγκεν Ντάτς, το TGI Fridays, τα τελευταία blockbusters του Χόλιγουντ και άλλα Αμερικανικά προϊόντα;

Στείλτε αυτό το e-mail σε όσα περισσότερα άτομα μπορείτε. Εδώ είναι το άρθρο:

Και τώρα, μετά το συγκλονιστικό Σάββατο της ειρήνης, τι γίνεται; Τι κάνουμε, όλοι εμείς οι απλοί άνθρωποι της Αθήνας, της Θεσσαλονίκης, της Ρώμης, της Μαδρίτης, του Λονδίνου, της Νέας Υόρκης, για να κρατήσουμε ανοιχτό αυτό το παραθυράκι της ελπίδας για αποτροπή του πολέμου; Ήδη, ο Μπους – αυτό το «βλακόμετρο» – αφού συμβουλευτήκε τα θρησκόληπτα «γεράκια» του, αποφάσισε να αναβάλει την επίθεση εναντίον του Ιράκ για 15 ημέρες. Ήδη, ο Μπλερ – αυτός ο γυμνοσάλιαγκας – βλέποντας να τον φτύνει ένας ολόκληρος κόσμος, στην πρωτεύουσα της χώρας του, άρχισε να ρίχνει μερικές στάλες νερό στο κρασί του. Τι κάνουμε, λοιπόν, για να συντηρηθεί η φλόγα; Τα έλεγα και την περασμένη εβδομάδα, ακουμπώντας σ' έναν στίχο του Τίτου Πατρικίου – τα ποιήματα δεν ανατρέπουν καθεστώτα. Δημιουργούν, ωστόσο, «κλίμα» Κι αυτή την ώρα υπάρχει ένα μεγαλειώδες «ποίημα»: ένα γιγαντιαίο αντιπολεμικό κλίμα. Που ναι μεν δεν επηρεάζει αποφασιστικά την διεθνή των ηλιθίων και των γκάνγκστερ, αλλά λειτουργεί θετικά προς

την αντίθετη κατεύθυνση. Εμπυγχώνει όλους εκείνους, όλους εμάς, που δεν υπογράφουμε το «σφάξε με αγά μου ν' αγιάσω». Και δείχνει τον δρόμο για καινούργιες κινητοποιήσεις.

Διάβασα στα «ΝΕΑ» προχθές, ότι υπάρχουν σκέψεις για εκτεταμένομποϊκοτάζ σε αμερικανικά προϊόντα. Και, σύμφωνα με την «Corriere Della Sera», οι πωλήσεις των Mc Donald's και της Coca Cola σημειώνουν πτώση. Μακάρι, αυτή η αντίδραση των Ευρωπαίων καταναλωτών να γενικευθεί. Ώστε να πονέσουν οι Αμερικανοί, που μόνο με το χρήμα κουβεντιάζουν, μόνο το χρήμα ονειρεύονται. Στη συνέχιση αυτού του αγώνα για την ειρήνη, στην Ελλάδα τουλάχιστον, πρώτιστο ρόλο καλείται να παίξει η τηλεόραση. Και δη τα ιδιωτικά κανάλια, που έχουν τη μεγάλη τηλεθέαση. Και πιστεύω ακράδαντα ότι αυτήν τη φορά τα ιδιωτικά κανάλια θα βοηθήσουν. Για να εξιλεωθούν για το ατόπημα του Σαββάτου, που ήταν συγχρόνως και πρόκληση για όλους τους μετάσχοντες στο συλλαλητήριο, θα ξαναθυμηθούν τι είναι είδηση και τι άθλιο κουτσομπολιό και θα πράξουν αναλόγως.

Μέσα στο κλίμα που ήδη έχει διαμορφωθεί, ίσως κάτι μπορέσουμε να πετύχουμε με τις κινητοποιήσεις μας. Τα πρώτα αποτελέσματα τα είδαμε στις Βρυξέλλες: η Βρετανία ήρθε πιο κοντά στους Γαλλογερμανούς. Και η άτυπη Σύνοδος Κορυφής, που έγινε επίσημη, κατέληξε σε συμφωνία, ότι ο πόλεμος δεν είναι αναπόφευκτος και η βία θα χρησιμοποιηθεί ως έσχατο μέσον για την επίλυση του προβλήματος.

Μερικά φλας από τα σαββατιάτικα, τα υπέροχα: Από δημοσκόπηση του «Σπίγκελ» προέκυψε ότι «οι ΗΠΑ αποτελούν μεγαλύτερη απειλή για την ειρήνη από ό,τι το Ιράκ και η Βόρεια Κορέα»! Άλλο: Η δήλωση του Πέδρο Αλμοδοβάρ ότι «ο μόνος προληπτικός πόλεμος που καταλαβαίνουμε είναι η ειρήνη». Και το σύνθημα που κυριάρχησε στο Σίδνεϊ: «Πόσες ζωές το λίτρο πετρελαίου;».

УΠΡΑЖΗΝΗΙΑ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να συμπληρώσετε τα κενά με την κατάλληλη αντωνυμία.

Παράδειγμα: **Εγώ** είμαι φοιτητής.

1. _____ είμαι από τη Γαλλία.
2. _____ είμαστε στη βιβλιοθήκη.
3. _____ είναι ο Γιάννης.
4. _____ είστε ο Γιάννης και η Μαρία;
5. _____ είναι το τετράδιο και το μολύβι.
6. _____ δεν είναι η Μαρία, και _____ δεν είναι η Ελένη.
7. _____ είστε καθηγητής;
8. _____ είναι ο Κώστας και ο Πέτρος.
9. _____ είστε δάσκαλος;
10. _____ δεν είναι τετράδιο, είναι βιβλίο.
11. Είναι _____ η Μαρία και η Ελένη;
12. _____ είμαστε από τη Γαλλία και _____ είστε από την Ιταλία.

2. Να αντικαταστήσετε με την κατάλληλη αντωνυμία τις λέξεις που είναι γραμμένες με έντονα γράμματα.

Παράδειγμα: **Ο Γιάννης** είναι μαθητής.
Αυτός είναι μαθητής.

1. Η Μαρία είναι σπουδάστρια.
2. **Ο Πέτρος** είναι άντρας.
3. **Η Ελένη κι εγώ** είμαστε εδώ.
4. **Το τετράδιο** είναι εκεί.
5. Είναι **ο Γιώργος** και **ο Πάνος** στο Πανεπιστήμιο;
6. **Ο Κώστας** κι **εσύ** δεν είστε από την Ιταλία.
7. **Το μολύβι** και **το βιβλίο** είναι εδώ.
8. **Η δασκάλα** και **η μαθήτριά** δεν είναι στο σχολείο. Είναι στο σπίτι.
9. **Η γυναίκα** και **το παιδί** είναι εδώ.
10. **Ο Αλέξης** και **η Άννα** δεν είναι εδώ.
11. **Η γυναίκα και το κορίτσι** είναι εκεί.

3. Να βάλετε το σωστό άρθρο: **ο, η, το – ένας, μια, ένα.**

Παράδειγμα: αγόρι – το αγόρι, ένα αγόρι

- 1) κουτί
- 2) δάσκαλος
- 3) πίνακας
- 4) δασκάλα
- 5) μαθητής
- 6) βιβλιοθήκη
- 7) λεξιλόγιο
- 8) γυναίκα
- 9) γράμμα
- 10) καθηγητής

4. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό άρθρο: ο, η, το.

Παράδειγμα: Η Ελένη είναι σπουδάστρια.

1. _____ Πέτρος είναι αγόρι.	5. _____ σπουδάστρια
2. _____ τετράδιο είναι εδώ.	είναι από τη Γαλλία.
3. _____ κουτί;	6. _____ δασκάλα.
4. _____ δάσκαλος είναι Έλληνας.	

5. Να συμπληρώσετε τα κενά.

Παράδειγμα: – Είναι από τον Καναδά;
– Ναι, είναι από τον Καναδά.

1. – Είστε δάσκαλος; – Ναι, _____ .
2. – Είστε καθηγητής; – Όχι, _____ .
3. – Είναι η Μαρία φοιτήτρια; – Ναι, _____ .
4. – Είστε στο Πανεπιστήμιο; – Όχι, _____ .
5. – Είναι ο Γιάννης και η Ελένη στο σπίτι; – Ναι, _____ .
6. – Είμαι σπουδάστρια; – Όχι, _____ .
7. – Είμαστε στο σχολείο; – Ναι, _____ .
8. – Είναι ο Κώστας καθηγητής; – Όχι, _____ .

6. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο του ρήματος είμαι.

Παράδειγμα: Εγώ **είμαι** η δασκάλα σας.

1. Αυτός _____ σπουδαστής.
2. Εμείς _____ στο Πανεπιστήμιο.
3. Αυτοί _____ στο σπίτι.
4. Η βιβλιοθήκη _____ εδώ.
5. Η Μαρία και η Ελένη _____ στο σχολείο.
6. Ο Κώστας και η Καίτη _____ εκεί.
7. Εσείς _____ καθηγητής.
8. Η Μαρίνα _____ γυναίκα.
9. Εσείς κι εγώ _____ στο Πανεπιστήμιο.
10. Εσύ _____ φοιτητής;

7. Να συμπληρώσετε τα κενά με μία από τις παρακάτω λέξεις: τι, πού, πώς, από πού.

Παράδειγμα: **Τι** κάνεις;

1. – _____ είναι αυτό; – Είναι βιβλίο.
2. – _____ είστε; – Είμαστε στο σπίτι.

3. – _____ σε λένε; – Με λένε Γιώργο.
4. – _____ είναι η Ελπίδα; – Είναι καλά.
5. – _____ είσαι; – Είμαι από την Ελλάδα.

8. Να γράψετε στον πληθυντικό τις παρακάτω λέξεις.

Παράδειγμα: το σχολείο – τα σχολεία

ο ταμίας	ένας ξένος	ένα γράμμα	η βιβλιοθήκη
το τετράδιο	ένας οδηγός	ο μαθητής	το λεωφορείο
το δέμα	ένα τραπέζι	μια γυναίκα	ένας άνθρωπος

9. Να γράψετε στον πληθυντικό τις παρακάτω προτάσεις.

Παράδειγμα: Είμαι Ελληνίδα. Είμαστε Ελληνίδες.

1. Ο σπουδαστής μαθαίνει ελληνικά.
2. Η δασκάλα κάνει μάθημα.
3. Υπάρχει εισπράκτορας στο λεωφορείο;
4. Από πού είναι ο ξένος;
5. Είστε Έλληνας;
6. Το παιδί μένει εδώ;
7. Η καρέκλα είναι εδώ.
8. Δεν ξέρω πού μένει.
9. Πού είναι το γράμμα;
10. Η βιβλιοθήκη έχει βιβλία.

10. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο του ρήματος που είναι στην παρένθεση.

Παράδειγμα: **Είμαστε** ξένοι φοιτητές. (είμαι)

1. Ο δάσκαλος _____ το μάθημα. (διαβάζω)
2. Τα παιδιά _____ στο σχολείο. (πηγαίνω)
3. Εμείς δεν _____ ελληνικά. (ξέρω)
4. Ο σπουδαστής δε _____ ακόμη καλά ελληνικά. (γράφω)
5. _____ ένα λάθος εδώ. (υπάρχει)
6. Πού _____ μάθημα; (έχω)
7. Πού _____ στάση το λεωφορείο; (κάνω)
8. Ο Γιώργος και ο Γιάννης _____ μαζί σου; (μένω)
9. _____ η Μαρία στο Πανεπιστήμιο; (πηγαίνω)
10. Πόσο _____ τα τσιγάρα; (κάνω)

11. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ουσιαστικών που είναι στην παρένθεση.

Παράδειγμα: Η μητέρα ανοίγει την πόρτα. (η πόρτα)

1. Τα παιδιά βλέπουν _____. (ο πίνακας)
2. Ανοίξτε _____. (η πόρτα)

3. _____ είναι δάσκαλος. (ο πατέρας)
4. Ο μαθητής γράφει _____. (η άσκηση)
5. Ο ελεγκτής βλέπει _____. (το εισιτήριο)
6. Πού πηγαίνετε; . _____; – Τσιμισκή 10. (ο κύριος)
7. Υπάρχουν είκοσι _____ στην τάξη. (ο μαθητής)
8. Τι βλέπεις σε _____, Κώστα; – Βλέπω _____ και _____ του σε _____. (η φωτογραφία, ο Πέτρος, το κορίτσι, η παραλία)
9. _____ και _____, χαίρετε! (η κυρία, ο κύριος)
10. Να _____ μου _____. (η φίλη, η Λουκία)
11. Τα παιδιά μαθαίνουν _____ απ' έξω. (ο διάλογος)
12. _____, σβήσε _____, σε παρακαλώ (ο Θόδωρος, η τηλεόραση)
13. Τι ώρα έχουν μάθημα _____; – Σε λίγο. (το παιδί)
14. Πού είναι _____, Γιώργο; – Στο τραπέζι. (η εφημερίδα)
15. Δεν ξέρω _____ από αυτήν τη λέξη. (ο πληθυντικός)

12. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις: στο(ν), στη (ν), στο.

Παράδειγμα: Υπάρχουν φρούτα **στα** δέντρα.

1. Η κυρία περιμένει _____ στάση.
2. Η φωτογραφία είναι _____ τοίχο.
3. Πηγαίνω _____ κινηματογράφο τώρα.
4. Η μπάλα είναι _____ αυλή.
5. Ο μαθητής λέει το μάθημα _____ καθηγητή.
6. Μαθαίνω τα ελληνικά _____ Ελλάδα.
7. Γράφω γράμμα _____ μητέρα μου.
8. Μένω κοντά _____ Πανεπιστήμιο.
9. Πού πας, Γιάννη; – _____ περίπτερο για εφημερίδα.
10. Πέτρο, έλα _____ πίνακα.

13. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων που είναι στην παρένθεση.

Παράδειγμα: Ελένη, **γράψε** ένα γράμμα. Τι κάνεις;

– **Γράφω** ένα γράμμα. (γράφω)

1. Γιάννη, _____ το παράθυρο. Τι κάνεις;
– _____ το παράθυρο. (ανοίγω)
2. Γιάννη, Πέτρο, _____ τα παράθυρα. Τι κάνετε;
– _____ τα παράθυρα. (ανοίγω)
3. Κατερίνα, _____ τη βρύση. Τι κάνεις;
– _____ τη βρύση. (κλείνω)

4. Κατερίνα, Μαρία, _____ τις βρύσες. Τι κάνετε;
– _____ τις βρύσες. (κλείνω)
5. Παιδί μου, _____ την τηλεόραση. Τι κάνεις;
– _____ την τηλεόραση. (ανάβω)
6. Παιδιά μου, _____ την τηλεόραση. Τι κάνετε;
– _____ την τηλεόραση. (ανάβω)
7. Φίλε μου, _____ το μολύβι. Τι κάνεις;
– _____ το μολύβι. (παίρνω)
8. Φίλοι μου, _____ τα μολύβια. Τι κάνετε;
– _____ τα μολύβια. (παίρνω)

14. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ουσιαστικών που είναι στην παρένθεση.

Παράδειγμα: Γεια σου, **Αντώνη**. (ο Αντώνης)

1. _____ μου έχει δυο παιδιά. (η αδελφή)
2. Το Πανεπιστήμιο έχει _____ και _____. (ο καθηγητής, η καθηγήτρια)
3. Το παιδί κοιτάζει _____ του. (η μητέρα)
4. Μένω εδώ με _____ μου. (η θεία)
5. Έχεις γράμμα από _____ σου. (η πατρίδα)
6. Πηγαίνω σε _____. (η Φιλοσοφική Σχολή)
7. Ο πατέρας είναι με _____ του στον κήπο. (ο ανιψιός)
8. _____, πού είναι τα αδέρφια μου; – Έξω σε _____. (ο θείος, η αυλή)
9. Πηγαίνει στο σχολείο με _____. (το λεωφορείο)
10. Τι ώρα έχουν μάθημα _____; – Σε λίγο. (το παιδί)
11. Βλέπουμε _____ και _____. (οι δάσκαλοι, οι δασκάλες)
12. Είμαι στο σπίτι με _____ μου. (ο αδελφός)
13. Πάω συχνά βόλτα με _____ και _____ μου. (ο ανιψιός, η ανιψιά)
14. Ξέρεις αυτή _____; – Όχι, τι σημαίνει; (η έκφραση)
15. Δε ζει ο πατέρας μου, και γι' αυτό η μητέρα μου κι εγώ μένουμε με _____ και _____ μου. (η γιαγιά, ο παππούς)
16. Υπάρχουν _____ στη στάση; (ο άνθρωπος)
17. Φωνάζω _____. (η Μαρία)
18. Ανοίγω τα παράθυρα και _____. (η πόρτα)
19. Είμαι στο Πανεπιστήμιο με _____ μου. (η φίλη)
20. _____, τι ώρα είναι, σε παρακαλώ; – 2:00. (ο Θόδωρος)
21. Γράφω δύο _____ κάθε μέρα. (το γράμμα)

15. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις λέξεις: **στο(ν), στους, στη (ν), στις, στο, στα.**

Παράδειγμα: Τι γράφει η μητέρα σου **στο** γράμμα;

1. Υπάρχουν βιβλία _____ βιβλιοθήκες.
2. Πηγαίνετε _____ σχολείο κάθε μέρα;
3. Υπάρχουν πολλά αυτοκίνητα _____ δρόμους.
4. Τα παιδιά παίζουν _____ κήπους και _____ αυλές.
5. Έχω μόνο ένα χιλιάρικο _____ τσέπη μου.
6. Πέτρο, είναι τα σιγάρα μου _____ τραπέζι; – Όχι, δεν είναι.
7. Μαθαίνω ελληνικά _____ Θεσσαλονίκη.
8. Γιατί δε γράφετε όνομα _____ τετράδια σας;
9. Έχει εικόνες από την πατρίδα του _____ τοίχους.
10. Γράψε την άσκηση _____ πίνακα.

16. Να συμπληρώσετε τα κενά με μία από τις παρακάτω λέξεις: **πολλοί, πολλούς, πολλές, πολλά.**

Παράδειγμα: Δεν έχω **πολλούς** φίλους.

1. Γιατί αγοράζεις _____ φακέλους; – Γιατί γράφω _____ γράμματα.
2. Το σπίτι μας δεν έχει _____ δωμάτια.
3. Μαθαίνουν _____ ξένοι φοιτητές ελληνικά; – Ναι, _____.
4. Δεν είμαι εδώ _____ μέρες.
5. Το Πανεπιστήμιο έχει _____ καθηγητές.
6. _____ φοιτήτριες μένουν σ' αυτό το σπίτι.

17. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των αριθμών που είναι στην παρένθεση.

Παράδειγμα: Το σπίτι έχει **μία** πόρτα (1).

1. Θέλω _____ φάκελο. (1)
2. Ο Γιάννης αγοράζει _____ κάρτες. (3)
3. Το βιβλίο έχει μόνο _____ εικόνες. (4)
4. _____ παιδιά περιμένουν στη στάση. (3)
5. Υπάρχει _____ πίνακας στην τάξη. (1)
6. Και οι _____ φίλοι μου μαθαίνουν αγγλικά. (4)
7. Κοιτάζω _____ βιβλίο με εικόνες. (1)
8. Οι _____ αδελφοί μου είναι στο σπίτι. (3)
9. _____ μόνο μαθήτρια είναι στην τάξη και γράφει. (1)
10. Η Ελένη έχει _____ παιδιά, _____ κορίτσια και _____ αγόρι. (4, 3, 1)

18. Να γράψετε στον πληθυντικό τις παρακάτω προτάσεις.

Παράδειγμα: Αυτό το παιδί διαβάζει πολύ.

Αυτά τα παιδιά διαβάζουν πολύ.

1. Αυτός ξέρει καλά ελληνικά.
2. Ξέρω αυτό τον κύριο.
3. Άνοιξε το παράθυρο.
4. Αυτή είναι Ελληνίδα, όμως εκείνη είναι Γαλλίδα.
5. Βλέπεις αυτή την καρέκλα;

19. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο της αντωνυμίας: **αυτός ο, αυτή η, αυτό το.**

Παράδειγμα: **Αυτός ο** μαθητής είναι ξένος.

1. Θέλουμε _____ βιβλία.
2. Βλέπεις _____ κυρίους; Είναι Γάλλοι.
3. _____ καθηγητής διδάσκει στη Φιλοσοφική Σχολή.
4. Γνωρίζετε _____ φοιτήτριες; – Όχι, ποιες είναι;
5. Δες _____ γυναίκα.

20. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο της αντωνυμίας: **εκείνος ο, εκείνη η, εκείνο το.**

Παράδειγμα: **Εκείνη η** γυναίκα αγοράζει γαλλικές εφημερίδες.

1. _____ φοιτήτρια μένει εδώ κοντά.
2. Βλέπεις _____ ανθρώπους στο δρόμο; Πάνε στο γήπεδο.
3. Βλέπουν _____ εικόνες.
4. Πόσο κάνουν _____ αμερικάνικα τσιγάρα; – ίνα χιλιάριο.
5. Πού είναι _____ φάκελος από την Αμερική; – Δεν ξέρω.

21. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο τις αντωνυμίας: **ποιος, ποια, ποιο.**

Παράδειγμα: **Ποιος** μαθαίνει ελληνικά; – Ο αδελφός μου.

1. _____ κύριο θέλετε;
2. _____ ασκήσεις ξέρετε;
3. _____ βιβλία διαβάζεις;
4. _____ καθηγητές έχεις στο Πανεπιστήμιο;
5. _____ εφημερίδα αγοράζετε;

22. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο της αντωνυμίας: **πόσοι, πόσες, πόσα.**

Παράδειγμα: **Πόσοι** μαθητές είναι εδώ; – Πολλοί.

1. _____ κασέτες με ελληνική μουσική έχεις; – Οκτώ.

2. _____ πίνακες έχει η τάξη; – Έναν.
3. _____ ώρες έχεις μάθημα κάθε μέρα; – Τέσσερις.
4. _____ εικοσάρικα έχει ένα κατοστάρικο; – Πέντε.
5. Παιδιά, _____ έχετε το διαβατήριό μαζί σας; – Όλοι.

23. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο του επιθέτου που είναι στην παρένθεση.

1. Το λεωφορείο είναι _____. (μπλε)
2. Θέλω _____ μολύβι σου. (κόκκινος)
3. Ο φάκελος είναι _____. (άσπρος)
4. _____ βιβλιοθήκη έχει πολλά βιβλία. (μαύρος)
5. Τα φύλλα των δέντρων είναι _____. (πράσινος)
6. Πού είναι _____ καρέκλα; – Στο δωμάτιό μου. (γκρίζος)
7. Οι πίνακες είναι _____. (μαύρος)
8. Οι πόρτες είναι _____. (κίτρινος)

24. Να συμπληρώσετε τα κενά με τη γενική των ουσιαστικών που είναι στην παρένθεση.

1. Έλα, είναι η ώρα _____. (το φαγητό)
2. Ποιο είναι το όνομα _____ σου; – Νίκος. (ο δάσκαλος)
3. Το γραφείο _____ μου είναι κοντά στο Πανεπιστήμιο. (ο πατέρας)
4. Το παιδί _____ μου πηγαίνει στο σχολείο. (η φίλη)
5. Τα δωμάτια _____ μας είναι μεγάλα. (το σπίτι)
6. Η τσάντα _____ είναι στο δωμάτιό της. (η μαθήτριά)
7. Τα μάτια _____ μου είναι μαύρα. (η κόρη)
8. Ποιο είναι το τηλέφωνο _____ – 763891. (ο γιατρός)
9. Ο θεός μου κλείνει την πόρτα _____. (η αυλή)
10. Οι στολές _____ είναι γκριζες. (οι εισπράκτορες)
11. Οι γονείς _____ μου μένουν στην Αθήνα. (οι φίλοι)
12. Τα φορέματα _____ είναι πολύ μοντέρνα. (αυτές οι γυναίκες)
13. Ποια είναι η τιμή _____ – Δεν ξέρω, γιατί δεν αγοράζω εφημερίδες.
(η εφημερίδα)
14. Ο ουρανός _____ είναι σχεδόν πάντα γαλανός. (η Ελλάδα)
15. Τα μάγουλα _____ είναι κόκκινα. (το παιδί)

25. Να γράψετε στον πληθυντικό τις παρακάτω προτάσεις.

1. Πηγαίνω στο σπίτι μου.
2. Ξέρω το φίλο σου.
3. Αυτή γράφει το μάθημα της.

4. Το παιδί μένει εδώ με την αδελφή του.
5. Το αγόρι παίζει μπάλα στον κήπο.

26. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις κτητικές αντωνυμίες.

1. Το μολυβί _____ είναι μπλε. (αυτός)
2. Το παιδί _____ είναι η ζωή _____. (αυτή, αυτή)
3. Το σπίτι _____ έχει τρία δωμάτια. (αυτές)
4. Ποια είναι η πατρίδα _____; – Η Γαλλία. (εσείς)
5. Η γάτα _____ είναι γκρίζα. (αυτοί)
6. Δεν καταλαβαίνουν τις ασκήσεις _____. (αυτοί)
7. Βλέπω τους φίλους _____ κάθε μέρα. (εγώ)
8. Ξέρετε τη διεύθυνση _____; – Βέβαια. (εμείς)
9. Οι άντρες _____ είναι Έλληνες. (αυτές)
10. Πού είναι ο αδελφός _____; – Στο ταχυδρομείο. (εσύ)

27. Να αντικαταστήσετε με αντωνυμίες τις λέξεις που είναι γραμμένες με έντονα γράμματα.

1. Το σπίτι **του Δημήτρη** είναι μεγάλο.
2. Τα μάτια **της φίλης μου** είναι γαλάζια.
3. Τα τετράδια **των αδελφών μου** είναι καθαρά.
4. Οι πόρτες **του λεωφορείου** είναι ανοιχτές.
5. Τα μαλλιά **των κοριτσιών** είναι μαύρα.

28. Βρείτε τα λάθη και γράψτε την πρόταση σωστά.

Παράδειγμα: Ο Πέτρος είμαι μανάβισσα.

Ο Πέτρος είναι μανάβης.

1. Ο Νίκος σπουδάζεις γιατρός.	1. _____
2. Η Μαρία είσαι τραγουδιστής.	2. _____
3. Η Φωτεινή είναι κουρέας.	3. _____
4. Ο Θόδωρος είμαι πωλήτρια.	4. _____
5. Ο Θάνος είσαι εργάτρια.	5. _____

29. Βρείτε το θηλυκό και συμπληρώστε.

Παράδειγμα: Ο Γιάννης είναι καθηγητής.

Η Μαρίνα είναι καθηγήτρια.

1. Ο Θανάσης είναι ηθοποιός και η Μαρία είναι _____.
2. Ο Γιώργος είναι ράφτης. Η Άννα είναι _____.
3. Ο Πέτρος είναι _____. Η Ελένη είναι τραγουδίστρια.
4. Η Έφη είναι _____. Ο Μιχάλης είναι δικηγόρος.

5. Ο Δημήτρης είναι μηχανικός; Και η Σούλα είναι _____.
6. Η Ελένη είναι _____. Ο Κώστας είναι ζωγράφος.
7. Ο Αλέξανδρος είναι δημοσιογράφος; Και η Νίκη είναι _____.

30. Συμπληρώστε τα κενά με τα ρήματα **μένω, χάνω, δουλεύω, σπουδάζω** ανάλογα με το νόημα.

1. Εγώ _____ στον Ο.Τ.Ε.
2. Ο Κώστας _____ Φυσική.
3. Η Έλλη _____ στην Αθήνα.
4. Τι δουλειά _____ αυτοί;
5. Πέτρο, πού _____;

31. Να γράψετε τις παρακάτω προτάσεις στον πληθυντικό αριθμό.

1. Το μεσημέρι τρώω πολύ.
2. Η καμπάνα χτυπά δυνατά.
3. Ο αδελφός μου και η αδελφή μου είναι στην Αμερική.
4. Το παιδί γκρινιάζει συχνά.
5. Ο δάσκαλος κάνει μάθημα και ο μαθητής προσέχει.
6. Είσαι Ιταλός ή Έλληνας;
7. Ο εργάτης πηγαίνει στο εργοστάσιο.
8. Ο καθρέφτης και η χτένα είναι στο ντουλάπι.
9. Η ομάδα μου ποτέ νικά και ποτέ χάνει.
10. Υπάρχει ένα άγαλμα στο παρκο.

32. Να γράψετε τις παρακάτω προτάσεις στον ενικό αριθμό.

1. Οι φοιτητές πηγαίνουν στο Πανεπιστήμιο κάθε μέρα.
2. Αυτοί έμποροι κερδίζουν πολλά λεφτά.
3. Τα περίπτερα πουλούν πολλά πράγματα.
4. Δύο φίλες μου μαθαίνουν γερμανικά.
5. Οι πορτοκαλάδες είναι από πορτοκάλια.
6. Οι ταμίες δουλεύουν στην τράπεζα.
7. Οι φάκελοι και τα γραμματόσημα κάνουν είκοσι δραχμές;
8. Υπάρχουν καρέκλες στο δωμάτιο.
9. Τα αηδόνια κελαηδούν ωραία.
10. Τα αυτοκίνητα τρέχουν πολύ γρήγορα.

33. Γνωρίζετε τι ήταν και από πού ήταν αυτοί οι άνθρωποι; Συμπληρώστε σύμφωνα με το παράδειγμα επιλέγοντας τη σωστή λέξη από κάθε κατάλογο.

Παράδειγμα: Ο Γιώργος Σεφέρης ήταν ποιητής, από την Ελλάδα.

1. Ο Μανός Χατζιδάκις ήταν _____.
2. Ο Τσάρλι Τσάπλιν ήταν _____.

3. Η Μελίνα Μερκούρη ήταν _____.
4. Ο Σαλβαδόρ Νταλί ήταν _____.
5. Ο Άλμπερτ Αϊνστάιν ήταν _____.
6. Η Μαρία Κάλλας ήταν _____.
7. Ο Μαχάτμα Γκάντι ήταν _____.
8. Ο Νουρέγιεφ ήταν _____.
9. Ο Οδυσσέας Ελύτης ήταν _____.

Τι;	Από πού;
φυσικός, πολιτικός, ποιητής, συνθέτης, ζωγράφος, ηθοποιός, χορευτής, τραγουδίστρια της όπερας	Αγγλία, Ελλάδα, Ισπανία, Ρωσία, Ινδία, Γερμανία

34. Τι κάνει, πώς λέγεται και πού δουλεύει ο κάθε επαγγελματίας στα σκίτσα;

Παράδειγμα: φτιάχνει έπιπλα, λέγεται επιπλοποιός και δουλεύει στο επιπλοποιείο.

1. πουλάει βιβλία	6. θεραπεύει τους αρρώστους
2. πουλάει φάρμακα	7. κόβει τα μαλλιά
3. πουλάει κρέας	8. φέρνει γράμματα
4. πουλάει φρούτα	9. πουλάει λουλούδια
5. διδάσκει μαθηματικά	10. πουλάει ψωμί

35. Να συμπληρώσετε τις καταλήξεις που λείπουν.

Ο Σπύρος είν__ φοιτητ__ . Δε σπουδάξ__ όμως στην Ελλάδα, αλλά στη Γερμανία. Μέν__ εκεί εδώ κι ένα χρόνο. Μιλ__ και γράφ__ τα γερμανικά, αλλά δεν τα καταλαβαίν__ και τόσο καλά, όταν οι Γερμαν__ μιλ__ γρήγορα. Γι' αυτό ρωτ__ πολύ συχνά και έτσι όλοι καταλαβαίν__ ότι είναι ξέν__ . Οι φίλ__ του και οι φίλ__ του είν__ κι αυτ__ ξέν__ , δύο Άραβ__ , μί__ Ιταλίδ__ δύο Αμερικανίδ__ και έν__ Καναδ__ . Όλοι τους είν__ οι φοιτητ__ .

36. Επαγγέλματα με τον ίδιο τύπο για αρσενικό και θηλυκό:

μουσικός	μουσικός	ηλεκτρολόγος	ηλεκτρολόγος
μηχανικός	μηχανικός	τροχονόμος	τροχονόμος
γιατρός	γιατρός	Γραμματέας	Γραμματέας
ηθοποιός	ηθοποιός	ζωγράφος	ζωγράφος
δικηγόρος	δικηγόρος	υπάλληλος	υπάλληλος
φωτογράφος	φωτογράφος	δημοσιογράφος	δημοσιογράφος
υδραυλικός	υδραυλικός	φιλόλογος	φιλόλογος

37. Επαγγέλματα με διαφορετικό τύπο για το αρσενικό και το θηλυκό:

ράφτης	μοδίστρα	φοιτητής	φοιτήτρια
δάσκαλος	δασκάλα	αγρότης	αγρότισσα
κομμωτής	κομμώτρια	μανάβης	μανάβισσα
καθηγητής	καθηγήτρια	αρχιτέκτονας	αρχιτεκτόνισσα
σπουδαστής	σπουδάστρια	παπάς	
εργάτης	εργάτρια	ψαράς	
πωλητής	πωλήτρια		

38. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ουσιαστικών που είναι στην παρένθεση.

1. Δε θέλω αυτές τις κάρτες, γιατί είναι πολύ _____. (ακριβός)
2. Ξέρεις αυτούς του δύο _____ άντρες; – Ναι, μένουν κοντά μας. (ψηλός)
3. Πολλές φορές τα μάτια _____ ανθρώπων δεν είναι γαλανά. (ξανθός)
4. Πού είναι _____ τσάντα μου; – Στην καρέκλα. (γκρίζος)
5. Βλέπω συχνά _____ μου φίλους. (παλιός)
6. _____ γονείς δεν έχουν πάντα _____ παιδιά. (έξυπνος)
7. Η ξαδέλφη του δεν έχει _____ χαρακτηριστικά, αλλά είναι _____. (όμορφος, γλυκός)
8. Η Ελένη και η Δήμητρα είναι _____ και δεν πηγαίνουν ακόμη σχολείο. (μικρός)
9. Οι αδελφές του είναι _____ κορίτσια. (ευγενικός)
10. Η θεσσαλονίκη είναι _____ σε πράσινο. (φτωχός)
11. Οι φίλες μου έχουν _____ μητέρες. (νέος)
12. Η Ειρήνη είναι πάντα _____ γι' αυτά που λέει. (σίγουρος)
13. Σπάνια τα μαλλιά _____ ανθρώπων είναι _____. (νέος, άσπρος)
14. Δίνει πάντα _____ απαντήσεις. (έξυπνος)
15. Το βράδυ έχω τραπέζι σε _____ μου φίλες. (παλιός)
16. Το βιβλίο έχει _____ λεξιλόγιο. (πλούσιος)
17. Πολλοί Έλληνες είναι _____. (μελαχρινός)
18. Έχω μια _____, _____ φούστα. (ακριβός, μαύρος)
19. Η ελληνική σημαία είναι _____ και _____. (άσπρος, γαλάζιος)
20. Οι ασκήσεις δεν είναι _____ ακόμη. (έτοιμος)

39. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ουσιαστικών που είναι στην παρένθεση.

1. Τι καιρό κάνει _____; (το καλοκαίρι)
2. Κάνει καλό καιρό _____; (η άνοιξη)

3. Θα είσαι εδώ _____; (ο Ιανουάριος)
4. Πόσες φορές _____ πηγαίνεις στο θέατρο; (ο μήνας)
5. _____ οι μέρες είναι μικρές. (ο χειμώνας)

40. Γράψτε τον σωστό τύπο όπως στο παράδειγμα:

Παράδειγμα: Το σπίτι του Νίκου είναι πίσω από _____. (η τράπεζα)
 Το σπίτι του Νίκου είναι πίσω από **την τράπεζα**.

1. Ο Πέτρος μένει με _____ του. (η αδελφή)
2. Η μητέρα πηγαίνει με _____. (το λεωφορείο)
3. Η Μαρία είναι από _____. (η Αθήνα)
4. Τα παιχνίδια είναι για _____. (ο Γιάννης)
5. Το γράμμα είναι για _____. (ο πατέρας)
6. Η γάτα είναι κάτω από _____. (η καρέκλα)
7. Το ταχυδρομείο είναι απέναντι από _____ το φαρμακείο)
8. Η σκούπα είναι έξω από _____. (η πόρτα)

41. Συμπληρώστε τα κενά με **στον, στην, στο**.

Παράδειγμα: Ο Κώστας πηγαίνει _____. (το θέατρο)
 Ο Κώστας πηγαίνει **στο θέατρο**.

1. Τα πιάτα είναι πάνω _____. (το τραπέζι)
2. Το μανάβικο είναι δίπλα _____. (ο φούρνος)
3. Το παλτό είναι μέσα _____. (η ντουλάπα)
4. Το μολύβι είναι ανάμεσα _____. (τα τετράδια)
5. Η Καίτη μένει _____. (ο Πειραιάς)

42. Πού είναι;

Παράδειγμα: ο δάσκαλος – το σχολείο
 Ο δάσκαλος είναι στο σχολείο.

1. ο γιατρός – το νοσοκομείο	1. _____
2. ο δικηγόρος – το δικαστήριο	2. _____
3. ο εργάτης – το εργοστάσιο	3. _____
4. ο ηθοποιός – το θέατρο	4. _____
5. ο παπάς – η εκκλησία	5. _____
6. ο γεωργός – το χωράφι	6. _____

43. Πάνω σε ή πάνω από;

1. Ο Χαρίλαος κοιμάται _____ καναπέ.
2. Η φωτογραφία του παππού είναι _____ καναπέ.

3. Πετάμε _____ Λονδίνο.
4. Η Κατερίνα πέφτει _____ κρεβάτι για ύπνο νορίς.

44. Μέσα σε ή μέσα από;

1. Υπάρχει γλυκό _____ ντουλάπι.
2. Παίρνω το γλυκό _____ ντουλάπι.
3. Ο ήλιος φωτίζει το δωμάτιο _____ τζάμια.
4. Το σπίτι είναι _____ έναν μεγάλο κήπο.
5. _____ τάξη υπάρχει ένας πίνακας.
6. Παίρνει το πορτοφόλι της _____ τσάντα της.

45. Διαλέξτε το σωστό α) σε, β) από.

1. Ένα μήλο βρίσκεται πάνω _____ το τραπέζι.
2. Ένα άλλο μήλο βρίσκεται _____ το σκαμνί.
3. Το σκαμνί βρίσκεται κάτω _____ το τραπέζι.
4. Η γάτα κάθεται _____ το πάτωμα.
5. Το κλουβί βρίσκεται _____ το τραπέζι.
6. Το πουλί είναι _____ το κλουβί.

46. Διαλέγω το σωστό και κάνω τις αλλαγές που χρειάζεται.

1. Τα αεροπλάνα πετάνε _____ την πόλη.
α) κάτω από β) πάνω από γ) πάνω σε
2. Τα ψάρια ζουν _____ το νερό.
α) δίπλα σε β) μέσα σε γ) πάνω από
3. Το τραπέζι είναι _____ το χαλί.
α) πάνω σε β) μέσα σε γ) κάτω από
4. Η Αυστραλία είναι _____ την Ελλάδα.
α) κοντά σε β) δίπλα από/σε γ) μακριά από
5. Ο τρίτος όροφος είναι _____ τον τέταρτο όροφο.
α) μέσα σε β) πάνω από γ) κάτω από
6. Η θάλασσα είναι _____ το νησί.
α) γύρω από β) πάνω σε γ) κάτω σε
7. Γιατί δεν το βλέπεις; Είναι _____ τα μάτια σου.
α) πίσω από β) κατω σε γ) μπροστά σε

47. Γράφω αυτό που λείπει όπως στο παράδειγμα

1. Ελένη: Γιάννη, _____ αρέσουν οι σοκολάτες;
Γιάννης: Ναι, _____ αρέσουν πολύ.

2. Θεία Βαγγελίου: Παιδιά, _____ αρέσει το τζατζίκι;
Ελένη και Αλέξανδρος: Όχι, δε _____ αρέσει καθόλου!
3. Ο παππούς μας στο χωριό είναι γέρος και παράξενος. Δεν _____ αρέσουν οι μίνι φούστες.
4. Μου αρέσουν τα ελληνικά, αλλά δε _____ αρέσουν οι ασκήσεις.
5. Αγοράζουμε σκουλαρίκια για _____ θεία;
– Μμμ... Δεν ξέρω αν _____ αρέσουν.

48. Το λέω με άλλο τρόπο.

Παράδειγμα: Μου αρέσει ο ύπνος. – **Μου αρέσει να κοιμάμαι.**

Μου αρέσουν τα ταξίδια. – **Μου αρέσει να ταξιδεύω.**

1. Μου αρέσ__ το παιχνίδι. (παίζω) – _____
2. Μου αρέσ__ το ψάρεμα. (ψαρεύω) – _____
3. Μου αρέσ__ τα ψώνια. (ψωνίζω) – _____
4. Μου αρέσ__ ο χορός. (χορεύω) – _____
5. Μου αρέσ__ το τραγούδι. (τραγουδάω) – _____
6. Μου αρέσ__ το διάβασμα. (διαβάζω) – _____
7. Του αρέσ__ η δουλειά. (δουλεύω) – _____
8. Μου αρέσ__ το κολύμπι. (κολυμπάω) – _____
9. Μου αρέσ__ οι διακοπές. (κάνω διακοπές) – _____

49. Γράφω αυτό που λείπει.

1. Δεν του αρέσ__ οι σοκολάτες.
2. Σου αρέσ__ οι τηγανητές πατάτες;
3. Μας αρέσ__ πολύ η ελληνική μουσική.
4. Δεν της αρέσ__ ο Φίλιππος, της αρέσ__ ο Γιάννης.
5. Μου αρέσ__ πολύ το καρπούζι, αλλά δε μου αρέσ__ τα σταφύλια.

1. Δε μας αρέσει _____. (χορός)
2. Σου αρέσουν: _____; (σπορ)
3. Σας αρέσει _____; (ποδόσφαιρο)
4. Της αρέσει _____; (ύπνος), αλλά δεν κοιμάται πολύ.
5. Δεν του αρέσει καθόλου _____. (γυμναστική)

50. Βρέστε τις άγνωστες λέξεις και μιλήστε μεταξύ σας.

Παράδειγμα: α) ο Μπαχ; / ο Βιβάλντι

– Σ' αρέσει ο Μπαχ;

– Ναι, αλλά προτιμώ τον Βιβάλντι.

β) τα αγλάδια; / τα μήλα

– Σ' αρέσουν τα αγλάδια;

– Όχι. Προτιμώ τα μήλα.

1. ο Μπαχ / ο Βιβάλντι	7. οι βραστές πατάτες /
οι τηγανιτές πατάτες
2. τα αχλάδια / τα μήλα	8. το σκάκι / το τάβλι
3. το Λονδίνο / το Παρίσι	9. η κλασική μουσική / η ροκ
4. οι ωραίοι άντρες /
οι έξυπνοι άντρες	10. τα παιδιά / οι γάτες
5. οι ωραίες γυναίκες /
οι έξυπνες γυναίκες	11. το κρύο / η ζέση
6. το ούζο / το κρασί	12. οι παλιές ταινίες / οι μοντέρνες
	13. ο καφές / το τσάι

51. Συνεχίστε σύμφωνα με το παράδειγμα.

Παράδειγμα: Αύριο εγώ _____ τον λογαριασμό του Ο.Τ.Ε. (πληρώνω)
Αύριο εγώ **θα πληρώσω** τον λογαριασμό του Ο.Τ.Ε.

1. Τον άλλο μήνα εμείς _____ αυτοκίνητο. (αγοράζω)
2. Η Ελένη _____ αύριο. (ταξιδεύω)
3. Ο Γιώργος και ο Νίκος _____ το σπίτι. (βάφω)
4. Εσύ _____ λογαριασμό στην τράπεζα; (ανοίγω)
5. Οι μαθητές _____ εξετάσεις τον Ιούνιο. (δίνω)

52. Απαντήστε με Ναι και Όχι.

Παράδειγμα: Θα αγοράσεις ψωμί; Ναι, θα αγοράσω. Όχι, δεν θα αγοράσω.

1. Θα μαγειρέψετε σήμερα;	1. _____	1. _____
2. Θα δουλέψουν την Κυριακή;	2. _____	2. _____
3. Θα αρχίσεις μαθήματα αύριο;	3. _____	3. _____
4. Θα φτιάξουμε γλυκό;	4. _____	4. _____

53. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των τακτικών αριθμητικών.

1. Άνοιξε _____ συρτάρι και πάρε ένα πεντακοσάρικο. (3)
2. Ποια είναι _____ στάση του λεωφορείου; – Συντριβάνι. (5)
3. Η Παρασκευή δεν είναι _____ μέρα της εβδομάδας. (4)
4. Ποιος μένει σε _____ διαμέρισμα αυτής της πολυκατοικίας;
– Ο κύριος Αλεξίου. (9)
5. Ποιος έχει _____ βιβλίο της Ιστορίας; – Εγώ. (2)

54. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω προτάσεις.

1. Τι μέρα είναι _____ – Πέμπτη.
2. Την περασμένη _____.
3. Τον άλλο μήνα _____.
4. Πόσες φορές την εβδομάδα _____; – Κάθε Κυριακή.

5. Πηγαίνω στο θέατρο _____.
6. Μεθαύριο _____.
7. Τι μέρα ήταν _____; – Τρίτη.
8. Φέτος _____.
9. Την άλλη Παρασκευή _____.
10. Αυτή την εβδομάδα _____.

55. Να βάλετε τις παρακάτω λέξεις στη σωστή σειρά.

1. μέρα, προχθές, ήταν, τι;
2. στον, δυο, πηγαίνω, φορές, κινηματογράφο, εβδομάδα, την.
3. θα, δουλειά, πολλή, έχω, αύριο, δε.
4. δύο, από, ήσασταν, πού, ώρες, πριν;
5. βόλτα, φίλους, πάω, στην, Κυριακή, με, παραλία, κάθε, τους, μου.

56. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τόπο των ουσιαστικών που είναι στην παρένθεση.

1. Δεν πάω σινεμά _____ . (η Κυριακή)
2. _____ ήμασταν στην Αθήνα. (η περασμένη Πέμπτη)
3. Θα έχω πάρτι _____. (ο άλλος μήνας)
4. Είχαμε πολλή δουλειά _____. (το περασμένο Σάββατο)
5. _____ δε θα είμαι στη Θεσσαλονίκη. (η άλλη Δευτέρα)

57. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα ρήματα **είμαι** και **έχω** στο σωστό τύπο του ενεστώτα, παρατατικού και μέλλοντα.

1. _____ στο θέατρο πριν από δύο ώρες.
2. Χθες δεν _____ μάθημα, γιατί ήταν Κυριακή.
3. Του χρόνου _____ παντρεμένος.
4. _____ μάθημα κάθε μέρα.
5. Την άλλη βδομάδα _____ στην πατρίδα μας.
6. Πέρσι ο κύριος και η κυρία Ιωάννου _____ στη Γαλλία.
7. Πριν από δύο μήνες τα αδέρφια μου κι εγώ _____ μαζί.
8. Από μεθαύριο _____ διακοπές.
9. Σε τρεις μήνες ο Πέτρος και η Μαρία _____ στην Αγγλία.
10. Μήπως _____ ψιλά, κύριε; – Όχι, δεν έχω δραχμή.
11. _____ Έλληνες; – Όχι, δεν _____.
12. Φέτος δεν _____ πολλές ελεύθερες ώρες, του χρόνου όμως _____.
13. Τον περασμένο μήνα _____ στην Αθήνα.
14. Πού _____ προχθές το βράδυ, Γιάννη; – _____ στο πάρτι της Φάνης.
15. Πού είναι ο Παύλος; _____ εδώ πριν από λίγο.

58. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ουσιαστικών που είναι στην παρένθεση.

1. Τι καιρό κάνει _____; (το καλοκαίρι)
2. Κάνει καλό καιρό _____; (η άνοιξη)
3. Θα είσαι εδώ _____; (ο Ιανουάριος)
4. Πόσες φορές _____ πηγαίνεις στο θέατρο; (ο μήνας)
5. _____ οι μέρες είναι μικρές. (ο χειμώνας)

59. Να συμπληρώσετε την πρόταση με τις παρακάτω ημερομηνίες.

Ήταν στην Αθήνα _____.

9/10/19__	30/11/19__	21/4/19__	18/12/19__
23/8/19__	5/5/19__	31/7/19__	22/6/19__
1/2/19__	12/3/19__	14/1/19__	20/9/19__

60. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ουσιαστικών που είναι στην παρένθεση.

1. Δε θέλω αυτές τις κάρτες, γιατί είναι πολύ _____. (ακριβός)
2. Ξέρεις αυτούς του δυο _____ άντρες; – Ναι, μένουν κοντά μας. (ψηλός)
3. Πολλές φορές τα μάτια _____ ανθρώπων δεν είναι γαλανά. (ξανθός)
4. Που είναι _____ τσάντα μου; – Στην καρέκλα. (γκρίζος)
5. Βλέπω συχνά _____ μου φίλους. (παλιός)
6. _____ γονείς δεν έχουν πάντα _____ παιδιά. (έξυπνος)
7. Η ξαδέλφη του δεν έχει _____ χαρακτηριστικά, αλλά είναι _____. (όμορφος, γλυκός)
8. Η Ελένη και η Δήμητρα είναι _____ και δεν πηγαίνουν ακόμη σχολείο. (μικρός)
9. Οι αδελφές του είναι _____ κορίτσια. (ευγενικός)
10. Η θεσσαλονίκη είναι _____ σε πράσινο. (φτωχός)
11. Οι φίλες μου έχουν _____ μητέρες. (νέος)
12. Η Ειρήνη είναι πάντα _____ γι' αυτά που λέει. (σίγουρος)
13. Σπάνια τα μαλλιά _____ ανθρώπων είναι _____. (νέος, άσπρος)
14. Δίνει πάντα _____ απαντήσεις. (έξυπνος)
15. Το βράδυ έχω τραπέζι σε _____ μου φίλες. (παλιός)
16. Το βιβλίο έχει _____ λεξιλόγιο. (πλούσιος)
17. Πολλοί Έλληνες είναι _____. (μελαχρινός)
18. Έχω μια _____, _____ φούστα. (ακριβός, μαύρος)
19. Η ελληνική σημαία είναι _____ και _____. (άσπρος, γαλάζιος)
20. Οι ασκήσεις δεν είναι _____ ακόμη. (έτοιμος)

61. Να συμπληρώσετε τα κενά.

1. Έχω δουλειά _____ μία _____ μεσημέρι.
2. Διαβάζω την εφημερίδα μου _____ οκτώμισι _____ πρωί.
3. Τρώω _____ μιάμιση _____ μεσημέρι.
4. Θα είμαι στο σπίτι μου _____ έξι.
5. Πού θα είσαι _____ έντεκα; – Στο σπίτι μου.
6. Έχεις μάθημα _____ Δευτέρα _____ πρωί; – Όχι, μόνο Τρίτη και Τετάρτη.
7. Δε θα είμαι στο σπίτι _____ οκτώ _____ βράδυ.
8. _____ φθινόπωρο κάνει ψυχρά.
9. Μετά _____ μεσάνυχτα τελειώνει το πρόγραμμα της τηλεόρασης.
10. _____ άνοιξη κάνει καλό καιρό.

62. Να βάλετε τις παρακάτω λέξεις στη σωστή σειρά.

1. στις, πρωί, μου, τη, βλέπω, φίλη, κάθε, εννιά.
2. πάει, ρολόι, δεν, το, καλά, μου.
3. θα, εδώ, ούτε, δε, ούτε, έξι, εφτά, είμαι, στις, στις.
4. θέατρο, πότε, στο, πηγαίνεις, κάθε;
5. βρέχει, συχνά, φθινόπωρο, πολύ, το.

63. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό άρθρο.

1. Πάντα κάνει ζέστη _____ Αύγουστο.
2. Πού είναι _____ Γιάννης; – Στο Πανεπιστήμιο.
3. Κλείστε _____ πόρτες.
4. _____ Αφρική είναι ήπειρος.
5. _____ γονείς μου μένουν μαζί μου.
6. Διάβασε _____ μαθήματα σου.
7. Πας συχνά με την παρέα σου σε _____ ζαχαροπλαστείο;
8. _____ παιδιά είναι σε _____ τάξη.
9. Κάνει κρύο _____ χειμώνα σε _____ πατρίδα σου, Πέτρο; – Ναι, βέβαια.
10. Δήμητρα, πού ήσουν πέρσι _____ άνοιξη; – Στη Γαλλία.
11. Οι αδελφές μου πηγαίνουν σε _____ Πανεπιστήμιο δύο φορές _____ ημέρα.
12. Παιδιά, ελάτε, _____ μάθημα αρχίζει σε _____ οκτώ, όχι σε _____ οκτώ και τέταρτο.
13. Γράφεις συχνά σε _____ φίλους σου; – Όχι πολύ συχνά.
14. Δεν ξέρω _____ αδελφούς του.
15. Μοίρασε σε _____ παιδιά _____ σοκολάτες, Μαρία.

64. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων **έχω** και **είμαι**.

1. Γιάννη, πού _____ χθες το βράδυ; – Στο σινεμά.
2. Παιδιά, αύριο δεν _____ μάθημα.
3. _____ στο σπίτι μου μετά τις πέντε αύριο το απόγευμα.
4. Χθες δεν _____ μαζί τους στο σινεμά, γιατί _____ πυρετό.
5. Κύριε Πετρίδη, μήπως _____ ένα τάλιρο; – Όχι δεν _____ καθόλου ψιλά.
6. Από αύριο _____ στο γραφείο μου μετά τις εφτά.
7. _____ δουλειά το απόγευμα, Άννα; – Όχι, _____ σπίτι.
8. Οι γονείς του _____ ένα ωραίο σπίτι.
9. Πόσω χρονών _____, Γιάννη; – _____ είκοσι χρονών.
10. Ελένη, _____ το βράδυ στο σπίτι σου;
11. Τι μέρα _____ χθες; – Τρίτη.
12. Ο Δημήτρης κι εγώ _____ φίλοι.
13. Η Λίτσα, η Δανάη κι εγώ _____ χθες μαζί στο θέατρο.
14. Από πού _____, κύριε Κώστα; – Από την Αθήνα.
15. Παιδιά, πού _____ προχθές στις δέκα; – Σ' ένα πάρτι.
16. Που _____, Πέτρο, και δεν ακούς το τηλέφωνο; – _____ έξω.
17. _____ νέα μου σύντομα, μητέρα.
18. Δεν _____ νερό και δεν _____ ούτε χθες.
19. _____ έναν αυστηρό δάσκαλο.
20. Πόσα παιδιά _____ ο κύριος και η κυρία Δημητρίου; – _____ δύο, σύντομα όμως _____ τρία. Όταν _____ κι εγώ μαζί τους στην Αθήνα πριν από πέντε χρόνια, _____ μόνο ένα.

65. Να συμπληρώσετε τα κενά με μία από τις παρακάτω λέξεις: **από, γιατί, με, και, δεν, ναι, όχι, με, πόσω, πώς**.

1. _____ σε λένε; – Δανάη.
2. _____ χρονών είστε; – Είκοσι οκτώ.
3. _____ δε διαβάζεις; – Δεν έχω καιρό.
4. _____ καταλαβαίνω τα ελληνικά.
5. Η Μαρία _____ ο Γιώργος είναι αδέρφια.
6. _____ τι γράφετε στον πίνακα; – Με κιμωλία.
7. _____ πού είναι ο φίλος σου; – Από την Κρήτη.
8. _____, δεν τον ξέρω.
9. _____, θα είμαι εκεί στις δέκα.
10. Πηγαίνω διακοπές _____ τους γονείς μου.

66. Να συμπληρώσετε τα κενά με μία από τις παρακάτω λέξεις: **τόρα, ύστερα, κάθε, πριν, πέρσι, αύριο, χθες, σήμερα, επάνω, κάτω, εδώ, εκεί, μπροστά, πίσω.**

1. _____ θα πάμε στη θάλασσα, γιατί κάνει ζεστή.
2. _____ είναι Τρίτη.
3. Τι κάνουμε _____; – Πάμε μια βόλτα.
4. Δε μένει _____ αλλά _____, κοντά στη στάση.
5. Άφησε το δέμα _____ στο τραπέζι.
6. Η γάτα είναι _____ από την καρέκλα.
7. _____ είχε πολύ κρύο.
8. _____ πότε πηγαίνεις στην εκκλησία; – Κάθε Κυριακή.
9. Η άνοιξη είναι _____ από το καλοκαίρι και το φθινόπωρο _____ από το καλοκαίρι.
10. _____ δεν ήμουν στην Ελλάδα. Ήμουν στην πατρίδα μου.
11. Ποιος είναι αυτός _____ από το δέντρο; – Ο γιος μου.
12. Το λεωφορείο κάνει στάση _____ στο σπίτι μας.

67. Ε Να συμπληρώσετε τα κενά με τις παρακάτω λέξεις στον κατάλληλο τύπο: **ποιος, -α, -ο / πόσοι, -ες, -α / αυτός ο, αυτή η, αυτό το / εκείνος ο, εκείνη η, εκείνο το / εκείνος, εκείνη, εκείνο / μου, σου, του, της, μας, σας, τους.**

1. Με _____ ήσουν χθες στο σινεμά; – Με το φίλο μου.
2. _____ αδελφούς και _____ αδελφές έχεις; – Μόνο μία αδελφή.
3. Με _____ κοπέλες κάνεις παρέα; – Με τη Ρούλα και τη Φάνη.
4. Ποιος μένει σ' _____ σπίτι; – Οι γονείς μου.
5. Αυτή εδώ η τσάντα είναι του Γιώργου και _____ εκεί είναι του Κώστα.
6. Ο Πέτρος και ο Στέφανος αγοράζουν τα βιβλία _____ κάθε Σεπτέμβριο.
7. Διαβάζουμε τα μαθήματα _____ κάθε βράδυ.
8. Τι κάνει η μητέρα _____, Νίκο; – Πολύ καλά.
9. _____ είναι _____ κύριος; – Δεν ξέρω.
10. Πώς είναι οι γονείς _____, παιδιά; – Καλά.
11. Από πού ξέρεις _____ κοπέλες; – Από το Πανεπιστήμιο.
12. Η Σόνια ανοίγει την εφημερίδα _____ και διαβάζει.
13. _____ λεφτά θέλεις, παιδί _____; – Ένα χιλιάριο.
14. Η Κατερίνα γράφει συχνά στη μητέρα _____.
15. Τι δουλειά κάνουν οι γονείς _____ παιδιών, – Είναι δάσκαλοι.
16. Η φίλη _____ η Γερμανίδα είναι ξανθιά.
17. Καλά, δεν καταλαβαίνεις; θέλω _____ στιλό που είναι κάτω από το τετράδιο _____.

68. Να βάλετε τα ουσιαστικά στη σωστή πτώση και αριθμό.

1. Το νερό _____ είναι κρύο. (η βρύση)
2. Το φθινόπωρο πέφτουν _____ . (τα φύλλα, το δέντρο)
3. Από το παράθυρο μου βλέπω _____. (η Φιλοσοφική Σχολή)
4. _____ μου είναι δύσκολη. (η δουλειά, ο γιος)
5. Κλείστε _____ των δωματίων, γιατί φυσάει. (η πόρτα)
6. Έχω πολλούς _____ στο γραφείο μου. (κίτρινος, ο φάκελος)
7. Δε γνωρίζω _____ του Μιχάλη. (ο αδελφός)
8. Δε γράφω _____, γιατί δεν έχω καιρό. (το γράμμα)

69. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των λέξεων που είναι στην παρένθεση.

1. Ο Γιώργος έχει μια πολύ _____ μητέρα. (όμορφος)
2. Υπάρχουν δύο _____ στη βιτρίνα, το ένα όμως είναι πολύ _____. (ωραίος, το φόρεμα, ακριβός)
3. Η Θεσσαλονίκη έχει _____ σπίτια. (πολλοί, παλιός)
4. Κάνει παρέα με _____ ανθρώπους. (νέος)
5. Υπάρχουν _____ δέντρα στον κήπο μας. (ψηλός)
6. Μένω σε _____ πάτωμα. (τρίτος)
7. Ποια είναι _____ μέρα της εβδομάδας; (έβδομος)
8. Είναι δύσκολο _____ μάθημα; (πέμπτος)
9. _____ μήνας του χρόνου είναι ο Ιούνιος. (έκτος)
10. Έχει πολλές _____ μπλούζες. (πράσιнос)
11. Δώστε μου μια _____ κιμωλία. (κόκκινος)

70. Να συμπληρώσετε τα παρακάτω ρήματα στο σωστό τύπο: **κάνω, πηγαίνω, γράφω, μαθαίνω, βλέπω, διαβάζω, παίρνω, δίνω, ανάβω, σβήνω.**

1. _____ το φως, γιατί δε _____.
2. Πότε _____ πάρτι, Γιώργο; — Την άλλη βδομάδα.
3. _____ το μολύβι σου και _____ το βιβλίο μου.
4. Γιατί _____ ελληνικά; — Γιατί ο πατέρας μου είναι Έλληνας.
5. Τα βράδια ακούω μουσική και _____.
6. Ο αδελφός μου κι εγώ _____ συχνά στους γονείς μας.
7. _____ την τηλεόραση, γιατί διαβάζω.
8. Δεν _____ συχνά στον κινηματογράφο, γιατί δουλεύει ως αργά το βράδυ.

71. Να γράψετε τα αντίθετα των παρακάτω λέξεων.

καλός	σβήνω	λίγο	εδώ
δίνω	μέσα	μπροστά	κλείνω
μακριά	φτηνός	ναι	μεγάλος
χθες	πρωί	νυχτώνει	πέρσι
μέρα	κάνει ζέστη	γρήγορα	νωρίς
το φως	πάνω	πριν	πρώτος

72. Συμπληρώνω, όπως στο παράδειγμα.

Παράδειγμα: πολλοί άνθρωποι

_____ κούραση	_____ χιόνι	_____ όρεξη
_____ παιδιά	_____ χρήματα	_____ γυναικών
_____ δουλειάς	_____ χρόνος	_____ φίλες

73. Ρωτάω τον διπλανό μου τί από τα παρακάτω θέλει, όταν κάνει διακοπές.

πολ__ φίλους;	πολ__ φαγητό;	πολ__ βιβλία;
πολ__ χρήματα;	πολ__ ξεκούραση;	πολ__ ταξίδια;
πολ__ κασέτες;	πολ__ ύπνο;	
πολ__ ρούχα;	πολ__ παιχνίδια;	

74. Συμπλήρωσε τα κενά με το επίθετο **πολύς** στον κατάλληλο τύπο ή με το επίρρημα **πολύ**.

- Δεν είναι _____ ωραία εδώ πάνω;
- Φοβερά είναι.
- Και δεν έχει και _____ κρύο.
- Έχει όμως _____ τουρίστες και δεν βλέπω να κάνουμε σκι σήμερα.
- Α! είσαι πάρα _____ γκρινιάρης! Δεν είναι και τόσοι _____
Έπειτα θα μείνουμε _____ μέρες εδώ και...
- Καλά καλά. Μια κουβέντα είπα κι εγώ.

75. Τί λέμε;

1. Όταν κάποιος γιορτάζει: χρόνια πολ__ ή πολ__ χρόνος/-η
2. Όταν κάποιος μας δίνει ένα δώρο: ευχαριστώ πολ__.
3. Όταν κάποιος μας συστήνεται: χαίρω πολ__.
4. Όταν θέλουμε να στείλουμε χαιρετισμούς σε κάποιον: πολ__
χαιρετίσματα στον__.
5. Όταν κάποιος μας λέει να δώσουμε χαιρετίσματα στο φίλο μας: πολ__
ευχαρίστως.

76. Ποια από τα παρακάτω είναι σωστά και ποια λάθος; Αλλάζει το νόημα;

- Υπάρχουν _____ ωραία μέρη στην Ελλάδα.
α) πολλά β) πολύ γ) πολλή δ) πολλοί
- Περνάμε _____ ωραία στην Ελλάδα.
α) πολλοί β) πολλή γ) πολύ δ) πολλά
- Το σπήλαιο των λιμνών είναι _____ μεγάλο.
α) πολλά β) πολλοί γ) πολλή δ) πολύ
- _____ κόσμος πάει εκδρομή στα Καλάβρυτα.
α) πολλοί β) πολλής γ) πολύ δ) πολύς
- Αυτά τα παιδιά κάνουν _____ φασαρία.
α) πολλά β) πολύ γ) πολλή δ) πολλοί
- Δεν είμαστε _____ μακριά, θα είμαστε εκεί σε 20 λεπτά.
α) πολλά β) πολύς γ) πολλή δ) πολύ
- Στο σπήλαιο των λιμνών υπάρχουν _____ μεγάλοι σταλαγμίτες.
α) πολλή β) πολύ γ) πολλοί δ) πολλές

77. Βάλτε τα ρήματα στον αόριστο.

1. διαβάζει	10. βγαίνω	19. κάνει	28. φέρνουμε
2. δουλεύουμε	11. πλένεις	20. περιμένει	29. πίνετε
3. ακούνε	12. μπαίνετε	21. ψωνίζω	30. μένει
4. κλείνω	13. ξυπνάει	22. καπνίζω	31. κάθεται
5. μαγειρεύει	14. ξεχνάμε	23. γράφετε	32. τηλεφωνεί
6. κοιτάζετε	15. έρχονται	24. προσέχεις	33. ρωτάω
7. βρίσκει	16. περνάω	25. φεύγεις	34. γελάμε
8. δίνουμε	17. μιλάς	26. βλέπει	35. παρακαλείτε
9. στέλνουν	18. κοιμάστε	27. παίρνω	36. απαντάει

78. Βάλτε τα ρήματα στον αόριστο.

- Χθες η Μαρία _____ στο σινεμά. (πάω)
- Την Τρίτη εμείς _____ καλαμαράκια. (τρώω)
- Προχθές τα παιδιά _____ πολύ νωρίς. (ξυπνάω)
- Σήμερα εγώ δεν _____ καθόλου. (καπνίζω)
- Την περασμένη εβδομάδα εσύ _____ τένις; (παίζω)
- Το Σάββατο η Άννα και η Στέλα _____ παπούτσια. (αγοράζω)
- Εμείς τον περασμένο μήνα _____ στη Φλωρεντία. (πάω)
- Κώστα, _____ τα αυγά σου ή όχι; (τρώω)
- Χθες το πρωί ο πατέρας μου _____ στις δέκα το πρωί. (ξυπνάω)
- Παιδιά, _____ μπάσκει προχθές; (παίζω)
- Το Σάββατο στο πάρτι οι γονείς μου _____ τσιγάρα. (καπνίζω)

12. Εγώ πέρσι _____ καινούριο αυτοκίνητο. (αγοράζω)
13. Τελικά την Παρασκευή εμείς _____ στο σπίτι, ξέρεις. (μένω)
14. Χθες το βράδυ η γυναίκα μου _____ μια ομιλία στο ραδιόφωνο. (ακούω)

79. Βάλτε τα ρήματα στον ενεστώτα.

1. θα αγοράσει	13. θα μιλήσει	25. θα βγεις
2. θα μαγειρέψουμε	14. θα μπορέσουμε	26. θα στείλει
3. θα πάνε	15. θα οδηγήσεις	27. θα βρω
4. θα καπνίσω	16. θα γελάσω	28. θα φύγουμε
5. θα γράψεις	17. θα τηλεφωνήσει	29. θα παω
6. θα ανοίξετε	18. θα ξεχάσετε	30. θα μπειτε
7. θα πλύνει	19. θα είσαι	31. θα έρθεις
8. θα πιούμε	20. θα φτιάξει	32. θα ξυπνήσει
9. θα δεις	21. θα χορέψω	33. θα πονέσω
10. θα πάρω	22. θα φτάσουμε	34. θα περάσουμε
11. θα μείνει	23. θα πληρώσετε	35. θα καθίσει
12. θα δώσετε	24. θα φας	36. θα ρωτήσετε

80. Να συμπληρώσετε τα κενά με το μέλλοντα (συνεχή ή απλό) των ρημάτων που είναι στην παρένθεση.

Παράδειγμα: Τα παιδιά **θα μείνουν** στο σπίτι αύριο; (μένω)

1. Το τραίνο _____ στην Αθήνα στις εννέα το βράδυ. (φτάνω)
2. Εσείς _____ από εδώ την Κυριακή; (φεύγω)
3. Ελένη, Μαρία, τι _____ απόψε; (κάνω)
4. Αύριο _____ στη μητέρα τους. (γράφω)
5. Οι γονείς μου _____ σπίτι απόψε. (μένω)
6. Ο Γιάννης _____ τα λεφτά στον Αντρέα. (δίνω)
7. Τι ώρα _____ τα μαγαζιά αύριο; (κλείνουν)
8. Τα παιδιά _____ στον κήπο. (παίζω)
9. Απόψε δεν _____ στο σπίτι, _____ στην ταβέρνα. (τρώω, πηγαίνω)
10. Παιδιά, ποιος _____ τα πράγματα στη Τζούλια; (στέλνω)
11. Τι ώρα _____ το έργο; (τελειώνω)
12. Πότε _____ τα πράγματα, Γιώργο; (φέρνω)

81. Να συμπληρώσετε τα κενά με το μέλλοντα (συνεχή ή απλό) των ρημάτων που είναι στην παρένθεση.

1. Κορίτσια, _____ πριν από τις έξι; – Μάλλον. (τελειώνω)
2. Το απόγευμα τα παιδιά _____ τις βάλιτσες τους για το ταξίδι. (ετοιμάζω)

3. Από του χρόνου η Μαρία _____ τα ρούχα της μόνη της. (διαλέγω)
4. Ποτέ δε _____ ξανά από τα μαθήματα του δασκάλου της. (λείπω)
5. Το Πάσχα _____ το σπίτι μας. (βάφω)
6. Κάθε πότε _____ το αυτοκίνητο σου; – Κάθε 10.000 χλμ. (ελέγχω)
7. Τα καταστήματα _____ κάθε απόγευμα όλο τον Αύγουστο. (κλείνω)
8. _____ πολύ τις Αποκριές. (χορεύω)
9. Αύριο τα παιδιά _____ για σπίτι όλη την ημέρα. (ψάχνω)
10. Το αεροπλάνο _____ στο αεροδρόμιο μια ώρα αργότερα. (φτάνω)
11. Από αύριο οι μαθητές _____ στους δρόμους, γιατί αρχίζουν οι διακοπές. (τριγυρίζω)
12. _____ το πρωί τα πράγματα που θέλω, γιατί σήμερα το απόγευμα τα καταστήματα είναι κλειστά. (ψωνίζω)
13. Δε _____ τον _____ οι φίλοι του. (πιστεύω)
14. Τι ωραίο φόρεμα! _____ το _____. (αγοράζω)
15. Οι φίλοι μας χτυπούν την πόρτα. _____ τους _____, Μαρία; (ανοίγω)

82. Βάλτε τα ρήματα στον απλό μέλλοντα ή στην απλή υποτακτική.

1. Λέμε να _____ κατά τις εφτά. (γυρίζω)
2. Θέλω να _____ εκεί στις δώδεκα. Τι ώρα πρέπει να _____; (είμαι) (φεύγω)
3. Τα παιδιά θα _____ στο σπίτι απόψε να _____ τηλεόραση. (μένω) (βλέπω)
4. Ο Κώστας κι εγώ θα _____ χαρτιά. Εσείς τι θα _____; (παίζω) (κάνω)
5. Εσύ τι ώρα μπορείς να _____; Οι άλλοι θα _____ στις 9. (έρχομαι)
6. Δυστυχώς εγώ δεν θα _____ να _____ στο σχολείο. (μπορώ) (πηγαίνω)
7. Ποια σας θα _____ πρώτη; Εσύ ή η αδελφή σου; (ξυπνάω)
8. Τι ώρα θέλετε να _____ στη Θεσσαλονίκη; (φτάνω)
9. Σήμερα έχουμε να _____ τα μαθήματα μας. (διαβάζω)
10. Εσείς πρέπει να _____ το γάλα σας πριν από τις εφτά. (πίνω)
11. Οι φίλοι μας δεν θα _____ στο σινεμά Πρέπει να _____ σπίτι. (πάω) (μένω)
12. Μπορεί να _____ η Σοφία το αυτοκίνητο σου; (παίρνω)
13. Εγώ θα _____ πριν από τους άλλους. Θα _____ νωρίς. (φτάνω) (ξεκινάω)
14. Γιώργο, νομίζω ότι πρέπει να _____ τον διευθυντή σου. (βλέπω)
15. Εσείς δεν θα _____ τίποτε ως το μεσημέρι; Θα _____ σίγουρα. (τρώω) (πεινάω)

83. Βάλτε τα ρήματα στον μέλλοντα.

1. Κώστα, _____ μαζί μας στο σινεμά; (έρχομαι)
2. Εμείς _____ στην καθηγήτρια μας για το τεστ. (μιλάω)
3. Τα παιδιά _____ αν περιμένουν ως το βραδυ. (πεινάω)
4. Εγώ _____ στον γιατρό. (τηλεφωνώ)
5. Ποιος _____ τον διευθυντή για τα λεφτά; (παρακαλώ)
6. Εσείς _____ στο σπίτι απόψε; (κάθομαι)
7. Εσύ τι ώρα _____ αύριο το πρωί; (ξυπνάω)
8. Η φίλη σου δεν _____ από το σχολείο σήμερα; (περνάω)
9. Ο Ορέστης _____ με δύο Αυστραλέζες στο πάρτι. (έρχομαι)
10. Με αυτό το φάρμακο δεν _____ καθόλου, κυρία Κανάκη. (πονάω)
11. Εσύ _____ στο γκαράζ ή εγώ. (τηλεφωνώ)
12. Εμείς αύριο _____ πολύ νωρίς. (ξυπνάω)

84. Να συμπληρώσετε τα κενά με την υποτακτική (συνεχή ή απλή) των ρημάτων που είναι στην παρένθεση.

1. Δεν μπορώ _____ γιατί είμαι κουρασμένη. (χορεύω)
2. Είναι βλαβερό _____ κανείς πολλά τσιγάρα τη μέρα. (καπνίζω)
3. Ακόμα _____ η μητέρα; (γυρίζω)
4. Συνηθίζει _____ νερό στα λουλούδια κάθε απόγευμα. (ρίχνω)
5. Θέλει _____ στην Ελλάδα. (γυρίζω)
6. Βλέπετε τα παιδιά _____ στο δρόμο ή έφυγαν; (παίζω)
7. Περιμένω _____ μου _____. (γράφω)
8. Κάθε πρωί συνηθίζω _____ ένα βραστό αυγό. (τρώω)
9. Μου είπαν _____ τα ψώνια στο σπίτι σου. (αφήνω)
10. Δεν είναι δυνατό _____ κάθε μέρα. (χιονίζει)
11. Είναι δυνατό _____ κανείς _____ ευτυχισμένος; (θέλω-άρνηση, είμαι)
12. Δε μου αρέσει _____ με αεροπλάνο. (ταξιδεύω)
13. Παρακαλώ, _____ από το παράθυρο την ώρα του μαθήματος. (κοιτάζω-άρνηση)
14. Μας αρέσει _____. (μαγειρεύω)
15. Μαμά, _____ τα _____ τα ρούχα; Άρχισε να βρέχει. (μαζεύω)
– Ναι, _____ τα _____, σε παρακαλώ. (μαζεύω)
16. Πρέπει _____ τα μαλλιά σου σήμερα. (κόβω)
17. Με το _____ μαθαίνεις _____ και _____. ωραία. (διαβάζω, μιλώ, γράφω)
18. Μιγάλη, μπορείς _____ μου _____ το πρωινό μου; (ετοιμάζω)

19. Γιαγιά, _____ με τον Κώστα το απόγευμα; (παίζω)
– Όχι, _____ μην _____ γιατί έχεις διάβασμα. (παίζω)
20. Για _____ κανείς ωραία το σπίτι του, πρέπει _____. χρήματα.
(επιπλώνω, έχω)
21. Δεν είναι ωφέλιμο _____ πολλές σοκολάτες. (τρώω)
22. Ας μου το _____ μόλις το διαβάσει. (επιστρέφω)
23. Θα φύγουμε, αύριο μόλις _____. (ξημερώνει)
24. _____ του _____ ένα ρολόι για τη γιορτή του; (χαρίζω)
25. Μου αρέσει _____ από το παράθυρο όταν _____. (κοιτάζω,
βρέχει)
26. Ας μας _____ κι εμάς λίγα τριαντάφυλλα. (κόβω)
27. Σας αρέσει _____ ανθρώπους ή τοπία; (ζωγραφίζω)
28. _____ του τα _____ τοις μετρητοίς; (πληρώνω)
29. Είναι δυνατό _____ κανείς τα παιδιά του; (αγαλώ-άρνηση)
30. Είναι ευχάριστο _____ κανείς όταν κάνει ζέστη. (κολυμπώ)
31. Ίσως _____ όλη τη νύχτα. (δουλεύω)
32. Μαρία θέλεις, _____ εσύ σήμερα; (μαγειρεύω)
33. Ακόμη _____ το τηλεφώνημα; (τελειώνω)
34. _____ σήμερα, γιατί έβρεχε όλη τη νύχτα. (ποτιζω-άρνηση)

85. Να συμπληρώσετε τα κενά με τη συνεχή υποτακτική των ρημάτων που είναι στην παρένθεση.

1. Ο δάσκαλος τους τους είπε _____ πολύ. (διαβάζω)
2. Μου αρέσει _____ έργα επιστημονικής φαντασίας. (βλέπω)
3. Ο γιατρός της της είπε _____ με αεροπλάνο. (ταξιδεύω-άρνηση)
4. Θα σας κάνει καλό _____ με τα πόδια στη δουλειά σας. (πηγαίνω)
5. Είναι ωφέλιμο _____ κανείς γυμναστική κάθε πρωί. (κάνω)
6. Παιδί μου, δεν πρέπει _____ τόσα λεφτά. (ξοδεύω)

86. Να συμπληρώσετε τα κενά με την απλή υποτακτική των ρημάτων που είναι στην παρένθεση.

1. Ποιος σου είπε _____ το όνομα σου εδώ; (γράφω)
2. Μπορείς _____ ό,τι θέλεις από αυτά που βλέπεις. (διαλέγω)
3. Πήγαινε τώρα _____ φρούτα, γιατί αργότερα θα είναι κλειστά.
(αγοράζω)
4. Θέλεις _____ μαζί χαρτιά; – Γιατί όχι; (παίζω)
5. Φεύγω. Είναι ώρα _____. (μαγειρεύω)

87. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα παρακάτω ρήματα στο σωστό τύπο: **μαγειρεύω, διασκεδάζω, διώχνω, ψάχνω, ταξιδεύω, χορεύω, αλλάζω, ανοίγω, διαλέγω, διαβάζω, μπαίνω, τηλεφωνώ.**

1. Ενώ τα παιδιά _____, ξαφνικά _____ η πόρτα και _____ ένας φίλος τους.
2. _____ στο χθεσινό πάρτι, Γιώργο; – Ναι, πολύ.
3. Παιδιά, πρέπει _____ πολύ, γιατί οι εξετάσεις πλησιάζουν.
4. Κάθε πότε _____ στους γονείς σας; – Μια φορά στις δεκαπέντε.
5. Όταν ήμασταν φοιτητές, _____ πολύ τις διακοπές.
6. Δεν _____ καθόλου από την τελευταία φορά που σε είδα.
7. Προσπαθεί _____ πάντα τις δυσάρεστες σκέψεις από το μυαλό του.
8. Αυτό το σακάκι που _____ δε μου αρέσει καθόλου.
9. Σου αρέσει _____ τα φαγητά της πατρίδας σου; – Πολύ.
10. Καθώς _____ για το ρολόι μου, βρήκα το κλειδί του αυτοκινήτου που έχασα προχθές.

88. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον παρατατικό ή τον αόριστο των ρημάτων που είναι στην παρένθεση.

1. Χθες το βράδυ _____ το παράθυρο, γιατί έκανε ζέστη. (ανοίγω)
2. Γιατί _____ τον πίνακα; Γράφω ακόμη. (σβήνω)
3. Πέρσι το μάθημα _____ στις 2 παρά τέταρτο. (τελειώνω)
4. Ενώ _____ τις πατάτες, _____ το χέρι της. (καθαρίζω, κόβω)
5. Όταν ήμουν μικρή, με _____ η μητέρα μου. (λούζω)
6. Κάθε φορά που τα παιδιά _____ στην εξοχή, _____ λουλούδια. (πηγαίνω, μαζεύω)
7. Την ώρα που ο Πέτρος _____ ρούχα, ξαφνικά η μητέρα του _____ την πόρτα. (αλλάζω, ανοίγω)
8. Χθες τα παιδιά _____ στον κήπο όλο το απόγευμα. (παίζω)
9. Τα κορίτσια τρόμαζαν και _____ το σκύλο από κοντά τους. (διώχνω)
10. Κάθε πότε _____ γράμματα σε φίλους και γνωστούς, όταν ήσασταν στην Αγγλία; – Πολύ συχνά. (στέλνω)
11. Ποιος _____ χθες στο εστιατόριο; – Ο Αντώνης, γιατί _____. (πληρώνω, γιορτάζω)
12. Όταν ήμουν μικρός, με _____ οι βροντές και οι αστραπές. (τρομάζω)
13. Αυτόν το μήνα κάθε φορά που _____ νωρίς τη δουλειά μου, _____ μια βόλτα στην παραλία. (τελειώνω, πηγαίνω)
14. Σας παρακαλώ κύριε, τι ώρα _____ το τρένο για την Αθήνα; – Στις 3:00 το απόγευμα. (φεύγω)

15. Ενώ _____ το δωμάτιο της, κάποιος τη _____ από το δρόμο, (σκουπίζω, φωνάζω)
16. Ο άντρας μου κι εγώ _____ ταξίδι τον περασμένο μήνα, γι' αυτό δεν _____ στο γάμο της Νίκης. (λείπω, είμαι)
17. Κάποιος _____ το πορτοφόλι του, την ώρα που _____ με το λεωφορείο σπίτι του. (κλέβω, γυρίζω)
18. Τον _____ ο παππούς και η γιαγιά του. (μεγαλώνω)
19. Κάθε χρόνο τα μαθήματα _____ την πρώτη Οκτωβρίου· μόνο πέρσι _____ μια βδομάδα αργότερα. (αρχίζω, αρχίζω)
20. Οι γονείς της της _____ χρήματα για το καινούριο της αυτοκίνητο. (δανείζω)
21. Μόλις ο κλέφτης _____ την πόρτα, κάποιος _____ το φως του δωματίου. (ανοίγω, ανάβω)
22. Χθες το βράδυ τα αστέρια _____ στον ουρανό. (λάμπω)

89. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα παρακάτω ρήματα στο σωστό τύπο: **μεγαλώνω, λύνω, πληρώνω, φωνάζω, αρχίζω, αγοράζω, τρέχω, νιώθω, βάφω, ανοίγω, τελειώνω, κλείνω.**

1. Αυτή _____ τ' αδέλφια της, γιατί έμειναν χωρίς γονείς από πολύ μικρά.
2. Δεν _____ ακόμη το νοίκι μου.
3. Πέρσι το καλοκαίρι τα παιδιά _____ παγωτό κάθε μέρα.
4. Πρώτη φορά στη ζωή μου _____ τόσο κουρασμένη.
5. Συζήτησαν με τις ώρες, αλλά δεν _____ κανένα πρόβλημα τους.
6. Τα χρήματα μου _____ και δεν ξέρω τι να κάνω.
7. Σνεδόν δεν τη γνώρισα, γιατί _____ τα μαλλιά της.
8. _____ την τηλεόραση, αλλά σχεδόν αμέσως την _____ γιατί δεν είχε τίποτα ευχάριστο.
9. Χθες δεν πήγαμε σινεμά, γιατί το έργο _____ στις 9:30, ενώ εμείς τελειώσαμε στις 10:00.
10. Γιατί με _____, αφού ξέρεις ότι έχω δουλειά;
11. Η βρύση _____ όλη τη νύχτα και δεν έκλεισα μάτι.

90. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο της αντωνυμίας **ο δικός.**

1. Ε, κύριε, τι κάνετε; Αυτή είναι _____ μου η τσάντα.
2. Χθες ο Γιώργος και η Αλέκα είχαν τραπέζι αυτή _____ της παλιές συμμαθήτριες και αυτός _____ του φίλους.
3. Τον πατέρα μου τον λένε Παναγιώτη. Ποιο είναι το όνομα _____ σας;

4. Μιλάς όλη την ώρα για _____ σου προβλήματα. Άκου μια φορά και _____ μου.
5. Γιατί έρχονται τα γράμματα σου σε _____ μου διεύθυνση;
6. Πάμε το σαββατοκύριακο στο σπίτι _____ μου, στη Θάσο; Δε θα είναι εκεί οι γονείς μου.
7. Η μαμά μου λέει «ναι». Ποια είναι η απάντηση _____ σου μαμάς;
8. Γιατί δεν είναι έτοιμες ακόμη _____ σου φωτογραφίες;
9. Δεν έχεις αυτοκίνητο; Πάρε _____ μου.
10. Δες πώς μοιάζει η κόρη της με _____ μου!

91. Να κάνετε ερωτήσεις στις οποίες οι λέξεις με έντονα γράμματα να είναι απαντήσεις.

Παράδειγμα: Βλέπεις το σπίτι **του Γιώργου**. Τίνος (το) σπίτι βλέπεις;

1. **Του δικού μου αδελφού** τα μαλλιά είναι μακριά.
2. Πηγαίνω στη βιβλιοθήκη **τρεις φορές** την εβδομάδα.
3. Αγόρασα τα βιβλία **της Μαίρης**.
4. Βλέπω **τη φίλη σου** συχνά.
5. Διαβάζω **τρεις** εφημερίδες τη μέρα.
6. Ακούω **τα νέα** από το ραδιόφωνο.
7. Ξέρω **τους καινούριους φίλους σου**.
8. Δε θα είναι εδώ, **γιατί έχει δουλειά**.
9. Αυτός ο κύριος είναι **ο δάσκαλος μου**.
10. Η τσάντα **της Ελένης** είναι κόκκινη.

92. Βάλτε τα ουσιαστικά και τα επίθετα στον σωστό τύπο.

1. Θέλετε _____; (ο καινούριος καθηγητής)
2. Πού είναι _____; (η μεγάλη ομπρέλα)
3. _____, είναι καλός. (ο παλιός γιατρός)
4. Θέλω _____. (το μικρό τασάκι)
5. Μιλάς για _____; (η Ιταλίδα δικηγόρος)
6. _____ είναι εδώ. (το παλιό βιβλίο)
7. Μήπως βλέπεις _____; (ο φτηνός αναπτήρας)
8. Θέλω _____ (η ωραία ζώνη)
9. Ποια είναι _____; (η καινούρια διεύθυνση)
10. Δουλεύει σ' _____ . (η διπλανή ταβέρνα)

93. Βάλτε τα ρήματα στον σωστό τύπο.

1. Ο Κώστας τι ώρα _____ από το γραφείο του; (έρχομαι)
2. Γιατί ο Γιάννης και η Άννα δεν _____ ποτέ το βράδυ; (τρώνω)

3. Εγώ _____ πολύ την κλασική μουσική. (αγαπάω)
4. Αλήθεια, εσείς τι ώρα _____ το βράδυ; (κοιμάμαι)
5. Η γυναίκα μου κι εγώ _____ μαζί από τη δουλειά. (φεύγω)
6. Το κατάστημα _____ στις 4 το απόγευμα σήμερα. (κλείνω)
7. Τα παιδιά μας δεν ποτέ νωρίς. (ξυπνάω)
8. Η οικογένειά μου τώρα _____ στην Ισπανία. (ζω)

94. Γράψτε στον αόριστο.

αγοράζω	δείχνω	κοιτάζω	μιλάω	σηκώνω
ακούω	διαλέγω	κουβεντιάζω	ξοδεύω	σκουπίζω
ανεβαίνω	δίνω	κουράζω	ξυρίζω	στέλνω
ανοίγω	διορθώνω	κρύβω	πεθαίνω	τρώω
βάζω	δουλεύω	λέω	παίζω	υπάρχω
βγάζω	ελέγχω	λούζω	παίρνω	χάνω
βγαίνω	επιστρέφω	μαγειρεύω	πειράζω	χορεύω
βλέπω	ετοιμάζω	μαζεύω	πέφτω	φέρνω
βρέχω	καίω	μαθαίνω	πηγαίνω	φεύγω
βρίσκω	κάνω	μπαίνω	πίνω	ψάχνω
γνωρίζω	καταλαβαίνω	ντύνω	πλένω	
γράφω	κόβω	κατεβαίνω	ράβω	

95. Βάλτε τις λέξεις στην παρένθεση στην σωστή πτώση.

1. _____ δουλεύει σε μια εταιρεία στο Κολωνάκι. (Άννα)
2. Θέλω _____ σου. (γραφομηχανή)
3. Ο Ζακ είναι από _____. (Γαλλία)
4. _____ μένει στην οδό Ιπποκράτους 14. (κυρία Μαρινοπούλου)
5. Η Κατερίνα είναι παντρεμένη με _____. (Γιώργος)
6. Η Λένα και _____ ζουν στον Καναδά. (Νίκος)
7. _____ του είναι πάνω στο τραπέζι. (πορτοφόλι)
8. Η Μονίκα ζει σε ένα μικρό διαμέρισμα σε _____. (κέντρο)
9. Ο καθηγητής ενδιαφέρεται για _____ του. (δουλειά)
10. Βλέπω _____ σας κάθε μέρα στο λεωφορείο. (μαθητής)

96. Βάλτε το σωστό άρθρο: ο, η, το, τον, την.

1. _____ Κατερίνα και _____ Αντρέας μένουν με _____ μητέρα τους.
2. Εργάζομαι σε ένα τουριστικό γραφείο σε _____ Πειραιά.
3. Συναντάω _____ Γιάννη και _____ φίλη του κάθε πρωί σε _____ στάση.

4. Η γιατρός πηγαίνει σ _____ νοσοκομείο πάντα το βράδυ.
5. Ελένη είναι ερωτευμένη με _____ Δημήτρη και όχι με _____ αδερφό του.

97. Βάλτε στα κενά την σωστή πρόθεση και άρθρο.

1. Η ταβέρνα είναι δίπλα _____ φαρμακείο.
2. Το σινεμά είναι απέναντι _____ πιτσαρία.
3. Το ζαχαροπλαστείο είναι απέναντι _____ ηλεκτρολόγο.
4. Ο γιατρός είναι κοντά _____ νοσοκομείο.
5. Το πάρκιγκ είναι δίπλα _____ ταβέρνα.
6. Ο ηλεκτρολόγος είναι δίπλα _____ υδραυλικό.
7. Η πιτσαρία είναι μακριά _____ σούπερ μάρκετ.
8. Το πάρκιγκ είναι απέναντι _____ τράπεζα.

98. Βάλτε το σωστό αόριστο άρθρο στην αιτιατική.

1. Παρακαλώ, θα ήθελα _____ χυμό λεμόνι.
2. Η μητέρα μου ξέρει _____ πολύ καλή νοσοκόμα.
3. Έχουμε _____ καινούριο καθηγητή.
4. Θέλεις _____ ποτήρι κρασί;
5. Η Ρένα είναι ερωτευμένη με _____ Ιταλό.
6. _____ τασάκι, παρακαλώ!
7. Ο Γιώργος αγαπάει _____ φοιτήτρια.
8. Η κυρία Φωτιάδη δουλεύει σε _____ πιτσαρία.
9. Πάω σε _____ γιατρό.

99. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο της αντωνυμίας που είναι στην παρένθεση.

1. _____ αγοράζω εφημερίδες. (αυτός)
2. Ο πατέρας μου _____ δίνει λεφτά κάθε βδομάδα. (εγώ)
3. Ο φίλος μου _____ είπε τα νέα. (αυτοί)
4. Δεν _____ άρσεσε αυτό το βιβλίο. (αυτή)
5. _____ πάνε τα μαύρα. (αυτές)
6. Η Αλίκη _____ είπε μια ωραία ιστορία. (αυτά)
7. Δεν _____ αρέσεις, γιατί είσαι πολύ ψηλή. (αυτός)
8. Ποιος _____ χάρισε αυτή την μπλούζα; (εσύ)
9. Πότε λέει ότι _____ έστειλε την επιταγή; (εμείς)
10. _____ άφησα φαγητό πάνω στο τραπέζι. (εσύ)
11. _____ είπε ότι δε _____ πάει αυτό το χτένισμα. (εγώ, εγώ)
12. _____ αρέσει ο κρύος καφές; Νομίζω ναι. (αυτοί)

13. Δεν _____ αρέσουν αυτά τα γυαλιά. (αυτές)
14. Δεν _____ αρέσει αυτό το φόρεμα, γιατί είναι κόκκινο, και τα κόκκινα δεν _____ πάνε. (αυτή, αυτή)
15. Δεν _____ πάει το καφέ χρώμα. (αυτά)
16. Έβαψα τα μαλλιά μου. _____ αρέσω; (εσύ)
17. _____ αρέσουν τα γαλλικά; (εσείς)

100. Να συμπληρώσετε τα κενά με την κατάλληλη αντωνυμία στο σωστό τύπο.

1. _____ μου αρέσει το κόκκινο χρώμα. Εσένα ποιο χρώμα _____ αρέσει;
2. Εσάς _____ έστειλαν κάρτα τα Χριστούγεννα;
3. _____ έφεραν εφημερίδα. Εσάς _____ έφεραν;
4. Οι γονείς μας _____ είπαν ότι έρχονται στο τέλος του μήνα. Εσάς οι δικοί σας, πότε _____ είπαν ότι έρχονται;
5. _____ η ξαδέλφη μου μου λέει όλα τα μυστικά της.

101. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο της αντωνυμίας χωρίς πρόθεση.

1. Οι γονείς τους κάθονται κοντά _____. (αυτοί)
2. Τι βλέπεις γύρω _____; (εσύ)
3. Το μαγαζί του αδελφού μου είναι απέναντι _____. (εσείς)
4. Τι νιώθει μέσα _____ αυτός ο άνθρωπος; (αυτός)
5. Έγινε χθες ένα δυστύχημα πλάι _____. (εμείς)
6. Ο φίλος μου μένει μαζί _____. (εγώ)
7. Ποιος κάθεται μπροστά _____, ο Πέτρος ή ο Γιώργος; (εσύ)
8. Φύγε, σε παρακαλώ, μακριά _____. (εγώ)
9. Προσέχετε, πίσω _____ είναι ένα αυτοκίνητο. (εσείς)
10. Πρόσεξε, θα χύσεις τον καφέ πάνω _____. (εσύ)
11. Κοίταξε, δίπλα _____ κάθεται μια γνωστή μας κυρία. (αυτοί)
12. Αριστερά _____ βλέπω ένα άδειο τραπέζι. (αυτός)

102. Να αντικαταστήσετε με τον κατάλληλο τύπο της αντωνυμίας τις λέξεις που είναι γραμμένες με έντονα γράμματα.

1. Είσαι σίγουρη ότι **σ' εμάς** έδωσες το κλειδί **σας**;
2. Η Μαρία ετοιμάζει **το γλυκό για τον Κώστα**.
3. Η ξαδέλφη μου δάνεισε **σ' αυτούς τις κασέτες της**.
4. Έδωσα **στη μητέρα μου την μπλούζα της**.

5. Είπατε **στ' αδέλφια μας τα νέα;**
6. Γιατί δε φέρνουν **σ' εσάς το γάλα** στο σπίτι;
7. Παίρνω **απ' αυτόν το λεξικό του.**
8. Ο Γιώργος δίνει **σ' εμένα τα παιχνίδια του.**
9. Πήγε ταξίδι κι άφησε **σ' αυτούς το σκύλο της.**
10. Μήπως άφησε **σ' εσένα τους φακέλους μου;**
11. Μου είπε ότι έφερε **για σένα τις κάλτσες.**
12. Δωρίσαμε **σ' αυτές τις μάλλινες μπλούζες μας.**
13. Έγραφα **στο φίλο μου αυτό το μεγάλο γράμμα.**
14. Έφερα **αυτά τα δώρα για τη Μαρία.**
15. Ο γιατρός έδωσε **τα φάρμακα στον άρρωστο.**

103. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον αόριστο των ρημάτων που είναι στην παρένθεση.

1. Ο ξάδελφος μου, που είναι φοιτητής, _____ πολύ αυτή τη βδομάδα. (διαβάζω)
2. Γιατί δεν _____ και έκανες τόσα λάθη στην άσκηση; (προσέχω)
3. Τα παιδιά _____ το παιχνίδι τους ως το βράδυ. (συνεχίζω)
4. _____ το πορτοφόλι μου και δεν έχω λεφτά για το λεωφορείο. (χάνω)
5. Η μαντάμ Κιουρί _____ το ράδιο. (ανακαλύπτω)
6. _____ ποτέ με αεροπλάνο; – Ναι. (ταξιδεύω)
7. Ο σκύλος _____ τον κλέφτη με τα γαβγίσματα του. (τρομάζω)
8. Όταν _____ το έργο, τα φώτα _____. (αρχίζω, σβήνω)

104. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα παρακάτω ρήματα στο σωστό τύπο του αορίστου: **τελειώνω, γυρίζω, φτάνω, βρέχει, γιορτάζω, μαγειρεύω, ανοίγω, αλλάζω, αρχίζω, δουλεύω.**

1. Το τρένο _____ στο σταθμό στην ώρα του.
2. Ο Κώστας και η Ελένη _____ στο γραφείο του θείου τους τον περασμένο χειμώνα.
3. Ο Πέτρος _____ το Γυμνάσιο πέρσι.
4. Χθες το βράδυ _____ πολύ, αλλά σήμερα έχει ήλιο.
5. Προχθές είχα τα γενέθλια μου, αλλά δεν τα _____.
6. Γιατί _____ την πόρτα, Νέλλη; – Γιατί κάνει ζέστη.
7. Τα παιδιά δε _____ ακόμη από τις διακοπές.
8. Τα μαθήματα μας _____ τον Οκτώβριο.
9. Δε _____ σήμερα, γιατί δεν είχα καιρό.
10. Δεν ξέρω πού μένει ο Χρήστος. _____ σπίτι πριν από τρεις μήνες.

105. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα παρακάτω ρήματα στο σωστό τύπο του αορίστου: **πλέκω, στηρίζω, λούζω, ντύνω, κοιτάζω, προσέχω, διώχνω, σφίγγω, διδάσκω, τρέχω, κόβω, ανακαλύπτω, κρύβω.**

1. Ποιος _____ την Αμερική; – Ο Κολόμβος.
2. Ο δάσκαλος του Πέτρου και της Άνας τους _____ χθες το ρήμα «είμαι».
3. _____ το ανοιχτό παράθυρο με το βιβλίο του.
4. Η μητέρα _____ το μωρό και ύστερα το _____.
5. Πού _____ το πορτοφόλι μου; Το θέλω.
6. Τους _____ από την πολυκατοικία, γιατί έκαναν φασαρία.
7. _____ και _____ τη μητέρα τους στην αγκαλιά τους.
8. _____ λυπημένα τον άρρωστο φίλο του.
9. Δεν _____ και _____ το χέρι του με το μαχαίρι.
10. _____ ένα ωραίο πουλόβερ για το χειμώνα.

106. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των αριθμητικών που είναι στην παρένθεση.

1. Οι φίλοι μας μένουν σε _____ πάτωμα κι εμείς σε _____. (7, 3)
2. Οι θείοι μου έχουν ένα ωραίο σπίτι σε _____ λεωφόρο της Νέας Υόρκης. (38)
3. Ο αδελφός μου ήρθε _____ στον αγώνα δρόμου. (5)
4. Πριν από πόσες μέρες γιορτάσατε _____ επέτειο του γάμου σας; (15)
5. Ποιοι ήταν _____ άνθρωποι που έφτασαν στο φεγγάρι; (1)
6. Λείπει _____ σελίδα του βιβλίου. (46)
7. Τελειώσαμε _____ μάθημα. (13)

107. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο της αντωνυμίας **ο δικός μου.**

1. Ο αδελφός μου έχει _____ φίλους κι εγώ έχω _____.
2. Δεν είναι _____ το αυτοκίνητο. Είναι του φίλου τους.
3. Γιατί παίρνεις συνέχεια _____ τσιγάρα;
4. Συγγνώμη κυρία μου, έκανα λάθος και πήρα _____ ομπρέλα.
5. Είναι κακό να τα θέλεις όλα _____.
6. Ποιο είναι το τηλέφωνο _____ γραμματείας; – 997572.

108. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των αντωνυμιών και των ρημάτων που είναι στην παρένθεση.

1. Πατέρα, χθες _____ _____ τσιγάρα. _____ κάπνισες όλα; – Όχι, να τα. (εσύ, αγοράζω, αυτά)
2. Παιδιά, _____ _____ χίλιες δραχμές; (εγώ, δανείζω)

3. Οι γονείς μου μένουν στην Αθήνα και _____ κάθε βδομάδα. (αυτοί, τηλεφωνώ)
4. Τα παιδιά μας _____ δώρα τα Χριστούγεννα. (αυτός, στέλνω)
5. Της αδελφής μου _____ ένα δεκαχίλιο. Δε νομίζω ότι χρωστώ αλλού. (αυτή, χρωστώ)
6. Να ο Θανάσης και ο Πρόδρομος. _____ εκεί πέρα; (αυτοί, βλέπω)
7. Όταν η πόρτα είναι ανοιχτή και κρυώνω, _____. (αυτή, κλείνω)
8. Οι βρύσες του σπιτιού μας ήταν παλιές και _____. (αυτές, αλλάζω)
9. Μου μιλούν ελληνικά, αλλά δεν _____ καθόλου. (αυτοί, καταλαβαίνω)
10. _____ δύο εισιτήρια δίπλα δίπλα, παρακαλώ; (εμείς, δίνω)

109. Συμπληρώστε με κατάλληλες προθέσεις.

1. Ειδοποίησα την Καίτη _____ Μαρία.
2. Διαβάσαμε τη γεωγραφία _____ ιστορία.
3. Πίνω γάλα _____ πίνω νερό.
4. Βγαίνει με τους φίλους του _____ διαβάζει.

αντί

1. Περιπάτησα _____ θάλασσα.
2. Γύρισα _____ Ελένη.
3. Ο πατέρας ήρθε σπίτι _____ βράδυ.
4. Ο Νίκος έφτασε στο χωριό _____ μεσημέρι.
5. Το πλοίο κατευθυνόταν _____ Πειραιά.

προς

1. Ο άνθρωπος δεν ζει _____. (ελπίδα)
2. Ο Γιώργος ήρθε στη δουλειά _____. (αυτοκίνητο)
3. Οι μαθητές πήγαν στο σχολείο _____. (βιβλία)
4. Ο Πέτρος γύρισε στην πατρίδα _____. (χρήματα)
5. Μιλά άσχημα _____. (ντρέπομαι)
6. Δουλεύει συνέχεια _____. (ξεκουράζομαι)
7. Δουλεύουν _____. (πληρώνομαι)
8. Ο παππούς διασχίζει τον δρόμο _____. (προσέχω)
9. Κάνε τις δουλειές σου _____. (βιάζομαι)
10. Διαβάζει πολλές ώρες _____. (κουράζομαι)

**δίχως /
χωρίς**

1. Τον κοιτάζα από πάνω _____ κάτω.
2. _____ πότε θα σε περιμένω;
3. Θα έχω τελειώσει τη δουλειά μου _____ αύριο.
4. Η απεργία θα διαρκέσει _____ τέλος του μήνα.
5. Μπορώ να έλθω μαζί σου _____ τον Πειραιά;
6. _____ τώρα συνεργαζόμαστε πολύ καλά.
7. Θα μείνει στο σπίτι μας _____ τα Χριστούγεννα.
8. Από εδώ _____ τη λεωφόρο είναι 5 λεπτά με τα πόδια.
9. _____ πού πηγαίνει αυτό το λεωφορείο;
10. _____ την Κυριακή θα έχεις γίνει καλά.

110. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο της αντωνυμίας που είναι στην παρένθεση.

1. Ο αδελφός _____ και _____ κάνουμε πολλές εκδρομές με το μικρό μας αυτοκίνητο. (εγώ, εγώ)
2. Ο ξάδελφος _____ δάνεισε χθες 50.000 δρχ. (αυτός, αυτός)
3. Η μητέρα _____ αγόρασε ένα όμορφο φόρεμα. (αυτή, αυτή)
4. Οι γονείς _____ γράφουν συχνά, (εμείς, εμείς)
5. Ο παππούς _____ είναι γέρος, γι' αυτό _____ διαβάζει την εφημερίδα _____ μερικές φορές. (αυτή, αυτός, αυτός)
6. Οι γονείς _____ δίνουν είκοσι χιλιάδες το μήνα για τα προσωπικά τους έξοδα, (αυτές, αυτές)
7. Οι φίλοι _____ τηλεφωνούν συχνά; – Όχι πολύ συχνά, (εσύ, εσύ)
8. Τον Αλέξανδρο _____ βλέπω κάθε πρωί στη στάση του λεωφορείου. (αυτός)
9. Το παλτό _____ βγάλω πάντα όταν είμαι μέσα στην τάξη. (εγώ, αυτό)
10. _____ οι γονείς _____ είπαν από την πρώτη στιγμή, ότι θα έχω προβλήματα, αν κάνω παρέα μαζί _____. (εγώ, εγώ, εγώ, αυτό, αυτές)
11. Όταν τα αδέρφια _____ πηγαίνουν ταξίδι, πάντα φέρνουν σε _____ ένα μικρό δώρο. (εγώ, εγώ)
12. Χθες χαρίσαμε στον πατέρα _____ μια γραβάτα για τα Χριστούγεννα. _____ τι χαρίσατε στον πατέρα _____; – Ένα πουκάμισο. (εμείς, εσείς, εσείς)

13. _____ πουλώ το παλιό _____ αυτοκίνητο. _____ θέλεις;
– Όχι, θέλω καινούριο. (εσύ, εγώ, αυτό)
14. _____ χρωστά χρήματα; – Όχι, _____
έδωσες. (εσείς, εσείς, εμείς, αυτά)
15. _____ πάει το κίτρινο χρώμα. (αυτές)
16. Κάποιος άφησε ένα σημείωμα για _____ στο θυρωρό. (εμείς)
17. Νοικιάσαμε διαμέρισμα δίπλα σε _____. (αυτός)
18. Πάντα _____ στέλνει λουλούδια στα γενέθλια _____. (αυτή,
αυτή)

111. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα.

Παράδειγμα: – Σου είναι εύκολο να πας στην τράπεζα;

– **Ναι, μου είναι εύκολο.**

– **Όχι, δεν μου είναι εύκολο.**

1. – Σε πειράζει να σε πάρω τηλέφωνο μετά τις 10:00;

– _____

2. – Τον ενδιαφέρει να μάθει νέα από τον αδελφό του;

– _____

3. – Σας αρέσει να ταξιδεύετε με το αεροπλάνο;

– _____

4. – Σας επιτρέπεται να καπνίζετε στη δουλειά;

– _____

112. Συμπληρώστε τα κενά με ένα από τα παρακάτω ρήματα: **επιτρέπεται, συμφέρει, είναι βλαβερό, είναι ντροπή, πειράζει, πρόκειται, απαγορεύεται, αποκλείεται.**

Παράδειγμα: **Είναι βλαβερό** να καπνίζεις τόσα τσιγάρα.

1. _____ να διασχίζουμε τον δρόμο, με κόκκινο.
2. _____ να κάνουμε ερωτήσεις στο μάθημα;
3. _____ να μη μας έχει πάρει τηλέφωνο.
4. _____ να ταξιδέψω την άλλη εβδομάδα.
5. Σε _____ να σε πάρω τηλέφωνο το μεσημέρι;
6. _____ να μη πας στον γάμο της φίλης σου.
7. Σε _____ να παίρνεις ταξί κάθε μέρα;

113. Συμπληρώστε τις προτάσεις.

Παράδειγμα: Ο Γιάννης και η Μαρία είδαν _____.

Ο Γιάννης και η Μαρία είδαν **ότι το σπίτι είναι άνετο**.

1. Ο Νίκος έλεγε _____.
2. Οι μαθητές ξέρουν _____.
3. Δεν ήξερα _____.
4. Δεν νομίζω _____.
5. Πιστεύω _____.

114. Συμπληρώστε τις προτάσεις.

Παράδειγμα: _____ έχω πυρετό.

Νομίζω ότι έχω πυρετό.

1. _____ θα τα καταφέρουν.
2. _____ κάνει ωραία γράμματα.
3. _____ σήμερα γιορτάζω;
4. _____ αύριο δεν έχουμε μάθημα.

115. Συμπληρώστε τις καταλήξεις.

(εγώ) σηκών _____	σηκών _____ (εμείς)
(εσύ) σηκών _____	σηκών _____ (εσείς)
(αυτός, -ή, -ό) σηκών _____	σηκών _____ (αυτοί, -ες, -ά)

116. Σωστό ή Λάθος.

1. Ο κύριος και η κυρία Αλεξίου σηκώνονται στις 7.00 κάθε πρωί.
2. Συνήθως πίνει τον καφέ του με την ησυχία του.
3. Η γυναίκα του ετοιμάζεται μαζί του για τη δουλειά της.
4. Ο κύριος Αλεξίου αγοράζει πάντα μια πρωινή εφημερίδα.
5. Η δουλειά του είναι πολύ εύκολη και ξεκούραστη.
6. Ο κύριος Αλεξίου δεν έχει ώρα για μεσημεριανό ύπνο, γιατί δουλεύει όλη την ημέρα.
7. Η κυρία Αλεξίου γυρίζει αργότερα από τη δουλειά της.
8. Κάθε βράδυ ο κύριος και η κυρία Αλεξίου παίζουν ΛΟΤΤΟ.
9. Εύχονται να κερδίσουν στο ΛΟΤΤΟ.
10. Απογοητεύονται όταν δεν κερδίζουν στο ΛΟΤΤΟ και δεν σκέφτονται τίποτα άλλο εκτός από τα χρήματα.

117. Βάλτε τα ρήματα στην υποτακτική.

1. Θέλουμε να _____ ένα πιο μεγάλο αυτοκίνητο. (αγοράζω)
2. Μήπως μπορείτε να _____ αύριο στις πέντε; (έρχομαι)
3. Εμείς μπορεί να _____ στο σπίτι απόψε. (μένω)

4. Τα παιδιά δεν χρειάζεται να _____ τώρα. (διαβάζω)
5. Κι εγώ πρέπει να _____ νωρίς την Κυριακή. (ξυπνάω)
6. Θέλεις να _____ ένα κρασάκι; (πίνω)
7. Η Δήμητρα κι εγώ έχουμε να _____ στην αστυνομία αύριο. (πάω)
8. Λέμε να _____ μια αγγελία στην εφημερίδα. (γράφω)
9. Πάω να _____ έξω. Δεν υπάρχει τίποτα στο σπίτι. (τρώω)
10. Σκέφτονται να _____ στο σπίτι μας μία εβδομάδα. (κάθομαι)
11. Εσύ πρέπει να _____ το μαγαζί σήμερα. (κλείνω)
12. Οι γονείς μου μπορεί να _____ απόψε στις δέκα. (φτάνω)
13. Θέλω να _____ τον διευθυντή. (βλέπω)
14. Ο πατέρας μου σκέφτεται να _____ το σπίτι μας. (πουλάω)

118. Συμπληρώστε τα κενά με την υποτακτική των ρημάτων.

1. Νομίζω, Ρόζα μου, ότι εσύ πρέπει _____ στη μητέρα σου γι' αυτό. (μιλάω)
2. Μπορείτε _____ αυτά τα γράμματα σήμερα, σας παρακαλώ; (στέλνω)
3. Εμείς μπορεί _____ στη Σαντορίνη το καλοκαίρι. (πάω)
4. Εκείνη η εταιρεία θέλει _____ το κατάστημα τους. (αγοράζω)
5. Απόψε ο Γιάννης και η Ρένα λένε _____ έξω. Πάμε κι εμείς; (τρώω)
6. Αλήθεια, πόσον καιρό προσπαθείτε _____ το διαμέρισμά σας; (πουλάω)
7. Εγώ τι ώρα πρέπει _____ στο πάρτι; (έρχομαι)
8. Η γυναίκα μου κι εγώ σκεφτόμαστε _____ από την Αθήνα. (φεύγω)
9. Τα παιδιά δεν πρέπει _____ τα βιβλία τους. (ξεχνάω)
10. Μπορείς _____ σ' αυτό το τραπέζι αν θέλεις. (κάθομαι)
11. Αύριο λέω _____ μουσακά. Τι λένε; (μαγειρεύω)
12. Δεν χρειάζεται _____ πολύ νωρίς οι γονείς σου σήμερα. (ξυπνάω)
13. Ο φίλος μου σκέφτεται _____ στην Κέρκυρα για δύο μήνες. (έρχομαι)
14. Θέλετε ή δεν θέλετε _____ χαρτιά μαζί μας; (παίζω)

119. Τελειώστε τις προτάσεις όπως εσείς θέλετε. Χρησιμοποιήστε όποια ρήματα νομίζετε.

1. Κώστα, πρέπει να _____.
2. Η αδελφή μου θέλει να _____.
3. Οι μαθητές σκέφτονται να _____.
4. Αγαπητοί μας φίλοι, μπορείτε να _____.
5. Προσπαθούμε να _____.
6. Εγώ θα ήθελα να _____.
7. Εμείς μπορεί να _____.

8. Τι λες; Πάμε να _____.
9. Μήπως χρειάζεται εγώ να _____.
10. Μπορείς να _____.

120. Συμπληρώστε τα κενά με τα ρήματα στο Μέλλοντα, Απλό ή Συνεχή.

1. Τι ώρα _____ (ξυπνάω, -ώ/ εσείς) αύριο;
2. Ο Κώστας αύριο το βράδυ _____ (βγαίνω) έξω με τους φίλους του.
3. Είπαν ότι αύριο _____ (βρέχει) όλη την μέρα.
4. Πότε _____ (αρχίζω) τα μαθήματα;
5. Μην πιεις άλλο! _____ (μεθάω, -ώ/ εσύ).
6. Από δω και πέρα τα παιδιά _____ (γυρίζω) στο σπίτι μετά τις εφτά.
7. Έχω πολλή δουλειά ακόμα. Δυστυχώς δεν _____ (μπορώ) να έρθω μαζί σας.
8. Ο Νίκος τηλεφώνησε και είπε ότι _____ (αργώ) γιατί έχει πολλή κίνηση.
9. Πότε _____ (φεύγω/ αυτοί) από την Ελλάδα;
10. _____ (περνάω, -ώ/ αυτές) από το σπίτι μου στις έξι το απόγευμα.

121. Φτιάξτε προτάσεις με τις λέξεις στη σωστή σειρά και τα ρήματα στο σωστό τύπο, όπως στο παράδειγμα.

Παράδειγμα: Ο Νίκος/ τα δόντια του/ μέρα/ πρέπει/ κάθε/ πλένω.
Ο Νίκος πρέπει να πλένει τα δόντια του κάθε μέρα.

1. Εγώ / φεύγω / τώρα / λέω.

2. Εμείς / διακοπές / το καλοκαίρι / σκέφτομαι / στη Μύκονο / πάω.

3. ο Γιάννης / δουλεύω / στην Αθήνα / θέλω.

4. Εσύ / πιάνω / παίζω / ξέρω;

5. ο Κώστας και η Μαρία/ ξυπνώ/ νωρίς αύριο/ θέλω/ δεν.

122. Συμπληρώστε το διάλογο με τα ρήματα στην Υποτακτική: **φτιάχνω, έρχομαι(3), βλέπω, πηγαίνω(3), τηλεφωνώ, βρίσκω, τρώω, μένω.**

Δημήτρης: Έλα, Γιάννη. Ο Δημήτρης είμαι. Λέμε _____ στο κολυμβητήριο με τον Αλέξανδρο. Θέλεις _____ μαζί μας;
Γιάννης: Α, δεν μπορώ _____. Πρέπει _____ με τη μαμά μου στο σούπερ μάρκετ. Μετά έχω _____ το δωμάτιο μου.

- Δημήτρης: Ε, καλά, δε χρειάζεται _____ όλο το απόγευμα μέσα!
- Γιάννης: Θα δω. Μπορεί _____ μετά _____ σας _____. Θα είστε συνέχεια εκεί;
- Δημήτρης: Μμμ, δεν ξέρω. Ο Αλέξανδρος θέλει _____ μετά _____ κάτι. Εγώ όμως προτιμώ _____ αγώνα μπάσκετ στην τηλεόραση. Θέλεις _____ σου _____ πάλι;
- Γιάννης: Έγινε. Θα περιμένω.

123. Ποιο από τα δύο;

1. Με ποιον / ποιος παίζεις πινγκ πονγκ συνήθως; Με τον Γιώργο.
2. Ποιοι / Ποιες είναι αυτές; Είναι δύο κορίτσια από τη Γαλλία.
3. Ποια / Ποιοι είναι αυτά τα παιδιά; Είναι τα παιδιά μας.
4. Για ποιες / ποιος είναι αυτά τα λουλούδια; Είναι για τη Μαρίνα και την Άννα.
5. Από ποιους / ποιοι είναι τα λεφτά; Από τους μαθητές.
6. Ποιο / Ποια είναι εκείνη η κυρία; Είναι η δεσποινίς Κλειώ.
7. Για ποιους / ποιες μαθητές είναι αυτά τα βιβλία; Για τον Κώστα, την Ντίνα και τον Αντρέα.
8. Ποιο / Ποια μάθημα έχουμε την Πέμπτη; Το δέκατο έβδομο.
9. Με ποια / ποιες θα βγεις απόψε; Με την Άννα ή με τη Δάφνη; Με την Άννα.

124. Βάλτε στα κενά την αντωνυμία **ποιος, ποια, ποιο** στον σωστό τύπο.

1. Για _____ είναι η τυρόπιτα;
2. Με _____ κοπέλες μένεις;
3. _____ αναπτήρες προτιμάς; Τους κίτρινους ή τους μαύρους;
4. _____ είναι αυτή η δημοσιογράφος;
5. Από _____ πόλη είσαι;
6. _____ μαθητές έρχονται τη Δευτέρα και την Τετάρτη;
7. Με _____ παιδιά πάει σχολείο η κόρη σου;
8. _____ είναι αυτός ο τύπος;
9. Με _____ είσαι; Με τους δυνατούς ή με τους αδύνατους;
10. Για _____ μιλάς; Την Ελένη ή τη Μαρία;

125. Σωστό ή λάθος;

1. Ο Πέτρος ψάχνει για ένα σπίτι όχι πολύ κοντά στο κέντρο.
2. Θέλει ένα διαμέρισμα με δύο δωμάτια.
3. Δεν θέλει έπιπλα.
4. Το πρώτο διαμέρισμα έχει τζάκι.

5. Το πρώτο διαμέρισμα είναι στον πρώτο όροφο και δεν έχει κουζίνα.
6. Το πρώτο διαμέρισμα έχει ακριβό ενοίκιο.
7. Το δεύτερο διαμέρισμα είναι στα Πετράλωνα.
8. Το κακό με το δεύτερο διαμέρισμα είναι ότι δεν έχει έπιπλα.
9. Τα κοινόχρηστα στο δεύτερο διαμέρισμα είναι λίγα.

126. Σε ποιο δωμάτιο του σπιτιού θα βάλετε αυτά τα πράγματα:

Πλυντήριο, ποτήρια, πολυθρόνες, βιβλιοθήκη, κουβέρτες, πετσέτες, κουρτίνες, οδοντόβουρτσα, καναπέ, ψυγείο, μαχαίρια, μαξιλάρι, τραπέζι, καρέκλες, χαλί, παντόφλες, σαπούνι, παλτό, οδοντόπαστα, σεντόνια, πίνακες, αδιάβροχο, ομπρέλα, παπούτσια.

Κρεβατοκάμαρα: _____

Καθιστικό: _____

Τραπεζαρία: _____

Χωλ: _____

Κουζίνα: _____

Μπάνιο: _____

127. Γράψτε παρόμοιο με παραπάνω διάλογο.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ: διαμέρισμα 50 τ. μ. ισόγειο. Δύο δωμάτια, χολ, κοζίνα, μπάνιο. Τηλ. 8757999, 6–8 το βράδυ, κ. Αργυρίου. Τηλεφωνήστε για πληροφορίες. (80–100 λέξεις)

128. Κοιτάξτε τις μικρές αγγελίες πιο πάνω και ρωτήστε τον διπλανό σας / τη διπλανή σας.

1. Ενοικιάζεται κανένα πεντάρι;
2. Τι υπάρχει ακριβώς δίπλα στο πεντάρι;
3. Στη Φιλοθέη ενοικιάζεται μονοκατοικία ή διαμέρισμα;
4. Τι διεύθυνση έχει το διαμέρισμα στη Φιλοθέη;
5. Ποσό είναι το ενοίκιο;
6. Το διαμέρισμα στο Γαλάτσι είναι δυάρι;
7. Έχει καλοριφέρ;
8. Σε ποιον όροφο είναι το διαμέρισμα στο Ψυχικό;
9. Έχει θέρμανση;
10. Ποσά τετραγωνικά είναι;
11. Το ενοίκιο είναι μαλλον ακριβό.
12. Η μονοκατοικία στον Σταυρό έχει κήπο;
13. Έχει δυο υπνοδωμάτια;

14. Ποσό είναι το ενοίκιο;
15. Που θρискετακ η γκαρσονιέρα;
16. Σε ποια στάση είναι κοντά;
17. Τι τηλέφωνο παίρνουμε για πληροφορίες;

129. Βρέστε τις λέξεις στο κείμενο που σημαίνουν περίπου τα παρακάτω (σελ. 13):

- 1) είναι
- 2) μάλλον
- 3) πόσο μεγάλη είναι μια χώρα
- 4) τα ξέρει πολύς κόσμος
- 5) θάλασσα
- 6) όχι πολύ κρύο
- 7) βγάζει, δίνει
- 8) από αυτό φτιάχνουμε το ψωμί
- 9) ωραία
- 10) εκκλησίες, σπίτια, πέτρες, κτλ. από τα παλιά χρόνια
- 11) πάνε να δούνε ή να μείνουν

130. Σωστό ή λάθος; (σελ. 13)

1. Η Ελλάδα είναι ευρωπαϊκή χώρα.
2. Η Τουρκία είναι στα δυτικά της.
3. Η έκταση της είναι 132.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα.
4. Οι Έλληνες που μένουν στην Ελλάδα είναι περίπου δέκα εκατομμύρια.
5. Στα βόρεια της έχει δύο χώρες μόνο.
6. Τον χειμώνα στην Ελλάδα δεν κάνει πολύ κρύο.
7. Η Ελλάδα δεν παράγει μόνο γεωργικά προϊόντα.
8. Πλαστικά είδη και υφάσματα αγοράζει από άλλες χώρες μόνο.
9. Οι τουρίστες έρχονται στην Ελλάδα γιατί είναι κοντά.

131. Συμπληρώστε τις προτάσεις με τις σωστές λέξεις: **βόρεια, νησιά, χιλιόμετρα, βουνό, Ευρώπη, πέλαγος, Μεσόγειο, γεωργικά, επισκέπτονται, μαλακός, κάτοικοι, τουριστική.**

1. Η Ελλάδα βρίσκεται στην _____ στην ανατολική _____.
2. Έχει έκταση 132.000 τετραγωνικά _____.
3. Οι _____ της Ελλάδας είναι περίπου 10.000.000.
4. Η Γιουγκοσλαβία είναι _____ από την Ελλάδα.
5. Στην Ελλάδα υπάρχουν πολλά _____.
6. Το πιο ψηλό _____ στην Ελλάδα είναι ο Όλυμπος.

7. Η Ρόδος είναι στο Αιγαίο _____.
8. Μεσογειακό κλίμα σημαίνει ότι ο χειμώνας είναι _____.
9. Οι ελιές και οι ντομάτες είναι _____ προϊόντα.
10. Η Ελλάδα είναι _____ χώρα.
11. Την Ελλάδα _____ πολλοί τουρίστες κάθε χρόνο.

132. Βρείτε το σωστό αντίθετο:

1) σκούρος, -α, -ο	α) άτυχος, -η, -ο
2) αδύνατος, -η, -ο	β) εύκολος, -η, -ο
3) ανοιχτός,-ή,-ό	γ) μικρός,-ή,-ό
4) βραδινός, -ή, -ό	δ) ανοιχτός, -ή, -ό
5) δύσκολος, -η, -ο	ε) κλειστός, -ή, -ό
6) καλός, -ή, -ό	στ) αβέβαιος, -η, -ο
7) λίγος, -η, -ο	ζ) χοντρός, -ή, -ό
8) ακριβός, -ή, -ό	η) κοντός, -ή, -ό
9) γνωστός, -ή, -ό	θ) άσχημος, -η, -ο
10) βέβαιος, -η, -ο	ι) βρόμικος, -η, -ο
11) διαφορετικός, -ή.	ία) πρωινός, -ή, -ό
12) δυσάρεστος, -η, -ο	ιβ) ευχάριστος, -η, -ο
13) κατάλληλος, -η, -ο	ιγ) κακός, -ή(-ιά), -ό
14) λεπτός,-ή, -ό	ιδ) παχουλός,-ή,-ό
15) ολόκληρος, -η, -ο	ιέ) πολύς, πολλή, πολύ
16) τυχερός,-ή,-ό	ιστ) ακατάλληλος,-η,-ο
17) όμορφος, -η, -ο	ιζ) ίδιος, -α, -ο
18) ίσιος, -α,-ο	ιη) άγνωστος,-η,-ο
19) ψηλός, -ή, -ό	ιθ) στραβός, -ή, -ό
20) δίκαιος, -η, -ο	κ) φτωχός, -ή, -ό
21) πλούσιος, -α, -ο	κα) φτηνός, -ή, -ό
22) καθαρός, -ή, -ό	κβ) άδικος, -η,-ο
23) μεγάλος,-η, -ο	κγ) μισός, -ή, -ό

133. Βάλτε στα κενά τις σωστές λέξεις: Μεσόγειο, νησί, τουριστική, τετραγωνικά, επισκέπτεται, βουνό, Ευρώπη, ύφασμα, προϊόντα. Γράψτε δύο παραγράφους για τη χώρα σας.

1. Το πιο ψηλό _____ στον πλανήτη μας είναι τα Ιμαλάια.
2. Η Μάλτα και η Σικελία βρίσκονται στη _____ θάλασσα.
3. Το αυτοκίνητο και ο κομπιούτερ είναι βιομηχανικά _____.
4. Το διαμέρισμα μας είναι περίπου 90 _____ μέτρα.
5. Η Βρετανία και η Σουηδία είναι στην _____.

6. Και η Αυστραλία είναι ένα πολύ μεγάλο _____.
7. Η μητέρα μου _____ το Παρίσι αρκετά συχνά.
8. Η Ισπανία είναι μια πολύ γνωστή _____ χώρα.
9. Αυτό το _____ δεν κάνει για παντελόι.

134. Συμπληρώστε με το κατάλληλο επίθετο τις παρακάτω εκφράσεις:
Φτωχός, πονηρός, μαλακός, γρήγορος, κόκκινος, πικρός, πιστός, ελαφρύς, σκληρός, βαρύς, γλυκός, δυνατός, παχύς, αργός.

_____ σαν βαμβάκι	_____ σαν μέλι
_____ σαν ελέφαντας	_____ σαν αλεπού
_____ σαν πέτρα	_____ σαν δηλητήριο
_____ σαν ιπποπόταμος	_____ σαν σκυλί
_____ σαν λαγός	_____ σαν πούπουλο
_____ σαν τη φωτιά	_____ σαν λιοντάρι
_____ σαν χελώνα	_____ σαν το διάβολο

135. Κοιτάξτε το παράδειγμα και συμπληρώστε τις παρακάτω φράσεις με παρόμοιο τρόπο.

Παράδειγμα: Μην πάρεις **μεγάλο** παγωτό, πάρε ένα _____.

Μην πάρεις μεγάλο παγωτό, πάρε ένα **μικρό**.

1. Το χειμώνα οι μέρες είναι μικρές, το καλοκαίρι όμως είναι _____.
2. Τα νέα που μου λες δεν είναι καινούρια, είναι _____.
3. Τα ακριβά αυτοκίνητα είναι για τους πλούσιους, δεν είναι για _____.
4. Τα ψάρια του αλμυρού νερού δε μοιάζουν με τα ψάρια _____ νερού.
5. Η ελληνική σημαία είναι άσπρη και γαλάζια, ενώ η γερμανική είναι _____ και _____.
6. Αυτό το παιχνίδι είναι για μεγάλους, δεν είναι για _____.
7. Ο Ήφαιστος ήταν ένας άσχημος θεός, αλλά ο Απόλλωνας ήταν _____.
8. Κοίταξε τι παράξενο! Οι γονείς είναι ψηλοί, ενώ τα τρία παιδιά τους είναι _____.

136. Βάλτε στη σωστή πτώση.

Παράδειγμα: Αυτό είναι το σπίτι _____ . (**Κώστας**)

Αυτό είναι το σπίτι **του Κώστα**.

1. Το δωμάτιο _____ είναι μικρό. (Γιάννης)
2. Πάμε στην ταβέρνα _____. (κυρ-Μιχάλης)
3. Ο πατέρας _____ είναι γιατρός. (Νίκος)
4. Ο Νίκος είναι φίλος _____. (Αλέξανδρος)

137. Βάλτε στη σωστή πτώση.

Παράδειγμα: Έλα εδώ _____! (**Αντρέας**)
Έλα εδώ **Αντρέα!**

1. _____, πού θα πάμε απόψε; (Μιχάλης)
2. _____, έχεις καιρό για έναν καφέ; (Σπύρος)
3. Πόσων χρονών είσαι, _____; (Άγγελος)
4. Καληνύχτα, _____. (Αλέξανδρος)

138. Βάλτε στη σωστή πτώση.

Παράδειγμα: Αύριο είναι τα γενέθλια _____. (**Αλίκη**)
Αύριο είναι τα γενέθλια **της Αλίκης.**

1. Τηλεφώνησε η μητέρα _____. (Ελένη)
2. Η γιορτή _____ είναι στις 15 Αυγούστου. (Μαρία)
3. Η γιορτή _____ είναι στις 21 Μαΐου. (Κώστας, Ελένη)
4. Καληνύχτα, _____! (Κατερίνα)
5. _____, πού είναι τα πράγματα _____. (Μαρία, Τζούλια)
6. Πόσων χρονών είσαι, _____; (Μαργαρίτα)

139. Βάλτε στη σωστή πτώση.

Παράδειγμα: Το γραφείο _____ μου είναι κοντά στο Σύνταγμα. (**πατέρας**)
Το γραφείο **του πατέρα** μου είναι κοντά στο Σύνταγμα.

1. Ποια είναι η διεύθυνσή _____ σου; (φίλη)
2. Σε ποια σελίδα _____ είμαστε; (βιβλίο)
3. Ξέρεις τον αριθμό _____ του; (τηλέφωνο)
4. Γιατί δε μου έδωσες τη διεύθυνση _____; (γιατρός)
5. Θέλω τον αριθμό _____ σας, παρακαλώ. (διαβατήριο)
6. Ορίστε τα κλειδιά _____ σας. (δωμάτιο)
7. Τα γενέθλια _____ και _____ είναι στις 6 Νοεμβρίου. (Γιάννης, Μαρίνα)
8. Θα δούμε στο Ηρώδειο την Αντιγόνη _____. (Σοφοκλής)
9. Θυμάσαι την μελωδία αυτού _____. (τραγούδι)
10. Ο πρόεδρος _____ μίλησε στην τηλεόραση. (Ηνωμένες Πολιτείες)

140. Βάλτε στη σωστή πτώση.

Παράδειγμα: Ο άντρας _____ μου δουλεύει στην τράπεζα. (**ξαδέρφη**)
Ο άντρας **της ξαδέρφης** μου δουλεύει στην τράπεζα.

1. Αυτό το χρώμα είναι πολύ _____ φέτος. (μόδα)

2. Οι μισθοί _____ αυτής _____ είναι μεγάλοι. (υπάλληλος, εταιρία)
3. Οι επιβάτες _____ για την Τρίπολη να ανεβούν αμέσως. (λεωφορείο)
4. Ποιο είναι το όνομα _____ σας; (διευθυντής)
5. 6. Γιατί δεν πλήρωσες τον λογαριασμό και _____. (ηλεκτρικό, νερό)
6. Τα τζάμια _____ δεν είναι καθαρά. (παράθυρο)
7. Οι εφημερίδες _____ έχουν πολλές σελίδες. (Κυριακή)
8. Το ξενοδοχείο μας είναι κοντά στην πλατεία _____. (Σύνταγμα)
9. Δεν καταλαβαίνω ποιο είναι το πρόβλημα _____. (Αλέξανδρος)
10. Ο πρόεδρος μίλησε για τα προβλήματα _____ _____. (κάτοικος, χωριό)
11. Ποια είναι η διεύθυνση _____ σου; (σπίτι)
12. Ποια είναι η τιμή _____ σήμερα; (δολάριο)
13. Το συρτάρι _____ δεν ανοίγει. (ντουλάπα)
14. Ο γιος _____ μας αφήνει πάντα την πόρτα _____ ανοιχτή. (γείτονας, πολυκατοικία)

141. Βάλτε στον πληθυντικό.

Παράδειγμα: Το σπίτι της φίλης μου είναι εδώ κοντά.

Τα σπίτια των φίλων μας είναι εδώ κοντά.

1. Δεν ξέρω το όνομα αυτού του ηθοποιού.
2. Μου αρέσει το χρώμα αυτού του φορέματος.
3. Ο καθηγητής 140.ς άκουσε το πρόβλημα της φοιτήτριας.
4. Το δωμάτιο του αγοριού και του κοριτσιού είναι κάτω.

142. Βάλτε τα ρήματα στο σωστό τύπο.

1. Την άλλη Τετάρτη _____ τένις με την αδελφή μου. (παίζω)
2. Ευχαριστώ, δεν θέλω _____ άλλο κρασί. (πίνω)
3. Το περασμένο σαββατοκύριακο _____ πέντε κάρτες στους φίλους μου. (στέλνω)
4. Τα παιδιά μου χθες _____ μία εξαιρετική ταινία στο βίντεο. (βλέπω)
5. Κώστα, Μαρία, τι ώρα _____ χθες από την ταβέρνα; (φεύγω)
6. Νίκο, μήπως ξέχασες πάλι _____ στη γιαγιά; (τηλεφωνώ)
7. Η Ελένη λυπάται πολύ που δεν _____ να έρθει χθες στο πάρτι. (μπορώ)
8. Ο Χρήστος _____ να στείλει ένα φαξ προχθές αλλά δεν μπόρεσε. (προσπαθώ)
9. Δεν θέλω να ακούσω λέξη. _____ γρήγορα το γάλα σου. (πίνω)
10. Ο πατέρας μου _____ κάθε πρωί στις 7:00. (ξυρίζομαι)

11. Η αδελφή του Γιάννη _____ να μας δώσει το τηλέφωνο της χθες.
(ξεχνάω)
12. Πού να καθίσω; – _____ όπου θέλεις. (κάθομαι)
13. Ο γιατρός _____ τα αποτελέσματα των εξετάσεων αύριο το πρωί.
(στέλνω)
14. _____ με ήσυχη! Δεν θέλω να σου μιλήσω ποτέ ξανά! (αφήνω)
15. Παρακάλεσα την Μαρία _____ με _____ αλλά δεν το έκανε.
(βοηθάω)

143. Βάλτε τη λέξη που λείπει.

1. Αυτή η παράγραφος έχει πέντε _____.
2. Τα γενέθλια του Πέτρου είναι _____ 20 Νοεμβρίου.
3. Το αυτοκίνητο _____ αγόρασα είναι γερμανικό.
4. Κοντά στο σπίτι μας υπάρχουν δύο _____ του τρόλεϊ.
5. Αυτές οι δύο _____ σημαίνουν ακριβώς το ίδιο πράγμα.
6. Ο Τομ είναι ο _____ μαθητής στην τάξη. Διαβάζει πάρα πολύ.
7. Οι υπάλληλοι της εταιρείας πληρώνονται _____ 30 του μήνα.
8. _____ φτιάχνεις μελιτζανοσαλάτα;
9. _____ ζάχαρη βάζεις στον καφέ σου;
10. Χτες φάγαμε με τους Ιταλούς _____ κάνουν μάθημα μαζί μας.

144. Γράψτε τις προτάσεις έτσι ώστε να δημιουργηθεί το κείμενο.

1. – _____
– Θα αγοράσω ένα καινούριο αυτοκίνητο.
2. – _____
– Είναι του Κώστα.
3. – _____
– Συνήθως τα πλένει ο Κώστας.
4. – _____
– Γιατί δεν παίρνεις μία ασπιρίνη;
5. – _____
– Έναν χρόνο και τέσσερις μήνες.

145. Συμπληρώστε τις προτάσεις: φας, είναι, μπορείς, κρυώσω, μείνουμε, φορέάω, ακούσουμε, πάμε, παίζουν, έρθουν.

1. Αν _____ θα _____ το παλτό μου.
2. Αν _____ στο σπίτι απόψε, θα _____ μουσική.
3. Αν _____ τα παιδιά σας, θα _____ με τα δικά μας.
4. Αν ο καιρός _____ καλός, θα _____ μία βόλτα στη θάλασσα.
5. Αν πολύ, δεν θα _____ να κοιμηθείς.

146. Συμπληρώστε τα κενά.

Χτες πήγαμε σε _____ ταβέρνα για να γιορτάσουμε τα γενέθλια _____ Πήτερ. Ο Πήτερ είναι _____ την Αγγλία και είναι μαζί _____ στην τάξη των ελληνικών. Πήγαμε στην ταβέρνα με το _____ μου αυτοκίνητο, _____. το αυτοκίνητο _____ φίλης μου είχε πρόβλημα. Όταν φτάσαμε _____ ταβέρνα, ήταν όλοι εκεί με δώρα και λουλούδια. Το φαγητό ήταν καλύτερο _____ το φαγητό της ταβέρνας που πήγαμε _____ περασμένη εβδομάδα. Όλοι μας συμφωνήσαμε να πηγαίνουμε κάθε χρόνο _____ 10 Μαρτίου στην _____ ταβέρνα. Γύρω _____ 2 το πρωί, το πάρτι τελείωσε και φύγαμε. Δώσαμε ραντεβού _____ σχολείο, την _____ Πέμπτη, _____ 6:30 _____ απόγευμα. Περάσαμε πολύ όμορφα. Πάντα περνάμε καλά όταν βγαίνουμε _____ όλοι μαζί. _____ επόμενη φορά θα πάμε στο θέατρο, και αν ο καιρός _____ καλός, _____ σαββατοκύριακο θα πάμε στη θάλασσα.

147. Συνεχίστε με τον ίδιο τρόπο. Χρησιμοποίησε τον σύνδεσμο πριν.

1. Η μητέρα καθαρίζει καλά το σπίτι. Μετά στρώνει τα χαλιά.
2. Πρώτα έκανε το σταυρό του. Ο πατέρας έφυγε για τη δουλειά του.
3. Πρώτα διάβασε τα μαθήματα του. Ο Σπύρος άνοιξε την τηλεόραση.
4. Μαρία, κλείδωσε καλά την πόρτα! Πάρε προηγουμένως τη ζακέτα σου!
5. Πρώτα τα στεγνώνει. Η γιαγιά σιδερώνει τα ρούχα.

148. Συμπληρώστε τις προτάσεις.

1. Μόλις _____, να μου το πείτε.
2. Θα πας στο πάρτυ, αφού _____.
3. Παρακαλώ, γράψε μου όταν _____.
4. Πριν _____, να _____.

149. Συνεχίστε με τον ίδιο τρόπο (ενώ).

1. Ο δάσκαλος έκανε μάθημα. Την ίδια στιγμή οι μαθητές άκουγαν προσεκτικά. _____
2. Η Λουσί διάβαζε το μάθημα των Ελληνικών. Την ίδια στιγμή μιλούσε με την φίλη της. _____
3. Η Ούτε μαγειρεύει. Ξαφνικά η Φραντζέσκο μπήκε στο δωμάτιο της. _____
4. Όσο η μητέρα σκούπιζε τα πιάτα, έβλεπε τηλεόραση. _____

150. Βάλτε τη σωστή λέξη: **απόψε, πέρσι, φέτος, μόλις, ξανά, ακόμα, συχνά, κάποτε, άλλοτε, όποτε, οποτεδήποτε** κ.τ.λ.

1. _____ θα μείνω στο σπίτι.
2. Θα έρθω να σας δω _____ μπορέσω.
3. Πότε θα συναντηθούμε _____;
4. _____ έμενε κοντά μας κι ερχόταν πιο _____ να μας δει.
5. _____ το καλοκαίρι ήμασταν στη Σάμο, _____. όμως θα μείνουμε στην Αθήνα.
6. Δε γύρισε _____ αλλά _____ γυρίσει θα του το πω.

151. Βάλτε τη σωστή λέξη: **κάπου κάπου, φέτος, του χρόνου, πέρυσι, πότε, χτες, τώρα, άλλοτε, μετά, ποτέ, νωρίς, απόψε.**

1. _____ έφυγε ο Νίκος; _____ το απόγευμα.
2. _____ θα μείνω στο σπίτι.
3. _____ το καλοκαίρι έκανε περισσότερη ζέστη από _____.
4. Σηκώθηκε _____ για να προλάβει το λεωφορείο.
5. _____ θα κάνουμε διακοπές σε νησί.
6. _____ δε θα ζητήσω τη βοήθεια του.
7. _____ πήγαινα συχνά εκδρομές.
8. _____ διαβάζω και _____ θα πάω σινεμά.
9. _____ έρχονται φίλοι στο σπίτι και διασκεδάζουμε.

152. Απαντήστε στις ερωτήσεις με ολοκληρωμένες προτάσεις.

1. Τι κάνατε το Σάββατο το βράδυ;
2. Με ποιον βγήκατε χτες το βράδυ;
3. Ήπιατε καφέ σήμερα το πρωί; Γιατί;
4. Αγοράσατε τίποτε σημαντικό αυτόν τον μήνα;
5. Τι ώρα ξυπνήσατε σήμερα;

153. Συμπληρώστε τις προτάσεις με τις σωστές λέξεις: **πιάσαμε, συναυλία, φίλησε, πεινάσαμε, τόσο, ανόητος, αργήσουμε, μηχανή, βόλτα, όπως.**

1. Είναι _____ **ανόητος** _____. Προσπάθησε να πλύνει το παντελόνι του με σαμπουάν.
2. Πήγα για πέντε λεπτά αλλά _____ την κουβέντα και έμεινα δύο ώρες!
3. Ο γιος μου γράφει ακριβώς _____ γράφω εγώ.
4. Χτες πήγαμε μια _____ με το αυτοκίνητο μέχρι την Κόρινθο.
5. Ο θείος μου πούλησε την παλιά του _____ και αγόρασε μια καινούρια.

6. Το Σάββατο θα πάμε σε μια _____ δημοτικής μουσικής.
7. Τον κοίταξε στα μάτια και τον _____. Αυτός δεν το περίμενε.
8. Μετά από τρεις ώρες _____. Καθήσαμε κάτω από ένα δέντρο και φάγαμε.
9. Γιατί οδηγείς _____ γρήγορα; Πήγαινε πιο σιγά, σε παρακαλώ.
10. Δεν μπορούμε να _____ πολύ απόψε. Αύριο πρέπει να ξυπνήσουμε νωρίς.

154. Βάλτε τα ρήματα στον αόριστο.

Προχτές **πήγα** (πάω) στο κέντρο γιατί _____ (θέλω) να αγοράσω ένα ρολόι. _____ (βρίσκω) ένα κατάστημα με ρολόγια και _____ (μπαίνω). _____ (έχω) πάρα πολλά ρολόγια σε διάφορες τιμές. _____ (προτιμάω) ένα γαπωνέζικο. Δεν _____ (είμαι) πολύ ακριβό: _____ (κάνω) είκοσι μία χιλιάδες. _____ (δίνω) στην ταμιά είκοσι πέντε χιλιάδες αλλά αυτή δεν _____ (έχω) ψιλά. _____ (ρωτάω) έναν άλλο πελάτη αλλά και αυτός δεν _____. (έχω) Τελικά, ο πωλητής _____ (βγαίνω) από το κατάστημα και σε λίγο _____ (γυρίζω) με ψιλά. _____ (παίρνω) το ρολόι, _____ (λέω) ευχαριστώ, και _____ (φεύγω).

155. Συμπληρώστε τους διάλογους με τη σωστή αντωνυμία.

1. – Θέλεις αυτή την τσάντα;
– Ναι, _____ θέλω.
2. – Πότε είδατε εκείνο τον άνθρωπο;
– _____ είδα πριν από μισή ώρα.
3. – Ποιος πήρε τα χαρτιά από το τραπέζι; Η Ελένη;
– Ναι. Αυτή _____ πήρε.
4. – Εσύ έπλυνες τις κουρτίνες ή η μητέρα σου;
– Εγώ _____ έπλυνα.
5. – Ξέρεις αν ο Κώστας θα φέρει τους δίσκους του απόψε;
– Δεν μπορεί να _____ φέρει.
6. – Γιατί αγόρασες αυτόν τον καθρέφτη;
– Δεν _____ αγόρασα εγώ.
7. – Έγραψε η γραμματέας το γράμμα ή όχι;
– Νομίζω ότι _____ έγραψε το πρωί.

156. Διαλέξτε το σωστό.

1. Την περασμένη εβδομάδα τρώω / θα φάω / έφαγα τρεις φορές μουςακά!
2. Ο διευθυντής έρχεται / θα έρθει / ήρθε κάθε μέρα στις εννιά.
3. Μεθαύριο βγαίνουμε / θα βγούμε / βγήκαμε με δύο φίλους μας από τη Ρωσία.

4. Οι γονείς μου γυρίζουν / θα γυρίσουν / γύρισαν από την Αργεντινή πριν από δύο χρόνια.
5. Ο άντρας μου καμιά φορά παίζει / θα παίξει / έπαιξε χαρτιά ως το πρωί.
6. Πληρώνω / Θα πληρώσω / Πλήρωσα τον λογαριασμό την άλλη εβδομάδα. Εντάξει;
7. Συναντάτε / Θα συναντήσετε / Συναντήσατε πέρσι τους φίλους σας στην Ελλάδα;
8. Η Άννα κι εγώ βγαίνουμε / θα βγούμε / βγήκαμε πάντα μαζί.
9. Ποιος παίρνει / θα πάρει / πήρε την άλλη εβδομάδα τα ρούχα από το καθαριστήριο;
10. Το περασμένο Σάββατο ο αδελφός μου πίνει / θα πει / ήπια τρία μπουκάλια κρασί μόνος του!

157. Συμπληρώστε τα κενά με το σωστό τύπο της αντωνυμίας.

1. Ο Γιάννης είπε να _____ περιμένουμε στη στάση. (αυτός)
2. Πες _____ τη διεύθυνση της φίλης _____. (εγώ, εσύ)
3. Ποιον θέλουν, _____ ή _____; (εγώ, εσύ)
4. Πάρε τις εφημερίδες και βάλε _____ στο τραπέζι. (αυτές)
5. Χτες είδα και _____ είπα τα νέα. (αυτές, αυτές)
6. Κώστα, _____ είναι αυτός ο καφές; (δικός μου)
7. Θα αγοράσω ένα φόρεμα για την Άννα και ένα για _____. (εσύ)
8. Γιατί φοράς τη _____ μπλούζα; (δικός μου)

158. Αντικαταστήστε τα υπογραμμισμένα ουσιαστικά με αντωνυμίες.

1. Διάβασαν τις σημειώσεις.
2. Γέλασα πολύ ακούγοντας τις ιστορίες του.
3. Πιες το γάλα σου αμέσως.
4. Πείτε τα νέα στον Αλέξανδρο.
5. Τηλεφώνησε στη μητέρα της.
6. Λυπήθηκαν μαθαίνοντας τα νέα.
7. Φέρε τις καρέκλες.
8. Κλείσε την πόρτα.
9. Πρέπει να πληρώσει το λογαριασμό.

159. Βάλτε τα ρήματα στον απλό μέλλοντα ή στην απλή υποτακτική.

1. Λέμε να _____ κατά τις εφτά. (γυρίζω)
2. Θέλω να _____ εκεί στις δώδεκα. Τι ώρα πρέπει να _____ (είμαι) (φεύγω)

3. Τα παιδιά θα _____ στο σπίτι απόψε να _____ τηλεόραση. (μένω) (βλέπω)
4. Ο Κώστας κι εγώ θα _____ χαρτιά. Εσείς τι θα _____; (παίζω) (κάνω)
5. Εσύ τι ώρα μπορείς να _____; Οι άλλοι θα _____ στις 9. (έρχομαι)
6. Δυστυχώς εγώ δεν θα _____ να _____ στο σχολείο. (μπορώ) (πηγαίνω)
7. Ποια σας θα _____ πρώτη; Εσύ ή η αδελφή σου; (ξυπνάω)
8. Τι ώρα θέλετε να _____ στη Θεσσαλονίκη; (φτάνω)
9. Σήμερα έχουμε να _____ τα μαθήματα μας. (διαβάζω)
10. Εσείς πρέπει να _____ το γάλα σας πριν από τις εφτά. (πίνω)
11. Οι φίλοι μας δεν θα _____ στο σινεμά Πρέπει να _____ σπίτι. (πάω) (μένω)
12. Μπορεί να _____ η Σοφία το αυτοκίνητο σου; (παίρνω)
13. Εγώ θα _____ πριν από τους άλλους. Θα _____ νωρίς. (φτάνω) (ξεκινάω)
14. Γιώργο, νομίζω ότι πρέπει να _____ τον διευθυντή σου. (βλέπω)
15. Εσείς δεν θα _____ τίποτε ως το μεσημέρι; Θα _____ σίγουρα. (τρώω) (πεινάω)

160. Βάλτε στα κενά την αντωνυμία **ποιος, ποια, ποιο** στον σωστό τύπο.

1. Για _____ είναι η τυρόπιτα;
2. Με _____ κοπέλες μένεις;
3. _____ αναπτήρες προτιμάς; Τους κίτρινους ή τους μαύρους;
4. _____ είναι αυτή η δημοσιογράφος;
5. Από _____ πόλη είσαι;
6. _____ μαθητές έρχονται τη Δευτέρα και την Τετάρτη;
7. Με _____ παιδιά πάει σχολείο η κόρη σου;
8. _____ είναι αυτός ο τύπος;
9. Με _____ είσαι; Με τους δυνατούς ή με τους αδύνατους;
10. Για _____ μιλάς; Την Ελένη ή τη Μαρία;

161. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον Μέλλοντα (συνεχή ή στιγμιαίο) των ρημάτων που είναι στην παρένθεση.

1. Κορίτσια, _____ πριν από τις έξι; (τελειώνω)
2. Το απόγευμα τα παιδιά _____ τις βάλιτσες τους για το ταξίδι. (ετοιμάζω)
3. Από του χρόνου η Μαρία _____ τα ρούχα της μόνη της. (διαλέγω)

4. Ποτέ δε _____ ξανά από τα μαθήματα του δασκάλου της. (λείπω)
5. Το Πάσχα _____ το σπίτι μας. (βάφω)
6. Κάθε πότε _____ τους γονείς σας; (γράφω)
7. Τα καταστήματα _____ κάθε απόγευμα όλο τον Αύγουστο. (κλείνω)
8. _____ πολύ τις Αποκριές. (χορεύω)
9. Αύριο τα παιδιά _____ για σπίτι όλη την ημέρα. (ψάχνω)
10. Το αεροπλάνο _____ στο αεροδρόμιο μια ώρα αργότερα. (φτάνω)
11. Από αύριο οι μαθητές _____ στους δρόμους, γιατί αρχίζουν οι διακοπές. (τριγυρίζω)
12. _____ το πρωί τα πράγματα που θέλω, γιατί σήμερα το απόγευμα τα καταστήματα είναι κλειστά. (ψωνίζω)
13. Δε _____ τον _____ οι φίλοι του. (πιστεύω)
14. Τι ωραίο φόσεμα. _____ το _____. (αγωράζω)
15. Οι φίλοι μας χτυπούν την πόρτα. _____ τους _____, Μαρία; (ανοίγω)

162. Βάλτε τα ρήματα στον μέλλοντα.

1. Κώστα, _____ μαζί μας στο σινεμά; (έρχομαι)
2. Εμείς _____ στην καθηγήτρια μας για το τεστ. (μιλάω)
3. Τα παιδιά _____ αν περιμένουν ως το βραδυ. (πεινάω)
4. Εγώ _____ στον γιατρό. (τηλεφωνώ)
5. Ποιος _____ τον διευθυντή για τα λεφτά; (παρακαλώ)
6. Εσείς _____ στο σπίτι απόψε; (κάθομαι)
7. Εσύ τι ώρα _____ αύριο το πρωί; (ξυπνάω)
8. Η φίλη σου δεν _____ από το σχολείο σήμερα; (περνάω)
9. Ο Ορέστης _____ με δύο Αυστραλέζες στο πάρτι. (έρχομαι)
10. Με αυτό το φάρμακο δεν _____ καθόλου, κυρία Κανάκη. (πονάω)
11. Εσύ _____ στο γκαράζ ή εγώ. (τηλεφωνώ)
12. Εμείς αύριο _____ πολύ νωρίς. (ξυπνάω)

163. Βρέστε την άσχετη λέξη.

Παράδειγμα: απόψε / εδώ / πέρσι / μεθαύριο

1. Κολυμπάω / παραλία / δρόμος / θάλασσα.
2. Ακούσω / φάμε / μείνουνε / ξυπνάτε.
3. Αύριο / βράδυ / πρωί / μεσημέρι.
4. Γραμματέας / μαγαζί / σερβιτόρος / υπάλληλος.
5. Καρπούζι / κεράσια / καρότα / μπανάνες.
6. Οδηγώ / όροφος / βενζίνη / αυτοκίνητο.
7. Φέτα / μπριζόλα / παιδάκια / μπιφτέκια.
8. Κοντή / χοντρή / ψηλή / συμπαθητική.

9. Μπίρα / κρασί / ούισκι / γάλα.
10. Πάμε / ήμασταν / ερχόμαστε / μπορούμε.
11. Καταπληκτική / ενδιαφέρουσα / βαρετή / πολύ καλή.
12. Τηλεόραση / ταχυδρομείο / γράμμα / γραμματόσημο.

164. Ποιο από τα δύο;

1. Με ποιον ποιος παίζεις πινγκ πονγκ συνήθως; Με τον Γιώργο.
2. Ποιοι Ποιες είναι αυτές; Είναι δύο κορίτσια από τη Γαλλία.
3. Ποια Ποιοι είναι αυτά τα παιδιά; Είναι τα παιδιά μας.
4. Για ποιες ποιος είναι αυτά τα λουλούδια; Είναι για τη Μαρίνα και την Άννα.
5. Από ποιους ποιοι είναι τα λεφτά; Από τους μαθητές.
6. Ποιο Ποια είναι εκείνη η κυρία; Είναι η δεσποινίς Κλειώ.
7. Για ποιους ποιες μαθητές είναι αυτά τα βιβλία; Για τον Κώστα, την Ντίνα και τον Αντρέα.
8. Ποιο Ποια μάθημα έχουμε την Πέμπτη; Το δέκατο έβδομο.
9. Με ποια ποιες θα βγεις απόψε; Με την Άννα ή με τη Δάφνη; Με την Άννα.

165. Βάλτε στα κενά τη σωστή αντωνυμία.

- Παύλος: Με γεια! Δεν ___ ήξερα. Πότε ___ πήρες;
- Κατρίν: Συγνώμη αλλά δε ___ καταλαβαίνω όταν μιλάς γρήγορα.
- Παύλος: Όταν μιλάω έτσι, ___ καταλαβαίνεις;
- Κατρίν: Ναι, τώρα ___ καταλαβαίνω πιο καλά.
- Παύλος: Λοιπόν, πότε πήρες αυτή τη μηχανή;
- Κατρίν: ___ αγόρασα την περασμένη εβδομάδα.
- Παύλος: Είναι ακριβή;
- Κατρίν: ___ βρήκα σε πολύ καλή τιμή. Ο Πέτρος αγόρασε μια ίδια και έδωσε είκοσι χιλιάδες περισσότερο από μένα.
- Παύλος: Ποιος Πέτρος; Ο Γιαννόπουλος;
- Κατρίν: Ναι. Ήταν εδώ πριν από λίγη ώρα. Δεν ___ είδες;
- Παύλος: Όχι, δεν ___ είδα.

166. Συμπληρώστε όπως ττο παράδειγμα.

Παράδειγμα: Πού _____ χθες; (**είσαι**)
 Πού **ήσουν** χθες;

1. Πού _____ στο διάλειμμα; (πηγαίνετε)
2. Εσύ _____ χθες βράδυ στις δώδεκα; (τηλεφωνείς)

3. _____ την άσκηση; (καταλαβαίνετε)
4. Εκεί που ήμουν δεν _____. τηλέφωνο. (υπάρχει)
5. Δεν _____ το μάθημα μας σήμερα, γιατί χθες δεν ήμασταν στην τάξη. (ξέρουμε)
6. Πήγαμε για φαγητό, γιατί _____ πολύ. (πεινώ)
7. Χθες στο δρόμο _____ μια πολύ δύσκολη λέξη. (ακούω)
8. Τους _____ για το ωραίο φαγητό. (ευχαριστούν)
9. _____ το διαβατήριό τους χθες στο πάρκο. (χάνουν)
10. Γιατί δε _____ ποιο λεωφορείο πάει στην άνω πόλη; (ρωτάτε)
11. Τι _____ χθες στο πάρτυ; (φοράς)
12. Πού _____ με την παρέα σας χθες; (πηγαίνετε)

167. Βάλτε στα κενά σωστή λέξη: **πολύς, πολλή, πολύ πολλοί, πολλές, πολλά.**

1. Έμεινες _____ καιρό στην Αθήνα;
2. _____ φορές δεν ξέρει τι λέει.
3. Πίνει _____ καφέδες κάθε μέρα.
4. Αυτό το μαγαζί έχει _____ και ωραία πράγματα.
5. Το καλοκαίρι κάνει _____ ζέστη στην πατρίδα σου;
6. Τόσο _____ διψάς;
7. Διαβάζει πάντα _____ ώρες;
8. Μένεις _____ μακριά;
9. Γράφει _____ γράμματα στους φίλους του και _____ συχνά.
10. Κάνει _____ κρύο σήμερα ή εγώ κρυώνω;
11. _____ λέξεις αυτού του μαθήματος δεν τις κατάλαβα.
12. Μιλά _____ γρήγορα, γι' αυτό δεν τον καταλαβαίνω πάντα καλά.
13. Υπάρχουν _____ ξένοι φοιτητές στο Πανεπιστήμιο;
14. Γιατί τα βλέπεις όλα _____ δύσκολα;

168. Βάλτε στα κενά σωστή λέξη: **κανένας, καμιά, κανένα κανενός, καμιάς, κανενός κανέναν, καμιά, κανένα.**

1. Είδες _____ άλλο φίλο μας χθες στο πάρτυ;
2. Ξέρεις _____ πόλη της Ελλάδας που αρχίζει από Β;
3. _____ φορά δεν είχε τόσο πολύ κόσμο στα μαγαζιά.
4. Ξέρεις το τηλέφωνο _____ φίλου του;
5. Πάμε _____ βόλτα;
6. Δεν πέρασα _____ καλοκαίρι μακριά από το σπίτι μου.
7. Δεν ήταν _____ εδώ όταν ήρθες;
8. Είδες _____ από τα παιδιά στο δρόμο;

9. Δεν ξέρει τη διεύθυνση _____ συμφοιτήτριάς του.
10. Δεν έμαθες απ' έξω το διάλογο _____ μαθήματος;

169. Επιλέξτε.

1. Η αδελφή μου _____ πέντε χρόνια στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, (έμαθε, σπούδασε)
2. Δεν ήμουν στην ώρα μου, γιατί _____ αργά. (ξύπνησα, περίμενα)
3. Αυτόν το μήνα _____ τρεις φορές, (ξύπνησε, έβρεξε)
4. Τον _____ γι' αυτά που έκανε για το φίλο μας. (ευχαριστήσαμε, γελάσαμε)
5. Κάνει πολλή ζέστη, γι' αυτό _____. (διψάσαμε, πεινάσαμε)
6. Όλο τον Οκτώβριο _____ κοντά τους. (έμεινα, τελείωσα)
7. Γιατί δεν έγραψες κανένα γράμμα; Δεν _____ τη διεύθυνση μου; (ήξερες, ξεχάσες)
8. Με ευχαρίστησαν αυτά που _____. (καταλάβαμε, συζητήσαμε)
9. Έμειναν στη θάλασσα πολλές ώρες και _____. (κρύωσαν, άναψαν)
10. Έβρεξε χθες πολύ, γι' αυτό σήμερα _____ πιο χοντρά ρούχα. (έκανα, φόρεσα)
11. Δεν ήρθε γιατί δεν _____ τη δουλειά που είχε. (τελείωσε, δίδαξε)
12. Τους _____ ως τις 3, αλλά δεν ήρθαν. (είδαν, περίμεναν)
13. Γιατί δεν είσαι καλά; Μήπως _____ πολύ χθες στην ταβέρνα; (πήγες, ήπιες)
14. Πού είναι το μολύβι μου; _____ κάτω. (έπεσε, πέρασε)
15. Γέλασαν με την ψυχή τους μ' αυτά που _____. (άκουσαν, έφαγαν)
16. Δεν έφαγα τίποτε το πρωί, γι' αυτό _____ τόσο πολύ. (δίψασα, πείνασα)
17. Δε _____ ακόμη με το φίλο σου; (μίλησες, είπες)
18. Το _____ δυο φορές, αλλά δεν κατάλαβαν τι λέει. (διάβασαν, δίδαξαν)
19. Γιατί _____ από το σπίτι του και δεν τηλεφώνησες πρώτα; (έμεινες, πέρασες)
20. Δεν _____ καλά τι είπε, γι' αυτό τον ρώτησαν. (κατάλαβαν, έμαθαν)

170. Επιλέξτε.

1. Χθες _____ πολύ. (έβρεξα, έβρεξε)
2. _____ στη Μαρία; (τηλεφώνησες, τηλεφώνησα)
3. Πότε _____ τα νέα οι φίλοι σου; (έμαθαν, μάθαμε)
4. Πού ήσουν και δεν _____; (ήρθαμε, ήρθες)
5. Γιατί δεν το _____ μαζί του; (συζήτησα, συζήτησες)

6. Τι _____ χθες μετά το σινεμά; (έκανα, κάνατε)
7. Τον _____ πολλές φορές, αλλά δεν είπα τίποτα. (ρώτησες, ρώτησα)
8. Οι φίλοι του _____ πολλές μέρες στην Ελλάδα πέρσι. (μείνατε, έμειναν)
9. Οι διακοπές μας _____ πριν από πέντε μέρες. (τελείωσαν, τελειώσαμε)
10. Τι _____; Δε σε κατάλαβα, (είπες, είπαν)
11. _____ το ρολόι της στο σπίτι, (ξέχασαν, ξέχασε)
12. Γιατί _____ τόσο πολύ σήμερα; Ποτέ δεν πίνω πολύ νερό. (διψάσαμε, δίψασα)
13. _____ γράμμα στην αδελφή σου; (γράψατε, έγραψες)
14. Χθες αργήσαμε στο μάθημα γιατί _____ πολύ αργά. (ξυπνήσαμε, ξύπνησαν)
15. Τι _____ πέρσι στους μαθητές σου; (δίδαξες, διδάξατε)
16. Γιατί _____ τόσο πολύ ο Πέτρος; (άργησες, άργησε)
17. _____ το καλοριφέρ, γιατί κρύωσε, (άναψαν, άναψε)
18. Τι ώρα _____ το έργο; (άρχισα, άρχισε)
19. Πάλι _____ το βιβλίο σου; (ξέχασε, ξέχασες)
20. Δεν _____ το μάθημα χθες, γι'αυτό σήμερα δεν ξέρει τίποτα. (άκουσαν, άκουσε)

171. Επιλέξτε.

1. Πες ___ τι θέλεις; (τον, του)
2. ___ τα είπες; (τους, τις)
3. ___ διάβασε την έκθεση της; (σε, σου)
4. Πότε ___ μίλησες; (την, της)
5. ___ έδωσες τα βιβλία; (του, τον)
6. ___ πήρες τσιγάρα; (με, μου)
7. Δείξε ___ τις φωτογραφίες, γιατί δεν τις είδα όλες. (μου, μας)
8. ___ έδωσαν το πρόγραμμα; (σας, σε)
9. Γράψτε ___ κι εσείς ένα γράμμα. (τους, τες)
10. Ορίστε, πάρτε _____. (μας, τα)

172. Βάλτε στα κενά τη σωστή αντωνυμία.

Παράδειγμα: Ποιος είναι αυτός ο κύριος; ___ ξέρεις;
 Ποιος είναι αυτός ο κύριος; **Τον** ξέρεις;

1. Αδελφός σου είναι αυτός; ___ βλέπω συχνά στο Πανεπιστήμιο.
2. Πού είναι η Μαρία; ___ περιμένω μιάμιση ώρα.
3. Γιατί μιλάς τόσο γρήγορα; Δε ___ καταλαβαίνω.

4. Γιατί γελά; Μήπως ___ πειράζει ο Αλκίης;
5. Είναι η πρώτη φορά που αργείτε γι' αυτό ___ συγχωρώ.
6. Η Μαρία και η Λούκια έχουν ακόμα μια ώρα μάθημα, γι' αυτό δεν περιμένω.
7. Τους κάνουμε παρέα, γιατί ___ καταλαβαίνουν.
8. Συμφοιτητές σου δεν είναι; Γιατί δεν ___ χαιρετάς;
9. Δεν είναι ωραίο το φαγητό; Γιατί δεν ___ τρως;
10. Έχετε τα διαβατήρια μαζί σας; Όχι δεν ___ έχουμε.
11. Τη γνωρίζεις καλά την Άννα; Ναι, ___ γνωρίζω καλά.
12. Τους μαθαίνεις τους διάλογους; Όχι, δεν ___ μαθαίνω πάντα.

173. Συμπληρώστε όπως στο παράδειγμα.

Παράδειγμα: Δώσε το μολύβι σου στον Πέτρο. Δώσε **του το**.

1. Πείτε τα νέα στους φίλους σας.
2. Άνοιξε την πόρτα στο Γιάννη.
3. Δείξτε το σπίτι σας στις κυρίες.
4. Διάβασε στη μητέρα σου την εφημερίδα.
5. Δίδαξε στα παιδιά το μάθημα.
6. Γράψτε το διάλογο απ' έξω.
7. Πάρτε τον καφέ σας.
8. Τηλεφώνησε στον αδελφό σου.
9. Αρχίστε την ορθογραφία, παρακαλώ.
10. Τελειώστε τις δουλειές σας.

174. Συμπληρώστε όπως στο παράδειγμα.

Παράδειγμα: Δεν πήγα, γιατί δεν είχα καιρό. (**του, το**)
 Δεν **του το** πήγα, γιατί δεν είχα καιρό.

1. Δεν τηλεφώνησα, γιατί ξέχασα, (σου, το)
2. Δεν αγόρασε, γιατί δε βρήκε, (μας, το, το)
3. Έκλεισε καλά την πόρτα; (την)
4. Δεν κοιτάξαμε καθόλου, (τους)
5. Δώσατε τα χαρτιά της; (της)
6. Ξέχασε και δεν έγραψε, (μας, μας)
7. Έδειξαν τις τάξεις σας; (σας)
8. Πήρες από το ταχυδρομείο; (τα)
9. Γιατί δεν ξύπνησες; (τον)
10. Αγόρασες τσιγάρα; (του)
11. Μίλησα αλλά δεν κατάλαβε ούτε λέξη. (του)
12. Πότε έχασες; (το)

175. Βάλτε το σωστό.

1. Κάνετε γρήγορα, γιατί το σινεμά αρχίζει _____. (9.55)
2. Κάθε μέρα ξυπνώ _____. (6.50)
3. Ακούμε τα νέα _____. (1.30)
4. Έλα στο σπίτι μου _____. (4.50)
5. Κάθε μέρα τρώμε _____. (1.45)
6. Τα μαθήματα αρχίζουν _____ και τελειώνουν _____. (8.15, 12.05)
7. Σε περιμένω από _____. (3.30)
8. Πάμε μαζί στον Κώστα _____. (4.10)

176. Συμπληρώστε με τα ρήματα: φοράω, έχω, είμαι.

Παράδειγμα: (Εγώ) **Έχω** μακριά μαλλιά.

1. (Αυτός) _____ ένα μπλε κι ένα πράσινο πουκάμισο αλλά σήμερα _____ ένα κόκκινο.
2. Τι ρολόι _____ ο Παναγιώτης;
3. Η κόρη του _____ νέα κι όμορφη.
4. Πώς _____ τα μαλλιά του;
5. Εγώ κι η αδερφή μου _____ μεγάλη μύτη.
6. (Εσείς) _____ 27 χρονών;
7. Τα μάτια της _____ μαύρα; – Όχι, η Φάνη _____ καστανά μάτια.
8. Εσύ κι η Ελένη _____ πολύ ωραία μάτια.
9. Σας ευχαριστώ! _____ πολύ ευγενικός!

177. Ρωτήστε και απαντήστε (σελ. 14).

1. Πού είναι καθηγητής ο Ντίνος;
2. Τι διδάσκει;
3. Το σχολείο είναι μακριά από το σπίτι του;
4. Πώς χάνει δυόμισι ώρες τη μέρα;
5. Γιατί δεν βγαίνει μέσα στην εβδομάδα;
6. Πώς περνάει το Σάββατο το πρωί;
7. Πώς περνάει την Κυριακή;

178. Συμπληρώστε με τη μετοχή σε -οντάς/ -όντας.

1. Τα παιδιά γύρισαν σπίτι _____. (τρέχω)
2. Περάσαμε όλο το απόγευμα _____. (κουβεντιάζω)
3. Έμεινε δύο ώρες στη βιβλιοθήκη _____ ιστορία. (μελετώ)
4. Μ' αρέσει να περπατώ στο δρόμο _____ τις βιτρίνες. (κοιτάζω)

5. Πέρασε όλη τη ζωή του _____ στο εργοστάσιο. (δουλεύω)
6. Έφαγα όλο το πρωί _____ για το διαβατήριό μου. (ψάχνω)
7. Πέρασαν πολύ όμορφα _____, _____, _____ ιστορίες.
(τρώω, πίνω, λέω)
8. Ξυπνάω _____ μουσική. (ακούω)
9. Περνάμε καλά εδώ _____ και _____. (τρώω, πίνω)
10. Ποτέ δεν πρέπει να διαβάζετε _____ τηλεόραση. (βλέπω)
11. Χτες _____ στη δουλειά, συνάντησα τη Μαίρη. (πηγαίνω)
12. _____ από το λεωφορείο, θα δείτε ένα κρεοπωλείο. (κατεβαίνω)
13. Συμπληρώστε _____ τα στοιχεία σας. (γράφω)
14. _____ από κει, βλέπετε την κορυφή. (ανεβαίνω)
15. Κάνω μπάνιο _____. (τραγουδάω)
16. Ποτέ δεν ακούει μουσική _____ τις δουλειές. (κάνω)
17. Διαβάζει _____ μουσική. (ακούω)
18. Πηγαίνουν στη δουλειά _____ απ' την αγορά. (περνώ)
19. Πάντα έρχεται στη δουλειά _____ ένα πράσινο καπέλο. (φοράω)
20. Παίρνω το πρωινό μου _____ εφημερίδα. (διαβάζω)
21. Ο Πέτρος και η Μαρία πίνουν καφέ _____. (μιλάω)
22. Ο Πέτρος και η Μαρία μιλάνε _____ καφέ. (πίνω)
23. Περνάει τ' απογεύματα _____. (δουλεύω)
24. Διασκεδάζουμε _____. (τραγουδάω)
25. Πηγαίνεις στη δουλειά _____; (περπατάω)
26. Περνούν τα σαββατόβραδα _____ τηλεόραση. (βλέπω)
27. Περνούν τα βράδια τους _____ ιστορίες. (λέω)
28. _____ δεξιά βλέπετε την τράπεζα. (στρίβω)
29. _____ τη Βενιζέλου στον τρίτο δρόμο κάνετε δεξιά. Εκεί είναι το σπίτι μου. (ανεβαίνω)
30. Έμεινα πολλή ώρα _____ τους πίνακες ζωγραφικής. (θαυμάζω)

179. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις μετοχές των παρακάτω ρημάτων:
έχω, μπορώ, περπατώ, φτάνω, διαβάζω, πίνω, μπαίνω, μιλώ, ακούω, βλέπω, τραγουδώ.

1. Πέρασαν όλο το απόγευμα _____.
2. _____ στο δρόμο ξαφνικά ακούσαμε μια φωνή πίσω μας.
3. Της αρέσει να διαβάζει _____ μουσική.
4. Ο πατέρας διαβάζει εφημερίδα _____. τον καφέ του.
5. Μην _____ τι να κάνει, πήγε για ύπνο.
6. _____ στο σταθμό άκουσαν το σφύριγμα του τρένου.
7. _____ στο δωμάτιο άναψε το φως.

8. Μην _____ κανένα φίλο του εκεί, έφυγε.
9. Οι φίλοι πέρασαν το απόγευμα τους _____ και _____.
10. Μην _____ να απαντήσει, κοκκίνισε.

180. Αντικαταστήστε τις υπογραμμισμένες λέξεις με την κατάλληλη μετοχή.

1. Περνούμε πολλές ευχάριστες ώρες με το διάβασμα και με τη ζωγραφική.

2. Επειδή δεν ήξερε τι να πει, έφυγε.

3. Καθώς μεγάλωνε, γινόταν πολύ όμορφη κοπέλα.

4. Αν καπνίζεις και πίνεις πολύ, πεθαίνεις νέος.

5. Με τη συζήτηση μπορούμε να λύσουμε καλύτερα τις διαφορές μας παρά με τις φωνές.

6. Αν αγαπάς τη φύση, προσπαθείς να την προστατεύσεις.

7. Πώς γνωρίζουμε το χαρακτήρα ενός ανθρώπου;
– Με το να μιλάμε για τη ζωή του. _____
– Με το να ρωτάμε για τη δουλειά του. _____
– Με το να εξηγούμε τις αντιδράσεις του. _____
– Με το να ζητάμε να μάθουμε τα σχέδια του. _____
– Με το να μαθαίνουμε τις συνήθειες του. _____
8. Πέρασε από το σπίτι μου, γιατί νόμιζε ότι σήμερα δε δούλευα.

9. Αν δεν ξέρεις κολύμπι, πνίγεται.

10. Δε θα καταφέρεις αυτό που θέλεις με το να πεις ψέματα.

181. Διαβάστε το κείμενο και βάλτε στα κενά την ενεργητική μετοχή των ρημάτων.

Η Δήμητρα είναι δικηγόρος. Μένει στην Αγία Παρασκευή αλλά το γραφείο της είναι κοντά στο κέντρο. Το πρωί, _____ (πηγαίνω) στη δουλειά της με το λεωφορείο, διαβάζει την εφημερίδα της. Το απόγευμα, _____ (ξυρίζω) διαβάζει κάποιο βιβλίο. Το βράδυ, μέσα στην εβδομάδα, δεν βγαίνει έξω. Συνήθως περνάει την ώρα της _____ (ετοιμάζω) δουλειά για την επόμενη μέρα, _____ (μιλάω) με τους

φίλους της στο τηλέφωνο και, καμιά φορά, _____ (βλέπω) τηλεόραση. Το Σάββατο το πρωί το περνάει στο γυμναστήριο _____ (χορεύω) και _____ (κάνω) γυμναστική. Το Σάββατο το βράδυ πάντα βγαίνει έξω. Την Κυριακή την περνάει _____ (διαβάζω), _____ (ακούω) μουσική και _____ (μαγειρεύω).

182. Περιγράψτε τι έγινε στη συνέχεια, ή δώστε ένα διαφορετικό (από το γνωστό) τέλος στο μύθο. Αντικαταστήστε τις σχετικές εκφράσεις με κατάλληλη μετοχή.

Η συμβουλή του πατέρα

Στα χρόνια που βασιλιάς στην Κρήτη ήταν ο Μίνωας έφτασε στο νησί αυτό ένας σπουδαίος αρχιτέκτονας ο Δαίδαλος. **Μαζί του είχε** (_____) και το γιο του, τον Ίκαρο. Ο Δαίδαλος έφτιαξε για το Μίνωα τα σχέδια μιας φυλακής και **την έκτισε** (_____) τελικά στο υπόγειο του παλατιού του Μίνωα. **Όταν τελείωσε** (_____) το Λαβύρινθο, ο Μίνωας επειδή **δεν ήθελε** (_____) να μάθει κανείς άλλος τα μυστικά περάσματα του Λαβύρινθου, έκλεισε εκεί τον ίδιο τον Δαίδαλο και το γιο του. Ο Δαίδαλος σκεφτότανε πώς θα βρεθεί τρόπος για να δραπετεύσουν. Η ιδέα του ήρθε, **όταν παρατήρησε** (_____) ότι μόνο τα πουλιά μπορούσαν ελεύθερα να έρχονται και να φεύγουν από το νησί.

Μελέτησε (_____) λοιπόν, τα πουλιά και το πέταγμα τους και έφτιαξε ένα μοντέλο φτερών: **Κατασκεύασε** (_____) έναν ξύλινο σκελετό, **τον άλειψε** (_____) με κερί και στη συνέχεια **κόλλησε** (_____) πάνω του αληθινά φτερά. Αφού κάνανε μερικές πρόβες, ο Δαίδαλος και ο Ίκαρος ήταν έτοιμοι για τη μεγάλη απόδραση...

183. Ξαναγραψτε τις προτάσεις συμφωνά με το παράδειγμα.

Παράδειγμα: Το περιοδικό το έφερε ο Γιάννης. Το περιοδικό είναι πάνω στο τραπέζι.

Το περιοδικό, που είναι πάνω στο τραπέζι, το έφερε ο Γιάννης.

1. Ο κύριος Ανδρέου είναι πολύ γνωστός. Ο κύριος Ανδρέου είναι δικηγόρος.
2. Αυτό το άρωμα είναι για τη γιορτή σου. Το άρωμα το έφερα από το Παρίσι.
3. Ποιος διάβασε το κεφάλαιο; Το κεφάλαιο αναφέρεται στην ιστορία μας.
4. Γνωρίζετε εκείνον τον κύριο; Εκείνος ο κύριος μιλά με τον αδελφό μου.
5. Η μουσική της ταινίας είναι του Θεοδωράκη. Την ταινία την είδαμε χτες.
6. Το φαρμακείο διανυκτερεύει. Το φαρμακείο βρίσκεται στην πλατεία.

184. Συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα.

Ενεστώτας	Αόριστος	Ενεστώτας	Αόριστος
κλείνω		μεθώ	
βλέπω		πλένω	
αργώ		βαριέμαι	
ανοίγω		ζω	
κάθομαι		περιποιούμαι	
κοιμάμαι		πιάνομαι	
εργάζομαι		προσκαλούμαι	
πίνω		βρίσκομαι	
φαίνομαι		υπάρχω	
αρχίζω		μένω	
κοιτώ		διασκεδάζω	
πονώ		αφήνω	
ρουφώ		φτάνω	
χαίρομαι		παίρνω	
σκέφτομαι		λέγω	
έρχομαι		σέβομαι	

185. Συμπληρώστε χρησιμοποιώντας τον Αόριστο.**Επεισόδιο εις βάρος του προέδρου**

Επεισόδιο εις βάρος του Προέδρου της Δημοκρατίας Κωνσταντίνου Στεφανόπουλου _____ (προκαλώ) 62χρονος στο προαύλιο του Ιερού Ναού του Αγίου Δημητρίου λίγη ώρα μετά την επίσημη δοξολογία για την εορτή του πολιούχου της Θεσσαλονίκης. Ο Κωνσταντίνος Δογάνης _____ (πλησιάζω) τον Πρόεδρο και τη συνοδεία του την ώρα που έβγαιναν από τον Ιερό Ναό και _____ (προσπαθώ) να ρίξει εναντίον τους σακούλα που _____. (έχω) μαύρο βερνίκι. Οι αστυνομικοί της φρουράς του προέδρου _____ (πιάνω) αμέσως τον Δογάνη και τον _____ (οδηγώ) στο αστυνομικό τμήμα Άνω Πόλης. Σύμφωνα με πληροφορίες ο 62χρονος αντιμετωπίζει ψυχολογικά προβλήματα, ενώ στους αστυνομικούς _____ (λέω) ότι _____ (προχωρώ) σε αυτή την ενέργεια επειδή δεν _____ (έχω) χρήματα για να πληρώσει το νοίκι του σπιτιού όπου μένει στην Καλαμαριά Θεσσαλονίκης. ΤΟ ΒΗΜΑ, 27 Οκτωβρίου 1996 (με αλλαγές)

186. Συμπληρώστε τα κενά με τους σωστούς τύπους των ρημάτων που βρίσκονται στην παρένθεση.

– Τι μάτια είναι αυτά, Ελένη; Δεν κοιμήθηκες χτες; Εσύ έλεγες πως θα ξαπλώσεις από τις δέκα.
– Έλεγα, αλλά μ' αφήσανε, νομίζεις; _____ (περιμένω) ένα τηλεφώνημα από ένα φίλο και τελικά με _____ (παίρνω) στις δέκα και τέταρτο. Εντάξει, λογική ώρα, θα μου πεις. Του _____ (μιλώ) και μετά _____ (πηγαίνω) στο κρεβάτι μου. _____ (είμαι) έτοιμη να κοιμηθώ όταν _____ (ξαναχτυπάω) το τηλέφωνο. Αυτή τη φορά μια φίλη της αδερφής μου _____ (θέλω) πληροφορίες για ένα εστιατόριο κοντά στο σπίτι μας. _____ (δίνω) τις πληροφορίες και ξαναξάπλωσα. Το πρόβλημα τώρα ήταν ότι η αδερφή μου έπρεπε να είχε γυρίσει από τις δέκα και η ώρα περνούσε κι αυτή ακόμη έλειπε. Τελικά _____ (τηλεφωνώ) στις έντεκα και μισή, για να μου πει ότι θα μείνει σε μια φίλη της κι έτσι _____ (παύω) να ανησυχώ. Στις δώδεκα και πέντε _____ (ακούω) ξανά το τηλέφωνο. Δώδεκα και πέντε, το φαντάζεσαι; Ξανά μια φίλη της αδερφής μου. Να μην τα πολυλογώ, τελικά όταν ξαναξάπλωσα _____ (αρχίζω) να ζουζουνίζει ένα κουνούπι πάνω από το κεφάλι μου. _____ (μαζεύω) τα σεντόνια μου, _____ (ανοίγω) τον καναπέ του σαλονιού, _____ (βγάζω) το τηλέφωνο από την πρίζα και κοιμήθηκα, επιτέλους!

187. Συμπληρώστε τα κενά των παρακάτω προτάσεων με το σωστό τύπο του **παρατατικού** ή του **αορίστου** του ρήματος που είναι στην παρένθεση.

1. _____ ποτέ να σκεφτείς τη σοβαρότητα της κατάστασης: (κάθομαι)
2. Ενώ _____ αφηρημένη έξω από το παράθυρο του λεωφορείου, ο επιδέξιος πορτοφολάς της πήρε το πορτοφόλι. (κοιτάζω)
3. Άλλοτε _____ τις σκάλες με τα πόδια. Τώρα γιατί παίρνεις το ασανσέρ: (κατεβαίνω)
4. _____ τα νιάτα του δουλεύοντας για ένα κομμάρ ψωμί. (τρώω)
5. Ο επικός ποιητής Όμηρος _____ τον 7^ο π.Χ. αιώνα. (ζω)
6. Ο άρρωστος _____ βαθιά κάθε λίγο και λιγάκι. (αναστενάζω)
7. Πότε _____ για πρώτη φορά να μιλούν ελληνικά; (ακούω)
8. Αν με _____, θα σας έλεγα την αλήθεια. (ρωτάω/ώ)
9. Το ρολόι _____ τρεις, όταν το κοίταξα. (δείχνω)
10. Απορώ πού _____ την όρεξη για αστεία σ' εκείνη την κρίσιμη κατάσταση. (βρίσκω)
11. Συχνά _____ την ώρα μας πηγαίνοντας στο σινεμά πέρσι το καλοκαίρι, (σκοτώνω)

12. Κάθε φορά που είχε μια επείγουσα δουλειά, πάντα _____ ως αργά τη νύχτα για να την τελειώσει. (μένω)
13. Όταν είδαμε το αποτέλεσμα, καταλάβαμε ότι όλος ο κόπος μας _____ χαμένος, (πηγαίνω)
14. Πότε _____ εδώ και δε σε πήρα είδηση; (τρυπάνω)
15. Τα μαλλιά της _____ μέσα σε μια νύχτα, ύστερα από μια μεγάλη στενοχώρια που πήρε. (ασπρίζω)
16. Είδαμε ένα σμήνος πουλιά που _____ προς τις θερμές χώρες. (πετάω/ώ)
17. Πάλι _____ σε σφάλμα, φίλε μου! (πέφτω)
18. Πόσες ώρες καθόσουν στον ήλιο κι _____ έτσι κατακόκκινος; (γίνομαι)
19. Κάθε φορά που του _____ μια ιδέα στο μυαλό, ήθελε να την πραγματοποιήσει. (μπαίνω)
20. Ενώ η ζωή τους _____ ήρεμα, ήρθε να την ταράξει ο ξαφνικός θάνατος του πατέρα τους. (κυλώ)
21. Δε _____ ακόμη τα σταφύλια; Εγώ νόμιζα ότι είναι η εποχή τους. (βγαίνω)
22. Δεν _____ καλά το γάλα κι έμεινε όλη η ζάχαρη στον πάτο. (ανακατεύω)
23. Όταν ήταν μικρή, _____ τα μαλλιά της κοντά και _____ παντελόνια, γι' αυτό όλοι την _____ για αγόρι. (έχω, φοράω/ώ, περνάω/ώ)
24. Στο μάθημα ο δάσκαλος _____ το μυρμήγκι σαν παράδειγμα εργατικότητας και υπομονής. (φέρνω)
25. Παραγγείλαμε το φαγητό πριν από ένα τέταρτο, αλλά δε μας το _____ . ακόμη, (φέρνω)
26. Στην αρχαία Ελλάδα _____ ζώα για θυσία στους θεούς. (σφάζω)
27. Οι φίλοι της της _____ μια έκπληξη για τα γενέθλιά της. (ετοιμάζω)
28. Χθες _____ στα γέλια με τα αστεία του Φώτη. (πεθαίνω)
29. Αφού περίμενε δύο ώρες, _____ την υπομονή του κι έφυγε. (χάνω)
30. Όταν τον πίεσαν, τους _____ όλη την αλήθεια. (φανερώνω)

188. Παρατατικός – Αόριστος. Διαλέξτε το σωστό χρόνο. Υπογραμμίστε το σωστό ρηματικό τύπο και τονίστε τους ρηματικούς τύπους.

Παράδειγμα: Όταν διάβαζα / διάβασα τα μαθήματα μου, γυρίζε / γύρισε ο μπαμπάς από τη δουλειά του.

1. Στις οκτώ το βράδυ εγραφα / εγραψα τα μαθήματα μου, όταν χτυπαγε / χτυπησε το τηλέφωνο. Ήταν ο Γιάννης και χρειαζοταν / χρειαστηκε βοήθεια για να λύσει τις ασκήσεις μαθηματικών. Πριν αρχίσουμε τη δουλειά όμως, ελεγε / ειπε ένα ανέκδοτο, όπως πάντα.

2. Την ώρα που εβλεπα / είδα τηλεόραση, φωναζε / φωναξε η μαμά ότι το φαγητό ήταν έτοιμο. Πηγαίνα / πήγα στην κουζίνα να φάμε όλοι μαζί.
3. Περπατούσα / περπατήσα στο πάρκο, όταν συναντούσα / συναντήσα την Ελένη με το σκύλο της.
4. Σε ποιον μιλούσες / μιλησες όταν σε εβλεπα / είδα έξω από το σχολείο.
5. Γελούσαμε / γελάσαμε, τραγουδούσαμε / τραγουδήσαμε και φωναζαμε / φωναξαμε όταν εμπαινε / μπηκε ο καθηγητής στην τάξη.
6. Γιώργο, γιατί ανησυχούσες / ανησυχήσες τόσο πολύ; Δεν έγινε και τίποτα!
7. Όταν φύγαμε από το χωριό, πουλούσαμε / πουλήσαμε το σπίτι μας.
8. Προσπαθούσε / προσπαθήσε πολύ αλλά δεν τα κατάφερε.
9. Χτες πεινούσα / πεινασα σαν το λύκο, θα έτρωγα οτιδήποτε.
10. Πετούσα / πεταξα από τη χαρά μου, όταν είδα τον έλεγχό μου.

189. Κοιτάξτε το παραπάνω παράδειγμα και σχηματίστε παρόμοια με τις ακόλουθες προτάσεις.

Παράδειγμα: Τα γατάκια – γεννιέμαι – με κλειστά μάτια

Τα γατάκια γεννιούνται με κλειστά μάτια.

1. Σήμερα – παρουσιάζομαι – ο Ταρζάν – στην τηλεόραση
2. Τα λιοντάρια – βρίσκομαι – στη ζούγκλα
3. Τα ζώα – αισθάνομαι – ο κίνδυνος
4. Πολλά λεφτά – χρειάζομαι – για ένα ταξίδι στηνΑφρική
5. Ο Ταρζάν – ζω και κινούμαι – μέσα στη ζούγκλα
6. Η μαϊμού – κοιμάμαι – δίπλα στον Ταρζάν
7. Πολλά ζώα – φοβάμαι – ο άνθρωπος

190. Κοιτάξτε το παραπάνω παράδειγμα και σχηματίστε παρόμοιες προτάσεις με τα παρακάτω.

Παράδειγμα: Ο Γιάννης – σηκώνομαι – νωρίς το πρωί

Ο Γιάννης σηκώνεται νωρίς το πρωί.

1. Οι φίλοι μας – κουράζομαι – στη δουλειά τους
2. Το παιδί – δεν πλένομαι – συχνά
3. Η Μαρία – χτενίζομαι – στο κομμωτήριο
4. Τα παιδιά – γυμνάζομαι – στο γυμναστήριο
5. Φύλλο – δεν κουνιέμαι – όταν κάνει πολλή ζέστη
6. (Εσύ) – δεν ξεκουράζομαι – το μεσημέρι
7. (Εσείς) – ντύνομαι – ωραία
8. (Εμείς) – σκουπίζομαι – με τις πετσέτες μας
9. (Εγώ) – λούζομαι – μέρα παρά μέρα
10. Η Ελένη – περιποιούμαι – τα λουλούδια της το πρωί

191. Να συμπληρώσετε τα κενά του κειμένου με τα παρακάτω ρήματα στον ενεστώτα της μεσοπαθητικής φωνής: **παρουσιάζω, βρίσκω, κινώ, γεννώ, αισθάνομαι, κοιμάμαι, μεταχειρίζομαι, χρειάζομαι, φοβάμαι.**

Τηλεόραση

Η Βερενίκη διαβάζει από το πρόγραμμα της τηλεόρασης. – Άκου. Νώντα, τι θα δούμε στην τηλεόραση. «Σήμερα για πρώτη φορά στην τηλεόραση το ντοκυμαντέρ Σαφάρι στην Αφρική. Σ' αυτό _____ σε πρώτο πλάνο όλα τα άγρια ζώα που _____ στην Αφρική. Για πρώτη φορά θα δείτε από πολύ κοντά τη ζωή τους, πώς κυνηγούν την τροφή τους στην θούγκλα, πώς _____, πώς _____ τα μικρά τους, πώς _____ τον κίνδυνο, πώς _____, πώς πεθαίνουν. Οι δημοσιογράφοι του ντοκυμαντέρ _____ όλους τους τρόπους και τα μέσα για να μας πάνε κοντά τους. Δε _____ να ταξιδέψετε στην Αφρική. Αυτή έρχεται μπροστά σας όμορφη και φανταστική!» Στις 8 μ.μ. από το κανάλι 1 της Ελληνικής Τηλεόρασης.

Νώντας. – Όχι ντοκυμαντέρ, Βερενίκη. Θα δούμε τον Ταρζάν στις 8.30 στην ΕΤ 3. Θα σου διαβάσω τι γράφει: «ΤΑΡΖΑΝ: Η Τζέην χάνεται στην ζούγκλα. Ο Ταρζάν και η Τσίτα ψάχνουν παντού, γιατί _____ πως την έκλεψε ο κακός κύριος Στινγκ. Περιπέτεια με αγωνία και δράση στην πανέμορφη ζούγκλα της Αφρικής.»

192. Συμπληρώστε τα κενά των παρακάτω προτάσεων με το σωστό τύπο του **παρατατικού**.

Παράδειγμα: Όταν ήμουν παιδί **κοιμόμουν** στις οκτώ κάθε βράδυ. (**κοιμάμαι**)

1. Ο Γιάννης _____ πάντα αργά τις Κυριακές. (σηκώνομαι)
2. Τα καλοκαίρια οι γονείς μου _____ στον κήπο και μιλούσαν. (κάθομαι)
3. _____ τα ζώα ότον ήσουν μικρός; (φοβάμαι)
4. Η γιαγιά μου δεν _____ (αισθάνομαι) καλά χτες και τηλεφωνήσαμε στο γιατρό.
5. Κάθε φορά που έκανε μια ερώτηση _____ και κοκκίνιζε. (ντρέπομαι)
6. Ο Σπύρος _____ όλο το πρωί στο γραφείο του. (βρίσκομαι)
7. Η Ελένη _____ (κάθομαι) μπροστά στην τηλεόραση από τις έξι ως τις δέκα.
8. Τα παιδιά _____ (κοιμάμαι) από τις τρεις το μεσημέρι ως τις επτά το απόγευμα και δεν τα είδα.
9. Πού _____ χτες όλη μέρα, Σοφία; (βρίσκομαι)
10. _____ μισό κιλό ψωμί και πήγα στο φούρνο. (χρειάζομαι)

11. Ο πατέρας τους _____ για την μόρφωση τους. (ενδιαφέρομαι)
12. Καθώς _____ να φύγω, χτύπησε το τηλέφωνο. (ετοιμάζομαι)
13. Όταν φτάσαμε στο σπίτι τους _____ όλοι. (κοιμάμαι)
14. Πού _____ στις 10 το βράδυ Σοφία; Γιατί δεν ήσουν σπίτι; (βρίσκομαι)
15. Ο Γιάννης _____ να φύγει γιατί ήταν αργά. (βιάζομαι)
16. Οι φίλοι μου δεν _____ (έρχομαι) ποτέ στο σπίτι μου χωρίς να τηλεφωνήσουν.
17. Ο Αλέξανδρος _____ (βιάζομαι) πάντα αλλά δεν _____ (έρχομαι) ποτέ στην ώρα του.
18. _____ για το θέατρο, όταν ήσουν μικρή; (ενδιαφέρομαι)

193. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις αντωνυμίες στο σωστό τύπο: **κάποιος, ό, τι, κανένας, τέτοιος, οποιοσδήποτε, εκείνος ο, αυτός, τι, καθένας, πόσος, τίποτα, κάμποσος, μερικοί, που, αρκετός, πόσος, μερικοί, καθένας, κανένας.**

1. _____ του μηνός έχουμε σήμερα; – 25 Φεβρουαρίου.
2. Είναι _____ στην πόρτα; Νομίζω ότι άκουσα το κουδούνι.
3. _____ φίλος μου μου είπε ότι σε είδε χθες στο θέατρο.
4. _____ ζάχαρη βάζεις στον καφέ σου; – Καθόλου.
5. Το σπίτι _____ μένει, έχει καλοριφέρ; – Ναι, έχει.
6. Είμαι στην Ελλάδα _____ καιρό.
7. Σε περιμένω _____ ώρα. Πού ήσουν;
8. Έδωσα σε _____ από τις τρεις κόρες μου είκοσι χιλιάδες για να αγοράσουν _____ θέλουν.
9. _____ άνθρωποι δεν ξέρουν _____ θέλουν.
10. Είχα κι εγώ κάποτε ένα _____ παντελόνι.
11. Ποια είναι _____ που μας χαιρετάει; Την ξέρεις;
12. Δεν κατάλαβα _____ απ' όσα μου είπες.
13. Θυμάσαι _____ τραγούδι που λέγαμε το καλοκαίρι; – Όχι, πες το.
14. Είναι τόσο δύσκολο! _____ δεν μπορεί να το κάνει.
15. Κάνω _____ δουλειά, γιατί έχω μεγάλη ανάγκη από χρήματα.
16. Δεν μπορεί _____ να δει τον Πρωθυπουργό.
17. _____ φορές τα βάζω με τον εαυτό μου, που είμαι τόσο φοβητσιάρης.

194. Να συμπληρώσετε τα κενά με το επίθετο **πολυσ** ή το επίρρημα **πολυ**.

1. Μην τρως _____ ζάχαρη. Κάνει κακό στα δόντια.
2. _____ άνθρωποι φορούν γυαλιά.

3. Τα παιδιά μιλούν _____ δυνατά και κάνουν _____ φασαρία συνέχεια.
4. Η ζωή _____ ανθρώπων είναι δύσκολη.
5. Δώσε _____ χαιρετισμούς από μένα στην οικογένεια σου.
6. Έχει _____ φίλες, αλλά δεν τις βλέπει _____ συχνά.
7. _____ λένε, αλλά δεν είναι όλα αλήθεια.
8. Διάβασα με _____ προσοχή όσα μου έγραψες και τα βρίσκω _____ σωστά.

195. Να συμπληρώσετε τα κενά με το **όλος** ο ή **άλλος**.

1. _____ παιδιά πηγαίνουν στο σχολείο.
2. _____ άνθρωποι κατά βάθος είναι καλοί.
3. Εμείς πήραμε άδεια. Τώρα είναι η σειρά _____.
4. Εκτός από την Κυριακή _____ μέρες έχω δουλειά από το πρωί ως αργά το απόγευμα.
5. Και ο ένας και _____ λένε ψέμματα.
6. Δε σε θέλω τίποτε _____. Μπορείς να φύγεις.
7. _____ μήνα θα πάω στο εξωτερικό.
8. Το δικό μου δωμάτιο είναι μικρό, όμως _____ δωμάτια του σπιτιού είναι μεγάλα.
9. Θέλεις και _____ σοκολάτα; – Ναι, δώσε μου.
10. _____ καλοκαίρι το περνώ κοντά στη θάλασσα.

196. Να αντικαταστήσετε με επιρρήματα τις λέξεις που είναι γραμμένες με έντονα γράμματα.

1. Η βροχή άρχισε **την ώρα που** γύριζα σπίτι.
2. Αφού δεν το καταλαβαίνεις, θα σου το πω **με άλλον τρόπο**.
3. Εκείνη την εποχή που τον γνώρισα εγώ, δεν ήταν παντρεμένος.
4. Δεν μπορείς να μιλάς **με όποιον τρόπο** θέλεις, όταν είναι μεγάλοι στην παρέα.
5. Στην Ευρώπη, **σ' όποιο μέρος** πας, συναντάς Έλληνες.
6. Διάβασες **σε καμιά εφημερίδα** για το χθεσινό δυστύχημα; – Όχι δεν παίρνω εφημερίδα.
7. Έλα **όποια ώρα** θέλεις, φτάνει να μην είναι μεσημέρι.
8. Τόσες μέρες δεν είχες **ούτε μια στιγμή** καιρό να ρθεις να με δεις;
9. Εγώ δεν έλυσα **μ' αυτόν τον τρόπο** το πρόβλημα, αλλά βρήκα το ίδιο αποτέλεσμα.
10. Έψαξα **σ' όλα τα μέρη**, αλλά δεν το βρήκα πουθενά.

197. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό επίρρημα: **κάπου, που, έτσι, κάποτε, καθόλου, όπως, τίποτε, οπουδήποτε, άλλοτε, έτσι.**

1. Γιατί με κοιτάζεις _____, όταν σου μιλώ;
2. _____ το κλίμα της Ελλάδας ήταν πολύ ζεστό.
3. Είμαι σίγουρος ότι το πορτοφόλι μου το άφησα _____ εδώ.
4. Εκεί _____ πας θα είναι και ο Νώντας.
5. Το μαγείρεψα ακριβώς _____ το ήθελες.
6. Δεν κάνουν πια παρέα; _____ θυμάμαι ήταν συνέχεια μαζί.
7. Τι άνθρωπος είσαι εσύ; _____ και να πας δεν είσαι ποτέ ευχαριστημένος.
8. Γιατί μου μιλάς _____; Τι σου έκανα;
9. _____ δε μου αρέσει τόσο πολύ όσο ένα καλό βιβλίο.
10. Δεν τον ξέρω _____, γιατί δουλεύει σ' άλλο γραφείο.

198. Να βάλετε τα ρήματα στον σωστό τύπο.

1. Μπορείς _____ (έρχομαι) ένα λεπτό; Θέλω _____ σου _____ (μιλάω).
2. _____ (βοηθάω) με να κουβαλήσω αυτή την βαλίτσα. Είναι πολύ βαριά!
3. Εγώ και ο αδελφός μου _____ (σηκώνομαι) πολύ νωρίς το πρωί.
4. Μην _____ (πίνω) αυτό το κρασί! Θα σε πειράξει στο στομάχι.
5. « _____ (λέω) ένα παραμύθι γιαγιά», είπαν τα παιδιά.
6. Όταν ήμουν μικρός _____ (έκανα) ένα ταξίδι στην Ελλάδα με τους γονείς μου. _____ (περνάω) πολύ καλά, μόνο που ο πατέρας μου _____ (γυρίζω) μια μέρα νωρίτερα γιατί _____ (έχω) δουλειά.
7. Μην _____ (παίρνω) μαζί σου αυτήν την βαλίτσα. _____ (παίρνω) την άλλη!
8. Γιάννη, θέλεις _____ (φέρνω) και την φίλη σου στο πάρτυ μου; Και ο Γιώργος είπε ότι _____ (φέρνω) τη δική του.
9. Αύριο το βράδυ _____ (ξενοχτάω) σίγουρα. Είναι η γιορτή του Σπύρου και _____ (πηγαίνω) _____ τον _____ (βλέπω).
10. Μαρία, _____ λίγο εδώ! _____ (παίρνω) σε παρακαλώ τα πράγματα σου και πήγαινε τα στο δωμάτιό σου.
11. _____ (ξεκινάω) το περασμένο Σάββατο και ακόμα δεν έχει φτάσει στην πατρίδα του. Δεν μπορώ _____ τον _____ (βρίσκω) στο τηλέφωνο και ανησυχώ.
12. Ο Γιάννης _____ (ξυπνάω) στις 7 κάθε πρωί, _____ (ντύνομαι), _____ (πλένομαι) και μετά _____ (πηγαίνω) στην στάση για _____ (παίρνω) το λεωφορείο.

13. Η Λένα και ο Κώστας _____ (αγαπιέμαι) πολύ. Σκέφτονται να παντρευτούν.
14. Νίκο, _____ (βλέπω) αυτήν τη φωτογραφία! Ο πατέρας σου την _____ (βγάζω) το 1976. _____ (είμαι) μόνο 5 χρονών τότε.
15. Τι παιδί είναι αυτό! _____ (κρύβω) τα παπούτσια μου κάπου και τώρα _____ (κρύβομαι) και αυτό μέσα στην ντουλάπα. Σε παρακαλώ Ελένη, _____ (ψάχνω) να το βρεις.
16. Σταύρο, _____ (οδηγώ) εσύ καλύτερα. Εγώ είμαι πολύ κουρασμένη.
17. Μπορείς _____ (τρέχω) να βρεις τον αδελφό σου; _____ (εξηγώ) του ότι θέλω να του μιλήσω.

199. Αντικαταστήστε τις υπογραμμισμένες φράσεις με προσωπικές αντωνυμίες.

1. Σε παρακαλώ σκέπασε την κατσαρόλα. Θα κρυώσει το φαγητό.
2. Είδα τον Γιάννη την Παρασκευή αλλά αυτός δεν είδε εμένα.
3. Μίλησε στον πατέρα σου εσύ. Εμένα δεν με ακούει.
4. Ο Γιώργος μίλησε στον πατέρα του αλλά αυτός δεν τον άκουσε.
5. Δώσε τις φωτογραφίες στα παιδιά. Θα αρέσουν σ' αυτά.
6. Χτύπησε την πόρτα πιο δυνατά.
7. Τα παιδιά χτύπησαν πολύ δυνατά την πόρτα αλλά οι γονείς τους δεν άκουσαν τα παιδιά.
8. Πες σε μένα τα νέα, Γιάννη.
9. Είπα σ' αυτόν αυτό εκατό φορές αλλά δεν το καταλαβαίνει.
10. Γράψε στην Μαρία το γράμμα. Περιμένει τόσο καιρό.

200. Συμπληρώστε τα κενά με τον σωστό τύπο του επιθέτου **πολύς, πολλή, πολύ** ή με το επίρρημα **πολύ**.

1. Όπου ακούς _____ κεράσια, κράτα μικρό καλάθι.
2. Φάγαμε τόσο _____ που δεν μπορέσαμε να κοιμηθούμε όλη την νύχτα.
3. Στην Ελλάδα έχω _____ καλές φίλες. Δεν είναι _____ αλλά είναι καλές.
4. Ο _____ καφές κάνει κακό στα νεύρα.
5. Ήπια πάρα _____ νερό αλλά διψάω ακόμα.
6. Μην αγοράσεις _____ καφέ. Έχουμε αρκετό.
7. Παλιά έκανε _____ γυμναστική αλλά τώρα είναι _____ μεγάλος και δεν μπορεί πια.
8. Γνώρισα _____ ανθρώπους αλλά κανένας δεν μου άρεσε τόσο _____ όσο αυτός.

201. Βάλτε τα ουσιαστικά και επίθετα που είναι στην παρένθεση στον σωστό τύπο.

1. Οι μαθητές θα γνωρίσουν σήμερα _____ . (καινούργιος καθηγητής)
2. Όλες _____ της Ευρώπης έχουν πολλά προβλήματα. (μεγάλη πόλη)
3. Δεν μπορώ να βρω _____ (λύση/πληθ.) _____. (δύσκολη άσκηση/πληθ.)
4. Στην _____ (τάξη) μας ήρθαν (4, καινούργιος μαθητής)
5. Το Σάββατο _____ (τράπεζα) είναι κλειστές.
6. Η Αθήνα είναι πολύ μεγάλη και δεν ξέρω τα ονόματα _____. (πολλοί δρόμοι)
7. Είναι άρρωστος και έτσι δεν έχει αρκετές _____. (δύναμη)

202. Αλλάξτε τις προτάσεις από τον Αόριστο στον Παρατατικό.

Παράδειγμα: Χτες δεν πήγε πουθενά, έμεινε σπίτι του και είδε τηλεόραση.

Όταν ήταν μικρός, δεν πήγαινα πουθενά, έμενε **πάντα** σπίτι του και έβλεπε τηλεόραση.

1. Δεν ρώτησε γιατί ντράπηκε.
Όταν ήταν μικρός, ήταν ντροπαλός και δεν _____ ποτέ.
2. Δεν μίλησε σε κανέναν γιατί βιαζόταν.
Δεν _____ σε κανέναν όταν ήταν μωτρωμένος.
3. Δεν σταμάτησε στο κόκκινο φανάρι γιατί δεν το είδε.
Ποτέ του _____ μέχρι που έπαθε ατύχημα.
4. Χτες συζήτησαν ένα πολύ σοβαρό θέμα.
_____ όλο το απόγευμα, αλλά δεν κατέληξαν πουθενά.
5. Δίψασα και δεν βρήκα νερό πουθενά.
‘Όταν παίζαμε με τα άλλα παιδιά συχνά _____.
6. Δεν σου τηλεφώνησα γιατί είχα πολύ διάβασμα.
Όταν είχα πολύ διάβασμα, δεν _____ στους φίλους μου.
7. Χτες μελέτησε για λίγο.
Χτες _____ όλη μέρα.
8. Χτες η αδερφή μου κάλεσε τις φίλες της στο σπίτι. Δεν τις αντέχω.
Είναι τόσο βαρετές. Όπως παντα, μίλησαν μόνο για ηθοποιούς της τηλεόρασης.
Όταν η αδερφή μου _____ τις φίλες στο σπίτι _____ πάντα για ηθοποιούς της τηλεόρασης.
9. Χτες περπατήσαμε από την Ομόνοια ως τα Πατήσια γιατί είχε απεργία.
_____ πάντα όταν δεν βρίσκαμε λεωφορείο.
10. Γελάσαμε πολύ με τα ανέκδοτα του Κώστα.
Δεν _____ (μπορώ) να σταματήσουμε. _____ με τις ώρες με τα ανέκδοτα του Κώστα χτες όλο το απόγευμα.

203. Τι χρησιμοποιούμε: Παρατατικό ή Αόριστο; Συμπληρώστε τα κενά. Τι πλάκα νομίζεις ότι έκαναν στο Γιώργο οι φίλοι του: Γράψε μια παράγραφο.

Όταν ήμουν μικρός, _____ (πηγαίνω) με την οικογένεια μου διακοπές σε ένα χωριό κοντά στη θάλασσα. _____ (έρχομαι) και ο παππούς με τη γιαγιά και _____ (περνάω) αξέχαστα όλοι μαζί. Ήταν εκεί και τα ξαδέφρια μου που το χειμώνα _____ (μένω) σε άλλο χωριό εκεί κοντά και _____ (κάνω) ο,τι μπορείς να φανταστείς. _____ (κολυμπάω) στη θάλασσα όλο το πρωί, _____ (σκαρφαλώνω) στα δένδρα και _____ (κλέβω) φρούτα τα μεσημέρια που οι γονείς _____ (κοιμάμαι) και το απόγευμα _____ (παίζω) μπάλα, ποδόσφαιρο και μόλις νύχτωνε, _____ (αρχίζω) το κρυφτό και _____ (κρύβομαι) στα πιο απίθανα μέρη. Βλέπεις τότε δεν _____ (χτίζω) συνέχεια σπίτια όπως σήμερα. Η μαμά _____ (αρχίζω) να φωνάζει από τις 8 για να πάμε να φάμε και _____ (συνεχίζω) κατά τις 10, αλλά ποιος την _____ (ακουω). Πιο πολύ, μου _____ (αρέσει) να παίζω ποδόσφαιρο και μπάσκετ. Θυμάμαι ένα βράδυ που _____ (αποφασίζω) μαζί με τα αλλά παιδιά να κάνουμε μια πλάκα στο Γιώργοτην ώρα που _____ (κοιμάμαι). _____ (γίνομαι) έξαλλος. Θυμάσαι; Να φανταστείς ότι τον _____ (βλέπω) προχτές στο δρόμο μετά από τόσα χρονιά και ακόμα το θυμάται. Κρίμα που _____ (σκορπίζω) η παρέα!

204. Να συμπληρώσετε τις καταλήξεις.

1. Το σπίτι μου είναι σ' ένα φαρδ___ και ωραί___ δρόμο.
2. Γιατί είναι σήμερα η τσάντα σου ελαφρ___; – Γιατί δεν έχει βιβλία.
3. Η ζώνη του θαλασσ___ φορέματος μου είναι πολύ φαρδ___.
4. Έχει δύο καφετ___ σκύλους.
5. Αυτός ο ευγενικός κύριος έχει έναν πεισματάρ___ και αγεν___ γιο.
6. Ο Ντίνος και η Ελένη είναι πολύ πεισματάρ___ παιδιά.
7. Οι παραπονιάρ___ είναι συνήθως κουραστικ___.
8. Τα βαρ___ φαγητά είναι επιβλαβ___.
9. Στην τάξη μας δεν υπάρχουν πολλοί επιμελ___ μαθητές.
10. Ποιο είναι αυτό το σγουρομάλλ___ αγόρι; – Ο ανιψιός μου.

205. Να γράψετε στον ενικό τις παρακάτω προτάσεις.

1. Οι φίλες μου δεν είναι αναιδείς και αγενείς, όπως λες.
2. Μας αρέσουν αυτά τα φαρδιά παντελόνια
3. Άλλη φορά σας παρακαλώ να είστε ακριβείς στα ραντεβού σας.
4. Δεν τους θέλουμε στην παρέα μας, γιατί είναι γκρινιαρήδες.
5. Αυτοί οι ηθοποιοί είναι πολύ δημοφιλείς στην πατρίδα τους.

206. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων που είναι στην παρένθεση.

1. Οι γεωργοί _____ σιτάρι στα χωράφια τους. (καλλιεργώ)
2. Πολλοί άνθρωποι _____ τα ζώα, γιατί τα _____. καλούς φίλους. (αγαπώ / θεωρώ)
3. Του _____ συνέχεια, αλλά το τηλέφωνο του δεν _____. (τηλεφωνώ, απαντώ)
4. _____ πάντα στο μάθημα, γιατί _____ μακριά από το σχολείο. (αργώ, κατοικώ)
5. Τους _____ κάθε φορά που παίζουν μαζί τους. (νικώ)
6. Της _____ συχνά το στομάχι, και τα φάρμακα που παίρνει δεν την _____. (πονώ, ωφελώ)
7. Δε σε _____ Γιάννη, γιατί _____ φασαρία για το τίποτα. (συγχωρώ, δημιουργώ)
8. Δε _____ ζεστά ρούχα το καλοκαίρι. (φορώ)
9. Τα παιδιά γυρίζουν γρήγορα στο σπίτι μετά το μάθημα, γιατί _____ πολύ. (πεινώ)
10. Δε _____ κανείς μόνο με όνειρα. (ζω)

207. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα παρακάτω ρήματα στο σωστό τύπο: **καλώ, πονώ, πουλώ, περπατώ, διψώ, χτυπώ, ωφελώ, περνώ, πουλώ, περπατώ.**

1. Τους _____ συχνά στο σπίτι μας για φαγητό.
2. Ο μανάβης _____ φρούτα και λαχανικά.
3. _____ τόσο γρήγορα, που δεν μπορώ να τον φτάσω.
4. Όταν _____, πίνουμε νερό.
5. _____ τα χρόνια χωρίς να το καταλαβαίνουμε.
6. Τα ζώα _____ με τα τέσσερα.
7. Όταν _____ τα δόντια μας, πηγαίνουμε στον οδοντογιατρό.
8. _____ το αυτοκίνητο του, γιατί θέλει να αγοράσει καινούριο.
9. Τα μικρά παιδιά πέφτουν και _____ συχνά, όταν παίζουν.
10. Το καλό βιβλίο _____ τον άνθρωπο.

208. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ουσιαστικών που είναι στην παρένθεση.

1. Το μαγαζί _____ είναι στο βάθος του δρόμου. (ο φούρναρης)
2. Ο κύριος Περικλής είναι _____. (ο ταξιτζής)
3. _____ είναι μακριά από το σπίτι μου. (ο ψωμάς)
4. Κάθε πρωί βλέπω _____. που ανοίγει το μικρό μαγαζί του. (ο τσαγκάρης)

5. Υπάρχουν λίγοι πια _____ στις γειτονιές. (ο μπακάλης)
6. Το σπίτι του είναι στην άκρη _____. (το δάσος)
7. Έχεις το ίδιο _____ με τη Λίνα; (το ύψος)
8. _____ κάτω από το σπίτι του Γιώργου κάνει ωραίο καφέ.
(ο καφετζής)
9. Η δουλειά _____ είναι δύσκολη. (ο ψαράς)
10. Δεν είναι εγωιστής. Αναγνωρίζει πάντα _____ του. (το λάθος)

209. Να γράψετε στον πληθυντικό τις παρακάτω προτάσεις.

1. Το μαγαζί του μανάβη είναι στο ισόγειο της πολυκατοικίας μας.
2. Δεν υπάρχει πια γαλατάς που μοιράζει γάλα στη γειτονιά.
3. Είναι ένα πλούσιο βιομηχανικό κράτος.
4. Την Κυριακή τρώω στο σπίτι ενός συγγενή μου.
5. Ο βαρκάρης νοίκιασε τη βάρκα του σ' έναν ξένο.

210. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των αριθμητικών.

1. Η πόλη μας έχει _____ κατοίκους. (900.000)
2. Σε _____ χιλιόμετρο της οδού Θεσσαλονίκης-Αθηνών υπάρχει ένα όμορφο χωριό. (100)
3. Υπάρχει σχολείο που έχει _____ μαθητές και _____ μαθήτριες;
– Δε νομίζω. (1000, 1200)
4. Δέκα σχολεία μαζί έχουν περίπου _____ παιδιά. (5341)
5. Δες την εικόνα _____ σελίδας. (133)
6. Ο χρόνος έχει _____ μέρες. (365)

211. Να βάλετε τα ρήματα που είναι στην παρένθεση στο σωστό τύπο.

1. _____ πολύ χθες και μου _____ τα πόδια. (περπατώ, πονώ)
2. Όταν μέναμε στην Πάτρα, _____ συχνά τον Ηλία και τη Χρυσούλα στο σπίτι, γιατί μας _____ η παρέα τους. (καλώ, ευχαριστώ)
3. Ό,τι έγινε, έγινε. Τώρα _____ όσα σου είπαν.
(προσπαθώ, ξεχνώ)
4. Θέλω ___ σε _____. αλλά δεν μπορώ. (βοηθώ)
5. Μην τον ζηλεύεις που πέτυχε στο Πανεπιστήμιο. _____ τον πόσες ώρες _____ τα τρία τελευταία χρόνια. (ρωτώ, μελετώ)
6. Δε θέλω ___ τον _____, γιατί δεν τον ξέρω καλά. (καλώ)
7. _____ σου _____ μια μικρή χάρη; (μπορώ, ζητώ)
8. Χθες _____ τόσο δυνατά, που ο αέρας σου _____ τα κόκαλα.
(φυσώ, τρυπώ)

9. Μαρία, _____ τα ρούχα σου, σε παρακαλώ, και μην τα _____ δεξιά κι αριστερά. (κρεμό, πετώ)
10. _____ τον να ανεβάσει τις βαλίτσες του. (βοηθώ)
11. Όλοι βγήκαμε ζαλισμένοι από το πλοίο, γιατί είχε αέρα και _____ πολύ. (κουνώ)
12. Του _____ να έρθει για το γάμο, είχε όμως δουλειές και δεν _____. (τηλεγραφώ, μπορώ)
13. Είσαι συνέχεια κρυωμένος, γιατί _____ πολλά ρούχα και ιδρώνεις. (φορώ)
14. Μην _____ τόσο σιγά. _____. (περπατώ, αργώ)
15. Λέω _____ από το σπίτι κατά τις 8 το βράδυ, θα είσαι εκεί; (περνώ)
16. Στις διακοπές έβαλε μερικά κιλά και δεν του _____ τα ρούχα. (χωρώ)
17. Όλοι τον _____ γι' αυτά που κάνει, αλλά αυτός _____. (κατηγορώ, αδιαφορώ)
18. Δεν _____ στις ερωτήσεις σου, γιατί τις _____ κουτές. (απαντώ, θεωρώ)
19. _____ γιατί ήταν τυχεροί, όχι όμως οι πιο καλοί. (νικώ)
20. Μην _____ ποτέ τους ανθρώπους που σε _____. (ξεχνώ, βοηθώ)
21. _____ πολλά χρήματα μετά το θάνατο του παππού του. (κληρονομώ)
22. Πήρε πολλά φάρμακα, αλλά κανένα δεν την _____. (ωφελώ)
23. Δε θέλω ___ σου _____ προβλήματα, γι' αυτό θα φύγω από τη ζωή σου. (δημιουργώ)
24. Μη _____ άδικα το κουδούνι. Δεν είναι κανένας μέσα. (χτυπώ)
25. Στην Ελλάδα _____ καπνό, σταφύλια και βαμβάκι. (καλλιεργώ)

212. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων που είναι στην παρένθεση.

Το σαββατοκύριακο μας _____ ο Αλκής στο εξοχικό του σπίτι. Ήμασταν πέντε ζευγάρια και, επειδή δεν είχε κρεβάτια για όλους, μας _____ να πάρουμε μαζί μας τρία στρώματα της θάλασσας για _____ να κοιμηθούμε. Ήταν ένα παλιό σπίτι όπου _____ οι γονείς του πριν _____ και έρθουν στην πόλη. (καλώ, παρακαλώ, μπορώ, ζω, γερνώ)

Παρόλο που είναι ακόμη άνοιξη, έκανε υπερβολική ζέστη, και το μεσημέρι του Σαββάτου _____ το μαγιό μας και πήγαμε στην παραλία. Ο Αλκής με το Γιώργο _____ στη θάλασσα και έβγαλαν δυο χταπόδια. (φορώ, βουτώ)

Μόλις νύχτωσε καταλάβαμε όλοι ότι _____ σαν λύκοι. Ανάψαμε με δυσκολία φωτιά στην άμμο, γιατί _____ και ψήσαμε τα χαπαπόδια, που τα φάγαμε μαζί μ' ένα σωρό μεζέδες που ετοιμάσαμε από νωρίς. (πεινώ, φυσώ) Η Ισμήνη μας _____ ένα υπέροχο κρασί που έφερε από το χωριό της. Ο Πέτρος όμως και η Λένα ήπιαν πολύ και _____. Αυτό μας _____ και μας _____ το κέφι εκείνο το βράδυ. (κερνώ, μεθώ, στενοχωρώ, χαλώ)

Την άλλη μέρα ευτυχώς όλα ήταν πάλι ωραία. Παίζαμε μπάλα, _____, χορέψαμε και _____ τόσο πολύ, που δε θέλαμε να φύγουμε. Αργά το απόγευμα με τη δύση του ήλιου, μαζέψαμε τα πράγματα μας, _____ τον Αλκή για τη φιλοξενία του και _____ για τη Θεσσαλονίκη. (τραγουδώ, γελώ, ευχαριστώ, ξεκινώ)

213. Συμπληρώστε τα κενά με την προστακτική (συνεχή ή απλή) των ρημάτων που είναι στην παρένθεση.

1. Μαρία, _____ τα σεντόνια σου συχνά. (αλλάζω)
2. Παιδιά, _____ τα χρήματα με το ταχυδρομείο. (στέλνω)
3. Κώστα, _____ το δέμα καλά, να μην ανοίξει. (δένω)
4. Παιδιά, _____ το δωμάτιο σας κάθε μέρα. (σκουπίζω)
5. _____ τις βαλίτσες σας εδώ, κύριε. (αφήνω)
6. Φίλοι μου, _____ μας τα νέα σας τακτικά. (γράφω)
7. Κυρία, _____ του άδεια να φύγει, γιατί είναι άρρωστος. (δίνω)
8. Αντρέα, σε παρακαλώ, _____ μου τα λουλούδια τις μέρες που θα λείπω. (ποτίζω)
9. Παρακαλώ, _____ μου το πρωινό αύριο στις 8:00. (φέρνω)
10. Παιδιά, _____ τον πατέρα σας. Τον ζητούν. (φωνάζω)

214. Να κάνετε αρνητικές τις παρακάτω προτάσεις.

1. Άνοιξε το παράθυρο.
2. Κλείστε την πόρτα.
3. Μάζεψε τα πιάτα.
4. Βάψτε το δωμάτιο σας με χτυπητά χρώματα.
5. Παίξτε μου ξανά αυτό το τραγούδι.
6. Παίξε στον κήπο.
7. Άφησε τα πράγματα σου εδώ.
8. Άναψε το φως.
9. Δίωξε το σκύλο.
10. Κόψτε λουλούδια από τον κήπο.

215. Να κάνετε αρνητικές τις παρακάτω προτάσεις.

1. Διάβασε το.	8. Άλλαξε τα.	15. Δίδαξέ μου τα.
2. Γράψτε τα.	9. Κοίταξε με.	16. Φέρτε της τον.
3. Ανοίξτε την.	10. Φύλαξε το.	17. Ράψε του το.
4. Περιμένετε μας.	11. Γράψε μου το.	18. Ετοίμασέ της την.
5. Αφήστε τες.	12. Δώσε του την.	19. Μαγείρευε τους το.
6. Φώναξε τους.	13. Στείλτε τους τα.	20. Φύλαξε μας τα.
7. Πρόσεχε τον.	14. Αγόρασε μου την.	

216. Να αντικαταστήσετε τα ουσιαστικά με αντωνυμίες.

1. Μαρία, φέρε στη μητέρα σου τα γυαλιά.
2. Παιδιά, αγοράστε τα δώρα για τους φίλους σας σήμερα.
3. Δώστε την ταυτότητα σας στον υπάλληλο.
4. Μη γράψετε τα άσχημα νέα στους γονείς σας.
5. Μη στείλεις τις βαλίτσες σου στη μητέρα σου.
6. Κώστα, άνοιξε την τηλεόραση.
7. Άννα, σκούπισε τα χέρια σου.
8. Αντώνη, κλείσε το παράθυρο.
9. Σβηστέ το φως.
10. Πέτρο, μην περιμένεις τον πατέρα σου.

217. Να γράψετε τα ρήματα στον κατάλληλο χρόνο και στην κατάλληλη έγκλιση, ώστε η δεύτερη πρόταση να έχει το ίδιο νόημα με την πρώτη.

1. Φώναζε όταν διαβάζεις. _____ όταν διαβάζεις.
2. Κοίταξε τι κάνουν τα παιδιά στο δωμάτιο τους. _____ τι κάνουν τα παιδιά στο δωμάτιο τους.
3. Βλέπε μπροστά σου, όταν περπατάς. _____ μπροστά σου, όταν περπατάς.
4. Αφήστε με ήσυχη. ___ με _____ ήσυχη.
5. Πρόσεχε το μωρό όση ώρα θα λείπω. _____ το μωρό όση ώρα θα λείπω.
6. Διάβασε, σε παρακαλώ, και μην παίζεις. _____, σε παρακαλώ, και ___ μην _____.
7. Καθάριζε συχνά το δωμάτιο σου. _____ συχνά το δωμάτιο σου.
8. Ψάξε να το βρεις. _____ να το βρεις.
9. Λύστε αυτό το πρόβλημα. _____ αυτό το πρόβλημα.
10. Γράφε μου τουλάχιστο μια φορά το μήνα. ___ μου _____ τουλάχιστο μια φορά το μήνα.

11. Φοράτε πάντα ζεστά ρούχα το χειμώνα. _____ πάντα ζεστά ρούχα το χειμώνα.
12. Βάζετε τα στην τσέπη ή στην τσάντα σας. ___ τα _____ στην τσέπη ή στην τσάντα σας.

218. Συμπληρώστε τα παρακάτω κείμενα με τα ρήματα της παρένθεσης, χρησιμοποιώντας παρατατικό ή αόριστο.

1. Μόλις η Μαρία _____ (τελειώνω) τη δουλειά της, _____ (μαζεύω) τα πράγματα της, _____ (βάζω) το παλτό της, _____ (παίρνω) την ομπρέλα της και _____ (φεύγω). Ήταν 5.30 το απόγευμα και τα μαγαζιά εκείνη την ώρα _____ (κλείνω). Στο δρόμο _____ (υπάρχει) μεγάλη κίνηση. Αυτοκίνητα, λεωφορεία _____ (κορνάρω), κόσμος _____ (περιμένω) στην ουρά για να πάρει το λεωφορείο της γραμμής, παιδιά _____ (γυρίζω) από το σχολείο. Όσο για ταξί δεν _____ (υπάρχει) κανένα άδειο. Όλα _____. (είμαι) γεμάτα. Η Μαρία _____ (περπατάω) λίγο στην κεντρική λεωφόρο χαζεύοντας τις βιτρίνες των μαγαζιών και τελικά _____ (αποφασίζω) να πάει σπίτι της με τα πόδια. _____ (είμαι) λίγο μακριά, αλλά _____ (έχω) όρεξη να περπατήσει. Όλη την ημέρα _____. (κάθομαι) στην καρέκλα του γραφείου της. Για να κόψει δρόμο σκέφτηκε να περάσει μέσα από το πάρκο. Ο περίπατος _____. (είμαι) αριστούργημα. Δέντρα, παρτέρια με λουλούδια και προπάντων ηρεμία. Ξαφνικά όμως εκεί που _____ (κάθομαι), αισθάνθηκε κάποιον να της τραβάει την τσάντα. _____ (προσπαθώ) να αντισταθεί, αλλά ο κακοποιός _____ (τραβάω/ω) με μανία την τσάντα _____. (κόβω) το λουρί και το _____ (βάζω) στα πόδια. Η Μαρία ταραγμένη _____ (αρχίζω) να φωνάζει: «Βοήθεια, βοήθεια, κλέφτης». Κανείς όμως δεν την _____ (ακούω). Το πάρκο εκείνη την ώρα _____ (είμαι) άδειο κι έρημο. Απελπισμένη η Μαρία _____ (κάθομαι) λίγο σ' ένα παγκάκι για να συνέλθει και να ηρεμήσει. Μετά από λίγο σηκώθηκε και _____ (πηγαίνω/πάω) κατευθείαν στο αστυνομικό τμήμα να καταγγείλει το γεγονός. Οι δύο αστυνομικοί που _____ (παίρνω) την κατάθεση της, της _____ (λέω) να καταθέσει μήνυση κατ' αγνώστων και γελώντας της ανέφεραν ότι εκείνη τη μέρα _____. (είμαι) η τρίτη φορά. που οι τσαντάκηδες _____ (κάνω) τη δουλειά τους.
2. Η βραδιά _____. (είμαι) ήσυχη. Φύλλο δεν κουνιόνταν. Ηρεμία _____ (επικρατώ) σ' όλη την πολιτεία. Το φεγγάρι _____ (ρίχνω) το χλομό φως στην κοιμισμένη γη. Πού και πού _____

(ακούγομαι) ο θόρυβος κάποιου αυτοκινήτου, που _____ (ταράζω) την ησυχία της νύχτας. Στο σπίτι του Νίκου όλοι _____. (κοιμάμαι). Το Νίκο όμως εκείνο το βράδυ δεν τον _____ (πιάνω) ύπνος. _____ (σκέφτομαι) το ταξίδι της επόμενης μέρας στη Δανία, τους φίλους που θα _____ (συναντάω/ώ), τα καινούρια μέρη που θα _____ (επισκέπτομαι). Η σκέψη του συνεχώς _____ (ταξιδεύω) στο μέρος που από καιρό _____ (ονειρεύομαι) να επισκεφθεί. Ξαφνικά όμως ένας παράξενος θόρυβος _____ (ταράζω) την ησυχία της νύχτας. Ο Νίκος σηκώθηκε από το κρεβάτι, _____ (ανοίγω) την μπαλκονόπορτα και _____ (βγαίνω) έξω στο μπαλκόνι. Κάτω στο δρόμο _____ (γίνομαι) μεγάλη φασαρία. Δυο νεαροί _____ (τρέχω) και δυο αστυνομικοί τους _____ (κυνηγάω/ώ). Ξαφνικά οι δυο νεαροί _____ (πηδάω/ώ) μια μάντρα και εξαφανίστηκαν. Οι αστυνομικοί τους _____ (κυνηγάω/ώ), αλλά τελικά δεν _____ (κατορθώνω) να τους πιάσουν.

219. Διαβάστε το παρακάτω κείμενο, προσπαθήστε να αναγνωρίσετε ποια ρήματα έχουν χρησιμοποιηθεί στον παρατατικό και υπογραμμίστε τα.

Ο σκύλος ήταν μαγνητόφωνο

Χαλούσε τον κόσμο ο σκύλος με τις φωνές του κυρίως τα απογεύματα και τα βράδια όταν η ηλικιωμένη κυρία, που τον είχε στο σπίτι της, τον άφηνε μόνο και έβγαινε βόλτα. Οι ένοικοι των άλλων διαμερισμάτων είχαν χάσει την ησυχία τους από τα ουρλιαχτά του σκύλου και συνεχώς σκέφτονταν τι να κάνουν με αυτό το πρόβλημα. Παρακάλεσαν πολλές φορές την ηλικιωμένη κυρία να διώξει το σκύλο από το διαμέρισμα της, αλλά εκείνη δε δεχόταν κουβέντα. Δυο φορές είχαν κλέψει χρήματα και κοσμήματα από το διαμέρισμα της στο παρελθόν. Ποιος μπορούσε να της πει με σιγουριά ότι δε θα γινόταν κάτι τέτοιο και στο μέλλον; Αυτό έλεγε η κυρία και δεν έδωχνε το σκύλο. Ο διαχειριστής της πολυκατοικίας αναγκάστηκε να πάει στην Αστυνομία. Η Αστυνομία όμως ανακάλυψε ότι δεν υπήρχε σκύλος στο διαμέρισμα! Η ηλικιωμένη γυναίκα προσπαθούσε να σώσει τα κοσμήματα της από τους διαρρήκτες, ανησυχούσε, και γι' αυτό το λόγο είχε αγοράσει μια κασέτα με ουρλιαχτά σκύλου. Μόλις έφευγε από το διαμέρισμα, έβαζε σε λειτουργία το μαγνητόφωνο.

220. Βάλτε τα ρήματα στο σωστό χρόνο.

Το περασμένο Σάββατο το βράδυ ο Γιάννης κι εγώ _____ (συμφωνώ) να πάμε στο θέατρο. Το απόγευμα _____ (ξεκουράζομαι) μια ωρίτσα,

γιατί η εβδομάδα ήταν αρκετά κουραστική και για τους δυο μας. Κατά τις 8 _____ (σηκώνομαι), _____ (πίνω) τον καφέ μας και μετά ο Γιάννης _____ (ξυρίζομαι). Εγώ δεν ξυρίζομαι ποτέ γιατί έχω γένια. Ύστερα _____ (πλένομαι), πρώτα ο ένας και μετά ο άλλος, και _____ (ντύνομαι). Ο Γιάννης, όπως πάντα, _____ (ετοιμάζομαι) πρώτος. Εγώ είναι αλήθεια ότι συνήθως αργώ. _____ (έρχομαι) η ώρα να ξεκινήσουμε αλλά δεν μπορούσα να βρω τα κλειδιά του αυτοκινήτου, _____ (ψάχνω) παντού αλλά δεν τα _____ (βρίσκω) πουθενά. Μετά, εγώ _____ (θυμάμαι) ότι το αυτοκίνητο (είμαι) στο πάρκινγκ της γειτονιάς μαζί με τα κλειδιά, βέβαια. _____ (τρέχω) και οι δυο σαν τρελοί μέχρι το πάρκινγκ να πάρουμε το αυτοκίνητο. Όταν _____ (φτάνω), το πάρκινγκ _____ (είμαι) κλειστό και όλα τα αυτοκίνητα κλειδωμένα.

221. Ενεργητική ή Παθητική;

1. Τους μιλούσα τρεις ώρες συνέχεια αλλά δεν **έπεισαν/πείστηκαν**.
2. Δυστυχώς αυτό το πρόβλημα δεν **έλυσε/λύθηκε**.
3. Μόλις άρχισε η βροχή, **μαζέψαμε/μαζεψτήκαμε** τα ρούχα από το μπαλκόνι.
4. Τον **απειίησαν/απειλήθηκαν** με ένα πιστόλι για να του πάρουν τα λεφτά.
5. Δεν τη **συγχωρέσαμε/συγχωρεθήκαμε** ποτέ γι' αυτό που μας έκανε.
6. Αυτό το μοντέλο **φόρεσε/φορέθηκε** πολύ πέρσι το καλοκαίρι.
7. Δεν **πληρώσαμε/πληρωθήκαμε** προκαταβολή για το δωμάτιο που κλείσαμε για τις διακοπές.
8. Το σπίτι **έχτισε/χτίστηκε** μέσα σε οχτώ μήνες.
9. Πάλι **ξέχασες/ξεχάστηκες** τα κλειδιά σου στο μαγαζί;
10. Χθες **στείλαμε/σταλήκαμε** τις επιστολές στο ταχυδρομείο.
11. **Στενοχώρησα/στενοχωρήθηκα**, πολύ όταν **έμαθα/μαθεύτηκα** πως πέθανε.
12. Ποιος **καθάρισε/καθαρίστηκε** το μπάνιο τόσο καλά;
13. Οι δυο εταιρείες **δημιούργησαν/δημιουργήθηκαν** πριν από είκοσι χρόνια.
14. Ο Σεφέρης και ο Ελύτης **τίμησαν/τιμήθηκαν** με το βραβείο Νόμπελ.
15. Ευτυχώς με τα φάρμακα που **πήρε/πάρθηκε** **ιάτρεψε/ιατρεύτηκε** γρήγορα.
16. Η εθνική μας ομάδα **νίκησε/νικήθηκε** από την εθνική Ισπανίας με ένα καλάθι διαφορά.

17. Τελικά, το νομοσχέδιο **ψηφισε/ψηφίστηκε** στη Βουλή από όλα τα κόμματα.
18. Τον **βασάνισαν/βασανίστηκαν** για να μιλήσει, αλλά δεν κατάφεραν να του πάρουν ούτε μία λέξη.

222. Κοιτάξτε το παραπάνω παράδειγμα και συμπληρώστε τις προτάσεις με το σωστό τύπο των λέξεων που είναι στο πλάι.

1. _____ έχει πολλούς ανθρώπους.
Τα σπίτια _____ είναι ψηλά.
Οι άνθρωποι _____ έχουν άγχος.
Πολλοί άνθρωποι ζουν σε _____.	η πόλη
2. _____ των λεωφορείων είναι μακριά.
Ξέρεις το όνομα αυτής _____;
Το λεωφορείο κάνει πολλές _____.	η στάση
3. _____ που έμαθα με στενοχώρησε.
Η τηλεόραση λέει _____ κάθε βράδυ.
Τώρα λένε το δελτίο _____.	η είδηση
4. Αυτή _____ είναι πολύ δύσκολη.
Ξέρεις τη λύση _____.
Αυτό είναι ένα βιβλίο _____.
Είναι έξυπνος. Λύνει όλες.	η άσκηση
5. Μου αρέσει πολύ _____.
Ο αέρας _____ είναι καθαρός.
Μου αρέσει να ζω σε _____.	η φύση

223. Βάλτε τις λέξεις στην παρένθεση σε σωστή μορφή.

Παράδειγμα: Οι μεγάλες **πόλεις** έχουν μεγάλα προβλήματα. (**η πόλη**)

1. Σε ποια _____ είσαι φέτος; (τάξη)
2. Υπάρχουν εισιτήρια για την βραδινή _____. (παράσταση)
3. Δεν ξέρω την ορθογραφία αυτής της _____. (λέξη)
4. Δεν είχα την _____ των φίλων της και δεν μπόρεσα να τους γράψω. (διεύθυνση)
5. Δεν υπάρχουν _____ για την απογευματινή _____. (θέση, παράσταση)
6. Ποια είναι τα προβλήματα των μεγάλων _____. (πόλη)
7. Πήγα στο θέατρο με τα παιδιά της _____ μου. (τάξη)
8. Έχετε _____, παιδιά; Καταλάβατε καλά το μάθημα; (ερώτηση)

9. Σας έκανα πέντε _____ και περιμένω _____. (ερώτηση, απάντηση)
10. Μαθαίνουν πολλές καινούριες _____ κάθε εβδομάδα. (λέξη)
11. Διαβάζουν _____ για τις _____ της Χιμείας. (άσκηση, εξέταση)

224. Διαλέξτε το σωστό ρήμα: ακούστε, πάρε, ελάτε, φάτε, πιας, απαντήστε, δείτε, γράψε, περιμένετε, βγες, κάτσε, πήγαινε, πείτε.

1. Μαίρη, _____ αυτά τα δύο γράμματα στη μηχανή τώρα. Εντάξει;
2. _____, σας παρακαλώ, τον διάλογο στο κασετόφωνο και _____ στις ερωτήσεις.
3. Αν θέλετε, _____ στο γραφείο μου στις 6. Θα είμαι ελεύθερος.
4. _____ στο μαγαζί του τώρα, γιατί σε λίγο θα φύγει. Έτσι, Δημήτρη μου;
5. _____ πρώτα τις τυρόπιτες και μετά τα πορτοκάλια. Καταλάβετε;
6. Πού να καθίσω; – _____ όπου θέλεις.
7. Θέλετε τον κύριο Βενιέρη; _____ ένα λεπτό, παρακαλώ.
8. _____ τι γράφει το γράμμα και μετά _____ στον Πέτρο τι να κάνει.
9. Πρέπει να μιλήσω με την αδερφή σου. _____ από το δωμάτιο, σε παρακαλώ.
10. _____ το γάλα σου, παιδί μου. Το γάλα κάνει καλό.
11. Μάνο, _____ τα παπούτσια σου από το σαλόνι αμέσως. Κατάλαβες;

225. Γράψτε στα κενά την προστακτική των ρημάτων που είναι στην παρένθεση.

1. _____ αυτό το γράμμα, σας παρακαλώ. (γράφω)
2. _____ και τις δύο μπίρες, αν θέλετε. (πίνω)
3. _____ αυτό το κασετόφωνο, Κώστα. Είναι το πιο καλό απ' όλα. (αγοράζω)
4. _____ στην Τασία να έρθει, σας παρακαλώ. (λέω)
5. _____ τα σάντουιτς σου τώρα. Κατάλαβες; (τρώω)
6. _____ αυτή την κασέτα. Νομίζω ότι θα σου αρέσει. (ακούω)
7. _____ την τσάντα σας, σας παρακαλώ. (ανοίγω)
8. _____ λίγο πιάνο για τους φίλους μας, δεσποινίς Παύλου. (παίζω)
9. _____ αύριο κατά τις οχτώ. Γιώργο, θα είμαι σπίτι. (έρχομαι)
10. _____ στο σπίτι αμέσως, σας παρακαλώ. Υπάρχει κάποιο πρόβλημα. (πάω)
11. _____ εκείνο το βιβλίο στον Πέτρο, κυρία Σταμάτη. (δίνω)
12. _____ αυτά τα λεφτά, Γιάννη. Είναι για τον κομπιούτερ. (παίρνω)

226. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των επιθέτων που είναι στην παρένθεση.

1. Βάζω στο γάλα μου _____ ζάχαρη. Εσύ θέλεις _____; – Ναι. (λίγος)
2. Έχουμε _____ φίλους του κόσμου, (καλός)
3. Γιατί έκανες λάθος; Το πρόβλημα ήταν _____. (απλός)
4. Σ' εκείνο το σπίτι μένει ένας από _____ ανθρώπους της πόλης μας. (πλούσιος)
5. Ο παππούς έχει _____ μαλλιά από τον πατέρα μου. (πολύς)
6. Βγαίνω πολύ σπάνια. _____ μέρες της βδομάδας μένω σπίτι. (πολύς)
7. Η φίλη σου είναι _____ γυναίκα που είδα ποτέ. (ωραίος)
8. Ο γιος _____ αδελφού μου είναι μόλις 14 χρονών και είναι ήδη _____ από τον πατέρα του. (μεγάλος, ψηλός)
9. Η πόλη μας έχει _____ κλίμα της Ελλάδας. (άσχημος)
10. Πατέρα, θέλω _____ χρήματα. Δε μου φτάνουν αυτά. (πολύς)
11. Δεν είχα ποτέ μου _____ φίλο από τον Αριστεϊδή. (καλός)
12. Τι _____ που είναι ο Αλέκος! Δε συνάντησα άνθρωπο με _____ χαρακτήρα απ' αυτόν. (κακός)
13. Αυτοί οι δύο έχουν _____ διαφορά στο ύψος. (μικρός)
14. Όλο και _____ άνθρωποι μαθαίνουν ξένες γλώσσες τα τελευταία χρόνια. (πολύς)
15. Δεν ξανάφαγα ποτέ μου _____ φαγητό. (ωραίος)
16. Του αρέσει να κάνει παρέα με _____ του. (μεγάλος)
17. Έχει _____ τιμές απ'όλα τα μαγαζιά, αλλά και _____ πράγματα, (ακριβός, καλός)
18. Το αγό είναι μια από _____ τροφές. (ωφέλιμος)
19. Το φθινόπωρο _____ πουλιά φεύγουν και πάνε σε _____ κλίματα. (πολύ, ζεστός).

227. Βάλτε τα ρήματα στον παρακείμενο.

1. Εγώ _____ το κάπνισμα εδώ και δύο χρόνια. (σταματάω)
2. Εμείς, πάντως, τους τα _____ από προχτές. (παραδίνω)
3. Δε μου λες, Νίκη, _____ ποτέ γκολφ; (παίζω)
4. Πόσες φορές _____ πάρα πολύ στη ζωή σου; (φοβάμαι)
5. Δυστυχώς ο Μάκης _____ αυτή την ιστορία. (μπλέκω)
6. Όλοι οι υπάλληλοι _____ το γράμμα. (υπογράφω)
7. Μπράβο σας! Δεν _____ ούτε μια φορά αυτό τον μήνα. (αργώ)
8. Δουλεύω 37 χρόνια τώρα. _____, φίλε μου. (κουράζομαι)
9. Εμείς _____ είκοσι μαθήματα κιόλας. (κάνω)
10. Όχι, ο άντρας μου δεν _____ ακόμα. (ετοιμάζομαι)

228. Χρησιμοποιήστε παρακείμενο. Όπου δεν μπορείτε, χρησιμοποιήστε αόριστο.

1. Εσείς _____ καμιά φορά στους Δελφούς; (πηγαίνω)
2. Χθες η Έφη _____ πολύ αργά. (κοιμάμαι)
3. Εγώ δεν _____ ποτέ να μάθω ολλανδικά. (σκέφτομαι)
4. Τα ξαδέλφια σου δεν είναι εδώ. _____ έξω. (βγαίνω)
5. Προχτές εμείς _____ για πρώτη φορά μουσακά. (δοκιμάζω)
6. Αλέξανδρε, πόσες φορές _____ αυτό το κόκκινο κρασί; (πίνω)
7. Εκείνος ο φοιτητής _____ πρώτος στο χθεσινό τεστ. (τελειώνω)
8. Εσείς _____ καθόλου την Παρασκευή το μεσημέρι; (ξεκουράζομαι)
9. Εμείς, δυστυχώς, _____ όλα μας τα λεφτά. (ξοδεύω)
10. Πώς δεν έχει το τηλέφωνο σου; Του το _____ εγώ. (δίνω)
11. Εσύ, νομίζω, _____ πιο σωστά ελληνικά από μένα. (μαθαίνω)
12. Την περασμένη φορά _____ εγώ. Σειρά σου σήμερα. (μαγειρεύω)

229. Συμπληρώστε τα κενά με τον συντελεσμένο μέλλοντα των ρημάτων που σας δίνονται.

1. Προβλέπω ότι _____ όλα μου τα λεφτά πριν από τις είκοσι του μηνός. (ξοδεύω)
2. Το νέο μας γραφείο _____ σωστά μέχρι τα μέσα Οκτωβρίου. (οργανώνομαι)
3. Όσπου να παντρευτείς, μικρή μου, _____ (γιατρεύομαι)
4. Ως το τέλος του χρόνου, _____ σύνταξη ο Μανώλης. (παίρνω)
5. Οι δύο εταιρείες _____ για τα κύρια σημεία πριν τελειώσει ο χρόνος. (συμφωνώ)
6. Το οικονομικά μας προβλήματα _____ μέχρι την άνοιξη το πολύ. (λύνομαι)
7. Όσπου να ετοιμαστείς, εγώ _____ τις θέσεις από το τηλέφωνο. (κλείνω)
8. Δυστυχώς τα μαθήματα _____ πριν φτάσει ο αδερφός σου στην Ελλάδα. (αρχίζω)

230. Να συμπληρώσετε τα κενά της ιστορίας με τον παρακείμενο, υπερσυντέλικο ή συντελεσμένο μέλλοντα των ρημάτων που είναι στην παρένθεση.

- Αλέκο, _____ αυτή την κακή συνήθεια του καπνίσματος. Τώρα γιατί ξανάρχισες;
- Ε, όταν πίνεις καφέ και διαβάζεις την εφημερίδα σου, δεν μπορείς να μην καπνίσεις και δυο τρία τσιγάρα.

- Αυτή ακριβώς η κατάσταση με ενοχλεί ότι κάθεσαι δύο ώρες τώρα, ενώ εγώ δουλεύω σα σκυλί. _____ τα πιάτα, _____ όλο το σπίτι, _____ το φαγητό στη φωτιά, _____ τα κρεβάτια κι ένα σωρό άλλες δουλειές. Εσύ τι _____ ως τώρα; (κόβω, πλένω, σκουπίζω, βάζω, στρώνω, κάνω)
- Έλα βρε Λιλή, μην γκρινιάζεις. Μια Κυριακή έχω ο καημένος για λίγη ξεκούραση.
- Γιατί η Κυριακή είναι μόνο για σένα; Αυτά δε μου τα _____, όταν παντρευτήκαμε. Δηλαδή εγώ δεν έχω δικαίωμα για ξεκούραση;
- Φτάνει! Με _____. Κάτσε και, ώσπου να διαβάσεις την εφημερίδα, _____ όλες τις άλλες δουλειές.
- Κάτι είναι κι αυτό μπρος στο τίποτα. (λέω, πείθω, τελειώνω).

231. Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα.

Ρήμα	Ουσιαστικό	Ρήμα	Ουσιαστικό
χρησιμοποιώ		σημειώνω	
αρχίζω		εφαρμόζω	
προσέχω		κερδίζω	
διαλέγω			

232. Να συμπληρώσετε τα κενά με μια από τις λέξεις του πίνακα των παραγώνων.

1. _____ του νόμου πρέπει να γίνεται από όλους τους πολίτες ενός κράτους.
2. Μόνο με τη δουλειά του _____ αυτά που έχει.
3. Τα αγόρασα φτηνά τα φρούτα, γιατί είναι δεύτερης _____.
4. Οι φοιτητές κρατούν _____ από τις παραδόσεις των καθηγητών.
5. _____ μια δουλειά, δεν ξέρεις τι δυσκολίες θα αντιμετωπίσεις.
6. Δώσε _____ σ' αυτά που σου λέω.
7. Μπορώ _____ το στυλό σου;

233. Να σχηματίσετε τα σωστά ζευγάρια από τα παρακάτω αντίθετα:

χρήσιμος, -η, -ο
 ξοδεύω
 χάνω
 αρχίζω
 κερδίζω
 λίγοβρίσκω

τελειώνω
 πολύ
 αποταμιεύω
 χάνω
 άχρηστος, -η, -ο
 βρίσκω

234. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις παρακάτω λέξεις στο σωστό τύπο: **αλλιώς, εντελώς, διαλέγω, το μέτρο, το όριο, περίεργος, η ιδιότητα, παθαίνω, παύω.**

1. Δε βλέπονται πολύ συχνά τώρα, αλλά δεν _____ να νιώθουν ότι είναι κοντά ο ένας στον άλλο.
2. Ποιες είναι _____ των μετάλλων;
3. Όταν θέλεις να ράψεις κάτι, η μοδίστρα σου παίρνει _____.
4. Πώς ήξερε ότι δεν έφυγα; _____ πράγμα.
5. Μη φοβάσαι, δε _____ τίποτε κακό, αν μας πεις την αλήθεια.
6. Πρέπει να φύγεις τώρα αμέσως, _____ θα χάσεις το τρένο.
7. Ο μανάβης συνήθως φωνάζει: «_____ και πάρε».
8. Σε _____ του κάθε νομού υπάρχει μια πινακίδα που καλωσορίζει τους ταξιδιώτες.
9. Αισθανόταν _____ μόνος μέσα στο ξένο περιβάλλον.

235. Συμπληρώστε.

Ενεστώτας	Ενεργητικός αόριστος	Παθητικός αόριστος
απαντώ		
ασχολούμαι		
βαριεμαι		
βαστώ		
εκτελώ		
εξηγώ		
επαινώ		
ευχαριστώ		
κερνώ		
κυλώ		
ξεχνώ		
παρακαλώ		
περιποιούμαι		
πετώ		
προκαλώ		
ρουφώ		
ρωτώ		
στενοχωρώ		
συναντώ		
τακτοποιώ		

Ενεστώτας	Ενεργητικός αόριστος	Παθητικός αόριστος
τηλεφωνώ		
τραβώ		
φορώ		

236. Να συμπληρώσετε τα κένα με τον αόριστο των ρημάτων.

γεννιέμαι • είμαι, ερχόμαι • βρίσκομαι • εργάζομαι •
ανακαλύπτομαι • αναγνωρίζομαι • εγκωμιάζομαι

Δομήνικος Θεοτοκόπουλος. Ο Ελ Γκρέκο _____ στο Ηράκλειο της Κρήτης το 1541. Το όνομα του _____ Δομήνικος Θεοτοκόπουλος. Οι γονείς του _____ στην Κρήτη από την Κωνσταντινούπολη. Ο ίδιος _____ στην Ιταλία και στην Ισπανία όπου _____ σε διάφορες εκκλησίες. Το έργο του _____ στις αρχές του αιώνα μας, _____ από όλους τους μεγάλους καλλιτέχνες και _____ παγκοσμίως. Οι πίνακες του βρίσκονται σε μεγάλα μουσεία και έχουν ανεκτίμητη αξία. Πέθανε στο Τολέδο το 1614.

γεννιέμαι • φαίνομαι • εργάζομαι • θεωρούμαι • επηρεάζομαι •
γοητεύομαι • μεταχειρίζομαι • είμαι • κυριαρχώ • ασχολούμαι

Γιάννης Τσαρούχης. Ο Γιάννης Τσαρούχης _____ το 1910 στον Πειραιά, από πατέρα έμπορο Μωραΐτη και μητέρα Ψαριανή. Από πέντε χρονών _____ η κλίση του για τη ζωγραφική. _____ με πάθος για την τέχνη και _____ ένας από τους σπουδαιότερους ζωγράφους της σύγχρονης Ελλάδας. _____ από το λαϊκό ζωγράφο Θεόφιλο και _____ από τις φιγούρες του Καραγκιόζη. _____ στα έργα του τα χρώματα της γης. Η ανθρούπινη μορφή _____ το θέμα που _____ στους πίνακες του. Ο Τσαρούχης _____ με επιτυχία και με τη σκηνογραφία.

γεννιέμαι • ασχολούμαι • ερμηνεύω • τραγουδώ • τραγουδώ • κάνω •
ακολουθώ • καίγομαι • μεταφέρομαι • σκορπίζομαι • μένω • υπάρχω

Μαρία Κάλας. Η Μαρία Κάλας _____ το 1924 στη Νέα Υόρκη από Έλληνες μετανάστες. _____ με τη μουσική από πολύ νεαρή ηλικία. Το 1939 _____ τη Σαντούτσα στην «Καβαλερία Ρουστικάνα». Το 1941 _____ για πρώτη φορά στην Αθήνα την Μπεατρίς στο «Βοκκάκιο». Το 1951 εγκαταστάθηκε στην Ιταλία όπου _____ και _____ τις πρώτες της ηχογραφήσεις στη Σκάλα του Μιλάνου. _____ μία θριαμβευτική καλλιτεχνική πορεία σε όλο τον κόσμο, ως τη μέρα του θανάτου της, το 1977. Η σορός της _____ και η τέφρα _____ στην Ελλάδα

όπου _____ στο Αιγαίο. Το όνομά της _____ στην ιστορία, γιατί _____ η μεγαλύτερη υψίφωνος της εποχής μας.

237. Συμπληρώστε το κείμενο βάζοντας τα ρήματα στις παρενθέσεις στον Παρατατικό ή τον Αόριστο ανάλογα με την περίπτωση.

Όταν άρχισα να πρωτολέω τα λόγια που λένε σήμερα και οι κούκλες, όταν τους ζουλάνε το στομάχι τους, δεν _____ (ξέρω) ότι το πράγμα αυτό λέγεται γλώσσα. _____ (μαθαίνω) να μιλώ όπως _____ (μαθαίνω) να τρώω, να περπατώ και να τραβώ τα γένια του πατέρα μου. Όλοι _____ (μιλώ) γύρω μου και μου φαινόταν πολύ φυσικό. Το μόνο που μου φαινόταν αφύσικο (είμαι) γιατί δεν _____ (μιλώ) σαν εμένα η γάτα μας. Της _____ (κάνω) πολλές τυραννίες, την τσίμπησα, της _____ (σφίγγω) τον λαιμό, τη μάδησα, για να μιλήσει, μα επειδή δεν _____ (θέλω) με κανέναν τρόπο να βγάλει λέξη, το _____ (παίρνω) απόφαση. Τότε η μητέρα μου μου _____ (λέω) πως η γάτα έχει τη δική της γλώσσα. _____ (είμαι) η πρώτη φορά που _____ (καταλαβαίνω) πως _____. (υπάρχω) μια γλωσσά που _____. (μιλώ) εγώ κι άλλη μια που _____ (μιλώ) η γάτα μας, και πως με το ζόρι δεν _____ (μπορώ) να την κάνω να μιλάει σαν κι εμένα. Ύστερα _____ (ακούω) κι άλλους ανθρώπους που μιλούσαν και δεν τους _____ (καταλαβαίνω). Ήταν ένας Ιταλός ψαράς, μια ξανθιά δασκάλα και ο γιατρός του σπιτιού μας. Κάθε φορά που τους _____ (ακούω) με _____ (πιάνω) γέλια. _____ (έχω) και αυτοί τη δική τους γλώσσα, κι επειδή όλες οι ξένες γλώσσες μου φαίνονταν ίδιες, _____ (έχω) την ιδέα πως η γάτα μας _____ (καταλαβαίνω) τι _____ (λέω). Ύστερα η μητέρα μου μου _____ (λέω) ότι ο ψαράς _____ (μιλώ) ιταλικά, η δασκάλα γερμανικά και ο γιατρός ελληνικά (καθαρεύουσα).

Π. Νιρβάνας (διασκευή)

238. Αόριστος ή Παρατατικός;

1. Χθες η μητέρα μου _____ έναν φανταστικό μουσακά. (μαγειρεύω)
2. _____ πολύ αργά χθες και τώρα δεν μπορείς να ξυπνήσεις. (ξαπλώνω)
3. Δεν μπορώ να καταλάβω για τι _____ τόση ώρα εσείς οι δυο! (συζητάω)
4. Όταν ο πατέρας μου ήταν παιδί, δεν _____ τόσα πολλά αυτοκίνητα στην Αθήνα. (κυκλοφορώ)
5. Το _____ το αυτοκίνητο σου ή είναι ακόμα χαλασμένο; (επισκευάζω)

6. Μετά από εκείνον τον καυγά δεν _____ σχεδόν για δυο χρονιά, (μιλάω)
7. Την ώρα που τηλεφώνησε ο Αλέξης εμείς _____ μουσική κι έτσι δεν _____ το τηλέφωνο. (ακούω)
8. Καλά, _____ όλη τη νύχτα και ακόμη δεν _____ την εργασία σου; (δουλεύω, τελειώνω)
9. Παλιότερα δεν _____ ποτέ γλυκά αλλά τα τελευταία χρόνια μου αρέσουν πολύ. (τρώω)
10. Δεν _____ καθόλου όλη την χρονιά και τελικά δεν _____ τις εξετάσεις. (μελετάω) (περνάω)

239. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα ρήματα της παρένθεσης στον παρατατικό.

1. Πόσο συχνά _____ για μπάνιο, Πέτρο; (πηγαίνω)
2. Προχθές _____ όλο το πρωί. (βρέχει)
3. Ο Νίκος και ο Δημήτρης _____ μαζί από παιδιά. (ταξιδεύω)
4. Το περασμένο καλοκαίρι _____ πολλές ώρες καθημερινά. (κολυμπώ)
5. _____ συχνά στους φίλους μας στις καλοκαιρινές διακοπές μας. (γράφω)
6. Πού _____ χθες όλο το βράδυ, παιδιά; (είμαι)
7. Εγώ και η Μαρία _____ συνέχεια από τις δέκα μέχρι τις δώδεκα στο χθεσινό πάρτι. (χορεύω)
8. Προχθές _____ με τη φίλη μου μια ώρα στο τηλέφωνο για την εκδρομή. (μιλώ)
9. Όλο τον Ιούλιο _____ τους φίλους μας από την Αμερική. (φιλοξενώ)
10. Ενώ ο πιλότος _____ στους επιβάτες οι αεροσυνοδοί το γεύμα. (μιλώ, σερβίρω)
11. 'Όταν _____ διακοπές, _____ ελεύθερο χρόνο και μπάνιο, ιστιοπλοΐα και θαλάσσιο σκι. (είμαι, έχω, κάνω)
12. Κάθε βράδυ στο ξενοδοχείο και έπειτα _____ για ένα ποτό στην παραλία. (τρώω, βγαίνω)

240. Συμπληρώστε τις προτάσεις με τις σωστές φράσεις: **εδώ και, ό,τι, εκτός από, πάντως, μια και, οπωσδήποτε, επειδή, αν και, τελικά, για την ώρα, έτσι, λόγω.**

1. _____ δεν πεινάω καθόλου. Μπορεί να φάω κάτι αργότερα.
2. _____ τα ελληνικά μου δεν είναι άσχημα, η πεθερά μου προτιμάει να μιλάμε γαλλικά.

3. Πρέπει να τη γνωρίσεις _____. Είναι καταπληκτικός τύπος.
4. Έφυγε από την εταιρεία μας και _____ δύο χρόνια δουλεύει με τον θείο του.
5. _____ της μεγάλης ζέστης, μείναμε όλη τη μέρα στην παραλία.
6. _____ τον φίλο σου τον Δημήτρη, όλοι οι άλλοι μείνανε ως τις τέσσερις το πρωί.
7. Δηλαδή, _____ είναι ο διευθυντής, αυτό σημαίνει ότι έχει πάντα δίκιο;
8. Εγώ δεν έχω πρόβλημα, θα κάνουμε _____ πεις εσύ.
9. _____ θα τους δεις απόψε, γιατί δεν τους λες να βγούμε όλοι μαζί το Σάββατο;
10. Δεν ξέρω τι λέει ο γαμπρός, η κόρη μου _____ θέλει να αγοράσει αυτό το νυφικό.
11. Μετά από πολλές προσπάθειες, _____ κατάφεραν να ανέβουν στο βουνό.
12. Ο καθηγητής μας άργησε σήμερα. _____, κάναμε μόνο μισή ώρα μάθημα.

241. Διαλέξτε τη σωστή αντωνυμία ή επίρρημα: **όσες, κάτι, παντού, αυτό που, κάπου, όποτε, πουθενά, οπωσδήποτε, καμιά, όποιοι, οποιοσδήποτε, κάποιους.**

1. Σ' αυτή την αίθουσα θα μείνουν μόνο _____ πρέπει να κάνουν το τεστ.
2. Θα του μιλήσω σήμερα _____. Μην ανησυχείς.
3. Θα είχες _____ αντίρρηση αν ερχόταν μαζί μας και η μαμά μου;
4. _____ τον βοηθά στα μαθηματικά, με κερνάει μια μπίρα.
5. Λοιπόν, κορίτσια. _____ από σας είναι έτοιμες, να περάσουν.
6. Ψάξαμε _____ αλλά δεν την βρήκαμε. Πρέπει να πάρουμε την αστυνομία.
7. Προχτές είδα _____ Ιταλούς να βγαίνουν από το σπίτι σου. Είναι μαθητές σου;
8. Έλα από το μαγαζί το βράδυ. Έχω _____ να σου δώσω.
9. _____ δε μ' αρέσει στην Ειρήνη είναι ότι πάντα θέλει να έχει τον τελευταίο λόγο.
10. Μήπως είδες _____ την ταυτότητα μου; Ψάχνω μία ώρα τώρα και δεν τη βρίσκω.
11. Αυτό ήταν το τόσο δύσκολο πρόβλημα που έλεγες; Αυτό μπορεί να το λύσει _____.
12. Ξέρω ότι εργάζεται _____ ως λογιστής αλλά δεν θυμάμαι πού ακριβώς.

242. Συνδέστε τις προτάσεις με την αντωνυμία **ο οποίος / η οποία / το οποίο** στον σωστό τύπο.

1. Άκουσα τα νέα από έναν κύριο. Ο κύριος είναι γείτονας μου.
Ο κύριος από _____
2. Σας έχω μιλήσει για κάποιες φίλες μου. Οι φίλες μου σπουδάζουν αρχαιολογία.
Οι φίλες μου _____
3. Κάποιοι υποψήφιοι έχουν ονόματα που αρχίζουν από Αυτοί να περάσουν.
Να περάσουν _____
4. Αύριο θα βγω με δύο βουλευτές. Οι βουλευτές έφτασαν χθες από το Στρασβούργο.
Οι βουλευτές _____
5. Ο πατέρας μιας κοπέλας είναι κουμπάρος μας. Η κοπέλα έχει το πανελλήνιο ρεκόρ στον δίσκο.
Η κοπέλα _____
6. Τα προϊόντα αγοράστηκαν από μια εταιρεία. Η εταιρεία είναι πολυεθνική.
Η εταιρεία _____

243. Ταιριαξέτε τις λέξεις που είναι στην πρώτη στήλη με τους ορισμούς που είναι στη δεύτερη:

1) ονομάζονται	α) βγαίνουν
2) λαός	β) με πάθος
3) σύμφωνα με τις	γ) γράφει μουσική
4) εμφανίζονται	δ) ένας ελληνικός λαϊκός χορός
5) παράδοση	ε) γράφει τα λόγια τραγουδιών
6) παθητικός	ζ) δημιουργεί τέχνη
7) κυριαρχούν	η) όπως λένε οι
8) συνθέτης	θ) λέγονται
9) καλλιτέχνης	ι) συγχρόνως
10) παράλληλα	κ) έχουν την πρώτη θέση
11) στιχουργός	λ) οι άνθρωποι που ζουν σε μια χώρα
12) τσιφτετέλι	μ) συνήθειες που περνάνε από τους γονείς στα παιδιά

244. Βάλτε στα κενά **ότι, πως, ό,τι** ή **που** ανάλογα.

1. Το ξέρεις καλά _____ την αγαπώ πολύ.
2. Σκέφτηκα _____ τελικά είναι καλύτερα να πάμε αύριο.
3. Εγώ, πάντως, σου είπα _____ άκουσα από τον πεθερό μου.
Προσωπικά, δεν ξέρω τίποτε άλλο.

4. Χαίρομαι _____ ήρθατε πιο νωρίς.
5. Μας είπε _____ μπορούμε να φάμε και να πιούμε _____ θέλουμε.
6. Μας χαιρέτησε, ζήτησε συγνώμη _____ άργησε και μπήκε αμέσως στο θέμα.
7. Αύριο _____ φεύγει, θα του δώσουμε το δώρο του.
8. _____ και να πεις δεν μπορώ να πιστέψω ... η Ζέτα θα αλλάξει ποτέ γνώμη.
9. Είναι φανερό _____ η τιμή της βενζίνης θα ανέβει.
10. Κρίμα _____ δεν ήρθατε στη συναυλία της κρατικής ορχήστρας. Ήταν καταπληκτική.
11. Ευτυχώς _____ πρόλαβα να φάω κάτι. Πέντε λεπτά αργότερα δεν υπήρχε τίποτα στο τραπέζι.
12. Η γυναίκα μου επιμένει _____ στο καινούριο σούπερ μάρκετ βρίσκεις _____ θέλεις.
13. Συγγνώμη _____ δε σας μίλησα προχτές αλλά ήμουν πολύ απασχολημένος.

245. Βάλτε στα κενά πως/ότι, που ή να, ανάλογα.

1. Κρίμα _____ δεν ήρθατε. Περάσαμε καταπληκτικά.
2. Άκουσα _____ η εθνική ομάδα μπάσκετ θα πάρει ένα τεράστιο ποσό αν νικήσει.
3. Τον άκουσα _____ είπε στην Καίτη _____ θα φύγει από την Αθήνα.
4. Ελπίζω _____ σας δούμε το βράδυ στη συναυλία.
5. Τους είδαμε _____ ψαρεύανε στην παραλία.
6. Λυπάμαι _____ το λέω αλλά είναι γεγονός _____ ο γιος σου δεν πάει καθόλου καλά στο σχολείο.
7. Πρέπει να σου πω _____ ποτέ δεν πίστεψα _____ αυτός πήρε τα λεφτά.
8. Είναι αλήθεια _____ λυπήθηκαν πολύ _____ δεν μας πρόλαβαν.
9. Σας είδαν _____ βγαίνετε μαζί από τη δουλειά.
10. Μου φαίνεται _____ δεν χάρηκε καθόλου _____ μας συνάντησε.

246. Προσπαθείστε τώρα και εσείς να συνδέσετε τις παρακάτω προτάσεις με το αναφορικό που.

1. Ο Γιάννης έφερε ένα βιβλίο από τη βιβλιοθήκη του σχολείου. Εγώ το διάβασα _____
2. Ο αδελφός μου άφησε την μισή του σοκολάτα στο πρεβάζι του παραθύρου. Η γάτα την έφαγε _____

3. Έκανα ότι μου είπες αλλά πάλι δεν είσαι ευχαριστημένη.
4. Ο φίλος μου που έπαιζα είναι άρρωστος.
5. Ο οποίος θέλει ας έρθει βόλτα μαζί μας το βράδυ.
6. Αυτή είναι η ηθοποιός όποια αρέσει στον Γιάννη.
7. Ό,τι άνθρωποι έχουν ζήσει τον πόλεμο, θυμούνται πόσο φρικτός είναι.
8. Μετάνιωσα για όλα όποια έκανα.
9. Η κυρία την οποία κάθεται μπροστά από την πόρτα της εκκλησίας είναι η γιαγιά.
10. Αυτό ό,τι μου είπες δεν θα το ξεχάσω.

253. Βάλτε τα ρήματα στον σωστό τύπο (Ενεστώτα, Μέλλοντα, Υποτακτική, Αόριστο).

1. Την _____ (συναντάω) χθες τυχαία στον δρόμο, αλλά δεν μου _____ (μιλάω).
2. Του _____ (λέω) χθες _____ (έρχομαι) όποτε θέλει να με δει.
3. Αύριο _____ (ξυπνάω) νωρίς. _____ (δουλεύω) για μια ώρα στον υπολογιστή, _____ (γράφω) κάτι γράμματα και μετά _____ (παίρνω) τηλέφωνο τον φίλο μου τον Γιώργο και μαζί _____ (πηγαίνω) _____ (βρίσκω) κάτι άλλους φίλους μας που _____ (γνωρίζω) πέρυσι το καλοκαίρι στην Μύκονο.
4. Την περασμένη εβδομάδα _____ (βλέπω) την Μαρία και την Κατερίνα και μου _____ (προτείνω) _____ (πηγαίνω) μαζί στο πάρτυ της Αλεξάνδρας. Τους _____ (απάντησα) ότι δεν ήμουν σίγουρος γιατί έχω _____ (κάνω) πολλές δουλειές αυτόν τον καιρό.
5. Δεν μπορώ _____ (καταλάβω) τι κάνει αυτό το παιδί. _____ (κοιμάμαι) όλη την μέρα και το βράδυ _____ (βγαίνω) έξω. Αποκλείεται _____ (περνάω) τις εξετάσεις.
6. Λέει ότι δεν μπορεί _____ (βρίσκω) τα κλειδιά του αλλά η αλήθεια είναι ότι δεν _____ (ψάχνω) και καθόλου.
7. Την άλλη εβδομάδα _____ (γίνομαι) κάτι που το περιμένω εδώ και πολύ καιρό. _____ (φτάνω) στην Ελλάδα ο φίλος μου ο Χανς από την Γερμανία. _____ (έρχομαι) μαζί του και δύο άλλοι φίλοι του. _____ (μένω) δεκαπέντε μέρες και θέλουν _____ (ταξιδεύω) στην Ελλάδα και _____ (βλέπω) όλα τα αξιοθέατα. Ελπίζω _____ (περνάω) ωραία. _____ (κουβεντιάζω), _____ (κάνω) εκδρομές, _____ (τρώω) ελληνικό φαγητό και _____ (πίνω) κρασί, θέλω _____ (είμαι) δεκαπέντε μέρες που τους _____ (μένω) αζέχαστες.
8. Η Ελένη μου _____ (ανακοινώνω) χθες στο τηλέφωνο ότι ο Μάριος είναι άρρωστος. Δεν το _____ (ξέρω). Το βράδυ του _____ (τηλεφωνώ) και πραγματικά _____ (είναι) τόσο βραχνιασμένος που

δεν μπόρεσα _____ (αναγνωρίζω) την φωνή του. Μου _____ (εξηγώ) ότι την περασμένη εβδομάδα είχε πάει εκδρομή στο βουνό αλλά _____ (κρυώνω) και αναγκάστηκε να γυρίσει πίσω. Ο γιατρός του _____ (λέω) ότι είχε πνευμονία και έπρεπε _____ (μένω) στο κρεβάτι για δέκα μέρες τουλάχιστον.

9. Η ζωή τους _____ (είμαι) πολύ βαρετή κατά τη γνώμη μου. _____ (τρώω) κάθε βράδυ στην ίδια ταβέρνα, _____ (κολυμπάω) στην ίδια παραλία και (βγαίνω) με τους ίδιους ανθρώπους. Τους είπα ότι αν δεν αλλάξουν τρόπο ζωής _____ (πεθαίνω) από πλήξη.
10. Δεν μπορώ να σε _____ (εξυπηρετώ) αυτή την στιγμή. Είμαι και εγώ πολύ απασχολημένος. Γιατί δεν ζητάς από τον Κώστα _____ σε _____ (βοηθάω); Αυτός _____ (τελειώνω) την δουλειά του πριν από μια ώρα.
11. Πέρνυσι τον χειμώνα _____ (κάνω) τόσο κρύο που _____ (παγώνω) όλοι οι σωλήνες του νερού, _____ (σπάω) και το σπίτι μας _____ (πλημμυρίζω). _____ (παθαίνω) μεγάλη ζημιά όχι μόνο εμείς, αλλά και πολλά άλλα σπίτια στην περιοχή.
12. Ο Γιάννης έχει σκοπό _____ (αγοράζω) σκύλο. Δεν ξέρω πώς _____ τον _____ (φροντίζω). Αυτός δεν μπορεί _____ (φροντίζω) ούτε τον εαυτό του!

254. Αντικαταστήστε τις υπογραμμισμένες λέξεις με τον αδύνατο τύπο της προσωπικής αντωνυμίας στην αιτιατική ή στην γενική.

1. Είπε σ' εμένα ότι θα έρθει αύριο να δει εμένα.
2. Έδωσες τα δώρα στα παιδιά:
3. Βοήθησε τον Γιάννη να ξεπεράσει το πρόβλημα που είχε.
4. Έγραψα σ' εσένα τόσες φορές αλλά δεν απάντησες σε μένα ποτέ.
5. Εξήγησες στα παιδιά ότι δεν θα έρθεις αύριο:
6. Η Λένα έφερε στην Μαρία ένα ζευγάρι σκουλαρίκια αλλά δεν άρεσαν στην Μαρία καθόλου.
7. Έφερες στον Μάκη και στη Ρέα τους δίσκους που σου ζήτησαν;
8. Οι μαθητές γράψανε την έκθεση χθες αλλά η καθηγήτρια δεν διόρθωσε την έκθεση ακόμα.
9. Έγραψες τα νέα στους γονείς σου;

255. Στις παρακάτω προτάσεις να συμπληρώσετε τα κενά με τους κατάλληλους τύπους των λέξεων που βρίσκονται στις παρενθέσεις.

1. Τον περασμένο μήνα _____ (έρχομαι) να με _____ (βλέπω) οι γονείς μου και _____ (χαίρομαι) πολύ.
2. Ο γιος μου είναι _____ (13) χρονών και η κόρη μου _____ (14) χρονών.

3. _____ (ακούω) με, σε παρακαλώ.
4. _____ _____ (άρνηση, τρώω) πολλά κρέατα. Κάνουν κακό στην υγεία σας.
5. Έχω _____ _____ (πολύς, η δουλειά) σήμερα και δεν θα _____ (μπορώ) να σε _____ (βλέπω). _____ (έρχομαι) αύριο.
6. Πριν πόσο καιρό άρχισες _____ (μαθαίνω) ελληνικά;
7. Θα σου είχα τηλεφωνήσει νωρίτερα αν δεν μου _____ (χαλάω) το τηλέφωνο.
8. Η Χριστίνα Ωνάση ήταν μια από _____ (πλούσιος) γυναίκες στον κόσμο.
9. Πιστεύετε πως υπάρχει ζωή σε _____ _____ (άλλος, ο πλανήτης).
10. Συνηθίζεις να _____ (χρησιμοποιώ) το λεξικό σου όταν διαβάζεις;
11. Ήπια κρύο νερό ιδρωμένος και _____ (αρρωσταίνω).
12. Η οδός Πανεπιστημίου είναι μια από _____ _____ (φαρδύς, η λεωφόρος) των Αθηνών.

256. Στις παρακάτω προτάσεις να συμπληρώσετε τα κενά με τους κατάλληλους τύπους των λέξεων που βρίσκονται στις παρενθέσεις.

1. Το _____ (ερχόμενος) Σάββατο το βράδυ _____ (κάνω) ένα πάρτυ στο σπίτι μας. Πρέπει _____ (αγοράζω) πολλά ποτά, _____ (μαγειρεύω) πολλά φαγητά και _____ (ετοιμάζω) το σπίτι μας. Πρέπει ακόμα να τηλεφωνήσουμε σε _____ (ο φίλος) μας.
2. Στη γωνία _____ (ο δρόμος) υπάρχει _____ (ο φούρνος) που _____ (πουλάω) νόστιμο ψωμί.
3. Στις _____ (3, ο Οκτώβριος) θα επιστρέψει _____ (η κόρη) μας από _____ (ο Καναδάς).
4. Πόσες _____ (ο μήνας) έχουμε σήμερα; Έχουμε _____. (4, ο Ιούνιος)
5. Έχω επισκεφτεί όλες _____ (η πόλη) _____ (η βόρεια Ελλάδα) και μου _____ (αρέσω) όλες πολύ.
6. Κάνω αρκετά _____ (το λάθος). Πρέπει να διαβάσω, για να _____ (βελτιώνω) τα ελληνικά μου.
7. – _____ (αυτός) είδες τον Πέτρο;
– Όχι, δεν _____ (αυτός) είδα αλλά _____ (αυτός) τηλεφώνησα.
8. _____ (ο Θόδωρος), _____ (ο Γιώργος), που ήσασταν _____ (η Κυριακή) το πρωί; _____ (περνάω) από το σπίτι σας και _____ (χτυπάω) το κουδούνι αλλά κανένας δεν _____ (απαντάω).

9. Έλεγε _____ (η μία, η άλλη) τα μυστικά της.
10. Ο παππούς φώναζε _____ (η εγγονή) του και _____ (αυτή) είπε να _____ (αυτός) φέρει την εφημερίδα του.
11. Αν _____ (χάνω) τον δρόμο για το ξενοδοχείο σου, ρώτησε σ' ένα περίπτερο.
12. Ταξίδεψαν _____ (μόνος) τους.

257. Χρησιμοποιήστε το θέμα των λέξεων που σας δίνονται και βρείτε τις λέξεις που χρειάζονται για να συμπληρώσετε τα κενά.

1. Τα πράγματα είναι δύσκολα αλλά εμείς θα _____ τις προσπάθειες.
ΣΥΝΕΧΕΙΑ
2. Τον βρίσκω αρκετά _____ αλλά δεν θα τον παντρευόμουν ποτέ.
ΣΥΜΠΙΑΘΩ
3. Δουλεύουμε πολύ αλλά δεν έχουμε αρκετά καλή _____. ΟΡΓΑΝΩΣΗ
4. Σ' αυτό το συνεργείο _____ περίπου 20 λεωφορεία την ημέρα.
ΕΠΙΣΚΕΥΗ
5. Ο κιμάς μπορεί να _____ στο ψυγείο πέντε μέρες το πολύ.
ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ
6. Σε κάποιες χώρες ο _____ των γεννήσεων είναι απαραίτητος.
ΕΛΕΓΧΩ
7. Η _____ του επιχειρηματία απασχολεί σοβαρά την αστυνομία.
ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ
8. Δεν μπορούμε να αποφασίσουμε αν δεν έχουμε σωστή _____.
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ
9. Η τράπεζα πρόκειται να _____ από τους Γιαπωνέζους. ΑΓΟΡΑ
10. Ο _____ φέρνει τα γράμματα κάθε πρωί στις δέκα. ΤΑΧΥΔΡΟΜΩ
11. Αύριο είναι 15 Αυγούστου. Να μην ξεχάσουμε ότι _____ η Μαίρη.
ΓΙΟΡΤΗ
12. Δε μ' αρέσει καθόλου η _____ που κάνω. Πρέπει να βρω κάτι άλλο.
ΔΟΥΛΕΥΩ
13. Τον _____ πολύ η μελέτη των αρχαίων κειμένων. ΕΝΔΙΑΦΕΡΩΝ
14. Έλα, μην _____, σε παρακαλώ. Μίλα σοβαρά. ΑΣΤΕΙΟ
15. Πήρατε _____ για τη δεξίωση της Ακαδημίας; ΠΡΟΣΚΑΛΩ
16. Μη βάζεις κακές _____ στο μυαλό σου. Όπου νά' ναι θα γυρίσει.
ΣΚΕΦΤΟΜΑΙ
17. Μην πιστεύεις ό,τι ακούς. Τα περισσότερα είναι _____. ΒΛΑΚΑΣ
18. Θα πρέπει, _____, να δούμε το θέμα και από μια άλλη πλευρά.
ΒΕΒΑΙΟΣ
19. Τα παιδιά τώρα _____ να ξαναπάνε στο σχολείο. ΑΡΝΗΣΗ
20. _____, μου φαίνεται απίστευτο αυτό που μου λες! ΕΙΛΙΚΡΙΝΗΣ

21. Στην αρχή η ταινία ήταν _____ αλλά μετά έγινε ενδιαφέρουσα.
ΒΑΡΙΑΜΑΙ
22. Η χθεσινή έξοδος ήταν υπέροχη. Όλοι μας _____ αφάνταστα.
ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ

258. Βάλτε τα ρήματα στον σωστό τύπο.

1. Γιώργο, γιατί _____ στο κρεβάτι μου χθες; (κοιμάμαι)
2. Εμείς από το επόμενο μάθημα _____ μόνο ελληνικά στην τάξη.
(μιλάω)
3. Όταν ήμουνα μικρή, δεν _____ τη μητέρα μου καθόλου, (βοηθάω)
4. Κυρία Κουρή, τι ώρα _____ αύριο το πρωί; (σηκώνομαι)
5. Γιάννη, _____ ποτέ αβγά κροκοδείλου; (τρώω)
6. Όταν ήρθαν τα παιδιά από το ταξίδι, εμείς ήδη _____. (ξαπλώνω)
7. Από αύριο η Λιλίκα θα μπορεί _____ μισή ώρα πιο αργά στο μαγαζί. (πάω)
8. Χθες ο άντρας μου _____ και το πρωί και το βράδυ. (ξυρίζομαι)
9. Το δεύτερο FAX ήρθε την ώρα που εσείς _____ στο αεροδρόμιο.
(περιμένω)
10. Αν ήσασταν καθηγήτρια, _____ στους μαθητές σας πολλή δουλειά;
(δίνω)
11. Ελένη, μόλις _____, φώναξε με. Εγώ είμαι έτοιμη. (ντύνομαι)
12. Ο πατέρας μου _____ ήδη, όταν εγώ φώναζα τον σερβιτόρο.
(πληρώνω)
13. Από τη Δευτέρα εσύ πρέπει _____ το μαγαζί το πρωί. (ανοίγω)
14. Τι θα _____ τώρα αν ήσουνα στο Παρίσι; (πίνω)
15. Μα πού ήσουν; Σου _____ συνέχεια από τις εννιά μέχρι τώρα.
(τηλεφωνώ)
16. Αντρέα, γιατί _____ όταν την είδες στο σπίτι μας; (φοβάμαι)
17. Οι μαθητές _____ ήδη τις τέσσερις από τις πέντε ασκήσεις. (τελειώνω)
18. Ενώ εμείς _____ τους πελάτες, έβαλε στην τσάντα της δύο CD.
(εξυπηρετώ)
19. Προτιμάτε _____ με αυτό το σαμπουάν σήμερα, κυρία Έλλη;
(λούζομαι)
20. Όχι, δεν τους είδα, _____ πάρα πολύ. (βιάζομαι)

259. Διαλέξτε το σωστό.

1. Πιστεύεις ότι η κόρη σου είναι αρκετά μεγάλη για να πάει διακοπές _____;
α) μόνος μου β) μόνη σου γ) μόνη της δ) μόνο του

2. Απόψε δεν θέλω να δω κανένα, θέλω να μείνω _____.
α) μόνος μου β) μόνος του γ) μόνη της δ) μόνοι μας
3. Αυτή τη φορά θα πάνε _____ χωρίς τους άντρες τους.
α) μόνοι σας β) μόνες τους γ) μόνες μας δ) μόνοι μας
4. Ο πατέρας μας καμιά φορά μιλάει _____.
α) μόνοι μας β) μόνος του γ) μόνη της δ) μόνος σου
5. Δουλεύω καλύτερα όταν δουλεύω _____.
α) μόνοι μας β) μόνη σου γ) μόνος του δ) μόνη μου
6. Τα αγόρια κάθονται _____ χωρίς παρέα. Τα λυπάμαι τα καημένα.
α) μόνοι τους β) μόνα σας γ) μόνες τους δ) μόνα τους
7. Δε νομίζω ότι θα χρειαστούμε βοήθεια, θα τα καταφέρουμε _____.
α) μόνος μου β) μόνες μας γ) μόνοι σας δ) μόνοι τους
8. Είναι αλήθεια πως όταν ήσασταν μικρές δεν μένατε ποτέ _____ στο σπίτι;
α) μόνες σας β) μόνες τους γ) μόνη σας δ) μόνοι σας

260. Πότε ή όταν;

1. Πότε / όταν σκέφτεστε να πάτε ξανά στην Ελλάδα;
2. Δεν ξέρω ποτέ/όταν θα έρθει και τι θα κάνει πότε / όταν έρθει.
3. Πότε / 'Όταν μένεις μόνος σου, πώς περνάς την ώρα σου;
4. Πότε / 'Όταν παντρεύτηκαν, μέινανε για ένα χρόνο με τους γονείς του Στέφανου.
5. Δεν είτε πότε/όταν θα συναντηθούν αλλά φαντάζομαι αυτό θα γίνει πότε / όταν πάνε διακοπές.
6. Θα περάσω από το σπίτι τους πότε / όταν μπορέσω. Έχω πολύ λίγο ελεύθερο χρόνο.
7. Διαβάζατε πολύ πότε / όταν πηγαίνατε στο λύκειο;
8. Κανένας δεν κατάλαβε πότε / όταν μπήκε ο διαρρήκτης στο διαμέρισμα.
9. Πότε / όταν αποφάσισες ότι δεν μπορείς να συνεχίσεις τη δίαιτα:

261. Βάλτε τη λέξη που ταιριάζει καλύτερα: ενώ, επειδή, αν και, ωστόσο, έτσι, αφού, ούτε ... ούτε, για να.

1. _____ δεν μ' αρέσει καθόλου αυτός ο τύπος, τον κάλεσα στο πάρτι.
2. Και αυτός είναι ερωτευμένος μαζί της και αυτή μαζί του. _____ μαλώνουν πολύ συχνά.
3. Της αδελφής μου της αρέσουν τα μαθηματικά _____. εμένα δε μ' αρέσουν καθόλου.
4. _____ η γιαγιά θα μείνει μαζί μας απόψε, εσύ θα πρέπει να κοιμηθείς στο σαλόνι.

5. _____ με τη μητέρα μου δεν τα πάω καλά, με την πεθερά μου τα πάω μια χαρά.
6. _____ λες ότι κάνεις δίαιτα, γιατί έφαγες τρεις πάστες;
7. Όταν φτάσαμε, το εστιατόριο είχε κλείσει. _____, φάγαμε σ' ένα φαστφουντάδικο.
8. _____ δεν έχει κάνει μαθήματα ποτέ, επικοινωνεί θαυμάσια.
9. Δυστυχώς _____ την Τρίτη θα μπορούσαμε _____ την Πέμπτη.
10. _____ ήταν άρρωστη, έμειναν στο σπίτι _____ μην την αφήσουν μόνη της.
11. _____ θα πας να πληρώσεις τον δικό σου λογαριασμό, πλήρωσε και τον δικό μου.

262. Βρέστε τη σωστή συγγενική σχέση.

1. Τα παιδιά της αδερφής μου είναι _____ μου.
2. Αν είστε παντρεμένη, τότε η αδελφή του άντρα σας είναι _____ σας.
3. Ο αδελφός της μητέρας μας ή του πατέρα μας είναι _____ μας.
4. Αν ζούσε ο πατέρας μου, τώρα θα έπαιζε με τα παιδιά μου που θα ήταν _____ του.
5. Αφού η Αλίκη και ο Μάνος έχουν τους ίδιους γονείς, είναι _____.
6. Αν ήμουν παντρεμένος, τότε η μητέρα της γυναίκας μου θα ήταν η _____ μου και ο πατέρας της γυναίκας μου ο _____ μου.
7. Ο πατέρας του πατέρα του είναι _____ του.
8. Ποιος άλλος μπορεί να είναι παππούς του; _____.
9. Ίσως ξέρετε ότι ο άντρας της κόρης μου είναι γαμπρός μου και η γυναίκα του γιου μου νύφη μου. Ξέρετε όμως ότι και ο άντρας της αδελφής μου είναι επίσης _____ μου ενώ η γυναίκα του αδελφού μου είναι και αυτή _____ μου;

263. Να συμπληρώσετε τα κενά με το σωστό τύπο των ρημάτων που είναι στην παρένθεση.

1. Θα διαβάσω το περιοδικό, αν _____ καιρό. (βρίσκω)
2. Αν τα ακούσει κανείς αυτά, _____ ότι είναι παραμύθι. (νομίζω)
3. Αν τον δεις, _____ του ότι τον θέλω. (λέω)
4. Αν είχα καιρό, _____ περίπατο. (πηγαίνω)
5. Αν ήταν στο σπίτι, _____ τα λουλούδια. (ποτίζω)
6. Πόσο κουρασμένος είμαι! Τι καλά _____ στο σπίτι μου. (γυρίζω)
7. _____ την ομπρέλα σου, αν δεις άσχημο τον καιρό. (παίρνω)
8. Θα πάρουμε τα παλτά μας, αν _____ ότι κάνει κρύο. (βλέπω)
9. Θα πηγαίναμε στο θέατρο απόψε, αν _____ εισιτήρια. (βγάζω)
10. Αν δε βάλεις το φαγητό στο ψυγείο, _____ . (χαλώ)

11. Θα ήθελα κι εσύ _____ αυτό το βιβλίο. (διαβάζω)
12. Θα ψώνιζα, αν _____ χρήματα. (έχω)
13. Αν δεν _____ τα φάρμακα που σου είπε ο γιατρός, πολύ δύσκολα θα γίνεις καλά. (παίρνω)
14. Αν δεν ήταν τόσο τίμιος, _____ πολλά λεφτά. (κερδίζω)
15. Δε θα έπαιζα μαζί σου χαρτιά, αν _____ ότι κλέβεις. (ξέρω)
16. Αν ξέρεις τη διεύθυνση της, _____ τα βιβλία στο σπίτι. (στέλνω)
17. Δε βλέπει, αν δε _____ τα γυαλιά του. (φορώ)
18. Αν αργήσω, μη _____. (φεύγω)
19. Αν τα παιδιά έβλεπαν τον Κώστα, θα τον _____ πώς είναι η μητέρα του. (ρωτώ)
20. Αν δεν είχες αργήσει, _____ κι εσύ γλυκό. (τρώω)
21. Τι _____, αν χαλούσε το αυτοκίνητο σου στη μέση του δρόμου;
– _____ για βοήθεια. (κάνω, τηλεφωνώ)
22. Μακάρι _____ λεφτά και να ερχόμουν μαζί σας στο Βέλγιο. (βρίσκω)

264. Να αλλάξετε τις παρακάτω προτάσεις σύμφωνα με το παράδειγμα.

Παράδειγμα: Αν **συναντούσα** την Ελένη, **θα** της **έλεγα** τα νέα.

Αν **συναντήσω** την Ελένη, **θα** της **πω** τα νέα.

1. Δε θα τον γνώριζα, αν τον έβλεπα ύστερα από τόσον καιρό.
2. Θα σου δάνειζα, αν είχα λεφτά.
3. Αν μας τηλεφωνήσουν νωρίς, θα πάμε στο θέατρο.
4. Αν είχες πάει στην ώρα σου, θα είχες τελειώσει νωρίτερα.
5. Θα πήγαινε στο Πολυτεχνείο, αν ήταν καλός στα μαθηματικά.
6. Θα μας πάρουν το αυτοκίνητο, αν δεν πληρώσουμε το γραμμάτιο.
7. Θα σας διορθώνω, αν κάνετε λάθη.
8. Θα του πω τους χαιρετισμούς σου, αν τον δω.
9. Θα τον μαλώσω, αν δε γυρίσει νωρίς.
10. Αν μου έδινες χρήματα, θ' αγόραζα τσιγάρα.
11. Θα μείνω στο σπίτι, αν χιονίσει.
12. Αν μπορέσω, θα το κάνω.
13. Θα σου το έλεγα, αν ήμουν βέβαιος ότι δε θα το πεις σε κανέναν.
14. Θα το αγοράσω, αν είναι φτηνό.
15. Θα με ξυπνήσεις, αν μάθεις κάτι; – Ναι, αμέσως.

265. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα ρήματα **φταίω, καίω, κλαίω, ακούω** στον κατάλληλο τύπο.

1. Εσύ _____ που έσπασε το τζάμι.
2. Ξέχασες να σβήσεις το φως, και _____ όλο το βράδυ.

3. Πρόσεχε μην _____ το χέρι σου.
4. Γιατί _____; Ποιος σε μάλωσε; – Ο μπαμπάς.
5. Δε μίλησε, γιατί ήξερε ότι _____.
6. _____ πολύ, και τώρα _____ τα μάτια μου.
7. Τι έπαθες; Σε _____ που _____ όλο το βράδυ.

266. Να συμπληρώσετε τα κενά με τις μετοχές των παρακάτω ρημάτων: **έχω, μπορώ, περπατώ, φτάνω, διαβάζω, πίνω, μπαίνω, μιλώ, ακούω, τραγουδώ, βλέπω.**

1. Πέρασαν όλο το απόγευμα _____.
2. _____ στο δρόμο ξαφνικά ακούσαμε μια φωνή πίσω μας.
3. Της αρέσει να διαβάζει _____ μουσική.
4. Ο πατέρας διαβάζει εφημερίδα _____ τον καφέ του.
5. Μην _____ τι να κάνει, πήγε για ύπνο.
6. _____ στο σταθμό άκουσαν το σφύριγμα του τρένου.
7. _____ στο δωμάτιο άναψε το φως.
8. Μη _____ κανένα φίλο του εκεί, έφυγε.
9. Οι φίλοι πέρασαν το απόγευμα τους _____ και _____.
10. Μην _____ να απαντήσει, κοκκίνισε.

267. Να συμπληρώσετε τα κενά της ιστορίας με τα παρακάτω ρήματα στο σωστό τύπο: **βιάζομαι, ακούγομαι, χτίζομαι, κλείνομαι, ετοιμάγομαι, πιάνομαι, αναγκάζομαι, στέκομαι.**

Το σπίτι του Μάνου είναι παλιό. Όταν _____ δεν είχε ασανσέρ, και πολύ αργότερα έβαλαν ένα μικρό για δύο μόνο άτομα. Χθες αργά το βράδυ _____ να μπούμε στο ασανσέρ μαζί με τον Ηλία, όταν ήρθε και η Αντιγόνη και μας είπε ότι _____ να προφτάσει το τελευταίο λεωφορείο. Έτσι, μπήκαμε και οι τρεις μαζί.

Η Αντιγόνη που _____ άκρη άκρη, δεν πρόσεξε ότι η φούστα της _____ στην πόρτα και έτσι, μόλις ξεκίνησε το ασανσέρ _____ ένας θόρυβος. Η φούστα της Αντιγόνης σκίστηκε και το ασανσέρ σταμάτησε.

Αρχίσαμε να φωνάζουμε ότι _____, και όλοι έτρεξαν να βοηθήσουν. Όμως _____ να περιμένουμε δυο ώρες, ώσπου να 'ρθει το 100 και να μας βγάλει.

268. Συμπληρώνω με το σωστό τύπο και χρόνο.

Ο μύθος της Ευρώπης

Στα παλιά χρόνια ο Αγήνορας, γιος του Ποσειδώνα _____ (βασιλεύω) στην Ξακουστή Σιδώνα. Ο Αγήνορας _____ (έχω) μια κόρη, την

Ευρώπη. Αυτή _____ (είμαι) τόσο όμορφη, ώστε ακόμη κι αυτή η θεά Αφροδίτη _____ (ζηλεύω) την ομορφιά της.

Μια νύχτα η Ευρώπη _____ (βλέπω) στον ύπνο της πως δυο γυναίκες, η Ανατολή και η Δύση, _____ (παλεύω) μεταξύ τους για χάρη της. Στον αγώνα _____ (νικάω) η Δύση. Σύμφωνα με το όνειρο, η Ευρώπη _____ (πρέπει) να _____ (εγκαταλείπω) την Ανατολή και τους δικούς της και να εγκατασταθεί στη Δύση. _____ (ξυπνάω) τρομαγμένη και _____ (αρχίζω) να παρακαλεί τους θεούς και ιδιαίτερα το Δία να _____ (άρνηση, βγαίνω) αληθινό το όνειρο. Αυτός όμως _____ (έχω) διαφορετικά σχέδια για κείνη, επειδή την είχε ερωτευθεί και την _____ (θέλω) κοντά του στην Ελλάδα.

Μια ανοιξιάτικη μέρα η Ευρώπη _____ (μαζεύω) λουλούδια με τις φίλες της στους ανθισμένους κάμπους, όπου _____ (βόσκω) τα κοπάδια του βασιλιά Αγήνορα. Κάποια στιγμή ένας άσπρος ταύρος _____ (πλησιάζω) την Ευρώπη κι εκείνη εντυπωσιάστηκε από την ομορφιά του. _____ (απλώνω) το χέρι της, τον _____ (χαϊδεύω) και σε λίγο, _____ (παίρνω) θάρρος, _____ (ανεβαίνω) στη ράχη του. Ο ταύρος ως τη στιγμή εκείνη _____ (στέκομαι) ήρεμος. Ξαφνικά _____ (αρχίζω) να καλπάζει. _____ (ορμάω) στη θάλασσα κι _____ (αρχίζω) να _____ (πετάω) πάνω από τα κύματα που ο Ποσειδώνας είχε ηρεμήσει με την τρίαινα του. Ο ταύρος αυτός δεν _____ (είμαι) άλλος από τον ίδιο το Δία που μεταμορφώθηκε έτσι, για να _____ (ξεγελάω) και να _____ (αρπάζω) την Ευρώπη.

Προορισμός του ταξιδιού τους _____ (είμαι) η Κρήτη. Εκεί ο Δίας _____ (βάζω) τον Τάλω, ένα φοβερό γίγαντα, να φυλάει την Ευρώπη για να _____ (άρνηση, φεύγω) ποτέ από το νησί. Από τότε η Κρήτη με την Ελλάδα και μ' όλη τη στεριά μέχρι τη θάλασσα _____ (παίρνω) το όνομα της πανέμορφης κόρης κι ονομάστηκε Ευρώπη. Έτσι αυτός ο ελληνικός μύθος _____ (δίνω) το όνομα στην ήπειρο που _____ (βρίσκομαι) η χώρα μας.

Το ταξίδι του Δία και της Ευρώπης

Η πορεία της Ευρώπης προς τη Δύση _____ (υπάρχει) θριαμβευτική. Η Ευρώπη πάνω στον ταύρο _____ (προπορεύομαι). Ο άνεμος _____ (ανακατεύω) τα πλούσια, μακριά μαλλιά της. Το κατακόκκινο φόρεμα της _____ (ανεμίζω). _____ (ακολουθώ) το άρμα του Ποσειδώνα και της Αμφιτρίτης, που το _____ (σέρνω) τέσσερα θαλάσσια άλογα. Όρθιος πάνω στο άρμα του ο Ποσειδώνας _____ (γαληνεύω) με την τρίαινά του τη θάλασσα. Πίσω από το ολόχρυσο άρμα του θεού _____

(ακολουθώ) οι Νηρηίδες, νύμφες της θάλασσας, μαζί με τα δελφίνια που _____ (παίζω) χαρούμενα. Από πάνω τους _____ (πετάω) θαλασσοπούλια _____ (τιτιβίζω). Κοντά στην Ευρώπη _____ (βρίσκομαι) ο Τρίτωνας, γιος του Ποσειδώνα. Αυτός _____ (σαλπίζω) θριαμβευτικά τον ερχομό της Ευρώπης στη Δύση, _____ (φυσάω) μέσα από ένα μεγάλο κατάσπρο κοχύλι. Έτσι _____ (φτάνω) η Ευρώπη στη Δύση, _____ (αφήνω) για πάντα πίσω της την Ανατολή.

Αθηνά και Ποσειδώνας

Η Αθηνά, η θεά των τεχνών και των επιστημών, _____ (είμαι) κόρη του Δία. Οι αρχαίοι _____ (πιστεύω) ότι γεννήθηκε από το κεφάλι του πατέρα της και γι' αυτό _____ (είμαι) σοφή και δίκαιη. Επειδή _____ (προστατεύω) τις πόλεις από τους εχθρούς και _____ (οδηγώ) τους πολεμιστές στη νίκη, τη _____ (θεωρώ) προστάτιδα της ειρήνης. Ο Ποσειδώνας _____ (είμαι) αδελφός του Δία και θεός της θάλασσας. _____ (κατοικώ) στο θαλάσσιο παλάτι του μαζί με τη γυναίκα του, την Αμφιτρίτη. _____ (κρατάω) την τριαινά του και _____ (καλπάζω) με το άρμα του, που το _____ (σέρνω) δύο άσπρα άλογα, _____ (ξεσηκώνω) τρικυμία και _____ (παρασέρνω) στο βυθό όσους _____ (προκαλώ) την οργή του.

Κάποτε η Αθηνά και ο Ποσειδώνας _____ (φιλονικώ) για το ποιος _____ (προστατεύω) την πόλη της Αθήνας. Ο βασιλιάς της Αθήνας Κέκροπας, για να _____ (δίνω) τέλος στη διαμάχη τους, _____ (λέω) στην Αθηνά και τον Ποσειδώνα πως η πόλη θα ανήκει σ' εκείνον που θα χάριζε στους Αθηναίους το πιο ωφέλιμο δώρο.

Ο Ποσειδώνας τότε _____ (χτυπάω) με την τριαινά του το χώμα κι από τα σπλάχνα του ξεπετάχτηκε ένα άλογο. Η Αθηνά _____ (κάνω) να φυτρώσει από τη γη μια ελιά φορτωμένη με καρπούς. «Αυτό _____ (είμαι) το δώρο μου», _____ (λέω) στους κατοίκους της πόλης. «Ο καρπός του _____ σας _____ (τρέφω), το λάδι του _____ σας _____ (φωτίζω), και το κλωνάρι του _____ (είμαι) το σύμβολο της ειρήνης. Αυτή η πόλη _____ (γίνομαι) κέντρο των τεχνών και των επιστημών. _____ (είμαι) το πνευματικό κέντρο όλου του κόσμου. Όλοι _____ (ζηλεύω) για τη δόξα της. Η φήμη της θα απλωθεί στα πέρατα του κόσμου».

Οι Αθηναίοι _____ (θεωρώ) το δώρο της Αθηνάς καλύτερο και χρησιμότερο και _____ (ανακηρύττω) τη θεά προστάτιδα της Αθήνας. Πράγματι η Αθήνα _____ (δοξάζω) με τη φήμη της τους κατοίκους της αλλά και την Ελλάδα ολόκληρη.

269. Συμπληρώστε τα κενά.

1. Οι μέρες _____ (χρόνος) είναι 365 ή 366.
2. Το αυτοκίνητο _____ (καλός οδηγός) είναι βρόμικο.
3. Το σακάκι _____ (κοντός κύριος) είναι μαύρο.
4. Κοιτάζτε το πουκάμισο _____ (νέος) είναι άσπρο.
5. Το ταξίδι _____ (Γάλλος) ήταν καταπληκτικό.
6. Το μαντίλι _____ (Σπύρος) έχει πολλά χρώματα.
7. Τα φώτα _____ (αυτοκίνητο) είναι ανοιχτά.
8. Βλέπω από μακριά τα δέντρα _____ (κήπος).
9. Έφτασε η ώρα _____ (περίπατος).

270. Αντικαταστήστε τις υπογραμμισμένες λέξεις με τις προσωπικές αντωνυμίες.

1. Μιλώ στον αδερφό μου.
2. Γράφω στην αδερφή μου.
3. Τηλεφωνείς στον πατέρα σου.
4. Ο Νίκος μιλάει στη μητέρα του.
5. Η μητέρα απαντάει στο Νίκο.
6. Ο ξένος γράφει στον πατέρα του.
7. Η καθηγήτρια μιλάει στην αδερφή μου.
8. Το κορίτσι τηλεφωνεί στη φίλη της.
9. Γιατί τηλεφωνείς στο φίλο σου;
10. Γιατί δεν τηλεφωνείς στον αδερφό σου;

271. Γράψτε το κείμενο στον Αόριστο.

Είναι 7 το πρωί. Ακούω το τηλέφωνο. Είναι η μητέρα μου. Ανοίγω το παράθυρο. Το δωμάτιο λάμπει από το φως του ήλιου. Κοιτάζω έξω. Ο καιρός είναι πολύ καλός. Διαλέγω μια φούστα και μια μπλούζα. Καπνίζω ένα τσιγάρο. Καθαρίζω λίγο τα παπούτσια μου και φεύγω. Αγοράζω ένα περιοδικό από το περίπτερο. Ρίχνω ένα γράμμα στο γραμματοκιβώτιο. Να ένα ταξί. Το φωνάζω, τρέχω, δεν προσέχω όμως και πέφτω κάτω. Χάνω το ταξί. Κοιτάζω για κανένα άλλο, αλλά τίποτε. Φτάνω επιτέλους στο γραφείο με τα πόδια και αργά. Συμβουλευώ τις φίλες μου να ξεκινούν νωρίς κάθε πρωί. Αρχίζω να γράφω, να γράφω, να γράφω... Τρεις το μεσημέρι. Επιτέλους, τελειώνω.

Ήταν 7 το πρωί. _____.

272. Συμπληρώστε τις κατάλληλες καταλήξεις.

1. Παίρνω το τρένο της Κηφισι__ στην Πλατεία Βικτωρίας.
2. Πηγαίνετε πολύ νωρίς στη δουλει__ σας.

3. Πόσες φορ__ την εβδομάδ__ πάτε θέατρο;
4. Σ αυτή την ταβέρν__ τρώνε καλά.
5. Δώσε μου τα κλειδιά της βαλίτσ__.
6. Το δαχτυλίδ__ μου και το βραχιόλ__ μου είναι μέσα στην τσάντ__ μου.
7. Δε φορούμε κάλτσ__ το καλοκαίρι.
8. Το χρώμα της μπλουζ__ σου είναι κίτριν__.
9. Η κόρ__ αυτής της γυναίκ__ είναι χαριτωμέν__.
10. Τα παπούτσια της θεί__ είναι καινούρι__.
11. Το λεωφορεί__ σταματά στη διασταύρωσ__.
12. Το σημεριν__ πρόγραμμα της τηλεόρασ__ είναι ωραί__, ενώ το χθесιν__ ήταν άσχημ__.
13. Πέστε μου τον αριθμό της απόδειξ__ σας.
14. Αυτός ο δρόμος έχει κίνησ__.
15. Το παιδί ακούει τα παραμύθ__ του παππ__.
16. Πού είναι η είσοδ__ του αεροδρομί__;
17. Δείξτε μου σας παρακαλώ την έξοδ__ του τελωνεί__.
18. Η πόρτα της εισοδ__ είναι κλειστ__.

273. Συμπληρώστε με τα: κάποιος-κάποια-κάποιο, όποιος-όποια-όποιο, ποιος-ποια-ποιο, πιο, πια, που-πού, πως-πώς.

1. Η Ελένη είναι _____ έξυπνη από τη Μαρία.
2. Σε _____ θέατρο θα πας;
3. Δε μένω _____ στην Ελλάδα, μένω στη Γαλλία.
4. _____ κυρία με περιμένει;
5. Ακούω φωνές και κλάματα. _____ παιδι πρέπει να χτύπησε.
6. _____ ώρα κι αν έρθεις θα με βρεις στο σπίτι.
7. _____ μέρα της εβδομάδας δεν έχεις δουλειά;
8. Μπορώ να σου δανείσω _____ βιβλίο θέλεις.
9. Δε θέλω _____ παγωτό, έφαγα πολύ.
10. Διάλεξε _____ κασέτα σου αρέσει.
11. _____ φίλη μου μου τηλεφώνησε, αλλά δεν ξέρω _____ ήταν.
12. _____ έχει χρήματα, είναι πλούσιος.
13. _____ από τα δυο αγόρια είναι φίλος σου;
14. Πάμε στα καταστήματα _____ μέρα μπορείς.
15. Άνοιξε την πόρτα. _____ χτυπάει.
16. Μην τρως άλλο! Φτάνει _____.
17. Ο πατέρας ρώτησε τον καθηγητή _____ πάει ο γιος του. Κι εκείνος του απάντησε _____ πάει καλά.
18. Το μαντίλι _____ βλέπετε πάνω στην καρέκλα είναι δικό μου.
19. Όταν έμαθε _____ έρχεται η μητέρα του, πέταξε από τη χαρά του.

20. _____ θα πάμε το απόγευμα;
21. Ο κύριος _____ ανεβαίνει τη σκάλα είναι θεός μου.
22. Με τέτοιο καιρό _____ θα πας;
23. Ο ζωγράφος είπε _____ θα έρθει.
24. _____ είσαι σήμερα;

274. Βάλτε τα ρήματα στον Αόριστο.

- Χθες _____ (έρχομαι) στο σπίτι σου, _____ (ανεβαίνω) στο δωμάτιο σου, _____. (κάθομαι) λίγο στον αδερφό σου, _____ (πίνω) ένα ουίσκι, _____ (τρώω) ένα ωραίο γλυκό και _____ (φεύγω). Εσύ τι _____ (κάνω) όλη αυτή την ώρα;
- Εγώ _____ (πηγαίνω) στο ταχυδρομείο και _____ (στέλνω) ένα γράμμα που μου _____ (φέρνω) πίσω ο ταχυδρόμος. _____ (παίρνω) μαζί μου και χρήματα για να πληρώσω το εισιτήριο μου για το Παρίσι. _____ (κάθομαι) όμως και σε ένα ζαχαροπλαστείο και _____ (πίνω) μια μπίρα. _____ (περιμένω) σχεδόν ένα τέταρτο στο δρόμο για ταξί. Ευτυχώς _____ (μπαίνω) σ' ένα, ούτε και εγώ ξέρω πώς, και _____ (φτάνω) στο σπίτι μου στις 3 το μεσημέρι.

275. Συμπληρώστε με την κατάλληλη προσωπική αντωνυμία.

1. ____ μιλά και ____ απαντάτε.
2. Ο Νίκος συνάντησε στο δρόμο τον πιλότο και ____ μίλησε.
3. – Βρήκατε εύκολα το σπίτι; – Ναι, ____ βρήκα εύκολα.
4. Έχω έναν αναπτήρα στο χέρι και ____ κρατώ.
5. Έχεις τα κλειδιά στο χέρι και ____ κρατάς.
6. ____ έστειλα τους αναπτήρες. ____ πήρατε;
7. Χάσατε το δαχτυλίδι σας. ____ βρήκατε;

276. Βάλτε τα ρήματα στον Αόριστο.

1. _____ (μπαίνω) στο δωμάτιο μου. _____. (βλέπω) ένα βιβλίο πάνω στο τραπέζι _____ (πηγαίνω) εκεί _____ (κάθομαι) σε μια πολυθρόνα, _____ (παίρνω) το βιβλίο, το _____ (ανοίγω), _____ (διαβάζω) μερικές σελίδες. Έπειτα το _____ (κλείνω), το _____ (αφήνω) πάνω στο τραπέζι, _____ (φεύγω) από το δωμάτιο και _____ (κλείνω) την πόρτα.
2. Στο δρόμο μια νέα _____ (λέω) σ' έναν κύριο: Παρακαλώ, πού είναι η οδός Πατησίων; Ο κύριος _____ (δείχνω) την οδό Πατησίων και η νέα _____ (λέω): – Ευχαριστώ, κύριε.

3. _____ (καταλαβαίνω) τι _____ (λέω);
 – Όχι, δεν _____ (καταλαβαίνω). Παρακαλώ, πέστο πάλι αργά-αργά.
 – Το _____ (ξαναλέω). Τώρα το _____ (καταλαβαίνω);
 – Ναι, τώρα το _____ (καταλαβαίνω), γιατί το _____ (λέω) αργά-αργά.

277. Συμπληρώστε με τα: λάθος, κάνω λάθος, γίνονται λάθη.

1. Τα ελληνικά είναι δύσκολα και _____ προφοράς.
2. Στο ταμείο δε μου έδωσαν σωστά τα ρέστα. Συνήθως _____ στα ρέστα.
3. Γιατί _____ τόσα _____; Δεν προσέχεις; Εκείνος που δεν προσέχει _____ πολλά _____. Πρόσεχε λοιπόν.
4. – Χθες το βράδυ έβρεξε; – Όχι, _____ Χθες το βράδυ δεν έβρεξε.
5. – Το γκαρσόν _____ στο λογαριασμό. Δεν μου έδωσε σωστά τα ρέστα.
 – Δεν πειράζει, καμιά φορά _____ στους λογαριασμούς.
6. Μαρία: Η Άννα πήγε στον κινηματογράφο.
 Άννα: Με συγχωρείς, Μαρία. _____. δεν πήγα πουθενά, έμεινα στο σπίτι.

278. Συμπληρώστε με τα: ελαφρύς-, βαρύς-, βέβαιος-, γνωστός.

1. Δεν κάνει κρύο. Θέλω να βάλω το _____ μπουφάν μου.
2. Τα παπούτσια που αγόρασα είναι πολύ _____.
3. Είμαι _____, ότι η πτήση για το Λονδίνο είναι στις έξι.
4. Ο ταχυδρόμος είναι _____ σου και του μιλάς;
5. Η βαλίτσα αυτή είναι πολύ _____. Τη σηκώνει κι ένα μικρό παιδί.
6. Όλοι αυτοί οι ταξιδιώτες είναι _____ μου.
7. Μητέρα, είσαι _____ ότι αυτό το δαχτυλίδι είναι δικό μου;
8. – Οι βαλίτσες σας είναι _____;
 – Όχι, είναι _____.

279. Βάλτε τα ρήματα στο σωστό τύπο.

1. Χθες επάνω στο τραπέζι _____ (είμαι) ένα τετράδιο. Το _____ (παίρνω), το _____ (ανοίγω) και _____ (γράφω) μια άσκηση _____ (γυρίζω) τη σελίδα και _____ (γράφω) ακόμα μια μεγάλη άσκηση. Έπειτα _____ (κλείνω) το τετράδιο και το _____ (αφήνω) επάνω στο τραπέζι.

2. Ένας μαθητής _____ (σβήνω) τον πίνακα. Ένας άλλος _____ (γράφω) λίγες φράσεις. Ο καθηγητής _____ (διορθώνω) τα λάθη. Οι μαθητές _____ (σβήνω) τα λάθη και τα _____ (γράφω) ξανά σωστά.
3. _____ (χάνω) τα τσιγάρα σας; _____ (κοιτάζω) μέσα στην τσέπη σας;
– Ναι, _____ (κοιτάζω). Δεν είναι εκεί.
4. _____ (καπνίζω) πολύ;
– Συνήθως _____ (καπνίζω) λίγο. Χθες όμως _____ (καπνίζω) πολύ.
5. – Τι ώρα _____ (φεύγω) από το γραφείο σας;
_____ (φεύγω) στις οχτώ το βράδυ.
– Και τι ώρα _____ (φτάνω) στο σπίτι σας;
_____ (φτάνω) στο σπίτι μου στις εννέα. Χθες όμως _____ (φτάνω) στις δέκα, γιατί _____ (έχω) μεγάλη κίνηση ο δρόμος.
6. Δεν _____ (πίνω) τίποτα από το πρωί και _____ (διψώ).
_____ (παρακαλώ) να μου _____ (φέρνω) κάτι να _____ (πίνω). Συνήθως κάθε πρωί _____ (πίνω) γάλα με καφέ, σήμερα όμως δεν _____ (πίνω). Το απόγευμα _____ (πίνω) μια λεμονάδα.
7. – Τι θόρυβος _____ (είμαι) αυτός; Τι _____ (γίνομαι) εδώ;
– Δεν _____ (γίνομαι) τίποτα. Ένα παιδί _____ (πέφτω) κάτω.

280. Συμπληρώστε.

Στη ζωή μου έχω γνωρίσει _____ (πολύς) _____ (ο άνθρωπος).
_____ (όμορφος) και _____ (άσχημος), _____ (ψηλός) και
_____ (κοντός), _____ (παχύς) και _____ (αδύνατος), _____
(νέος) και _____ (γέρος), _____ (καλός) και _____ (κακός),
_____ (ευγενικός) και _____ (αγενής), _____ (πεισματάρης)
και _____ (γκρινιάρης), αλλά _____ (παραπονιάρης) σαν κι εμένα
δε γνώρισα κανέναν.

281. Συμπληρώστε το σωστό.

Την περασμένη Κυριακή έκανα μια πολύ ωραία εκδρομή με _____
(ο συγγενής) και _____ (ο φίλος) μου. _____ (πηγαίνω) σ' ένα
όμορφο χωρίο όχι πολύ μακριά από τη Θεσσαλονίκη. Μόλις _____
(βγαίνω) από την πόλη, είχαμε μια μικρή ατυχία: _____ (χαλώ) το
αυτοκίνητο _____ (θείος) μου. Ευτυχώς το αυτοκίνητο _____
(σταματώ) κοντά σ' ένα γκαράζ και _____ (βρίσκω) αμέσως ένα

μηχανικό. Αυτός _____ (αυτό) _____ (διορθώνω) και, σε μια ώρα ήμασταν ξανα μέσα στο αυτοκίνητο _____ (έτοιμος) για τη συνέχεια _____ (η εκδρομή) _____ (εμείς). Ο θεός μου _____ (μένω) λίγο πίσω για το λογαριασμό. Τα λεφτά που _____ (αυτός) _____ (ζητώ) ο μηχανικός ήταν πάρα πολλά, αλλά _____ (αυτά) _____ (δίνω) χωρίς λέξη, γιατί _____ (αυτή) ήθελε πολύ _____ (η εκδρομή). Όταν επιτέλους _____ (μαζεύω) όλοι στο μέρος του ραντεβού μας, _____ (ξεκινώ) με τα ποδια για το βουνό. _____ (περπατώ) αρκετή ώρα ώσπου φτάσαμε σ' ένα ανοιχτό μέρος που _____ (εμείς) _____ (φαίνομαι) _____ (ιδεώδης) για το μεσημεριανό μας φαγητό _____ (μακρύς) από _____ (θορυβώδης) δρομους: ήταν ό,τι _____ (ακριβής) θέλαμε για φαγητό και για ξεκούραση. Τα δέντρα και τα πουλιά ήταν _____ (ευχάριστος) παρέα. _____ (τρώω), _____ (συζητώ), _____ (κοιμάμαι), _____ (ακούω) μουσική και _____ (τραγουδώ). Το ηλιοβασίλεμα _____ (σκέφτομαι) πως ήταν ώρα για την επιστροφή. Όλοι _____ (εμείς) _____ (ευχαριστώ) πάρα πολύ.

Από την ελληνική μυθολογία...

Η Ηχώ _____ (είναι) μια πολύ όμορφη αλλά φλύαρη Νύμφη. _____ (μιλάω) συνεχος αλλά δεν _____ (λέω) τίποτα σημαντικό. Γενικά δεν _____ (βάζω) γλώσσα μέσα. Μια μέρα η Ήρα _____ (κατεβαίνω) να βρει το Δία γιατί της _____ (περνάω) από το μυαλό πως ο πατέρας των θεών _____ (κυνηγάω) Νύμφες. Στον δρόμο _____ (συναντάω) την Ηχώ και την _____ (ρωτάω), αν είχε δει τον Δία. Αυτή _____ (αρχίζω) να λέει και να λέει. _____ (φλυαρώ) ασταμάτητα κι έτσι πέρασε η ώρα. Ενώ η Ηχώ _____ (μιλάω), ο Δίας (βρίσκω) ευκαιρία και _____ (γυρνάω) πίσω στο σπίτι του. Η Ήρα που ήταν ζηλιάρα και καχύποπτη, _____ (νομίζω) πως η Ηχώ το _____ (κάνω) επίτηδες για να την καθυστερήσει και να μπορέσει ο Δίας _____ (ξεφεύγω). Για να την τιμωρήσει την έκανε μην _____ (μπορώ) να πει πια τίποτα δικό της. Μόνο τα λόγια των άλλων _____ (μπορώ) να ξαναπεί. Όταν τα _____ (μαθαίνει) όλα αυτά ο πονηρός Πάνας που πάντα _____ (πειράζω) και _____ (κοροϊδεύω) θεούς και ανθρώπους _____ (τρέχω) να τη βρει.
 – Σ' αγαπώ, της _____ (λέω) δυνατά.
 Σ'αγαπώ, σ'αγαπώ πω πω πω, _____ (απαντάω) εκείνη.

Ο Έρωτας, ο μικρός, άτακτος γιος της Αφροδίτης _____ (περνάω) τις μέρες του στον Όλυμπο, κοντά στους άλλους θεούς που, όμως, _____.

(είναι) μεγαλύτεροι και τους βαριόταν. _____ (τριγυρνάω) άσκοπα από δω κι από κει και έριχνε τα βέλη του στου ανθρώπου για _____ (διασκεδάζει) βλέποντας τους να ερωτεύονται ο ένας τον άλλον. «Ένα τέτοιο βέλος _____ (χτυπάω) κάποτε και την μητέρα του την Αφοροδίτη και την έκανε να ερωτευτεί τον Άρη, ενώ _____ (είμαι) παντρεμένη με τον Ήφαιστο.

Στην αρχή όλα ήταν καλά για την Αφοροδίτη και τον Άρη. Ο Ήφαιστος _____ (λείπω) όλη την ημέρα από το σπίτι γιατί _____ (δουλεύω) στο εργαστήριο του κι έτσι αυτοί _____ (μπορώ) να περνάνε μαζί όσο χρόνο ήθελαν. Μια νύχτα όμως _____ (μένω) μαζί ως αργά και τους _____ (βλέπω) ο Ήλιος την ώρα που _____ (ανεβαίνω) με το άρμα του στον ουρανό. Αμέσως _____ (τρέχω) και το _____ (λέω) στον Ήφαιστο. Εκείνος _____ (θυμώνω) πολύ. _____ (φτιάχνω) ένα σιδερένιο δίχτυ και τους έπιασε μέσα την ώρα που _____ (ξαπλώνω) στο κρεβάτι. Ύστερα _____ (φωνάζω) όλους τους θεούς για να τους δουν. Όλος ο Όλυμπος _____ (γελάω) για πολύ καιρό με το πάθημα τους...

282. Βάλτε τα ρήματα στον παρακείμενο.

1. Εγώ έχω σταματήσει το κάπνισμα εδώ και δύο χρόνια. (σταματάω)
2. Εμείς, πάντως, τους τα _____ από προχτές. (παραδίνω)
3. Δε μου λες, Νίκη, _____ ποτέ γκολφ; (παίζω)
4. Πόσες φορές _____ πάρα πολύ στη ζωή σου; (φοβάμαι)
5. Δυστυχώς ο Μάκης _____ άσχημα με αυτή την ιστορία. (μπλέκω)
6. Όλοι οι υπάλληλοι _____ το γράμμα. (υπογράφω)
7. Μπράβο σας! Δεν _____ ούτε μια φορά αυτό τον μήνα. (αργώ)
8. Δουλεύω 37 χρόνια τώρα. _____, φίλε μου. (κουράζομαι)
9. Εμείς _____ είκοσι μαθήματα κιόλας. (κάνω)
10. Όχι, ο άντρας μου δεν _____ ακόμα. (ετοιμάζομαι)

283. Χρησιμοποιήστε παρακείμενο. Όπου δεν μπορείτε, χρησιμοποιήστε αόριστο.

1. Εσείς έχετε πάει καμιά φορά στους Δελφούς; (πηγαίνω)
2. Χθες η Έφη _____ πολύ αργά. (κοιμάμαι)
3. Εγώ δεν _____ ποτέ να μάθω ολλανδικά. (σκέφτομαι)
4. Τα ξαδέλφια σου δεν είναι εδώ. _____ έξω. (βγαίνω)
5. Προχτές εμείς _____ για πρώτη φορά μουσακά. (δοκιμάζω)
6. Αλέξανδρε, πόσες φορές _____ αυτό το κόκκινο κρασί; (πίνω)
7. Εκείνος ο φοιτητής _____ πρώτος στο χθεσινό τεστ. (τελειώνω)

8. Εσείς _____ καθόλου την Παρασκευή το μεσημέρι; (ξεκουράζομαι)
9. Εμείς, δυστυχώς, _____ όλα μας τα λεφτά. (ξοδεύω)
10. Πώς δεν έχει το τηλέφωνο σου; Του το _____ εγώ. (δίνω)
11. Εσύ, νομίζω, _____ πιο σωστά ελληνικά από μένα. (μαθαίνω)
12. Την περασμένη φορά _____ εγώ. Σειρά σου σήμερα. (μαγειρεύω)

284. Βάλτε σωστή μετοχή.

1. Φαίνεται πολύ _____ σήμερα. (γεννημένος, χαρούμενος)
2. Δε θέλει ούτε να μιλήσει σήμερα. Είναι πολύ _____. (μεταχειρισμένος, βαριεστημένος)
3. Μην του μιλάς, γιατί τα λόγια σου πάνε _____. (χαμένα, γεννημένα)
4. Κοιμούνται, γιατί αισθάνονται πολύ _____. (δικαιολογημένοι, κουρασμένοι)
5. Πρόσεξε μην κρυώσεις, γιατί είσαι πολύ _____. (χαλασμένος, ιδρωμένος)
6. Πιστεύεις ότι είναι _____ γι' αυτό που έκαναν; (δικαιολογημένες, κουρασμένες)
7. Σας βλέπω _____, αλλά δεν ξέρω γιατί. (γεννημένους, φοβισμένους)
8. Πότε είναι _____; (χαμένος, γεννημένος)
9. Ύστερα από όσα άκουσαν είναι πολύ _____. (κουρασμένοι, λυπημένοι)
10. Δεν ανάβει ο αναπτήρας μου, είναι _____. (χαλασμένος, θυμωμένος)
11. Δεν κοιμήθηκε καλά, γι' αυτό αισθάνεται _____. (μεταχειρισμένος, κουρασμένος)
12. Ποτέ δεν ξέρει πού βάζει τα πράγματα του. Πάντα είναι _____. (χαμένα, φοβισμένα)
13. Τι θα κάνετε _____ Σεπτέμβριο; (τον φοβισμένο, τον ερχόμενο)
14. Όλα όσα λέει είναι _____. (στενοχωρημένα, δικαιολογημένα)
15. Δε μου αρέσει να βλέπω _____ ανθρώπους. (βαριεστημένους, ερχόμενους)
16. Θα αγοράσεις _____ αυτοκίνητο; (χαμένο, μεταχειρισμένο)
17. Φάνηκαν από τα λόγια τους ότι ήταν _____. (γεννημένες, στενοχωρημένες)
18. Ήπιε πολύ και μου φαίνεται λίγο _____. (μαλωμένος, μεθυσμένος)
19. Όταν στενοχωριέται είναι _____. (χαρούμενος, κατσουφιασμένος)
20. Δεν ήθελε να τη δουν οι φίλοι της, γιατί ήταν _____. (γεννημένη, κλαμένη)

285. Βάλτε σωστή λέξη.

1. Θα'ρθείτε _____ ώρα που ήρθατε και χθες; (όλη την, την ίδια, την άλλη)
2. Πώς μπόρεσες και έμαθες _____ διάλογο απ'έξω; (τον ίδιο, τον άλλο, όλον το)
3. Μην ξοδέψεις _____ χρήματα σου, γιατί ούτε εγώ έχω να σου δανείσω. (όλα τα, τα άλλα, τα ίδια)
4. Έχετε ακριβώς _____ φακέλους μ' αυτόν; (άλλους, ίδιους, όλους τους)
5. Στον πόλεμο _____ κόσμος υποφέρει. (ο άλλος, ο ίδιος, όλος ο)
6. _____ πήρατε τις προσκλήσεις που σας έστειλα; (όλοι, άλλοι, ίδιοι)
7. Ζητώ να βρω _____ φάρμακα, γιατί ήταν πολύ καλά. (τα άλλα, όλα τα, τα ίδια)
8. Και ο ένας και _____ λένε ψέματα. (ο όλος, ο ίδιος, ο άλλος)
9. Βαριέμαι να ακούω συνέχεια _____ πράγματα. (τα ίδια, τα άλλα, όλα τα)
10. Θα μείνει στη Θεσσαλονίκη _____ δύο μήνες. (όλους τους, τους ίδιους, άλλους)
11. Οι προτάσεις σου είναι _____ σχεδόν με τις προτάσεις της Λένας. (ίδιες, όλες, άλλες)
12. Υπάρχουν Έλληνες στην τάξη σας ή είναι _____ ξένοι; (άλλοι, όλοι, ίδιοι)

286. Ξαναγράψτε τις προτάσεις χρησιμοποιώντας παθητική μετοχή.

Παράδειγμα: Αυτοί οι λογαριασμοί έχουν πληρωθεί.

Αυτοί οι λογαριασμοί είναι πληρωμένοι.

1. Το γράμμα θα έχει γραφτεί μέχρι τις 12 το μεσημέρι.

2. Το φαγητό είχε χαλάσει κι έτσι δεν το φάγαμε.

3. Όλες οι θέσεις του αεροπλάνου έχουν κλειστεί.

4. Ο γιος μου γεννήθηκε στο Ηράκλειο της Κρήτης.

5. Δυστυχώς όλα τα σκουπίδια είχαν πεταχτεί στην παραλία.

6. Πήγα στη συνάντηση αλλά δεν είχα πληροφορηθεί αρκετά για το θέμα.

7. Αυτό το πουκάμισο δεν είναι καθαρό. Έχει φορεθεί.

8. Η καημένη η Δάφνη δεν ευτύχησε στον γάμο της με τον Αντώνη.

9. Τα κλειδιά είχαν πέσει στο πίσω κάθισμα και δεν τα βλέπαμε.

10. Ο σκύλος πεινούσε πολύ και δεν μπορούσε να περιμένει.

287. Βάλτε στα κενά τον σωστό τύπο της παθητικής μετοχής των ρημάτων που είναι στην παρένθεση.

1. Τα δέματα είναι _____; Ναι. Όλα μαζί είναι τριάντα τέσσερα. (μετρίεμαι)
2. Εκείνες οι φούστες είναι _____; _____ και _____. (πλένομαι) (σιδερώνομαι)
3. Γιατί δεν είναι _____ το τζάκι; Γιατί δεν έχουμε ξύλα. (ανάβομαι)
4. Βρήκαν δύο πίνακες του Θεοτοκόπουλου _____ στο υπόγειο του μουσείου! (ξεχνιέμαι)
5. Μπορεί οι απουσίες σας να είναι _____ αλλά έχετε χάσει πολλά μαθήματα. (δικαιολογούμαι)
6. Η Μαρίνα δεν θέλει ν' ακούσει τίποτα γιατί είναι πολύ _____. (θυμώνω)
7. Το τυρί είναι _____ στην άκρη. Λες να υπάρχουν ποντίκια; (τρώγομαι)
8. Οι μαθητές είναι _____ από την καθηγήτρια τους; Είναι _____. (ευχαριστιέμαι) (ενθουσιάζομαι)
9. Αυτό το _____ ύφος της Ελένης μου τη σπάει. Εγώ τη βρίσκω πολύ συμπαθητική. (παραπονιέμαι)
10. Όταν τα παιδιά γύρισαν από το παιχνίδι, ήταν _____ και _____. (πεινάω) (διψάω)
11. Ο καημένος ο Περικλής, μόνο όταν είναι _____ είναι _____. (μεθάω) (ευτυχώ)

288. Γράψτε και τους δυο τύπους των παραθετικών για τα παρακάτω επίθετα.

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
ακριβό		
μεγάλη		
έξυπνος		

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
κακό		
οικονομική		
πολύ		
καλός		
σημαντικό		

289. Γράψτε τον μονολεκτικό τόπο των παραθετικών:

1) πιο ωραίο _____	7) πιο κακοί _____
2) πιο έξυπνες _____	8) τα πιο μικρά _____
3) οι πιο μεγάλοι _____	9) οι πιο γρήγορες _____
4) πιο καινούριο _____	10) πιο πράσινη _____
5) η πιο καλή _____	11) πιο φτηνά _____
6) τα πιο καθαρά _____	12) οι πιο πολλοί _____

290. Γράψτε προτάσεις για τα τρία σχήματα με οδηγό το παράδειγμα **κύκλος – τετράγωνο – έλλειψη**.

Παράδειγμα: τετράγωνο – έλλειψη – κύκλος

Το **τετράγωνο** είναι μεγαλύτερο από την **έλλειψη** και αρκετά μεγαλύτερο από τον **κύκλο**.

- έλλειψη – κύκλος – τετράγωνο 1. _____
- κύκλος – έλλειψη – τετράγωνο 2. _____

291. Κοιτάξτε τον πίνακα στη σελίδα 36 και συγκρίνετε τα τέσσερα αυτοκίνητα. Χρησιμοποιήστε τον μονολεκτικό τύπο.

- Το «Β» είναι _____ από το «Γ».
 Το «Δ» είναι _____ από το «Α».
 Το «Δ» είναι _____ από όλα.
 Το «Γ» έχει κάνει _____ από το «Δ».

292. Μαντέψτε για ποιο αυτοκίνητο πρόκειται.

- Είναι πιο οικονομικό από το αυτοκίνητο «Γ».
- Είναι μεγαλύτερο από το «Β» και πιο οικονομικό από το «Α».
- Έχει δυνατότερη μηχανή από το «Γ» και έχει κάνει περισσότερα χιλιόμετρα από το «Α».
- Έχει κάνει λιγότερα χιλιόμετρα από το «Δ» και έχει δυνατότερη μηχανή από το «Γ».
- Έχει τις λιγότερες θέσεις απ' όλα.

293. Διαλέξτε το σωστό.

1. Είδες _____ μέρος απ' αυτό; (ωραίο, ωραιότερο, το ωραιότερο)
2. Βρήκες καμιά _____ ταβέρνα απ' αυτήν; (καλύτερη, η καλύτερη, καλή)
3. Δώσε μου τη βαλίτσα σου, είναι πολύ _____ για σένα. (βαρύτερη, βαριά, η βαρύτερη)
4. Μην τρως τόσο _____ κρέας, θα σου κάνει κακό. (το παχύτερο, παχύτερο, παχύ)
5. Όταν έχω πυρετό αισθάνομαι πολύ _____. (χειρότερα, άσχημα)
6. Γιατί δουλεύεις _____ απ' ό,τι πρέπει; (περισσότερο, πολύ)
7. Ο Γιώργος φαίνεται _____ από μένα. (μεγαλύτερος, μεγάλος, ο μεγαλύτερος)
8. Ο σεισμός είναι ένα από _____ πράγματα στον κόσμο. (άσχημα, τα χειρότερα, χειρότερα)
9. Έχει _____ ελπίδες από μένα να περάσει στις εξετάσεις. (πολλές, τις περισσότερες, περισσότερες)
10. Σήμερα αισθάνεται _____ από χθες. (καλύτερα, καλά)
11. Δεν έχεις τίποτε μέσα στην τσάντα σου και είναι τόσο _____; (ελαφρύτερη, ελαφριά, η ελαφρύτερη)
12. Πίνει _____ απ' ό,τι τρώει. (πολύ, περισσότερο)
13. Αυτές οι κάλτσες είναι πολύ _____ και μου πέφτουν. (φαρδιές, οι φαρδύτερες, φαρδύτερες)
14. Ο Γιάννης είναι δέκα κιλά _____ από σένα. (βαρύς, ο βαρύτερος, βαρύτερος)
15. Χρειάζεται μεγαλύτερη μπλούζα, γιατί είναι _____ απόμένα. (ψηλός, ψηλότερος, ο ψηλότερος)
16. Δεν είδα ξανά _____ δρόμο απ' αυτόν. (φαρδύ, φαρδύτερο, το φαρδύτερο)

294. Βάλτε τα ρήματα στο σωστό χρόνο.

Το περασμένο Σάββατο το βράδυ ο Γιάννης κι εγώ _____ (συμφωνώ) να πάμε στο θέατρο. Το απόγευμα _____ (ξεκουράζομαι) μια ωρίτσα, γιατί η εβδομάδα ήταν αρκετά κουραστική και για τους δυο μας. Κατά τις έξι _____ (σηκώνομαι), _____ (πίνω) τον καφέ μας και μετά ο Γιάννης _____ (ξυρίζομαι). Εγώ δεν ξυρίζομαι ποτέ γιατί έχω γένια. Ύστερα _____ (πλένομαι), πρώτα ο ένας και μετά ο άλλος, και _____ (ντύνομαι). Γιάννης, όπως πάντα, _____ (ετοιμάζομαι) πρώτος. Εγώ, είναι αλήθεια, ότι συνήθως αργώ. _____ (έρχομαι) η ώρα να ξεκινήσουμε αλλά δεν μπορούσα να βρω τα κλειδιά του αυτοκινήτου. _____ (ψάχνω) παντού αλλά δεν τα _____ (βρίσκω) πουθενά.

Μετά, εγώ _____ (θυμάμαι) ότι το αυτοκίνητο _____ (είμαι) στο πάρκινγκ της γειτονιάς; μαζί με τα κλειδιά, βέβαια. _____ (τρέχω) και οι δυο σαν τρελοί μέχρι το πάρκινγκ να πάρουμε το αυτοκίνητο. Όταν _____ (φτάνω), το πάρκινγκ _____ (είμαι) κλειστό και όλα τα αυτοκίνητα κλειδωμένα.

295. Ενεργητική ή Παθητική;

1. Τους μιλούσα τρεις ώρες συνέχεια αλλά δεν **έπεισαν / πείστηκαν**.
2. Δυστυχώς αυτό το πρόβλημα δεν **έλυσε / λύθηκε**.
3. Μόλις άρχισε η βροχή **μαζέψαμε / μαζευτήκαμε** τα ρούχα από το μπαλκόνι.
4. Τον **απειλίσαν / απειλήθηκαν** με ένα πιστόλι για να του πάρουν τα λεφτά.
5. Δεν τη **συγχωρέσαμε / συγχωρεθήκαμε** ποτέ γι' αυτό που μας έκανε.
6. Αυτό το μοντέλο **φόρεσε / φορέθηκε** πολύ πέρσι το καλοκαίρι.
7. Δεν **πληρώσαμε / πληρωθήκαμε** προκαταβολή για το δωμάτιο που κλείσαμε για τις διακοπές.
8. Το σπίτι **έχτισε / χτίστηκε** μέσα σε οχτώ μήνες.
9. Πάλι **ξέχασες / ξεχάστηκες** τα κλειδιά σου στο μαγαζί;
10. Χθες **στείλαμε / σταλήκαμε** τις επιστολές στο ταχυδρομείο.
11. **Στενοχώρησα / στενοχωρήθηκα** πολύ όταν **έμαθα / μαθεύτηκα** πως πέθανε.
12. Ποιος **καθάρισε / καθαρίστηκε** το μπάνιο τόσο καλά;
13. Οι δυο εταιρείες **δημιούργησαν / δημιουργήθηκαν** πριν από είκοσι χρόνια.
14. Ο Σεφέρης και ο Ελύτης **τίμησαν / τιμήθηκαν** με το βραβείο Νόμπελ.
15. Ευτυχώς με τα φάρμακα που **πήρε / πάρθηκε γιάτρεψε / γιατρεύτηκε** γρήγορα.
16. Η εθνική μας ομάδα **νίκησε / νικήθηκε** από την εθνική Ισπανίας με ένα καλάθι διαφορά.
17. Τελικά, το νομοσχέδιο **ψήφισε / ψηφίστηκε** στη Βουλή από όλα τα κόμματα.
18. Τον **βασάνισαν / βασανίστηκαν** για να μιλήσει, αλλά δεν κατάφεραν να του πάρουν ούτε μία λέξη.

296. Συμπληρώστε.

1. Α: Αχ, πώς την έβρεξες την μπλούζα σου; Πώς έγινε έτσι;
Β: Να, έπλυνα τα χέρια μου κι επειδή είναι _____ και _____ την έβρεξα. (μακρύς φαρδύς)
Α: Εσύ την ήθελες τοσό _____ και _____ την μπλούζα σου.

2. A: Καλή η φούστα σου αλλά πολύ _____ .
 B: Μα είναι της μόδας _____ ρούχα.
 A: Ναι, αλλά Όχι τσσο πολύ. Αυτή η φούστα έτσι _____ και _____ που είναι, σκουπίζει το δρόμο, όταν περπατάς. (μακρύς φαρδύς)
3. A: Τι _____ κοτόπουλο είναι αυτό που έφερες! Πήγαινε το πίσω. Δεν τρώγεται.
 B: Μα ο χασάπης μού είπε πως είναι πολύ νόστιμο.
 A: Μπορεί. Ομως _____ φαγητά κάνουν κακό στην υγεία. Δεν το ξέρεις αυτό; (παχύς)
4. A: Τι άνοστο φαγητό! Ούτε αλάτι έχει, ούτε καλά μαγειρεμένο είναι. Πφφ!
 B: Σςςς! Δεν ντρέπεσαι, Πάνο! Σε ξένο σπίτι είμαστε.
- G: Άφησέ τον, Νίκη- Ξέρω τι _____ είναι ο άντρας σου. Φυσικά Όλοι οι άντρες _____ είναι. (γκρινιάρης)
- B: Ναι, αλλά σήμερα εκτός απο _____ είναι και _____ .
 A: Ούτε _____ είμαι ούτε _____. Μονό _____ ! (αγενής ειλικρινής)
- A: Αγόρασα μια _____ μπλούζα.
 B: Καιρος ήταν. «Όλο μαύρα, μαύρα, _____, _____ και μπλε φοράς. (θαλασσίς καφετής βυσσίης)

297. Βάλτε τα ουσιαστικά και τα επίθετα στη σωστή πτώση.

1. Το μήκος _____ είναι 40 μέτρα. (η μικρή διάμετρος)
2. Στην ιστορία αυτή έκανα δύο _____. (μεγάλο λάθος)
3. Ξέρετε ποιο είναι το μυστικό αυτής _____; (η διάσημη ηθοποιός)
4. Τα δύο αυτά _____ είναι του αδελφού μου. (φαρδύ σακάκι)
5. Οι πιο σπουδαίοι θεοί _____ ήταν δώδεκα, (οι αρχαίοι Έλληνες)
6. Αλήθεια, πώς είναι το όνομα αυτού _____; (το ωραίο μέρος)
7. Αυτές είναι οι δύο πιο _____ της Αμερικής. (βαθιά λίμνη)
8. Θέλω να γράψετε τρεις _____. (μικρή παράγραφος)
9. Η λύση _____ είναι εύκολη. (το δεύτερο πρόβλημα)

298. Βάλτε τη λέξη που ταιριάζει καλύτερα: ενώ, επειδή, αν και, ωστόσο, έτσι, αφού, ούτε...ούτε, για να.

1. _____ δεν μ' αρέσει καθόλου αυτός ο τύπος, τον κάλεσα στο πάρτι.
2. Και αυτός είναι ερωτευμένος μαζί της και αυτή μαζί του. _____ μαλώνουν πολύ συχνά.
3. Της αδελφής μου της αρέσουν τα _____ εμένα δε μ' αρέσουν καθόλου.

4. _____ η γιαγιά θα μείνει μαζί μας απόψε, εσύ θα πρέπει να κοιμηθείς στο σαλόνι.
5. _____ με τη μητέρα μου δεν τα πάω καλά, με την πεθερά μου τα πάω μια χαρά.
6. _____ λές ότι κάνεις δίαιτα, γιατί έφαγες τρεις πάστες;
7. Όταν φτάσαμε, το εστιατόριο είχε κλείσει. _____, φάγαμε σ' ένα φαστφουντάδικο.
8. _____ δεν έχει κάνει μαθήματα ποτέ, επικοινωνεί θαυμάσια.
9. Δυστυχώς _____ την Τρίτη θα μπορέσουμε _____ την Πέμπτη.
10. _____ ήταν άρρωστη, έμειναν στο σπίτι _____ μην την αφήσουν μόνη της.
11. _____ θα παζ νσ πληρώσεις τον δικό σου λογαριασμό, πλήρωσε και τον δικό μου.

299. Βάλτε σε κάθε κενό τον σωστό τύπο του ουσιαστικού που ταιριάζει καλύτερα: **έθνος, διαβατήριο, προσόν, θέατρο, παρελθόν, προϊόν, άγχος, πάρκο, μέλλον, κράτος, μέλος, αυτοκίνητο.**

1. Δεν θυμάμαι πού έβαλα τα κλειδιά _____.
2. Ο αριθμός _____ της Ευρωπαϊκής Ένωσης αυξάνεται.
3. Η Άννα δεν έχει τα απαραίτητα _____ γι' αυτή τη θέση.
4. Δυστυχώς στις μεγάλες ελληνικές πόλεις δεν υπάρχουν αρκετά _____.
5. Η δουλειά του τού δημιουργεί φοβερό _____.
6. Η τιμή έκδοσης ενός _____ είναι αρκετά υψηλή.
7. Η ποιότητα των ιαπωνικών _____ είναι συνήθως πολύ καλή.
8. Ο γενικός γραμματέας των Ηνωμένων _____ αλλάζει κάθε 4 χρόνια.
9. Τα αυτοκίνητα _____ ίσως δεν θα κινούνται με βενζίνη.
10. Ο διευθυντής του Εθνικού _____ είναι κάποιος γνωστός ηθοποιός.
11. Νομίζω ότι ο νέος σύζυγος της Μαρίας έχει κάπως σκοτεινό _____.

300. Βάλτε τα ουσιαστικά στον σωστό τύπο.

1. Οι επαγγελματίες _____ πληρώνονται πολύ καλά. (διερμηνέας)
2. Συνήθως οι _____ στην Ελλάδα δεν κάνουν πολλές δουλειές στο σπίτι. (άντρας)
3. Πρέπει να έχουμε αναμμένους τους μας όταν έχει ομίχλη. (προβολέας)
4. Πέρσι το καλοκαίρι έβαλαν _____ σε όλα τα δωμάτια, (ανεμιστήρας)
5. Το σπίτι του _____ μου είναι στην Πελοπόννησο. (πατέρας)
6. Πόσα πληρώσαμε εφέτος για δικαιώματα των _____; (συγγραφέας)

7. Μήπως πρόσεξες πόσους _____ είχε έξω από την τράπεζα;
(φύλακας)
8. Πολύ μου άρεσε το γραφείο της _____ σας. (γραμματέας)

301. Χρησιμοποιήστε το θέμα των λέξεων που σας δίνονται και βρείτε τις λέξεις που χρειάζονται για να συμπληρώσετε τα κενά: **σήμερα, περίοδος, κατοικώ, συνέχεια, προσπαθώ, επικοινωνία, αναπτύσσομαι, μιλάω, παραμένω, πολιτική, οδηγώ, διαφορά.**

1. Όλες οι _____ εφημερίδες γράφουν για την απεργία μας.
2. Αγοράζω δύο εφημερίδες την ημέρα και δύο _____ τον μήνα.
3. Η Αθήνα και ο Πειραιάς μαζί έχουν περίπου 4.000.000 _____.
4. Για πολλούς ανθρώπους η ζωή είναι ένας _____ αγώνας.
5. Παρά τις _____, οι γιατροί δεν μπόρεσαν να τον σώσουν.
6. Συνήθως οι γονείς δυσκολεύονται να _____ με τα παιδιά τους.
7. Ξέρετε καμιά χώρα που να μη θέλει την οικονομική της _____ ;
8. Ο κ. Δημητρίου έκανε μια ενδιαφέρουσα _____ για τη γλώσσα.
9. Εμείς χρειαζόμαστε άδεια _____ για να μείνουμε στην Ελλάδα.
10. Πολλοί άνθρωποι σήμερα πιστεύουν ότι οι _____ λένε ψέματα.
11. Χαθήκαμε γιατί οι _____ που μας δώσανε δεν ήταν σαφείς.
12. Μπορεί να είναι αδέρφια αλλά _____ σε πολλά πράγματα.

302. Βρείτε τα αντίθετα:

1) αρχαίος	α) ξεκούραστος
2) διαφορετικός	β) ελεύθερος
3) αργότερα	γ) αποτυχία
4) επίσημα.	δ) σύγχρονος
5) σημερινή	ε) ασήμαντη
6) διαφορά	ζ) νωρίτερα
7) διεθνής	η) ανεπίσημα
8) γνωστό	θ) χθесινή
9) επιτυχία	ι) ομοιότητα
10) σημαντική	κ) άγνωστο
11) υπόδουλος	λ) τοπική
12) κουρασμένος	μ) όμοιος

303. Να συμπληρώσετε τις καταλήξεις που λείπουν.

Ο Σπύρος είν__ φοιτητ__ . Δε σπουδάζ__ όμως στην Ελλάδα, αλλά στη Γερμανία. Μέν__ εκεί εδώ κι ένα χρόνο. Μιλ__ και γράφ__ τα γερμανικά, αλλά δεν τα καταλαβαίν__ και τόσο καλά, όταν οι Γερμαν__ μιλ__

γρήγορα. Γι' αυτό ρωτ__ πολύ συχνά και έτσι όλοι καταλαβαίν__ ότι είναι ξέν__ . Οι φίλ__ του και οι φίλ__ του είν__ κι αυτ__ ξέν__ , δύο Άραβ__ , μί__ Ιταλίδ__ δύο Αμερικανίδ__ και έν__ Καναδ__ . Όλοι τους είν__ φοιτητ__ .

304. Συμπληρώστε τις προτάσεις όπως εσείς νομίζετε.

Παράδειγμα: Αν έρθεις νωρίς απόψε, **θα φάμε κάτι στο σπίτι και μετά θα βγούμε.**

1. Θα αγοράσω καινούρια μηχανή, _____.
2. Αν ο καιρός είναι καλός το Σάββατο, _____.
3. Αν πάω στη Μύκονο το καλοκαίρι, _____.
4. Θα μείνουμε στο σπίτι, _____.
5. Θα περάσετε πολύ ωραία, _____.
6. Αν με πάρει τηλέφωνο ο καθηγητής μου, _____.
7. Θα φύγω αργά από το γραφείο, _____.

305. Συμπληρώστε τις προτάσεις με τις σωστές λέξεις: **πονοκέφαλο, ψυχίατρος, αυτιά, ξαπλώνει, φάρμακα, σκάλα, μάτια, πονάει, κατευθείαν, καλεσμένοι.**

Παράδειγμα: Τα **φάρμακα** που μου είπε ο γιατρός να πάρω είναι πολύ δυνατά.

1. Ο πατέρας της είναι μηχανικός και η μητέρα της _____.
2. Αύριο θα πάω στον γιατρό γιατί εδώ και τρεις μέρες _____ το στήθος μου.
3. Πονάει ο λαιμός μου και έχω _____. Λέω να μείνω στο κρεβάτι.
4. Απόψε είμαστε _____ για φαγητό σε κάτι φίλους μας.
5. Το μεσημέρι συνήθως _____ λίγη ώρα και αυτό τον ξεκουράζει πολύ.
6. Έχει μεγάλα _____ και τα σκεπάζει με τα μαλλιά της.
7. Ο αδελφός μου έπεσε από τη _____ κι έσπασε το πόδι του.
8. Έχει ωραία _____ αλλά μεγάλη μύτη. Δεν μπορεί να τα έχει όλα κανείς...
9. Δε θα μείνουμε καθόλου στην Ιταλία. Θα πάμε _____ στην Ελλάδα.

306. Διαλέξτε το σωστό.

1. a μαθητές έχουν κομπιούτερ;
α) Πόσοι β) Πόση γ) Πόσες δ) Πόσα
2. Σήμερα θα φάμε ψάρι και _____ σαλάτα. Εντάξει;
α) λίγα β) λίγη γ) λίγοι δ) λίγο
3. _____ μεταχειρισμένα αυτοκίνητα υπάρχουν σ' αυτή τη μάντρα;
α) Πόσο β) Πόσοι γ) Πόσες δ) Πόσα

4. _____ άνθρωποι προτιμάνε το κρύο από τη ζέστη.
α) Μερικά β) Μερικούς γ) Μερικοί δ) Μερικές
5. Ευτυχώς υπάρχει _____ καφές ακόμα στο βάζο.
α) αρκετός β) αρκετό γ) αρκετές δ) αρκετά
6. Υπάρχουν _____ ξένες νοσοκόμες σ' αυτό το νοσοκομείο.
α) πολλά β) πολλοί γ) πολλούς δ) πολλές
7. _____ ζάχαρη θέλετε στο τσάι σας;
α) Πόσοι β) Πόση γ) Πόσα δ) Πόσο
8. Χρειαζόμαστε _____ φέτα για την τυρόπιτα;
α) πολλοί β) πολύ γ) πολλή δ) πολλά
9. Θέλεις να δεις _____ παλιούς πίνακες που έχω στο υπόγειο;
α) μερικούς β) μερικές γ) μερικά δ) μερικοί

307. Βρέστε τη λέξη ή τη φράση στο κείμενο που έχει περίπου την ίδια έννοια με τα παρακάτω (σελ. 33):

- 1) νέα γυναίκα (2)
- 2) τη συνάντησε (3)
- 3) δεν του άρεσε η ιδέα του γάμου (3/4)
- 4) πολύ γρήγορα (4)
- 5) επειδή (6)
- 6) να μου ζητήσουν (6)
- 7) δεν γίνεται χωρίς αυτές (8)
- 8) η γιορτή (9)
- 9) ο πατέρας και η μητέρα της κοπέλας που παντρεύεται κάποιος (10)
- 10) οι δουλειές, τα χαρτιά (11)
- 11) υπονοματίο (12)
- 12) το φόρεμα που φοράει η νύφη στον γάμο (13)
- 13) δοκιμή (14)
- 14) στο μέρος όπου βρίσκεται το σπίτι του (15)
- 15) να γίνει στην εκκλησία (16)
- 16) θέλει πολύ (17)
- 17) κατά τύχη (17)
- 18) θείοι, θείες, ξαδέφια κ.λπ. (19)
- 19) κοντινοί (19)
- 20) τον άντρα που παντρεύεται (21)
- 21) η γυναίκα που παντρεύεται (21)
- 22) σ' αυτούς που μόλις παντρεύτηκαν (22)
- 23) λεύτερος, δεν έχει παντρευτεί (23)

308. Ρωτήστε και απαντήστε (σελ. 33).

1. Πότε παντρεύεται ο Ορέστης;
2. Πόσον καιρό είναι φίλοι ο Ορέστης με τον αφηγητή;
3. Πώς λέγεται η κοπέλα που παντρεύεται ο Ορέστης;
4. Πού γνώρισε ο Ορέστης τη Φωτεινή;
5. Γιατί είχαν πάει οι δύο φίλοι εκεί;
6. Πότε ζήτησε ο Ορέστης από τη Φωτεινή να παντρευτούνε;
7. Γιατί ο αφηγητής θα είναι κουμπάρος στον γάμο;
8. Γιατί ο αφηγητής βοήθησε το ζευγάρι με τις ετοιμασίες;
9. Για ποια πράγματα φρόντισε ο αφηγητής;
10. Πού μένουν τα πεθερικά του Ορέστη;
11. Πού θα μείνει το ζευγάρι τον πρώτο καιρό;
12. Πού θα ράψει η Φωτεινή το νυφικό της;
13. Ποιος από τους δύο δεν ήθελε πολιτικό γάμο;
14. Τίνος συγγενής είναι ο παπάς που θα παντρέψει το ζευγάρι;
15. Ποιους έχουν καλέσει στον γάμο;
16. Ποιος περιμένει τον άλλο στην εκκλησία; Η νύφη ή ο γαμπρός;
17. Τι εύχονται συνήθως οι καλεσμένοι στους νιόπαντρους; Και στους λεύτερους, τι εύχονται;

309. Διαβάστε το προσκλητήριο γάμου και απαντήστε τις ερωτήσεις.

1. Σε ποια εκκλησία θα γίνει ο γάμος;
2. Σε ποια περιοχή βρίσκεται η εκκλησία;
3. Πότε θα γίνει ο γάμος;
4. Ποιο είναι το όνομα του γαμπρού;
5. Ποιο είναι το όνομα της νύφης;
6. Ποιος μπορεί να είναι ο Κων/νος Μακρυγιάννης;
7. Ποιος μπορεί να είναι ο Ιωάννης Γαβριηλίδης;
8. Γιατί υπάρχει η διεύθυνση στο προσκλητήριο;

310. Μιλήστε σχετικά με τον γάμο στη χώρα σας. Να μερικά θέματα που ίσως ενδιαφέρουν.

1. Σε ποια ηλικία παντρεύονται συνήθως οι νέοι στη χώρα σας;
2. Υπάρχει κατά κανόνα κάποια διαφορά ηλικίας ανάμεσα στον άντρα και τη γυναίκα;
3. Τα ζευγάρια παντρεύονται σχετικά γρήγορα;
4. Μπορούν να διαλέξουν ανάμεσα στον θρησκευτικό και τον πολιτικό γάμο;
5. Αν ναι, ποιον από τους δύο προτιμούν συνήθως;

6. Πώς γίνεται η τελετή;
7. Υπάρχει κουμπάρος ή κουμπάρα;
8. Τι εύχονται οι καλεσμένοι στους νιόπαντρους;
9. Μετά την τελετή συνήθως τι γίνεται;

311. Βάλτε στα κενά τη σωστή λέξη: **καταλάβω, κούραση, μαλώνουν, γάμο, νοικοκυρά, ομιλία, νύφη, ράβει, σύγχρονα, τρέχει, καλεσμένους, γνώρισα, ενδιαφέρεται, χρησιμοποιήσω, βοήθεια, διαφορά.**

1. Θα το πάρω τώρα αλλά θα το _____ αργότερα. Εντάξει;
2. Η γυναίκα του είναι πολύ καλή _____. Πράγμα λίγο σπάνιο σήμερα.
3. Την περασμένη εβδομάδα _____ τον αδερφό της Χαρούλας. Πολύ ενδιαφέρων τύπος.
4. Δεν μπορώ να _____ τι συμβαίνει. Τους παίρνω δυο μέρες συνέχεια τηλέφωνο και δεν απαντάει κανένας.
5. Το Σάββατο το βράδυ θα έχουμε _____ κάτι φίλους από το Μεξικό.
6. Αυτοί _____ σχεδόν κάθε μέρα. Είναι περίεργο πώς δεν έχουν χωρίσει ακόμα.
7. Η αδερφή σου ήταν η πιο ωραία _____ που έχω δει ποτέ.
8. Όταν έχει προβλήματα, ζητάει πάντα τη _____ της μαμάς του.
9. Έχω την εντύπωση ότι ο αδερφός σου δεν _____ καθόλου για την Ηρώ.
10. Τελικά η χθεσινή _____ του καθηγητή Μπενάκη ήταν αρκετά ενδιαφέρουσα.
11. Ποια είναι η _____ μεταξύ ενός ηλεκτρονικού υπολογιστή και μιας γραφομηχανής;
12. Ο καημένος _____ από το πρωί ως το βράδυ σε διάφορες δουλειές για να μπορέσει να ζήσει τα τρία του παιδιά.
13. Το εργοστάσιο μας χρειάζεται πιο _____ μηχανήματα. Αυτά που έχουμε είναι παλιάς τεχνολογίας.
14. Θα πάμε στον _____ του Κοσμίδη ή δεν χρειάζεται;
15. Η κυρία Τασία _____ ρούχα από το πρωί ως το βράδυ για να σπουδάσει τα παιδιά της.
16. Είμαι από τις 6 το πρωί στο πόδι. Με τέτοια _____ πώς να έρθω στο σινεμά μαζί σας.

312. Βρέστε τα αντίθετα. Αν δεν ξέρετε κάποιες λέξεις, χρησιμοποιήστε το λεξικό σας:

1) παντρεύεται	4) κουράζονται	7) όλες	10) πολλοί
2) αργότερα	5) στην αρχή	8) τουλάχιστον	11) μπροστά
3) γρήγορα	6) καλοί	9) μακρινός	12) στεκόμαστε

313. Γράψτε τα ρήματα στη μεσοπαθητική φωνή.

Παράδειγμα: κλείνω – **κλείνομαι**

1) εξετάζω – _____	4) διδάσκω – _____
2) σηκώνω – _____	5) ονομάζω – _____
3) ονομάζω – _____	6) κρύβω – _____

314. Γράψτε τα ρήματα στην ενεργητική φωνή.

Παράδειγμα: λούζομαι – **λούζω**

1) βάφομαι – _____	4) ντύνεσαι – _____
2) μορφώνεται – _____	5) παντρευόμαστε – _____
3) αμείβονται – _____	6) ετοιμάζεστε – _____

315. Συμπληρώστε τα κενά όπως στο παράδειγμα.

Παράδειγμα: Η Μαρία _____ κάθε πρωί στις 08:00. (**σηκώνω**)
Η Μαρία **σηκώνεται** κάθε πρωί στις 08:00.

1. Ο Γιώργος και ο αδελφός του _____ κάθε πρωί. (ξυρίζω)
2. Οι στρατιώτες _____ στα στρατόπεδα. (εκπαιδεύω)
3. Το πάτωμα του δωματίου σου δεν _____ εύκολα, (καθαρίζω)
4. Όταν _____ ανοίγουμε τα παράθυρα, (ζεσταίνω)
5. Ο Μανόλης και η Ελένη _____ κάθε μέρα. (βλέπω)
6. Φέτος στα θέατρα της Αθήνας _____ ωραία έργα. (παίζω)
7. Τα φυτά του κήπου μας _____ δυο φορές την εβδομάδα. (ποτίζω)
8. Οι δρόμοι του χωριού δεν _____ (φωτίζω) τη νύχτα και οι κάτοικοι _____ να μένουν στα σπίτια τους. (αναγκάζω)
9. Οι εθνικές γιορτές _____ με επισημότητα σε όλη τη χώρα. (γιορτάζω)
10. Σήμερα _____ η καινούργια γέφυρα της περιοχής. (εγκαινιάζω)

316. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα.

Παράδειγμα: Σχεδιάζουμε _____ μια φορά την εβδομάδα. (**βλέπω**)
Σχεδιάζουμε **να βλέπουμε** μια φορά την εβδομάδα.

1. Πώς θέλετε _____; Κάθε βδομάδα ή κάθε μήνα; (πληρώνω)
2. Οι επιβάτες αρχίζουν _____. (επιβιβάζω)
3. Οι μέθοδοι αυτές έπαψαν _____. (εφαρμόζω)
4. Πρέπει _____ (επιλέγω) τα καλύτερα σχέδια.
5. Μπορείς _____ (σηκώνω) τόσο πρωί και _____ με κρύο νερό; (πλένω)
6. Μας αρέσει _____ συχνά. (κουρεύω)
7. Δεν πρέπει να _____ πολύ. Θα αρρωστήσεις. (κουράζω)
8. Από μικρή συνήθιζα _____. (γυμνάζω)

317. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα.

Παράδειγμα: Η Καίτη _____ πολύ πρωί, γιατί πιάνει δουλειά. (σηκώνω)

Η Καίτη **θα σηκώνεται** πολύ πρωί, γιατί πιάνει δουλειά.

1. Οι μαθητές _____ σε όλα τα μαθήματα στο τέλος του χρόνου. (εξετάζω)
2. Τα βιβλία _____ από έμπειρους καθηγητές. (διδάσκω)
3. Εμείς _____ κάθε Σάββατο. Εσείς κάθε πότε _____; (βλέπω)
4. Εσύ από ποιον _____ στο πάρτι της Μαρίας; (συνοδεύω)
5. Όταν έχετε δυσκολίες _____ τους καθηγητές σας. (συμβουλευώ)
6. Όταν δεν υπάρχει λεωφορείο, _____ να παίρνω ταξί. (αναγκάζω)
7. Από του χρόνου _____ λιγότεροι καθηγητές. (διορίζω)
8. Από την 1η του μηνός οι υπάλληλοι _____ κάθε μήνα. (πληρώνω)

318. Συμπληρώστε τα κενά όπως στο παράδειγμα.

Παράδειγμα: Ο άντρας μου _____ στο κέντρο της Αθήνας. (εργάζομαι)

Ο άντρας μου **εργάζεται** στο κέντρο της Αθήνας.

1. Ο ταμίας της τράπεζας _____ ότι έδωσε τα χρήματα στον πελάτη. (ισχυρίζομαι)
2. (Εμείς) _____ τη γιαγιά μας κάθε Κυριακή. (επισκέπτομαι)
3. Η Μαρία δεν βγαίνει από το δωμάτιο, γιατί _____ τους επισκέπτες. (ντρέπομαι)
4. _____ πως είναι πλούσιος και πως ταξιδεύει σε όλο τον κόσμο. (ονειρεύομαι)
5. (Εσύ) _____ πολύ σκληρά στα παιδιά σου! (συμπεριφέρομαι)
6. (Εσείς) γιατί δεν _____ την πρόσκληση του; (δέχομαι)
7. Ο νέος υπάλληλος _____ πολύ καλός. (φαίνομαι)
8. Οι λαοί _____ για την ελευθερία τους. (αγωνίζομαι)
9. (Εσείς) πόσα χρήματα _____; (χρειάζομαι)
10. Σου _____ ότι το Σάββατο θα πάμε στο θέατρο. (υπόσχομαι)
11. Ο Γιάννης _____ (ερωτεύομαι) πολύ εύκολα, αλλά _____ αμέσως. (απογοητεύομαι)
12. (Εσείς) πώς _____ μακριά από την πατρίδα; (αισθάνομαι)

319. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα.

Παράδειγμα: πλένω – να πλένεσαι μη πλένεσαι

1) δέχομαι (εσύ)	3) σκέφτομαι (εσείς)
2) κάθομαι (εσείς)	4) συμπεριφέρομαι (εσύ)

320. Συμπληρώστε τα κενά με την προστακτική των ρημάτων.

Παράδειγμα: «Παιδιά _____ στην ώρα σας», είπε ο δάσκαλος. (έρχομαι)
«Παιδιά, **να έρχεστε** στην ώρα σας», είπε ο δάσκαλος.

1. Νίκο, _____ τις συνέπειες της απόφασης σου. (σκέφτομαι)
2. Μαρία _____ τα πρωινά, γιατί τα παιδιά σε χρειάζονται. (εργάζομαι)
3. (Εσείς) _____ στις 8:00 στον κινηματογράφο. (βρίσκομαι)
4. «_____ φρόνιμος, όταν είσαι με τη γιαγιά», είπε η μητέρα στον Κώστα. (κάθομαι)
5. Πώς _____ να σου συμπεριφέρεται άσχημα; (δέχομαι)

321. Συνεχίστε όπως στο παράδειγμα.

Παράδειγμα: Να συμβουλεύεσαι τον γιατρό.
Να συμβουλεύεστε τον γιατρό.

1. Να γυμνάζεσαι το πρωί.
2. Μη κάθεσαι με σταυρωμένα τα χέρια.
3. Μη ντρέπεσαι τα παιδιά.
4. Να ντύνεσαι καλά.

322. Συμπληρώστε.

Ενεστώτας	Παθητικός αόριστος	Απλός μέλλοντας
ακούω	ακούστηκα	θα ακουστό
επιστρέφω		
εργάζομαι		
κλείνω		
λυπάμαι		
ντρέπομαι		
ντύνω		
παίζω		
παντρεύω		
πείθω		
πιάνω		
πλένω		
προσφέρω		
ράβω		
σκέφτομαι		

Ενεστώτας	Παθητικός αόριστος	Απλός μέλλοντας
σέβομαι		
φαίνομαι		
φέρομαι		
φοβάμαι		
φτιάχνω		

323. Συμπληρώστε με κατάλληλους χρόνους.

- Η Νίνα **κουράστηκε** πολύ χθες στη δουλειά της.
 Η Νίνα _____ πολύ καθημερινά στη δουλειά της.
 Η Νίνα _____ πολύ αύριο στη δουλειά της. (**κουράζομαι**)
- Τι ώρα _____ χθες, Τζένη;
 Τι ώρα _____ κάθε πρωί, Τζένη;
 Από τι ώρα _____, Τζένη;
 Τι ώρα _____ αύριο, Τζένη; (**σηκώνομαι**)
- _____ πολύ, όταν άκουσε τις φωνές του.
 _____ πολύ πάντα, όταν ακούει τις φωνές του.
 Το παιδί _____ πολύ, γι' αυτό εδώ και ώρα δε λέει τίποτε.
 _____ πολύ, όταν ακούσει τις δυνατές φωνές σου. (**φοβάμαι**)
- Τα παιδιά _____ στην άκρη, όταν είδαν το αυτοκίνητο.
 Τα παιδιά _____ στην άκρη, όταν βλέπουν αυτοκίνητο.
 Τα παιδιά _____ στην άκρη, γιατί έχουν δει ένα αυτοκίνητο.
 Τα παιδιά _____ στην άκρη, μόλις δουν το αυτοκίνητο. (**τραβιέμαι**)

324. Συμπληρώστε το σωστό.

- Πότε **θα γραφτούν** (γράφω) αυτοί οι κατάλογοι, Αλεξάνδρα, σήμερα το απόγευμα ή αύριο το πρωί;
- Δε _____ (πληρώνω) την άλλη εβδομάδα, γιατί οι τράπεζες θα έχουν απεργία.
- Γι' αυτή τη δουλειά _____ (προτιμώ) αυτοί που θα ξέρουν τουλάχιστο δύο ξένες γλώσσες.
- Πότε _____ (ρωτώ) ο Παναγιώτης για την ημέρα που θα κάνουμε την εκδρομή;
 – Αύριο το απόγευμα που _____ (συναντώ).
- _____ (πετώ), σε παρακαλώ, ως το περίπτερο; Θέλω μια εφημερίδα και δεν είμαι ντυμένη.

6. Πρώτα _____ (τραβώ) η βιβλιοθήκη και ύστερα στη θέση της θα μπει το καινούριο μου γραφείο.
7. Λένε ότι δε _____ (φορώ) του χρόνου οι μακριές φούστες.
8. Είναι πολύ άρρωστη, ο γιατρός της όμως λέει ότι θα αργήσει, αλλά (γίνομαι) οπωσδήποτε καλά.
9. Σου είπαν τότε _____ (συναντώ), αυτή ή την άλλη εβδομάδα;
10. Πότε _____ (στέλνω) αυτά τα δέματα;
11. Πότε _____ (ταχυδρομώ) αυτά τα γράμματα; Τι περιμένετε; Δεν έχουμε αρκετό καιρό.

325. Να αλλάξετε τις παρακάτω προτάσεις στον πληθυντικό αριθμό.

1. Δεν υπάρχει γαλατάς σήμερα.
2. Στην κεντρική αγορά της πόλης υπάρχει ψαράς, μανάβης, χασάπης και παλιατζής.
3. Αυτό που έκανες ήταν μεγάλο λάθος.
4. Έχω έναν συγγενή στην Αυστραλία πολύ πλούσιο.
5. Το δάσος είναι ο πνεύμονας της πόλης.

326. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο των επιθέτων που είναι στην παρένθεση.

1. Το ποτάμι αυτό είναι _____, αλλά δεν έχει μεγάλο βάθος. (πλατύς)
2. Άντε, _____, σήκω. Δέκα πήγε η ώρα. (τεμπέλης)
3. Του αρέσουν πολύ _____ μαλλιά της Αθηνάς. (μακρύς)
4. Τι χρώμα είναι η μπλούζα σου; – Είναι _____. (θαλασσίης)
5. Είσαι πολύ _____ Μαργαρίτα. Να κάνεις δίαιτα. (παχύς)
6. Η UNICEF είναι μια _____ οργάνωση που προστατεύει τα παιδιά. (διεθνής)
7. Δύο πολύ _____ τραγουδιστές δίνουν συναυλία στο ανοιχτό Θέατρο Κήπου. (δημοφιλής)
8. Όλοι είστε _____. Κανένας δεν διαβάζει. (τεμπέλης)
9. Σήμερα _____ θεωρούνται νέοι άντρες. (σαραντάρης)
10. Πάρε _____ αναπνοές και θα σου περάσει η ζάλη. (βαθύς)

327. Τι είναι η υπογραμμισμένη λέξη, επίθετο ή επίρρημα; Γράψτε στο κενό.

1. Μίλα πιο καθαρά.
2. Μου αρέσουν τα γρήγορα αυτοκίνητα.
3. Μένει σε ένα από τα τελευταία σπίτια του χωριού.
4. Ο Χρίστος έχει ωραία φωνή.
5. Ακούσε κάτι βαριά βήματα να πλησιάζουν.

6. Μην πας βαθιά, όταν κολυμπάς.
7. Το αγόρασα πολύ φτηνά αυτό το πουκάμισο.
8. Τώρα τελευταία κάνει πολλή ζέστη.
9. Φορά καθαρά ρούχα.
10. Η μαμά μου περπατά βαριά.

328. Να βάλετε τις αντωνυμίες στο σωστό τύπο.

1. Ήταν _____ χθες σπίτι σου; Ακούσα φωνές. – Ναι, ήταν _____ φίλοι μου. (κανείς, μερικοί)
2. _____ κοπέλα ήταν μαζί σας στον κινηματογράφο; – _____ φίλη μας από τη Γερμανία. (ποιος, κάποιος)
3. Μου αρέσει το τσάι με _____ ζάχαρη. (αρκετός)
4. Αύριο έχουμε μόνο Βιολογία. Δεν έχουμε _____ άλλο μάθημα. (κανείς)
5. Έχω _____ φίλους στην Ελλάδα. (κάμποσος)
6. Ποτέ μου δεν είδα _____ λάθη σε μια άσκηση. (τόσος)
7. Δεν πρέπει να λες _____ λόγια. (τέτοιος)
8. Πάρε _____ βιβλίο θέλεις. (οποιοδήποτε)
9. _____ έχει δουλειά, μπορεί να φύγει. (όποιος)
10. Μη ζητάς τη γνώμη _____. (κανένας)

329. Να συμπληρώσετε με τον κατάλληλο τύπο της υποτακτικής ή του μέλλοντα.

1. Δε μου αρέσει _____. (μαγειρεύω)
2. _____ σου _____ συχνά από την Ισπανία, (γράφω)
3. Του χρόνου θέλει _____ και δευτέρα γλώσσα, (αρχίζω)
4. Επειδή κρατούσε πολλά δέματα, μας ζήτησε _____ της _____ την πόρτα. (ανοίγω).
5. Η μητέρα τους τους είπε _____ νωρίς στο σπίτι. (επιστρέφω)
6. _____ σας το _____ το κοστούμι στο σπίτι νωρίς το απόγευμα. (στέλνω)
7. Είναι δύσκολο _____ καινούρια ζωή σε μια ξένη χώρα. (αρχίζω)
8. Συνηθίζω _____ έναν καφέ το πρωί, πριν φύγω για το γραφείο. (πίνω)
9. Τώρα που ο καιρός είναι καλός, _____ _____ συχνά τη γιαγιά μου. (πηγαίνω, βλέπω)
10. Ο γιατρός μου είπε πως το _____ _____ θα μου κάνει πολύ κακό στην καρδιά. Γι' αυτό αποφάσισα _____ το _____. (συνεχίζω, καπνίζω, κόβω)

330. Να συμπληρώσετε με τον κατάλληλο τύπο των επιθέτων που είναι στην παρένθεση.

1. Ποιο είναι _____ μάθημά σας φέτος; (δύσκολος)
2. Η Αθηνά είναι _____ από την αδελφή της. (ψηλός)
3. Η αδελφή της είναι _____ κοπέλα της παρέας. (ωραίος)
4. Οι σκύλοι είναι _____ από τις γάτες. (έξυπνος)
5. Φέτος έχουμε _____ βροχές από πέρσι. (πολύς)
6. Φορά πάντα _____ ρούχα. (ακριβός)
7. Η Νίνα είναι _____ από το Γιώργο. (παχύς)
8. Ο Φελίνι ήταν _____ σκηνοθέτης της Ιταλίας. (καλός)
9. Θεωρώ την Ιστορία _____ από τη Γεωγραφία, γιατί θυμάμαι εύκολα ημερομηνίες. (απλός)
10. Τα κινέζικα είναι μία από _____ γλώσσες του κόσμου. (δύσκολος)

331. Να συμπληρώσετε με τον σωστό βαθμό των επιρρημάτων μονολεκτικά.

1. Αγαπά τη μουσική _____ από καθετί στον κόσμο. (πολύς)
2. Δες, αγόρασα τα φρούτα _____ από σένα. (φτηνός)
3. Αρρώστησα _____ από την προηγούμενη φορά. (άσχημα)
4. Οι Αφρικανοί αθλητές έρχονται πάντα πρώτοι στους αγώνες δρόμου, γιατί τρέχουν _____ απ' όλους. (γρήγορος)
5. Πώς είσαι; – _____ από χθες. (καλός)
6. Η Δανάη μένει _____ από μένα. Παίρνει δύο λεωφορεία για να πάει στο σπίτι της. (μακριά)
7. Πολύ _____ της τηλεφώνησες χωρίς να με ρωτήσεις. (κακός)
8. Το καλοκαίρι κοιμάμαι _____ από το χειμώνα. (λίγος)
9. Έλα αύριο λίγο _____ (νωρίς). – Μπα, θα 'ρθω λίγο _____, γιατί έχω πολλές δουλειές. (νωρίς, αργά)
10. Όταν κολυμπάς, μην πας _____ από πεντακόσια μέτρα. (βαθύς)

332. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο των ρημάτων.

1. Καθώς _____ εισιτήρια για το θέατρο χθες, _____ δίπλα μου το Στέλιο. (κόβω, βλέπω)
2. Όταν δεν ξέρουμε το δρόμο, _____ κάποιον και τον _____. (σταματώ, ρωτώ)
3. _____ τους λογαριασμούς σου εγκαίρως, σε παρακαλώ! Μην τους ξεχνάς. (πληρώνω)
4. _____ το ψυγείο, γιατί δεν έχουμε ρεύμα. (ανοίγω)
5. Όταν ήμουν φοιτητής, _____ ως τα ξημερώματα. (μελετώ)

6. Ο Γιάννης μου _____ συχνά και μου λέει τα νέα του. (τηλεφωνώ)
7. Μου έδωσε χθες τα λεφτά που μου _____. (χρωστώ)
8. _____ σε _____ να μην μπαίνεις με τα παπούτσια σου στο σπίτι.
_____ τα _____ έξω από την πόρτα. (παρακαλώ, βγάζω)
9. Γιατί _____; Εγώ _____ πολύ σοβαρά. (γελώ, μιλώ)
10. – Πρέπει _____ μας _____, όταν γίνεται κάποια αλλαγή στο πρόγραμμα.
– Εντάξει, την άλλη φορά _____ σας _____ οπωσδήποτε. (ειδοποιώ, ειδοποιώ)
11. Δε με _____ ό,τι και _____ μου _____. (παρηγορώ, λέω)
12. Την ώρα που _____ από το σπίτι, _____ μια δυνατή βροχή.
(βγαίνω, πιάνω)

333. Συμπληρώστε το σωστό.

1. Την άλλη φορά **θα προσέξεις** (προσέχω) και _____ (κάνω) πιο σωστά τη δουλειά της.
2. _____ (διαβάζω) τα νέα στον παππού του μόλις _____ (τελειώνω) τη δουλειά του.
3. _____ (καθαρίζω) τις πατάτες σε λινό.
4. Ακόμη δεν έχει ξεκινήσει; Σίγουρα _____ (χάνω) το τρένο.
5. Είπε ότι _____ (παίρνω) μια μπλούζα για τη μαμά της.
6. _____ (αγοράζω) και _____ (βάζω) μερικούς πίνακες στους τοίχους του δωματίου της την άλλη εβδομάδα.
7. Του είπα ότι _____ (βλέπω) το καινούριο έργο, όταν _____ (έχω) καιρό.
8. Σήμερα δε _____ (πίνω) και δε _____ (τρώω) τίποτε, γιατί μου πονά το στομάχι.
9. Κρατήσου καλά, γιατί _____ (πέφτω).
10. Μπες σιγά σιγά στο δωμάτιο της και πάρε το καινούριο περιοδικό. Δε _____ (καταλαβαίνω) τίποτε, γιατί κοιμάται.
11. Είμαι σίγουρη ότι εσύ _____ (κρατώ) το μυστικό μου και κανείς δε _____ (μαθαίνω) ποτέ τίποτε.
12. Ο σκύλος μου είναι πολύ γέρος, δε _____ (ζω) πολύ καιρό ακόμη.
13. Πότε _____ (φεύγω) για την Αγγλία ο Τέλης, αυτή ή την άλλη εβδομάδα;
14. Μην πάρεις φρούτα, γιατί _____ (φέρνω) ο Σταύρος.
15. Πότε _____ (βγάζω) το δόντι που σου πονά;
16. _____ (βγαίνω) νωρίς το απόγευμα και _____ (πηγαίνω) στο ταχυδρομείο. _____ (στέλνω) μερικά περιοδικά και εφημερίδες στον αδελφό μου που μένει στο εξωτερικό.

17. _____ (φεύγω) για την Αθήνα την άλλη εβδομάδα, αλλά δεν ξέρει ακόμη πού _____ (μένω).
18. Τηλεφώνησέ της, γιατί αυτή _____ (ξεχνώ) ότι έχουμε ραντεβού το βράδυ.
19. – Ως πού _____ (προχωρώ), παιδιά;
– Δε _____ (σταματώ), _____ (περπατώ) ακόμη λίγο. Έτσι δε _____ (αργώ) και η δουλειά μας _____ (τελειώνω) γρήγορα.
20. Αύριο το βράδυ η Ευγενία περιμένει φίλους στο σπίτι κι έχει πολλή δουλειά. Από νωρίς _____ (καθαρίζω) και _____ (τακτοποιώ) το σπίτι. Μετά _____ (βγαίνω) έξω και _____ (ψωνίζω) αυτά που χρειάζεται. _____ (πηγαίνω) στον μπακάλη, στο μανάβη, (περνώ) από το χασάπη και τέλος _____ (σταματώ) στο ζαχαροπλαστείο. _____ (επιστρέφω) γρήγορα γρήγορα και _____ (αρχίζω) τη δουλειά.
_____ (μαγειρεύω) τους ωραίους μεζέδες που αρέσουν στους φίλους της και είναι σίγουρη πως _____ (τρώω, αυτοί) με μεγάλη όρεξη. _____ (προσέχω) όλα να είναι έτοιμα στην ώρα τους και ελπίζει πως δε _____ (ξεχνώ) τίποτε.

334. Συμπληρώστε το σωστό τύπο του ρήματος και της αντωνυμίας.

1. Όταν θα τηλεφωνήσεις (τηλεφωνώ) στον Ντίνο, _____ (λέω, αυτός) και για το ραντεβού που έχετε μαζί.
2. Όταν _____ (διαβάζω, αυτό) το βιβλίο, _____ (λέω, εσύ, αυτή) τη γνώμη μου.
3. _____ (εξηγώ, εσύ, αυτές) άλλη μια φορά τις προτάσεις και είμαι σίγουρος ότι _____ (καταλαβαίνω, αυτές) πολύ καλά.
4. – Πού _____ (πηγαίνω);
– Σε μια θεία μου.
– _____ (τρώω) εκεί;
– Όχι, _____ (παίρνω, αυτή) και _____ (τρώω) έξω.
5. Ο Στάθης μου είπε πως μόλις _____ (παίρνω, αυτά) τα εισιτήρια, _____ (τηλεφωνώ, εγώ).
6. – _____ (δίνω, εγώ, αυτό) το καινούριο σου φόρεμα;
– Λυπάμαι. Δεν μπορώ, γιατί _____ (βγαίνω).
– Ακούσε τι σκέφτηκα. Εγώ _____ (φορώ) το δικό σου κι εσύ _____ (βάζω) το δικό μου, εντάξει;
– Αποκλείεται! Αυτό δε γίνεται. Το καινούριο μου φόρεμα _____ (φορώ, αυτό) εγώ, όχι εσύ!
7. – Πότε _____ (δίνω, εγώ) τα λεφτά που σου δάνεισα;

- Μόλις _____ (στέλνω, εγώ) ο πατέρας μου την επιταγή που μου στέλνει κάθε μήνα.
 - _____ (στέλνω, εσύ, αυτή) σίγουρα;
 - Οπωσδήποτε
8. Σου ζήτησα συγγνώμη τόσες φορές. Επιτέλους _____ (συγχωρώ, εγώ);
 9. Ήσασταν τόσο καλοί μαζί μου! Δε _____ (ξεχνώ, εσείς) ποτέ!
 10. Δε _____ (παίρνω, εσείς) μαζί μου σήμερα, γιατί έχω πολλή δουλειά.

335. Συμπληρώστε.

1. Θέλω **να βάψω** (βάφω) το σπίτι μου.
2. Τον παρακάλεσα _____ (βοηθώ) τη φίλη μου.
3. Του ζήτησα _____ (επιστρέφω) νωρίς σήμερα το βράδυ.
4. Πρέπει _____ (παίρνω) αυτό το φόρεμα, γιατί σου πάει.
5. Δε δέχομαι _____ (ακούω) τα ψέματα που θα μου πει.
6. Προσπάθησα _____ (ετοιμάζω) όλα τα πράγματα μόνη μου, αλλά δεν μπόρεσα.
7. Του είπα _____ (φέρνω) τον καφέ μου στο γραφείο μου.
8. Λέω _____ (περπατώ) λιγάκι σήμερα, _____ (παίρνω-άρνηση) το αυτοκίνητο.
9. Παραλίγο _____ (προφταίνω-άρνηση) το λεωφορείο.
10. Ετοιμάζονται _____ (ξαπλώνω).
11. Η Καιτούλα βιάζεται _____ (φεύγω), γιατί έχει δουλειά.
12. Του υποσχέθηκα _____ (κλείνω) θέσεις για το θέατρο.
13. Ελπίζω _____ (μαθαίνω) νέα της πολύ σύντομα.
14. Ντρέπομαι _____ (ζητώ) χρήματα από το θείο μου.
15. Φοβάται _____ (γυρίζω) μόνη της στο σπίτι της.
16. Δεν μπόρεσα _____ (πλέκω) την μπλούζα που άρχισα.
17. Άργησα _____ (ξυπνώ) σήμερα.
18. Όπως ήμουν βιαστική, λίγο έλειψε _____ (κλειδώνω-άρνηση) την πόρτα του σπιτιού μου.
19. Δεν τον άφησε _____ (διαβάζω) το γράμμα που της είχε στείλει η αδελφή της.
20. Σκεφτήκαμε _____ (ξεκινώ) νωρίτερα.
21. Δεν πρόκειται _____ (φεύγω) αργότερα από τις έξι.
22. Δεν είναι καθόλου εύκολο _____ (συζητώ) μαζί της ένα τέτοιο θέμα.

23. Δεν είναι κακό _____ (βγαίνω) μια φορά με αυτή την παρέα.
24. Είναι αδύνατο _____ (δουλεύω) άλλο, γιατί είμαι πολύ κουρασμένη.
25. Αποκλείεται _____ (πηγαίνω) μαζί τους.
26. Δεν έτυχε _____ (γνωρίζω) τον αδελφό της αν και κάνουμε πολλή παρέα.
27. Παιδιά, είναι ώρα _____ (τρώω).
28. Πού _____ (κόβω) ο Θανάσης το τσιγάρο! Αυτός καπνίζει τουλάχιστο δύο πακέτα τσιγάρα την ημέρα.
29. Δεν μπορεί _____ (σταματώ) το φαγητό, γι' αυτό παχαίνει συνεχώς.
30. Αύριο θέλω _____ (αγοράζω) παπούτσια.
31. Σήμερα το απόγευμα σκέφτομαι _____ (ράβω) μια καινούρια φούστα.
32. Πώς _____ (ξυπνώ) νωρίς αύριο! Εγώ κάθε μέρα ξυπνώ από τις δέκα και ύστερα.
33. Δυστυχώς δεν μπόρεσα _____ (τηλεφωνώ) στη Ρένα.
34. Θέλησα _____ (στέλνω) ένα γράμμα στο Σταύρο, αλλά δεν είχα τη διεύθυνσή του.
35. Δεν του είχε πει _____ (περνώ) από το σπίτι της.
36. Του είχα ζητήσει _____ (καλώ) και την Έρση στο πάρτι. Αυτός όμως ακόμα _____ (καλώ, αυτή).
37. Δεν έχω σκεφτεί ακόμη _____ (παίρνω) δικό μου σπίτι.
38. Δεν τον έχει αφήσει ποτέ _____ (οδηγώ) και _____ (ταξιδεύω) νύχτα, γιατί φοβάται μήπως κοιμηθεί επάνω στο τιμόνι. Σίγουρα θα έχω πάει ως την άλλη εβδομάδα τους δικούς της.
39. Παρά τρίχα _____ (περνώ-άρνηση) στις εξετάσεις μου.
40. Γιατί _____ (σιδερώνω) το φόρεμά σου σήμερα, αφού το σηδέρωσες χθες;
41. Μου λες _____ (πληρώνω), αλλά δε μου λες πώς _____ (πληρώνω), αφού ξέρεις ότι δεν έχω λεφτά μαζί μου.
42. Πώς _____ (πιστεύω, εσύ), αφού πάντα μου λες ψέματα;
43. Δεν μπορώ _____ (βλέπω, εσύ) τώρα, γιατί έχω πολλή δουλειά.
44. Δήμητρα, πού _____ (ψάχνω) για το πορτοφόλι σου;
45. Πού _____ (πετώ) τα σκουπίδια, Νίκη;
46. Πότε _____ (τηλεφωνώ, αυτός), πρωί ή απόγευμα;
47. Πότε _____ (στέλνω, εσύ) χρήματα, αυτή ή την άλλη εβδομάδα;
48. Μου τηλεφώνησε για _____ (λέω, εγώ) ότι παντρεύτηκε η Χριστίνα.
49. Καιτούλα, μόλις γυρίσεις από το σχολείο _____ (ζεσταίνω) το φαγητό και _____ (τρώω), γιατί εγώ θα αργήσω _____ (έρχομαι) από τη δουλειά.

336. Συμπληρώστε.

1. – Μαμά, τα έγγραφα όλα τα μαθήματά μου.
– **Το να γράξεις (γράφω)**, παιδί μου, τα μαθήματά σου δεν είναι αρκετό. Πρέπει να τα μελετήσεις και να τα μάθεις κιόλας.
2. _____ (βρίσκω) μια δουλειά δεν είναι ακριβώς αυτό που θέλω.
_____ (βρίσκω) τη δουλειά που μου αρέσει και μου ταιριάζει, είναι το πιο σημαντικό για μένα.
3. – Είμαι σίγουρος ότι δε θα καταφέρω τίποτα, ακόμα κι αν προσπαθήσω πάρα πολύ.
– _____ (προσπαθώ) όμως είναι, νομίζω, σπουδαιότες από το αποτέλεσμα που θα έχεις. _____ (παλεύω) _____ (πολεμώ) γ' αυτό που θέλεις, μετράει πάνω απ' όλα.
4. – Δε χρειάζεται να 'ρθείτε μαζί μου. Μπορώ να πάω και μόνος μου στο σπίτι.
– _____ (βρίσκω, εσύ) όμως ένα ταξί δεν είναι πρόβλημα. Και θα είμαστε ήσυχοι ότι θα επιστρέφεις άνετα και στην ώρα σου, χωρίς να ανησυχήσουν οι δικοί σου.
5. – Δεν μπορώ να ακούσω τίποτε τώρα. Βιάζομαι.
– _____ (ακούω, εγώ) δε θα σου πάρει παραπάνω από ένα λεπτό.
6. _____ (μένω) όλη τη μέρα μέσα με τέτοιο ωραίο καιρό είναι κρίμα.
Έλα, πάμε μια βόλτα και θα γυρίσουμε γρήγορα.
7. _____ (οργανώνω) αυτή την εκδρομή και μάλιστα χωρίς καμιά βοήθεια το βλέπω αδύνατο.
8. – Δοκίμασε λίγο από αυτό το γλυκό και πες μου αν σου αρέσει.
– Μα δεν επιτρέπεται να τρώω γλυκά.
– Μην είσαι υπερβολικός. _____ (δοκιμάζω) μόνο δε θα σε πειράξει.
9. – Πολύ ακριβό αυτό το πουκάμισο. Γιατί δε ράβεις ένα μόνη σου;
– _____ (ράβω) ένα πουκάμισο είναι για μένα δυσκολότερο από _____ (πηγαίνω) στο φεγγάρι. Κατάλαβες;
10. Δε μ' ενδιαφέρει καθόλου _____ (ακούω) τη γνώμη σου, γιατί θα μου πεις πάλι καμιά κακία.

ΠΡΙΛΟЖΗΝΙΕ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Στο ξενοδοχείο

Χτυπάει το τηλέφωνο...

- Ξενοδοχείο Ατλαντίς, παρακαλώ... Μια στιγμή περιμένετε να δω... Ναι, υπάρχει... Το δίκλινο αυτή την εποχή έχει δέκα πέντε χιλιάδες με το πρωινό... Ένα δίκλινο, λοιπόν, για τις 23, 24 και 25... Με θέα στη θάλασσα, μάλιστα... Τι όνομα;... Ειρήνη Κοσμά;... Μάλιστα, κυρία Κοσμά. Μείνετε ήσυχη. Εσείς πρέπει να στείλετε δέκα πέντε χιλιάδες **προκαταβολή** για να κλείσουμε το δωμάτιο... Εγώ ευχαριστώ. Γεια σας. Επιτέλους, ο πρώτος πελάτης της ημέρας. Θέλω ο καιρός να είναι πια καλός την Παρασκευή και να έρχονται πλοία... Να έρθουν πελάτες στο ξενοδοχείο, να έχω δουλειά. Μ' αρέσει η δουλειά στο ξενοδοχείο... Όλος αυτός ο κόσμος που έρχεται... Είναι βαρετό όταν δεν έχει κόσμο. Και όταν δεν έχει πλοία, δεν έχει και κόσμο. Τότε δεν ξέρω πώς να περάσω την ώρα μου... Διαβάζω κανένα βιβλίο, κοιτάζω κανένα περιοδικό, αλλά περισσότερο κάθομαι και φτιάχνω ιστορίες με το μυαλό μου. Μ' αρέσει να φτιάχνω ιστορίες με το **μυαλό** μου... Έτσι, δεν είμαι μόνη μου. Συνήθως είμαι κι εγώ μέσα στις ιστορίες μου. Και δεν φτιάχνω μόνο ιστορίες αγάπης. Συχνά βάζω λίγο μυστήριο, λίγη **αγωνία**... Έτσι μ' αρέσουν περισσότερο! Αν ο καιρός είναι καλός, τότε και οι ιστορίες μου είναι χαρούμενες, αστείες. Αν ο καιρός είναι κακός, τότε οι ιστορίες μου είναι γκρίζες ή και μαύρες, με πολλή αγωνία και μυστήριο, αλλά πάντοτε με καλό τέλος. Γι' αυτό μ' αρέσουν οι δικές μου ιστορίες. Γιατί βάζω το δικό μου **τέλος!**

Χτυπάει το τηλέφωνο...

- Παρακαλώ... Α, καλημέρα σας... Ναι, το πρωινό στο δωμάτιο... Φυσικά θα το πω. Μείνετε ήσυχη... Ναι, ξέρω... Ευχαριστώ, γεια σας.
 - Ελένη, πήγαινε, σε παρακαλώ, δύο πρωινά στο δωμάτιο 310 γρήγορα.
 - Ωχ, αυτοί οι περιέργοι πάλι...
 - Ναι, πάλι αυτοί. Τι να κάνουμε;
- Να κι ο άλλος...
- Γεια σου ομορφούλα! Είσαι για καμιά βόλτα;
 - Καλημέρα, κύριε Παπαδήμο. Τι με ρωτάτε; Το ξέρετε ότι δεν μπορώ, δουλεύω τώρα...

Χτυπάει το τηλέφωνο...

– Ξενοδοχείο Ατλαντίς, λέγετε. Ναι; Λέγετε; Δεν ακούω τίποτα. Αν με ακούτε, παρακαλώ ξαναπάρτε...

Αχ αυτά τα τηλέφωνα... Ευτυχώς ο Παπαδήμος φεύγει... Μα δες πώς περπατάει... Τι νομίζει; Ότι είναι θεός;.. Όσο όμορφος είναι, τόσο μυαλό του λείπει... Γιατί κάνεις τέτοιες **αδικίες**, Θεέ μου... Με τις ιστορίες μου, λοιπόν...

Χτυπάει το τηλέφωνο...

– Ξενοδοχείο Ατλαντίς, λέγετε. Λέγετε. Εμπρός! Κανείς πάλι. Περίεργα πράγματα...

η προκαταβολή τα λεφτά που πληρώνεις πριν

το μυαλό η φαντασία

η αγωνία αυτό που αισθάνεσαι όταν υπάρχει κίνδυνος ή όταν δεν είσαι σίγουρος για κάτι

το τέλος εκεί που τελειώνει κάτι

κάνω αδικία κάνω κάτι που δεν είναι σωστό για τους άλλους
περπατάω κάνω βόλτα

2. Στο σπίτι

Είναι η ώρα εφτά όταν φεύγω. Δουλεύω περίπου έντεκα ώρες, αλλά δε με πειράζει. Ο κύριος Νίκος, αυτός που έχει το ξενοδοχείο, αυτή την εποχή έρχεται μόνο τα σαββατοκύριακα, έχει τη δουλειά του και την οικογένεια του στην Αθήνα. Το ξενοδοχείο είναι σχεδόν άδειο ακόμα. Με το Πάσχα αρχίζει η τουριστική περίοδος... Δεν είναι κανένας έξω. Ακούω τα βήματά μου στον δρόμο. Δε βρέχει πια αλλά φυσάει πολύ και ο αέρας είναι κρύος. Συνήθως πριν πάω στο σπίτι, κάνω μια βόλτα στην παραλία για να περπατήσω λίγο και ν' ακούσω από κοντά τη θάλασσα... Περίεργο με το τηλέφωνο σήμερα... Όλο χτυπάει και κανείς δεν μιλάει... Λες να υπάρχει κάποιο πρόβλημα ή μήπως είναι κάτι άλλο;...

Ε, λοιπόν, δεν ξέρω τελικά τι είναι πιο βαρετό. Να μιλάω στο τηλέφωνο στο ξενοδοχείο και να λέω τα ίδια και τα ίδια ή να είμαι στο σπίτι με τη μητέρα μου και να ακούω αυτά που μου λέει. Μιλάω τόσο στο τηλέφωνο, που δεν θέλω να μιλήσω άλλο. Όμως, μόλις πάω στο σπίτι...

– Καλώς την. Έχω μακαρόνια με κιμά και σαλάτα στην κουζίνα. Θα φας;

– Δεν ξέρω, δεν πεινάω ακόμα.

– Γιατί; Μήπως είσαι άρρωστη; Φαίνεσαι κουρασμένη... Κοιμάσαι καλά; Μήπως κουράζεσαι πολύ;...

184 – Τρως τίποτα όλη την ημέρα; Δεν έχεις καλό χρώμα **τελευταία**...

- Τι να της πεις! Ότι δεν έχεις όρεξη ν' ακούσεις για φαί; Ότι θέλεις να μιλήσεις για άλλα πράγματα, που όμως μ' εκείνη δεν μπορείς; Και **συνεχίζει...**
- Α, ξέρεις, η κόρη της κυρίας Μαρίας από δίπλα, που διαβάζει τώρα για τις εξετάσεις της και ο φίλος της...
- Ή...
- Η Νίκη, η παλιά συμμαθήτριά σου, περιμένει παιδάκι. Είναι στον πέμπτο μήνα, αλλά έχει κάποιο πρόβλημα και ο γιατρός της...
- Αχ, όχι άλλο! Το ξέρω, έχει ανάγκη κι εκείνη να μιλήσει, αλλά δεν μπορώ! Γι' αυτό κι εγώ κλείνω την πόρτα του δωματίου μου και μένω μόνη **με τον εαυτό μου**. Μ' αυτόν κάνω καλές **κουβέντες**. Τι λέω μόνη με τον εαυτό μου; Ε, δεν είμαι τελείως μόνη. Είναι και η γάτα μου μαζί. Η γάτα μου η Χάιδω... Και με τον φίλο μου τον Γιώργο κάνω καλές κουβέντες όταν είναι εδώ. Με τον Γιώργο είμαστε μαζί από το Δημοτικό. Μένει δίπλα από την κυρία Μαρία και ή εγώ πηγαίνω σπίτι του ή εκείνος έρχεται στο δικό μου. Μαζί του μπορώ να μιλάω με τις ώρες. Μερικές φορές δεν κοιμόμαστε καθόλου. Ειδικά κάτι βράδια με φεγγάρι, αρχίζουμε τις μπύρες και τις κουβέντες και δεν μπορούμε να τελειώσουμε. Όμως, φέτος ο Γιώργος είναι στην Αθήνα. Είναι **φοιτητής** στην **Ιατρική** κι εγώ είμαι μόνη στο νησί. Αλλά όχι τελείως μόνη. Έχω τη Χάιδω και τις ιστορίες μου. Τις ιστορίες μου τις γράφω. Δηλαδή, μερικές από αυτές. Αυτές που μ' αρέσουν περισσότερο.
- Είναι κι απόψε βράδυ με φεγγάρι. Ακούω τη θάλασσα και τον αέρα που φυσάει κι έχω τη Χάιδω αγκαλιά! Με το ένα χέρι τη χαϊδεύω και με το άλλο γράφω μια ιστορία μυστηρίου, με τηλέφωνα που χτυπούν χωρίς να μιλάει κανείς όταν τα σηκώνουν, μέσα σ' ένα παλιό άδειο σπίτι και βήματα που ακούγονται απ' έξω, αλλά δε φαίνεται να είναι κανείς εκεί... Τι άλλο θέλω;

ο φοιτητής αυτός που πάει στο πανεπιστήμιο
η Ιατρική (Σχολή) η σχολή όπου σπουδάζεις για να γίνεις γιατρός
τελευταία τον τελευταίο καιρό
συνεχίζω αρχίζω πάλι
ο εαυτός μου εγώ
η κουβέντα όταν μιλάς με κάποιον

3. Οι πελάτες έρχονται

Παρασκευή, 23 του μήνα. Επιτέλους, ο καιρός είναι καλός. Έχει πλοία και περιμένουμε αρκετό κόσμο. Μ' αρέσει να βλέπω κόσμο να πηγαίνει και να έρχεται. Τους κοιτάω και προσπαθώ να καταλάβω τι άνθρωποι είναι, τι ζωή κάνουν... Να, αρχίζουν να έρχονται...

- Καλημέρα!
- Καλημέρα σας!
- Ένα τρίκλινο στο όνομα Βασιλείου;
- Μια στιγμή παρακαλώ. Βασιλείου... Κώστας Βασιλείου; Ναι, βέβαια, 23 και 24. Δύο βράδια; Το τρίτο άτομο είναι ο γιος σας, έτσι; Δωμάτιο 205. Μπορώ να έχω την **ταυτότητα** σας;... Ευχαριστώ. Εδώ είναι το κλειδί σας. Πρωινό από τις 7.30 ως τις 10. Καλά να περάσετε.
- Καλημέρα, Μαρίνα!
- Κύριε Νίκο! Καλώς ήρθατε! Το **ταξίδι**, καλό; Περιμένουμε πολύ κόσμο σήμερα και αύριο, και με τέτοιο καιρό νομίζω ότι το ξενοδοχείο θα γεμίσει...
- Γεια σας. Λέγομαι Ειρήνη Κοσμά.
- Γεια σας, κυρία Κοσμά. Το δωμάτιο σας σας περιμένει... με θέα στη θάλασσα, όπως το θέλετε! Δωμάτιο 312. Πιστεύω να μείνετε ευχαριστημένοι!

... Πωπώ, τι **αντιπαθητικός** που είναι ο άντρας της! Ούτε μια λέξη, ούτε ένα **χαμόγελο!** Φοβάμαι ότι δεν περνάει και πολύ καλά η κυρία Κοσμά... Κρίμα! Και εκείνη φαίνεται τόσο συμπαθητική! Πάντως δε λέω, **είναι ωραία ντυμένοι** και οι δύο. Πρέπει να έχουν πολλά λεφτά.

Χτυπάει το τηλέφωνο...

- Ξενοδοχείο Ατλαντίς, παρακαλώ... Εμπρός... Πάλι τα ίδια...
- Ναι, John Hudson είναι. Παρακαλώ... τέλος α... ένα ντομάτιο...
- Hello Mr. Hudson. You can speak to me in English if you like.
- Ευχαριστώ, αλλά ντεν τέλω μιλάω αγγλικά. Εντώ είναι Ελλάντα. Εγκώ μιλάω ελληνικά...
- Πολύ καλά κάνετε, κύριε Hudson. Πέστε μου τι μπορώ να κάνω για σας...
- Τέλω ένα ντομάτιο... αύριο, 24. Εγκώ μόνος, ένα κρεβάτι.
- Μάλιστα. Λοιπόν, ένα μονόκλινο για αύριο.
- Πόσο κάνει;
- Δέκα τρεις χιλιάδες με το πρωινό.
- Έκει μπάνιο;
- Ναι, βέβαια. Το δωμάτιο έχει μπάνιο, **θέρμανση, κλιματισμό** και τηλεόραση. Το ξενοδοχείο έχει, επίσης, εστιατόριο και σερβίρει πρωινό, μεσημεριανό και βραδινό.
- Ευκάριστω. Τα πάρω το πλοίο, ώρα εννιά το πρωί.
- Κι εγώ ευχαριστώ κύριε Hudson. Αύριο λοιπόν. Γεια σας.
- Γειασού.

Ωχ, τι είναι πάλι αυτό! Δες καπελάκι με φρούτα και ομπρέλα για τον ήλιο, μαύρο γυαλί, κατακόκκινο **κραγιόν**, κόκκινο φόρεμα και... γύρω στα

εβδομήντα. Παρέα φυσικά με το σκυλάκι της, ένα λουλούδι με κόκκινους **φιόγκους**. Θα περάσουμε καλά!...

- Καλημέρα σας!
- Καλημέρα, παιδί μου. Έχετε δωμάτια;
- Μάλιστα. Τι δωμάτιο θέλετε;
- Ένα δωμάτιο για δύο, με δύο κρεβάτια. Ξέρετε η Μαριλίου δεν μπορεί να κοιμάται στο ίδιο κρεβάτι με μένα...
- Μάλιστα... Φυσικό είναι. Η κυρία... Μαριλίου είναι μαζί σας από τώρα ή θα έρθει αργότερα με άλλο πλοίο;
- Καλέ, Μαριλίου είναι η σκυλίτσα μου. Εκείνη δεν μπορεί άλλον στο κρεβάτι της.
- Α, έτσι... Λοιπόν, ελεύθερο δωμάτιο είναι το 311, που έχει και θέα στη θάλασσα. Σας αρέσει η θάλασσα;
- Ναι, μας αρέσει πολύ...
- Ωραία! Την ταυτότητα σας, παρακαλώ και ορίστε το κλειδί. Πόσα βράδια θα μείνετε;
- Δεν ξέρω ακόμα. Αν όλα είναι καλά, μπορεί και μια βδομάδα. Σερβίρετε πρωινό στο δωμάτιο;
- Βέβαια. Όταν θέλετε το πρωινό σας στο δωμάτιο παίρνετε το εννιά. Πρωινό σερβίρουμε από τις 7.30 ως τις 10. **Καλή διαμονή**, κυρία Κολάρου!

η ταυτότητα το χαρτί της αστυνομίας που λέει το όνομα σου, πόσων χρονών είσαι κτλ.

το ταξίδι όταν πηγαίνεις από ένα μέρος σ' ένα άλλο με το πλοίο, με το αεροπλάνο, με το αυτοκίνητο

αντιπαθητικός αυτός που δεν σου αρέσει

είναι ωραία ντυμένος φοράει ωραία ρούχα

η θέρμανση το σύστημα που ζεσταίνει τον αέρα

ο κλιματισμός το σύστημα που κρυώνει τον αέρα

το κραγιόν με αυτό το πράγμα βάζουμε τα χείλια

ο φιόγκος η γραβάτα στη μορφή της πεταλούδας

καλή διαμονή! να περάσετε καλά

4. Η κυρία Κολάρου και η Μαριλίου

Χτυπάει το τηλέφωνο...

- Ορίστε παρακαλώ. Α, ναι, κυρία Κοσμά... Μάλιστα ... στο διπλανό δωμάτιο; Μια κυρία μ' ένα σκυλάκι... Το σκυλάκι **γαβγίζει**;... Ναι... δεν μπορεί να κοιμηθεί ο κύριος Κοσμάς... Και έχει αλλεργία στα σκυλιά. Καταλαβαίνω. Θα κάνω ό,τι μπορώ... Μείνετε ήσυχη κυρία Κοσμά... Γεια σας!

Χτυπάει το τηλέφωνο...

- Ναι, κυρία Κολάρου... Μιλήστε μου λίγο πιο αργά, να καταλάβω... Η Μαριλού έχει πρόβλημα με τον κύριο του 312... Τον γαβγίζει... Δεν είναι καλός άνθρωπος;... **Φωνάζει** πολύ στην κυρία;... Εγώ δεν μπορώ να ξέρω... Το μόνο που μπορώ να κάνω είναι να δω μήπως υπάρχει άλλο δωμάτιο να πάτε... Όχι, δεν μπορώ να αλλάξω δωμάτιο στον κύριο και την κυρία Κοσμά... Η Μαριλού δε θέλει να αλλάξει δωμάτιο;... Θα δω τι μπορώ να κάνω... Κυρία Κολάρου, χτυπάει το άλλο τηλέφωνο, πρέπει να κλείσουμε...
- Ξενοδοχείο Ατλαντίς, λέγετε. Εμπρός. Λέγετε; Έλα βρε Γιώργο, πώς πάει; Περνάς καλά;... Θα έρθεις για Πάσχα;... Μεγάλη Τρίτη... Εγώ καλά, όπως τα ξέρεις... Όχι... καλά είμαι, σου λέω... Ναι, με τις ιστορίες μου, τη Χάιδω... Έλα, Γιώργο, μ' ακούς; Κάτι έχει η γραμμή. Ξέρεις, να... μου λείπουν οι κουβέντες μας... μου λείπεις... Ναι, εμπρός... Γιώργο; Γιώργο; ...Πάλι πρόβλημα μ' αυτή τη γραμμή... Καλύτερα έτσι... Δε θέλω να ξέρει ότι μου λείπει... Τόσους φίλους θα έχει τώρα που είναι στο πανεπιστήμιο, θα περνάει καλά... εμένα θα σκέφτεται;
- Κύριε Νίκο...
- Μαρίνα, είναι ώρα να πας για φαγητό. Και πήγαινε στο σπίτι. Φαίνεσαι κουρασμένη. Έχεις τίποτα; Τρως καλά;
- Α, κύριε Νίκο... Έχω μια μαμά και είναι **υπεραρκετή**. Δε θέλω και... μπαμπά!
- Καλά, καλά. Έχεις δίκιο.

υπεραρκετός πιο πολύ από αρκετός

γαβγίζω ο σκύλος δεν μπορεί να μιλήσει ή να φωνάζει, γαβγίζει
φωνάζω μιλάω δυνατά

5. Ο Παπαδήμος

Έχω όλο το απόγευμα δικό μου. Ο καιρός είναι πολύ καλός. Μπορώ να πάω στην αγαπημένη μου παραλία με το βιβλιαράκι μου. Να πάρω και μια τυρόπιτα από το φούρνο να φάω...

Περνάω το **λιμάνι** και την αγορά. Πολλά μαγαζιά είναι ακόμα κλειστά. Άλλα τα ετοιμάζουν για το Πάσχα. Μερικά είναι ήδη ανοικτά. Μ' αρέσει αυτή η εποχή στο νησί. Είναι η μόνη εποχή που το νησί είναι πράσινο. Και όλες αυτές οι **γλάστρες** με τα λουλούδια στα μπαλκόνια και οι **αυλές!** Τι όμορφα που είναι!...

Αχ, όχι. Ο Παπαδήμος! Τώρα μάλιστα!

- Κουκλίτσα, πού πας; Αυτή τη φορά θά 'ρθεις **να** σε **κεράσω!** Δε θέλω πάλι «όχι». Έλα, πάμε.

- Εντάξει, αλλά για λίγο, γιατί με περιμένει η μητέρα μου στο σπίτι και θα ανησυχεί...
- Καθόμαστε στο μαγαζί του κυρ Ηλία, σ' ένα τραπεζάκι δίπλα στη θάλασσα. Φυσάει ένα **ελαφρύ** αεράκι...
- Τι θα πεις; Ένα ουζάκι, μια μπιρίτσα;
- Όχι, ευχαριστώ. Μια πορτοκαλάδα καλύτερα...
- Πορτοκαλάδα; Α, δεν πάει με το φαγητό! Θα φάμε μαζί, έτσι δεν είναι; ...Γιατί σήμερα δεν μπορώ να πω όχι; Μπορεί να φταίει η ωραία μέρα, μπορεί εγώ που αισθάνομαι ωραία, μπορεί και ο Παπαδήμος... Φαίνεται να το έχει πραγματικά ανάγκη...
- Εντάξει, λοιπόν. Μια μπίρα... πράσινη.
- Ηλία, δυο πράσινες και έλα, σε παρακαλώ, να πάρεις παραγγελία.
- Οι μπιρίτσες σας! Γεια σου Μαρίνα... Τι θα πάρετε; Έχω κοτόπουλο με πατάτες στο φούρνο, τυρόπιτα, μοσχάρι λεμονάτο με ρύζι ή πατάτες τηγανιτές. Της ώρας έχω φρέσκο ψαράκι, μικρά καλαμαράκια, μπιφτέκι, μπριζόλα μοσχарίσια, μπριζόλα χοιρινή και σουβλάκι.
- Τι λες για ψαράκι, Μαρίνα; Α, πάλι 'ναι' θα πω...
- Σύμφωνα. Ψαράκι αλλά μικρό. Τι ψάρια έχετε, κυρ Ηλία;
- Από μικρά, **μαρίδα** και **γαύρο**.
- Ωραία! Φέρε μας μια μερίδα γαύρο, μια μαρίδα, μια καλαμαράκια, πατάτες τηγανιτές και μία σαλάτα χωριάτικη. Εντάξει, Μαρίνα;
- Μήπως είναι πολλά;
- Μην ανησυχείς. Θα δεις, δεν θα μείνει τίποτα...
...Πώς **τα καταφέρνω** έτσι και τελικά άλλα προγραμματίζω και άλλα κάνω, δεν ξέρω. Δεν έχω τυρόπιτα, βιβλιαράκι και παραλία, έχω όμως ψαράκι, μπιρίτσα και Παπαδήμο... Και πρέπει να πω ότι δεν περνάω κι άσχημα...
- Μαρίνα,... πάλι μιλάς με τον εαυτό σου...
- Πάλι;... Τι;...
- Σε κοιτάω συχνά και βλέπω ότι πολλές φορές δεν είσαι εδώ... Πολύ θα ήθελα να ξέρω κάποιες από τις σκέψεις σου... Και σε παρακαλώ, αν μπορείς, θέλω να μου μιλάς στον ενικό και με το όνομα μου... Δημήτρη με λένε...
- Δημήτρη; Μα το όνομα σας...
- Ναι, ναι. Νομίζω ότι μπορώ να σου μιλήσω ανοικτά πια, μετά από τόσο καιρό που σε ξέρω... Το όνομα μου δεν είναι Κώστας Παπαδήμος αλλά Δημήτρης Δημητριάδης και είμαι... αστυνομικός.
- Αστυνομικός;... Μα εσείς, ε, εσύ ήθελα να πω, δουλεύεις στο Ταχυδρομείο... Ναι ή όχι;...

- Είσαι **έξυπνη** κοπέλα, Μαρίνα, και θέλω τη βοήθεια σου...
- Τη βοήθεια μου;... Εγώ πώς μπορώ να βοηθήσω;
- Μπορείς. Θέλω να μου λες ό,τι περίεργο βλέπεις στο ξενοδοχείο.
- Τι περίεργο;
- Εσύ θα καταλάβεις. Όπως αυτά που γράφεις στις ιστορίες σου...
- Κι αυτό το ξέρεις;
- Ξέρω πολλά πράγματα για σένα. Για να μπορέσω να σου μιλήσω, έπρεπε να ξέρω. Καταλαβαίνεις... Λοιπόν, έχουμε πληροφορίες ότι κάποιοι Έλληνες βρίσκουν αρχαία στη θάλασσα και τα πουλάνε σε ξένους. Γι' αυτό είμαι εδώ. Πιστεύουμε ότι θα γίνει μια μεγάλη δουλειά **σύντομα**, ίσως και αυτό το σαββατοκύριακο. Δεν ξέρουμε ακριβώς πότε. Γι' αυτό πρέπει να παρακολουθούμε τα πάντα.
- Δηλαδή, εγώ τι θα κάνω;
- **Οτιδήποτε** νομίζεις ότι είναι περίεργο, θέλω να μου το λες. Να, πάρε κι αυτό το **κινητό** να το έχεις... Θα **πατάς** το 1 και θα χτυπάει το δικό μου κινητό.
- Να δούμε, θα τα καταφέρω;
- Μου πιάνει το χέρι, με κοιτάει στα μάτια και μου λέει:
- Θα δεις, θα τα καταφέρεις.

το λιμάνι εκεί που μπαίνουν και σταματάνε τα πλοία

η αυλή μικρός κήπος

κερνάω πληρώνω εγώ

ελαφρός καθόλου δυνατός

η γλάστρα όπου φυτεύουν τα λουλούδια

η μαρίδα μικρό ψάρι

ο γαύρος μικρό ψάρι

τα καταφέρνω μπορώ

έξυπνος γρήγορος στο μυαλό

σύντομα σε λίγο καιρό

οτιδήποτε ό,τι

το κινητό το τηλέφωνο που έχουμε μαζί μας

πατάω πιέζω, αγγίζω

6. Η Μαρίνα μιλάει με τη Χάιδω

- Για κοίτα βρε Χάιδω τι μπορεί να σου **συμβεί** από τη μια στιγμή στην άλλη! Πηγαίνεις να διαβάσεις το βιβλιαράκι σου και να κάνεις ηλιοθεραπεία στην παραλία σαν μια απλή υπάλληλος του ξενοδοχείου Ατλαντίς και βρίσκεσαι... ιδιωτικός αστυνομικός και με κινητό! Άσε το

άλλο... Λες ότι δεν τον μπορώ αυτόν τον Παπαδήμο, όσο όμορφος είναι, τόσο μυαλό δεν έχει και τελικά καταλαβαίνεις ότι και μυαλό έχει – και πολύ μάλιστα – και τον μπορείς και σου αρέσει που σου πιάνει και το χέρι... Καταλαβαίνεις τι μπορεί να σου φτιάξει αυτή η ζωή έτσι ξαφνικά; Εσύ βέβαια, τι ανάγκη έχεις; Μόνο να σε χαϊδεύω θέλεις. Ας πάω τώρα τη βόλτα μου στην παραλία, αν και δε νομίζω ότι θα μπορέσω να διαβάσω το βιβλίο μου...

συμβαίνει γίνεται

7. Στην παραλία

Θέλω να μείνω μόνη μου. Η παραλία είναι άδεια. Μια γυναίκα κάθεται πιο πέρα. Τη βλέπω από μακριά, από πίσω. Δεν είναι κάποια από το νησί. Καλύτερα. Αυτή τη στιγμή δε θέλω να δω κανένα γνωστό. Δε θέλω να μιλήσω σε κανέναν. Εκείνη δεν μπορεί να με δει. Κάθομαι στη μια άκρη της παραλίας, δίπλα στον αγαπημένο μου **βράχο**. Εγώ μπορώ να τα βλέπω όλα αλλά δεν μπορούν να με βλέπουν. Κοιτάω τη θάλασσα. Ο απογευματινός ήλιος με **ζεσταίνει** ευχάριστα... Ανοίγω το βιβλίο μου αλλά διαβάζω ξανά και ξανά την ίδια πρόταση... Δεν μπορώ να καταλάβω τι λέει. Κλείνω το βιβλίο και κοιτάω γύρω μου. Κοιτάω ξανά τη γυναίκα. Φαίνεται μάλλον λεπτή, όχι πολύ ψηλή. Έχει μακριά καστανά μαλλιά. Δε βλέπω το πρόσωπο της. Ένας άντρας πηγαίνει κοντά της. Δεν τον βλέπω καλά. Δε φοράω τα γυαλιά μου και είναι αρκετά μακριά για να δω τα χαρακτηριστικά του. Ούτε εκείνη τον βλέπει. Ξαφνικά σηκώνει το κεφάλι της και τότε τον βλέπει. Ο άντρας είναι δίπλα της. Κάτι της λέει. Φαίνεται θυμωμένος. Σηκώνει το χέρι και της δίνει ένα **χαστούκι**. Εκείνη βγάζει μια φωνή. Ο άντρας φεύγει. Η γυναίκα μένει εκεί στο ίδιο μέρος και **κλαίει**... Δυστυχώς, τώρα ξέρω ποιος είναι ο άντρας και ποια η γυναίκα... Καημένη κυρία Κοσμά!...

Ανοίγω το κινητό. Πατάω το 1. Τώρα έχω κάτι να του πω ή θέλω να... Ακούω τη φωνή του Παπαδ... ε, του Δημήτρη, θέλω να πω.

– Δημήτρη; Εγώ, η Μαρίνα... Μάλλον τίποτα ενδιαφέρον. Αλλά, να... είμαι στην παραλία, είναι και η κυρία Κοσμά εδώ. Ξέρεις, από το ξενοδοχείο, και κλαίει... Ναι... ο άντρας της... Ένα χαστούκι... Δεν είναι πια εδώ... Όχι, καθόλου. Δεν μπορεί να με... Εντάξει... Ναι, ναι, εντάξει. Άντε γεια.

ζεσταίνω κάνω ζεστό κάτι που είναι κρύο
κλαίω έχω δάκρυα στα μάτια μου
το χαστούκι χτήπημα στο μάγουλο κάποιου
βράχος η πέτρα

8. Ο Hudson

Είναι Σάββατο πρωί. Εγώ είμαι πάλι στο ξενοδοχείο, στη δουλειά μου. Η μέρα είναι πολύ ωραία. Από νωρίς άνθρωποι μπαίνουν και βγαίνουν, και το τηλέφωνο χτυπάει συνέχεια στο ξενοδοχείο. Να η κυρία Κολάρου με τη Μαριλού της. Μόλις βγαίνουν από το εστιατόριο. Η κυρία Κολάρου φοράει ροζ φόρεμα με ένα μεγάλο φιόγκο στη μέση. Η Μαριλού **κουνάει την ουρά** της χαρούμενη και έρχεται κοντά μου. Είναι πραγματικά πολύ φιλική. Τη χαϊδεύω. Μετά τη **χθεσινή** ιστορία με τον Κοσμά στην παραλία, δε θα αλλάξω δωμάτιο στην κυρία Κολάρου. Θα του πάω κι άλλα σκυλιά να πάθει όλες τις... αλλεργίες του κόσμου. Να κι ο Δημήτρης που μπαίνει στο εστιατόριο για πρωινό. Με χαιρετάει και μου κλείνει το μάτι. Του χαμογελάω και του κλείνω κι εγώ το δικό μου. Ένας τουρίστας έρχεται κοντά μου. Φοράει καρό σορτς και άσπρη μπλούζα και έχει μια μεγάλη τσάντα. Μάλλον Άγγλος μου φαίνεται.

- Γειασού. Είμαι John Hudson.
- Α, γεια σας, κύριε Hudson. Το δωμάτιο σας δεν είναι έτοιμο ακόμα. Θα πω, όμως, να το ετοιμάσουν γρήγορα. Αν θέλετε, μπορείτε να πάρετε έναν καφέ στο μπαρ ή πρωινό στο εστιατόριο.
- Ντεν τα αργκήσει πολύ;
- Σε περίπου μισή ωρίτσα θα είναι έτοιμο. Μείνετε ήσυχος.
...Χαμογελάει αλλά είναι λίγο νευρικός ή μου φαίνεται;
- Μπορείτε να αφήσετε εδώ την τσάντα σας και θα την πάμε εμείς στο δωμάτιο σας...
- Όκι ευκάριστω. Εγκώ πάρω τσάντα μαζί μου.
Ωχ, να και ο αντιπαθητικός...
- Πού είναι η γυναίκα μου; Δεν ξέρω πού είναι η γυναίκα μου! Πρώτη φορά μου συμβαίνει αυτό! Από χθες το βράδυ δε την βρίσκω πουθενά! Θέλω να βρω τη γυναίκα μου...
Και **η φωνή** του **σπάει...** σχεδόν κλαίει. Είναι δύσκολο να το πιστέψω ότι αυτός ο άνθρωπος είναι ο ίδιος με αυτόν στην παραλία χθες. Αυτό θυμάμαι και δεν τον λυπάμαι σήμερα...
- Μην κάνετε έτσι, κύριε Κοσμά. Περιμένετε. Θα γυρίσει η γυναίκα σας.
- Όχι! Δε θέλω να περιμένω άλλο. Κάτι σοβαρό συμβαίνει. Η Ειρήνη δε λείπει ποτέ τα βράδια. Δε με αφήνει ποτέ μόνο. Αλλά εγώ φταίω... γιατί χτες ήμουν πολύ **σκληρός** μαζί της. Φοβάμαι, πάλι σπάει η φωνή του, μήπως... κάτι κακό...
- Ησυχάστε, κύριε Κοσμά. Όλα θα πάνε καλά. Θα έρθει η κυρία Κοσμά...
Τώρα να, παίρνω τηλέφωνο στην αστυνομία.

...Ναι, αστυνομία εκεί; Τηλεφωνώ από το Ξενοδοχείο Ατλαντίς γιατί θέλω να **δηλώσω μια εξαφάνιση**... Λέγεται Ειρήνη Κοσμά... Ναι, με τον άντρα της στο ξενοδοχείο... Όχι, κανείς... από χτες το βράδυ. Θα έρθετε από κδώ... Εγώ είμαι η Μαρίνα Ζαρίφη, υπάλληλος στο ξενοδοχείο. Ευχαριστώ, κύριε αστυνόμε. Γεια σας!

- Η αστυνομία θα είναι εδώ σε λίγο, κύριε Κοσμά. Πηγαίνετε να ησυχάσετε λίγο, και εγώ **θα σας ειδοποιήσω** όταν έρθουν...

σκληρός όχι καλός

δηλώνω μια εξαφάνιση τηλεφωνώ ή λέω στην αστυνομία για κάποιον που δεν βρίσκεται πουθενά / δεν είναι ούτε στο σπίτι του ούτε στη δουλειά του κτλ.

ειδοποιώ λέω, τηλεφωνώ ή γράφω σε κάποιον για κάτι που θέλει να ξέρει **χθесινός** που ήταν χθες

κουνάω την ουρά κινεί την ουρά του προς τα εδώ και εκεί

σπάει η φωνή η φωνή δεν βγαίνει εύκολα

9. Περίεργα πράγματα

Είναι 12.30. Πεινάω. Παίρνω ένα σάντουιτς από το μπαρ και βγαίνω έξω. Πάω στην πίσω αυλή να το φάω. Κάποιοι είναι εκεί. Ο ένας είναι ο Κοσμάς. Τους άλλους δύο δεν τους ξέρω. Ο ένας από αυτούς μιλάει έντονα. Φαίνεται θυμωμένος. Ο άλλος ακούει. Περίεργα πράγματα...

Γυρίζω στη δουλειά μου. Μετά από λίγη ώρα ο Κοσμάς ανεβαίνει γρήγορα επάνω. Σε μισή ώρα περίπου έρχεται ένας αστυνομικός. Είναι γύρω στα σαράντα, ψηλός, μελαχρινός, με μουστάκι. Τον ξέρω. Ναι, είναι αυτός που μένει στη γειτονιά μου, απέναντι από το σπίτι του Γιώργου και που περνάει συχνά μπροστά από το σπίτι μου. Μένει σε μια **γκαρσονιέρα**, στο σπίτι της κυρίας Σοφίας.

Τον πάω στο δωμάτιο του Κοσμά. Στον διάδρομο του τρίτου ορόφου βλέπω τον Hudson. Περίεργο... Τι κάνει αυτός στον τρίτο όροφο;... Το δωμάτιο του είναι στον πρώτο και στην άλλη **άκρη** του ξενοδοχείου.

Αφήνω τον αστυνόμο με τον Κοσμά μόνους. Και, φυσικά, δεν ξέρω τι λένε μεταξύ τους. Περίπου μια ώρα αργότερα, ο αστυνόμος φεύγει. Όλη την ημέρα έχω τόση δουλειά, που δεν σκέφτομαι ξανά την κυρία ή τον κύριο Κοσμά. Κάποια στιγμή βλέπω τον Δημήτρη να έρχεται αλλά την ίδια ώρα φτάνουν και καινούργιοι πελάτες. Έτσι, γυρίζει πάλι και φεύγει.

Όταν πια τελειώνω, είμαι τόσο κουρασμένη που πάω **κατευθείαν** στο σπίτι μου. Εκεί θυμάμαι τον Δημήτρη. Πρέπει να του τηλεφωνήσω, να του πω. Ψάχνω για το κινητό. Στη τσάντα μου δεν είναι. Δεν το βρίσκω πουθενά. Περίεργο... Πού να είναι;... Τώρα θυμάμαι. Πρέπει τελικά να είναι στο ξενοδοχείο, μέσα στο **συρτάρι** του γραφείου μου. Ναι, εκεί πρέπει να είναι...

Όμως, πώς θα μιλήσω στον Δημήτρη; Δεν έχω τον αριθμό του. Παίρνω τηλέφωνο στο ξενοδοχείο, στο δωμάτιο του, αλλά δεν απαντάει. Τώρα δεν μπορώ να κάνω τίποτε άλλο. **Νυστάζω** πολύ! Αύριο, λοιπόν.

η γκαρσονιέρα διαμέρισμα με ένα δωμάτιο, κουζίνα και μπάνιο
η άκρη εκεί που τελειώνει κάτι
κατευθείαν αμέσως
νυστάζω θέλω να πάω για ύπνο
το συρτάρι ένα μέρος της ντουλάπας

10. Πιστολιές

Κοιμάμαι πολύ **βαθιά** και δεν ακούω, ούτε καταλαβαίνω τίποτα από αυτά που συμβαίνουν τη νύχτα. Τα μαθαίνω από τη μητέρα μου... Όταν ξυπνάω, την ακούω να μιλάει στο τηλέφωνο.

- ...Τι λες, Μαρία μου. Να συμβαίνουν τέτοια πράγματα στο νησί μας! Δίπλα μας... Κι εγώ, με τις **πιστολιές**... Πώς να κοιμηθώ μετά; Με τρεις ώρες ύπνο είμαι... Τελικά, ούτε έναν! ...Κάπου είναι...Ε, θα τους πιάσουν, δεν μπορεί... Ο καημένος ο αστυνομικός! Είναι **σοβαρά**;... Πόσο λυπάμαι! Και είναι και πολύ νέος! Και έχει και μικρό παιδάκι...
- Μα τι συμβαίνει; Ποιους θα πιάσουν; Ποιος αστυνομικός είναι σοβαρά; Ο Δημήτρης;... Λες να... Και να έχει και παιδάκι... Λες;
- Μαμάαα! Έλα να μου πεις τι συμβαίνει. Ποιους θα πιάσουν; Ποιος είναι σοβαρά;

Έρχεται και μου λέει για τη νύχτα, που η αστυνομία ψάχνει να βρει μια γυναίκα,... Ειρήνη Κοσμά νομίζει ότι τη λένε. Την ψάχνουν πάνω στο νησί αλλά και στη θάλασσα, γιατί ο άντρας της φοβάται γι' αυτήν. Τελικά, δεν βρίσκουν την Κοσμά πουθενά. Βρίσκουν όμως σ' ένα **σκάφος** πολλά αρχαία. Μεγάλη δουλειά! Οι άνθρωποι στο σκάφος έχουν και **όπλα**.

- Πολλά λένε στο νησί, ήδη! Άλλοι τα λένε έτσι, άλλοι αλλιώς. Δε ξέρεις ποιον να πιστέψεις...
- Και... αυτός που είναι σοβαρά; Ποιος είναι; Ξέρεις;
- Α, για τον Παυλόπουλο λες; Ο καημένος! Ένα μήνα είναι εδώ στο νησί και του συμβαίνει τώρα αυτό... Έχει μια **σφαίρα** στον **ώμο**. Περιμένουν ελικόπτερο να τον πάνε στο νοσοκομείο, στην Αθήνα. Ελπίζω να γίνει καλά!

Ευτυχώς, δεν είναι ο Δημήτρης. Ο Δημήτρης δεν έχει παιδί... Λέω αμέσως στον εαυτό μου: Μαρίνα, ντροπή! Ο άνθρωπος είναι σοβαρά και εσύ χείρα, γιατί είναι ο Παυλόπουλος που δεν τον ξέρεις και όχι ο Δημήτρης... Και τι σου συμβαίνει με αυτόν τον Δημήτρη; Μήπως αρχίζεις και τον σκέφτεσαι πολύ; Μήπως... Αλλά τότε;... Τι κάνεις με τον Γιώργο;

- Αχ, Χάιδω, Χάιδω, πού είσαι; Έλα εδώ να σε χαϊδέψω, μήπως και με βοηθήσεις να δω τι έχω.
- Τι θέλεις να έχεις, κόρη μου; Αυτό που βλέπω εγώ είναι ότι μάλλον θα αργήσεις σήμερα για τη δουλειά σου!
- Πωπώ! Η ώρα είναι εννιά!

κοιμάμαι βαθιά δεν μπορώ να ξυπνήσω εύκολα
είμαι σοβαρά είμαι πολύ άρρωστος
η πιστολιά μια βολή από το πιστόλι
το σκάφος μικρό πλοίο
όπλα πιστόλι, τουφέκι κλπ.
η σφαίρα αυτό που βγαίνει από ένα όπλο
ο ώμος το πάνω μέρος του ανυρώπινου σώματος

11. Η Μαριλού

Τρέχω αμέσως στο ξενοδοχείο. Όταν φτάνω, υπάρχει πολύς κόσμος. Είναι και ο αστυνόμος της γειτονιάς μου εκεί. Πάω κοντά στον κύριο Νίκο...

- Από χθες το βράδυ, μου λέει, λείπει και ο Κοσμάς. Δεν είναι ούτε στο δωμάτιο του, ούτε πουθενά αλλού. Τα πράγματα του είναι στο δωμάτιο.

Η πόρτα του δωματίου είναι ανοιχτή. Πολύ περίεργη ιστορία. Η αστυνομία πιστεύει ότι ίσως έχει σχέση με την άλλη ιστορία της χθεσινής νύχτας...

Κοιτάω στις **θυρίδες** για τα κλειδιά των δωματίων. Τέτοια ώρα τα περισσότερα κλειδιά είναι εδώ. Λείπουν όμως το κλειδί του δωματίου του Κοσμά, της Κολάρου και του Hudson... Περίεργο δεν είναι;

- Και ο Hudson έχει ακόμα τα πράγματα του στο δωμάτιο;
- Ποιος; Ο Hudson; Μα ναι... Γιατί ρωτάς;
- Α, έτσι. Να, φεύγει σήμερα. Γι' αυτό.

Πρέπει να μιλήσω στον Δημήτρη. Κοιτάω μήπως τον δω κάπου. Δεν είναι όμως, πουθενά. Παίρνω το κινητό από το συρτάρι και πηγαίνω στην τουαλέτα. Από εκεί μπορώ να μιλήσω με την ησυχία μου...

- Έλα Δημήτρη, γεια! Η Μαρίνα είμαι... Ξέρεις την ιστορία με τους Κοσμά;... Ναι, και οι δύο δεν είναι πουθενά... Κανείς δεν ξέρει πού είναι... Εσύ ξέρεις τίποτα; Για τα γεγονότα της νύχτας, τι λες;... Καλές οι πληροφορίες σου... Ξέρεις, στις θυρίδες σήμερα δεν υπάρχουν τα κλειδιά του Κοσμά, της Κολάρου και του Hudson... Μπορεί αυτό να;... Ακούω βήματα. Σ'αφήνω. Ναι, ναι, εντάξει. Τα λέμε. Αντε γεια!

Είναι έντεκα η ώρα. Τώρα ο κόσμος είναι λιγότερος. Η αστυνομία δεν είναι πια εδώ. Σιγά-σιγά το ξενοδοχείο **αδειάζει**. Αυτοί που είναι μόνο για το σαββατοκύριακο φεύγουν. Στις δώδεκα πρέπει να είναι τα δωμάτια άδεια.

Λίγοι είναι αυτοί που θα μείνουν περισσότερες μέρες. Ο Hudson, η Κολάρου, πουθενά ακόμα.

Ξαφνικά, ακούω γάβγισμα. Ναι, είναι η Μαριλού μ' ένα κίτρινο φióγκο στο κεφάλι. Να και η Κολάρου που έρχεται από πίσω της. Φοράει κι αυτή κίτρινο φόρεμα με λουλούδια και κίτρινο καπέλο. Φαίνεται **αναστατωμένη** και κουρασμένη. Της **χαμογελάω**.

- Φαίνεστε κουρασμένη, κυρία Κολάρου. Μάλλον η Μαριλού σάς κουράζει με τις βόλτες της. Δεν πρέπει να κάνετε πάντοτε ό,τι θέλει αυτή.
- Δε φταίει η Μαριλού. Εγώ είμαι αναστατωμένη... Πού είναι η αστυνομία; Έχω νέα! Ξέρω πού είναι ο Κοσμάς.
- Ξέρετε; Τι ξέρετε; Μα πώς; Πότε;
- Να, σήμερα το πρωί, όπως κάθε πρωί, βγαίνουμε με τη Μαριλού μια βόλτα στο λιμάνι. Το ξέρεις εκείνο το διώροφο παλιό σπίτι με τον μεγάλο κήπο, που είναι πίσω από το καλοκαιρινό το σινεμά;
- Ναι, του Παπαηλιού λέτε, του γιατρού... Το σπίτι είναι άδειο εδώ και δέκα χρόνια. Δε μένει κανείς πια εκεί.
- Εκεί είναι.
- Ποιος; Μα, τι λέτε;
- Ο Κοσμάς! Η Μαριλού έχει μύτη! Λοιπόν, καθώς περνάμε απ' έξω, αρχίζει να γαβγίζει και να θέλει να πάει μέσα στον κήπο. Εγώ θέλω να φύγουμε, αλλά πού εκείνη! Συνεχίζει το γάβγισμα. Με πηγαίνει κοντά στο σπίτι. Γαβγίζει όλο και πιο δυνατά. Και πρέπει να με πιστέψεις. Είναι το γάβγισμα που κάνει στον Κοσμά. Είμαι σίγουρη γι' αυτό.
- Κυρία Κολάρου, ξέρω πόσο αγαπάτε τη Μαριλού, αλλά νομίζω ότι...
- Όχι, όχι. Η Μαριλού δεν κάνει λάθος. Σου λέω έχει μύτη. Καταλαβαίνω το γάβγισμα της εγώ. Ο Κοσμάς είναι εκεί! Τηλεφώνησε σε παρακαλώ, στην αστυνομία!

Λες να έχει δίκιο η Κολάρου; Τηλεφωνώ στην αστυνομία. Τους λέω για τη Μαριλού και αυτά που πιστεύει η Κολάρου. Εκείνοι γελάνε.

- Έχουμε πολλή δουλειά σήμερα για τέτοιες ιστορίες, κοπέλα μου, μου λένε και μου κλείνουν το τηλέφωνο.

Ο Δημήτρης όμως, όταν του τηλεφωνώ, λέει να πάμε στο σπίτι και να δούμε. Παίρνω τη Μαριλού από την Κολάρου και πάω μαζί του.

Μόλις φτάνουμε κοντά στο σπίτι, η Μαριλού αρχίζει να γαβγίζει σαν **τρελή**. Πηγαίνουμε προς το πίσω μέρος του σπιτιού. Πρέπει να μπούμε μέσα. Οι πόρτες είναι κλειστές. Ένα παράθυρο όμως είναι ανοιχτό... Ο Δημήτρης μπαίνει μέσα στο σπίτι. Μετά από λίγο βρίσκει τον Κοσμά σ' ένα από τα δωμάτια, **δεμένο** σε μια καρέκλα. Στο στόμα του έχει ένα **μαντήλι**.

196 | Ο καημένος! Η Μαριλού τον γαβγίζει. Ο Δημήτρης του βγάζει το μαντήλι.

Ο Κοσμάς αρχίζει να **φταρνίζεται**. Η γνωστή αλλεργία του! Έτσι, εγώ με τη Μαριλού φεύγουμε για το ξενοδοχείο. Τα άλλα τα μαθαίνω αργότερα, από τον Δημήτρη.

οι θυρίδες εκεί που βάζουν τα κλειδιά
αδειάζει φεύγει ο κόσμος
αναστατωμένος ανήσυχος
τρελός αυτός που το μυαλό του δεν είναι καλά
δεμένος από το ρήμα δένω
το μαντήλι μικρό κομμάτι υφάσματος
φταρνίζομαι όταν παθαίνω από αλλεργική ρινίτιδα

12. Ο Κοσμάς μιλάει στην αστυνομία

Τελικά, ο Κοσμάς λέει ότι είναι ανακατεμένος στην ιστορία με τα αρχαία. Το ίδιο και ο Hudson. Αλλά, μετά την εξαφάνιση της γυναίκας του, ο Κοσμάς φοβάται τόσο πολύ για τη ζωή της, που δε θέλει να συνεχίσει. Δεν τον ενδιαφέρει τίποτα πια. Ο Hudson και οι άλλοι φοβούνται ότι θα μιλήσει στην αστυνομία. Γι' αυτό, τον πιάνουν και τον κλείνουν στο παλιό σπίτι.

Τώρα τα λέει όλα. Δίνει ονόματα και διευθύνσεις. Με αυτά η αστυνομία πιάνει στην αρχή δύο Έλληνες, τον Νίκο Ψαράκη και τον Γιάννη Χρήστου. Τον Hudson και έναν Ιταλό, τον Toni Rollini, τους βρίσκουν στο αεροδρόμιο την ώρα που προσπαθούν να φύγουν στο εξωτερικό. Τον Κοσμά, για τη βοήθεια του, τον αφήνουν για την ώρα ελεύθερο. Την Ειρήνη Κοσμά τελικά τη βρίσκουν στο σπίτι της μητέρας της, στην Αθήνα. Είναι πολύ θυμωμένη με τον άντρα της και δεν θέλει να γυρίσει κοντά του πια.

13. Ο Γιώργος

Χαίδω, αχ Χαίδω! Έλα να σου πω. Είναι Μεγάλη Τρίτη. Ο Γιώργος είναι εδώ επιτέλους! Για τις διακοπές του Πάσχα. Και θα μείνει δύο ολόκληρες εβδομάδες! Σε λίγο θα έρθει να μας δει! Όπως παλιά! Έχω τόσα να του πω! Βέβαια, πιστεύει ότι αυτός έχει να μου πει περισσότερα. Αλλά όταν ακούσει τις δικές μου ιστορίες στο ξενοδοχείο...

Με τον Γιώργο είμαστε εδώ, στο δωμάτιο μου, και τα λέμε με τις ώρες... Του μιλάω για τη **μοναξιά** του χειμώνα, για τη μητέρα μου, για το ξενοδοχείο, για την εξαφάνιση της Ειρήνης Κοσμά πριν μια εβδομάδα, για την ιστορία με τα αρχαία και τη βοήθεια του Κοσμά στην αστυνομία. Του λέω για την Κολάρου και τη Μαριλού, τον Hudson, τον Δημήτρη.

– Πολύ ωραίες όλες αυτές οι ιστορίες, λέει ο Γιώργος. Για δες τι γίνεται στο νησί μας! Κι εγώ να είμαι στην Αθήνα!

- Ναι, αλλά μετά από έναν πολύ, πολύ βαρετό χειμώνα... Νομίζω ότι δεν μπορώ να περάσω άλλο τέτοιο χειμώνα εδώ. Είσαι κι εσύ στην Αθήνα... Ξέρεις, διαβάζω για να δώσω εξετάσεις για το πανεπιστήμιο... Καλό το ξενοδοχείο και το νησί, αλλά θέλω κάτι περισσότερο... Είναι πολύ λίγο το ξενοδοχείο και πολύ μικρό το νησί, και δεν μου είναι αρκετά.
Χτυπάει το τηλέφωνο...
- Ποιος να είναι τέτοια ώρα;... Λέγετε!... Α, Δημήτρη, τι νέα;... Φεύγεις... Αύριο... Να με δεις;.. Δεν μπορώ τώρα. Είμαι με τον φίλο μου τον Γιώργο και τα λέμε... Ναι, από την Αθήνα... Ε, δεν μπορώ... Εντάξει... Ναι, κι εγώ. Θα τα πούμε σύντομα. Καλό ταξίδι.
- Αυτός ο... Δημήτρης σου αρέσει; Δεν πηγαίνεις γι' αυτόν στην Αθήνα, ε;
- Μα τι είναι αυτά που λες; Και τι με κοιτάς έτσι;
- Εγώ, καλύτερα να πηγαίνω... Είναι αργά... Καληνύχτα.
- ...Καληνύχτα...

η μοναξιά αυτό που αισθάνεται κάποιος όταν είναι μόνος

14. Και τώρα τι κάνω;

Αχ Χάιδω, τώρα τι κάνω;... Από 'κεί που δεν υπάρχει ούτε ένας άντρας στη ζωή μου, τώρα υπάρχουν δύο! Κι εμένα, ποιος μ' αρέσει; Σίγουρα μου αρέσουν και οι δύο! Αλλά ποιος περισσότερο; Πωπώ! Δεν ξέρω ακόμα!... Αλλά αυτό, το αφήνω για αργότερα. Τώρα πρέπει να διαβάσω για τις εξετάσεις μου. Και μέχρι τότε, ε, δεν είναι καλύτερα να έχω δύο που να ενδιαφέρονται, παρά κανέναν;

СПИСОК ЛИТЕРАТУРЫ

1. Αρβανιτάκης Κ., Αρβανιτάκη Φ. (2011–2013): Επικοινωνήστε ελληνικά 1-3. Σύγχρονη μέθοδος εκμάθησης ελληνικών για ξενόγλωσσους. Αθήνα: Δέλτος.
2. Συνεργασία του διδακτικού προσωπικού του Σχολείου νέας Ελληνικής γλώσσας του ΑΠΘ (1998): Τα νέα Ελληνικά για ξένους. Θεσσαλονίκη: University studio press.
3. Μπαμπινιώτης Γ., Κοντός Π. (1967): Σύγχρονη γραμματική της κοινής νέας Ελληνικής. Αθήνα: Ίδρυμα μελετών Λαμπράκη.
4. Ξέρετε Ελληνικά 2. (2007) Θεσσαλονίκη: University studio press.
5. Αρχίζω τα ελληνικά μου. Πλουτίζω τα ελληνικά μου, Βελτιώνω τα ελληνικά μου. (1993–1995) Θεσσαλονίκη: University studio press.
6. Ξενοδοχείο Ατλαντίς, παρακαλώ (2018). Αθήνα: Δέλτος.

Учебное издание

Гомон Дмитрий Николаевич

НОВОГРЕЧЕСКИЙ ЯЗЫК

Учебно-методическое пособие

Ответственный за выпуск *Т. М. Турчиняк*

Художник обложки *М. А. Сарасек*

Технический редактор *В. П. Явуз*

Компьютерная верстка *В. П. Явуз*

Подписано в печать 24.10.2023. Формат 60×84/16. Бумага офсетная.

Печать цифровая. Усл. печ. л. 11,61. Уч.-изд. л. 10,22.

Тираж 50 экз. Заказ 366.

Белорусский государственный университет.

Свидетельство о государственной регистрации издателя, изготовителя,
распространителя печатных изданий № 1/270 от 03.04.2014.

Пр. Независимости, 4, 220030, Минск.

Республиканское унитарное предприятие

«Издательский центр Белорусского государственного университета».

Свидетельство о государственной регистрации издателя, изготовителя,
распространителя печатных изданий № 2/63 от 19.03.2014.

Ул. Красноармейская, 6, 220030, Минск.